

**ການສະຫນອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ
ສໍາລັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ເປົ້າຫມາຍການ
ພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ ສປປ ລາວ**

**ການປະເມີນການສະຫນອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ
ການຊ່ວຍເຫລືອ**

**ການສະຫນອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ
ສໍາລັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
ແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ເປົ້າຫມາຍການ
ພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ ສປປ ລາວ**

**ການປະເມີນການສະຫນອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ
ການຊ່ວຍເຫລືອ**

ຜູ້ຂຽນ

ການປະເມີນສະບັບນີ້ ໄດ້ຮັບການກະກຽມພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳ ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກົມຮ່ວມມືສາກົນ, ໂດຍການປະກອບສ່ວນຈາກ Zeljko Sevic, Sutherland Miller III, Jitendra Kumar Sinha, ທອງເດືອນ ນັນທະນາວອນ (Thongdeuane Nanthanavone), Ashley Palmer, Marjolaine Nicod, Thomas Beloe ແລະ ອາຣຸນຍະເດດ ຣາຊະພິນ (Arounyadeth Rasphone).

ການຮັບຮູ້

ການປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ດັ່ງກ່າວນີ້ເກີດຂຶ້ນໄດ້ໂດຍການຊີ້ນຳ ແລະ ນຳພາຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກົມຮ່ວມມືສາກົນ. ທີມງານຜູ້ຂຽນ ຂໍສະແດງຄວາມກະຕັນຍູຕໍ່ທຸກໆ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ສຳລັບຂໍ້ມູນ ແລະ ການຊີ້ນຳ ຕະຫຼອດຂະບວນການ. ສິ່ງນີ້ລວມມີ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງຢູ່ກອງປະຊຸມເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ສົມບູນ. ຄຳຊົມເຊີຍເຊັ່ນດຽວກັນ ສຳລັບການຊີ້ນຳດ້ານວິຊາການສະໜອງໃຫ້ໂດຍ ເວທີອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນພາກພື້ນອາຊີ-ປາຊີຟິກ (AP-DEF), ເຊັ່ນດຽວກັນກັບໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP). ການປະກອບສ່ວນທາງດ້ານການເງິນຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) ແລະ ລັດຖະບານແຫ່ງຣາຊະອານາຈັກອັງກິດ ແລະ ອິດສະຕາລີ ນັ້ນມີຄຸນຄ່າຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ.

ເວທີອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນພາກພື້ນອາຊີ-ປາຊີຟິກ (AP-DEF)

AP- DEF ແມ່ນເວທີລະດັບພາກພື້ນທີ່ນຳໜ້າໂດຍປະເທດໜຶ່ງ, ໂດຍການເປັນປະທານຂອງລັດຖະບານບັງກະລາເທດ, ເຊິ່ງສະໜັບສະໜູນປະເທດຕ່າງໆ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວາລະແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມື. ເວທີດັ່ງກ່າວແມ່ນເວທີສຳລັບການປຶກສາຫາລື, ການຮ່ວມມື ແລະ ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການຂອງປະເທດລະດັບພາກພື້ນ.

ເປັນການຕອບສະຫນອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການທີ່ກຳລັງເຕີບໃຫຍ່ຈາກບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກເພື່ອສ້າງຫຼັກຖານ ແລະ ການວິເຄາະ, ແລະ ແນະນຳການປະຕິຮູບທາງນະໂຍບາຍ ແລະ ສະຖາບັນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນທີ່ເພີ່ມທະວີຂອງແຫຼ່ງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ. AP-DEF ມີກອງເລຂາທິການຢູ່ສູນກາງປະຈຳພາກພື້ນຂອງອົງການ UNDP ທີ່ບາງກອກ.

ການປະຕິເສດ

ທັດສະນະ ຫລື ຄຳເຫັນທີ່ສະແດງອອກໃນເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນຂອງທີມງານຜູ້ຂຽນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າສັງກັດ, ລວມທັງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP), ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ຫຼື ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຫຼື ປະເທດສະມາຊິກ.

ມິຖຸນາ 2016

ວຽກດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການແປແບບບໍ່ເປັນທາງການໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອການພັດທະນາປະຈຳ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງຈະຂໍຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ສາລະບານ

ລາຍຊື່ອັກສອນຫຍໍ້	4
ຄຳນຳ.....	8
ສະຫຼຸບສັງລວມສາລະສຳຄັນ.....	9
ບົດທີ 1. ພາກສະເໜີ.....	16
1.1. ສະພາບແວດລ້ອມລະດັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນຂອງ (DFAA).....	16
1.2. ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງບົດ DFAA	22
ບົດທີ 2. ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ	24
2.1. ສະຫຼຸບສັງລວມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງປະເທດ.....	24
2.2. ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານສັງຄົມ	24
2.3. ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານເສດຖະກິດ.....	25
2.4. ຂອບທາງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ : ນະໂຍບາຍຫຼັກ.....	27
2.5. ສະພາບແວດລ້ອມທົ່ວໄປ ແລະ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແບບປະສົມ.....	31
ບົດທີ 3. ການສະໜອງທຶນພາຍໃນປະເທດ	33
3.1. ການສະໜອງທຶນພາຍໃນປະເທດ.....	33
3.2. ການສະໜອງທຶນ ຂອງພາກເອກະຊົນ ພາຍໃນປະເທດ	45
ບົດທີ 4. ການເງິນພາຍນອກ	52
4.1. ການເງິນສາທາລະນະພາຍນອກ	52
4.2. ຊັບພະຍາກອນເອກະຊົນຈາກພາຍນອກ	67
ບົດທີ 5. ບົດສະຫຼຸບ ແລະ ຄຳແນະນຳ.....	79
5.1. ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນສະພາບແວດລ້ອມການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ.....	79
ເອກະສານອ້າງອີງ	95
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຂະບວນການ DFAA	99
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ປຶກສາຫາລືນໍາ.....	102
ເອກະສານຊ້ອນ 3: ພາບລວມຂອງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ.....	103
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ຕົວຢ່າງຂອງຮູບແບບສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນໃນສະພາບແວດລ້ອມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້	104
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ຮູບແບບ PPP.....	107
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ແນວຄິດການຈັດສັນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ PPPs	109
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7: ປະມວນຄຳສັບ	111

ລາຍການຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ ES1 : ຄວາມຕ້ອງການ ເງິນລົງທຶນ ທີ່ຄາດຄະເນ ສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 (ໂດລາສະຫະລັດ)	10
ຕາຕະລາງ 1: ແຜນຜັງສັງລວມຂໍ້ມູນສໍາຄັນຂອງກະແສການສະໜອງທຶນການພັດທະນາ	23
ຕາຕະລາງ 2: ການປຽບທຽບ ພາສີ-ອາກອນ ຂອງ ສປປ ລາວ / GDP ຕໍ່ປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນ	33
ຕາຕະລາງ 3: ຄາດຄະເນ ຄວາມຕ້ອງການ ການລົງທຶນ ສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 (ໂດລາສະຫະລັດ)	79
ຕາຕະລາງ 4: ຂໍ້ແນະນໍາຕົ້ນຕໍ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ ທີ່ພື້ນເດັ່ນຈາກບົດລາຍງານ DFAA	92
ຕາຕະລາງທີ A1: ຜັງສັງລວມຂໍ້ມູນສໍາຄັນຂອງກະແສການສະໜອງທຶນການພັດທະນາ.....	99

ລາຍການຂອບຂໍ້ຄວາມ

ຂອບຂໍ້ຄວາມ1 : ຊຸກພ ຫຼື ODA ໃນສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ	17
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 2: ຂອບການສະໜອງທຶນແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ.....	22
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 3: ກອງທຶນນໍ້າມັນຂອງປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ (Timor-Leste)	38
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 4: ກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ	40
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 5: ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານການເງິນກັບຜົນໄດ້ຮັບ :ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂະບວນການ ການວາງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ ຜ່ານທາງການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງຂະແໜງການລັດ.....	41
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 6: ປະສິບການ ຂອງ ສປປ ລາວໃນ PPP: ນໍ້າເທີນ 2	42
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 7: ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບການຈັດຫາ PPP	44
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 8: ແນວທາງຂອງຍີ່ປຸ່ນ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ການລົງທຶນ ໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ຢູ່ທະວີບອາຊີ.....	44
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 9: ການສະໜອງທຶນພາຍໃນ ແລະ ການລົງທຶນຂອງວິສາຫະກິດ ຢູ່ປະເທດຫວຽດນາມ	48
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 10: ການສະໜອງທຶນທຸລະກິດແບບທົ່ວເຖິງ ຢູ່ປະເທດບັງກະລາເທດ.....	49
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 11: ບົດບາດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ຫວຽດນາມ ປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ....	56
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 12: ຄູ່ຮ່ວມທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ.....	58
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 13: ການເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນສາກົນ ສໍາລັບຂະແໜງການພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ.....	61
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 14: ກອງທຶນແນວຕັ້ງ (ຫລື ກອງທຶນຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງ)	65
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 15: ປະສິບການຂອງການໃຊ້ປະໂຫຍດເງິນສົ່ງກັບປະເທດເພື່ອການພັດທະນາ ຂອງບັງກະລາເທດ...	74
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 16: ຊ່ອງທາງການໄຫຼເຂົ້າເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດໄປສູ່ການພັດທະນາຢູ່ປະເທດຟິລິບປິນ	75
ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 17: ປະສິບການໃນທົ່ວໂລກຂອງການອອກພັນທະບັດຊາວຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ	76

ລາຍການແຜ່ນພາບ

ແຜນພາບ ES1: ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ).....	11
ແຜ່ນພາບ 1.1: ຈຳນວນປະເທດຢູ່ທະວີບອາຊີ-ປາຊີຟິກ ເຊິ່ງໃນນັ້ນແຕ່ລະກະແສຊັບພະຍາກອນແມ່ນໃຫຍ່ທີ່ສຸດ, 1990 – 2011	20
ແຜ່ນພາບ 2.1. ຕົວຊີ້ບອກທາງເສດຖະກິດ ແລະ ປະຊາກອນທີ່ສຳຄັນຂອງ ສປປ ລາວ	26
ແຜ່ນພາບ 2.2. ແຫຼ່ງຂອງການສະໜອງທຶນສຳລັບແຜນ 7 ແລະ 8 (% ຂອງການລົງທຶນທີ່ຕ້ອງການທັງ ໝົດ) .	28
ແຜ່ນພາບ 2.3: ອັດຕາການແລກປ່ຽນກີບ/ໂດລາ, ປີ 2000-2014	29
ແຜ່ນພາບ 3.1: ລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນສ່ວຍສາອາກອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)	34
ແຜ່ນພາບ 3.2: ລາຍຮັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການເກັບພາສີ-ອາກອນ ປີ 2006-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ).....	37
ແຜ່ນພາບ 3.3: ການປ່ອຍສິນເຊື້ອພາຍໃນປະເທດໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ, 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)	46
ແຜ່ນພາບ 4.1: ການເບີກຈ່າຍ ODA ຢູ່ ສປປ ລາວ -ທ່າອ່ຽງທາງປະຫວັດສາດ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ).....	54
ແຜ່ນພາບ 4.2. ຫນົ່ງສິນຕ່າງປະເທດ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ) :ປີ 2000-2014.....	60
ແຜ່ນພາບ 4.3: ອົງການ OECD: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄຳໝັ້ນສັນຍາການສະໜອງທຶນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2011.....	64
ແຜ່ນພາບ 4.4: ອົງການ OECD ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄຳໝັ້ນສັນຍາການສະໜອງທຶນໃນການປັບໂຕໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2011.....	64
ແຜ່ນພາບ 4.5: ທຸລະກຳການໂອນເງິນກອງທຶນສາກົນທັງໝົດໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ	66
ແຜ່ນພາບ 4.6: ການສະໜັບສະໜູນຂອງ GAVI ຢູ່ ສປປ ລາວ	67
ແຜ່ນພາບ 4. 7: ນັກລົງທຶນໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດຂອງ ສປປ ລາວ.....	69
ແຜ່ນພາບ 4.8: FDI ແຍກຕາມປະເທດ (% ຂອງຈຳນວນລວມ) :ປີ 1989-2015	70
ແຜ່ນພາບ 4.9: ເງິນສົ່ງກັບປະເທດຄິດໄລ່ເປັນເປີເຊັນຂອງ GDP ໃນປີ 2013.....	73
ແຜ່ນພາບ 5.1: ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ໄລຍະ 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ).....	84

ລາຍຊື່ອັກສອນຫຍໍ້

ADB	ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (Asian Development Bank)
AMP	ເວທີການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫລືອ (Aid Management Platform)
ASEAN	ສະມາຄົມບັນດາປະຊາຊາດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (Association of Southeast Asian Nations)
BoL	ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (Bank of Lao PDR)
CPA	ການຊ່ວຍເຫລືອຕາມແຜນງານລະດັບປະເທດ (Country Programmable Aid)
CPEIR	ການສຶກສາການໃຊ້ຈ່າຍພາກສາທາລະນະ ແລະ ການຈັດການດ້ານສະຖາບັນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (Climate Public Expenditure and Institutional Review)
CSR	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມ (Corporate Social Responsibility)
DAC	ຄະນະກຳມະການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາ (Development Assistance Committee)
DFAA	ການປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ (Development Finance and Aid Assessment)
DIC	ກົມຮ່ວມມືສາກົນ (ສັງກັດ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ) (Department of International Cooperation (at Ministry of Planning and Investment))
EU	ສະຫະພາບເອີຣົບ (European Union)
FDI	ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (Foreign Direct Investment)
FOREX	ເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (Foreign Exchange)
GAVI	ພັນທະມິດລະດັບໂລກສໍາລັບວັກແຊງ ແລະ ການສ້າງພູມຄຸ້ມກັນພະບາດ (Global Alliance for Vaccines and Immunization)
GCF	ກອງທຶນພູມອາກາດສີຂຽວ (Green Climate Fund)
GDP	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (Gross Domestic Product)

GEF	ກອງທຶນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ (Global Environment Facility)
GFATM	ກອງທຶນໂລກຕ້ານເອດ, ວັນນະໂລກ ແລະ ໄຂ້ມາລາເຣຍ (Global Fund for AIDS, Tuberculosis and Malaria)
HDI	ດັດຊະນີການພັດທະນາມະນຸດ (Human Development Index)
IFC	ອົງການການເງິນສາກົນ (International Finance Corporation)
IFF	ກະແສການເງິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ (Illicit Financial Flow)
IFI	ສະຖາບັນການເງິນສາກົນ (International Financial Institution)
INFF	ຂອບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ (Integrated National Financing Framework)
INGO	ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (International Non-Governmental Organization)
IMF	ອົງການການເງິນສາກົນ (International Monetary Fund)
JICA	ອົງການເພື່ອຄວາມຮ່ວມມືສາກົນຂອງຍີ່ປຸ່ນ (Japan International Cooperation Agency)
LDC	ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (Least Developed Country)
LIC	ປະເທດລາຍໄດ້ຕໍ່າ (Low Income Country)
LMIC	ປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງລະດັບຕໍ່າ (Lower Middle Income Country)
MDGs	ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (Millennium Development Goals)
MIC	ປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງ (Middle Income Country)
MoF	ກະຊວງການເງິນ (Ministry of Finance)
MoFA	ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ (Ministry of Foreign Affairs)
MoNRE	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (Ministry of Natural Resources and Environment)
MPI	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

	(Ministry of Planning and Investment)
MTEF	ຂອບແຜນງານລາຍຈ່າຍໄລຍະກາງ (Medium Term Expenditure Framework)
MTFF	ຂອບແຜນງານການເງິນໄລຍະກາງ (Medium Term Fiscal Framework)
MTO	ອົງການໂອນເງິນ (Money Transfer Organization)
NCCS	ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (National Climate Change Strategy)
NEM	ກົນໄກເສດຖະກິດໃໝ່ (New Economic Mechanism)
NERI	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (ສັງກັດ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ) (National Economic Research Institute (at MPI))
NGO	ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (Non-Governmental Organization)
NSCCC	ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (National Steering Committee on Climate Change)
NSEDP	ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ (National Socio-Economic Development Plan)
ODA	ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (Official Development Assistance)
OECD	ອົງການເພື່ອຄວາມຮ່ວມມືທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາ (Organisation for Economic Cooperation and Development)
OOF	ກະແສການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການອື່ນໆ (Other Official Flows)
PFM	ການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ (Public Financial Management)
PPP	ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ (Public-Private Partnership)
RTP	ຂະບວນການໂຕະມິນ (Round Table Process)
RTIM	ກອງປະຊຸມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານຂະບວນການໂຕະມິນ (Round Table Implementation Meeting)
SDGs	ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (Sustainable Development Goals)
SEZ	ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ (Special Economic Zone)
SMEs	ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ

SOEs	(Small and Medium Sized Enterprises) ບໍລິສັດລັດວິສາຫະກິດ (State Owned Enterprises)
SSC	ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (South-South Cooperation)
SWG	ຫນ່ວຍງານຂະແໜງການ (Sector Working Group)
TOSSD	ການສະໜັບສະໜູນເຕັມສ່ວນເປັນທາງການສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (Total Official Support for Sustainable Development)
TrC	ການຮ່ວມມືສາມຫລ່ຽມ (Triangular Cooperation)
TWG	ຫນ່ວຍງານວິຊາການ (Technical Working Group)
UMIC	ປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງລະດັບສູງ (Upper Middle Income Country)
UNCDF	ກອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ (United Nations Capital Development Fund)
UNDP	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (United Nations Development Programme)
UNFCCC	ຂອບອະນຸສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (United Nations Framework Convention on Climate Change)
WB	ທະນາຄານໂລກ (World Bank)
WREA	ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (Water Resources and Environment Administration)

ຄຳນຳ

ບົດປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ (DFAA) ສະບັບນີ້ ຖືກມອບຫມາຍໃຫ້ດຳເນີນການໂດຍກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ພ້ອມດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP), ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB), ລັດຖະບານແຫ່ງຣາຊະອານາຈັກອັງກິດ, ລັດຖະບານອິດສະຕາລີ ແລະ ເວທີອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນພາກພື້ນອາຊີ-ປາຊີຟິກ (AP-DEF). ຈຸດປະສົງຂອງ DFAA ແມ່ນເພື່ອສະໜອງພາບລວມຂອງສະພາບແວດລ້ອມ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ໄຈ້ແຍກຂອບເຂດທີ່ເປັນທຳແຮງຂອງການສະໜອງທຶນທາງເລືອກ ແລະ ການເປັນຄູ່ຮ່ວມ ພັດທະນາ, ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນເລິກເຊິ່ງເຂົ້າໃນປະເພດຂອງນະໂຍບາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນເຊິ່ງຈະເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຄຸ້ມຄອງຂອບເຂດຢ່າງຄົບຖ້ວນຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຕ້ອງການສຳລັບການບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງ ທີ່ 8 (NSED).

ບົດປະເມີນ DFAA ແມ່ນຖືກກາລະເທສະ ບໍ່ພຽງແຕ່ກ່ຽວກັບຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງແຜນ NSED ຄັ້ງທີ 7 ແລະ ຄັ້ງທີ 8, ແຕ່ຍັງເປັນຊ່ວງເວລາທີ່ ສປປ ລາວ ມອງໄປຂ້າງໜ້າ ເພື່ອທີ່ຈະຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາ ບໍ່ພຽງແຕ່ ການປ່ຽນແປງ ທີ່ເປັນທຳແຮງ ຕໍ່ປະເພດຂອງການສະໜອງທຶນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ແຕ່ວ່າ ຍັງແມ່ນການຈະໃຊ້ປະໂຫຍດຢ່າງເປັນຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນແບບຜ່ອນຜົນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຫລື ຊຸກພ (ODA) ໃຫ້ດີທີ່ສຸດນັ້ນຄືແນວໃດ. ໃນຂະນະທີ່ການສຶກສາພົບເຫັນວ່າລະດັບ ODA ບໍ່ຄາດຄະເນວ່າຈະຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງ ຫຼາຍໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ນີ້, ທ່າອ່ຽງໂດຍລວມໃນພາກພື້ນ ຊື່ບອກໃຫ້ເຫັນວ່າປະເທດຕ່າງໆ ໄດ້ຜົນຕອບແທນເປັນຢ່າງດີເພື່ອພິຈາລະນາວ່າຈະ ນຳໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງກ່າວນີ້ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຢ່າງເລັ່ງປະຕິກິລິຍາໃຫ້ເກີດຜົນຄືແນວໃດ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນສຳຄັນໃນດ້ານທີ່ວ່າ ຊຸກພ (ODA) ໃນທີ່ສຸດສາມາດຖືກຄາດຫວັງວ່າຈະຫຼຸດລົງຕາມສັດສ່ວນ ຂອງແຫຼ່ງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໂດຍລວມ. ບົດ DFAA ຍິ່ນກາລະໂອກາດອັນໜຶ່ງ ສຳລັບການປຶກສາຫາລືຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ທັງໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມໃຫມ່ກ່ຽວກັບວ່າຈະ ຄຸ້ມຄອງໄລຍະຂ້າມຜ່ານເຫລົ່ານີ້ ຄືແນວໃດໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາສູ້ຊົນ ໃນເປົ້າໝາຍຮ່ວມກັນຂອງການບັນລຸຜົນກະທົບໃນການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ພວກເຮົາຫວັງວ່າຈະເຮັດວຽກງານຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມງານແຫ່ງຊາດ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ທັງໝົດຂອງພວກເຮົາເພື່ອຕິດຕາມ ບັນດາຄຳແນະນຳທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນການປະເມີນດັ່ງກ່າວນີ້. ໃນຂະນະທີ່ ການຄົ້ນພົບຂອງບົດ DFAA ສະເໜີວາລະທີ່ມັ່ງມາດປາດຖະຫນາໃນການກ້າວໄປສູ່ ແນວທາງທີ່ເຊື່ອມສານຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ພວກເຮົາໝັ້ນໝາຍໃນການດຳເນີນວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນຂະນະທີ່ ພວກເຮົາແນມໄປຂ້າງໜ້າເພື່ອບັນລຸຕາມຄຳຫມັ້ນສັນຍາຂອງການຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ.

ມິຖຸນາ 2016

ປອ. ກິແກ້ວ ຈັນທະບູລີ
ຮອງລັດຖະມົນຕີ
ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື

ສະຫລຸບສັງລວມສາລະສຳຄັນ

ຄວາມເປັນມາ ແລະ ການຄົ້ນພົບໂດຍລວມ

ສປປ ລາວ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ (NSED) ຄັ້ງທີ 8 (2016-2020), ໂດຍມີຈຸດປະສົງ ການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (LDC) ເປັນໃຈກາງ. ສປປ ລາວ ມອງເຫັນວ່າ ການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາເປັນກາລະໂອກາດໜຶ່ງທີ່ຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງປະສິດທິຜົນຂອງ ນະໂຍບາຍລັດຖະບານ ແລະ ປະສິດທິພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ແລະ ເພື່ອລະດົມ, ຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ບັນລຸ ໃນຂົງ ເຂດທີ່ກວ້າງຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຢ່າງມີປະສິດທິພາບຫລາຍຂຶ້ນ. ໃນມຸມມອງຂອງ ພູມິທັດການສະໜອງທຶນ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ກຳລັງປ່ຽນແປງ, ລັດຖະບານ ໄດ້ມອບໜ້າທີ່ໃຫ້ດຳເນີນການບົດປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະ ນາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ (DFAA) ດັ່ງກ່າວນີ້ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງບັນດາຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໃນອະນາຄົດ, ໃນສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງແຜນ NSED ຄັ້ງທີ 8, ແຜນຍຸດທະສາດເສດຖະກິດ ແລະ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດໄລຍະ 10 ປີ (2016-2025) ແລະ ເປົ້າໝາຍ ການ ພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ເພື່ອທີ່ຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ແລະ SDG, ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖອດຖອນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການສະ ໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຈາກແຫຼ່ງຕ່າງໆໃນຫຼາຍຂົງເຂດ ແລະ ພິຈາລະນາ ຄວາມກ່ຽວພັນຂອງການປ່ຽນແປງທີ່ເປັນທ່າແຮງຕໍ່ ການມີ ແລະ ການສະໜອງທຶນໃນອັດຕາຜ່ອນຜັນ (ຫລືດອກເບ້ຍຕໍ່າ). ບົດ DFAA ສາມາດກະຕຸ້ນແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ ວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດນັ້ນ ໃນການຈັດສັນທາງຍຸດທະສາດຂອງກະແສການສະໜອງທຶນທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງໃຫ້ໄດ້ຜົນໄດ້ຮັບສູງສຸດເຊິ່ງ ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ດັ່ງເຊັ່ນການຊ່ວຍເຫລືອລ້າ ແລະ ເງິນກູ້ອັດຕາຜ່ອນຜັນ, ແລະ ພິຈາລະນາການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນ ພາຍໃນກົງ ຈັກລັດຖະບານ ຈະມີດັດປັບຄືແນວໃດ ເພື່ອກະກຽມສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງພູມິທັດຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການ ພັດທະນາທີ່ກຳລັງປ່ຽນແປງ

ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການຈັດກະແສການສະໜອງທຶນເຂົ້າລວງດຽວກັບບຸລິມະສິດການພັດທະນາຂອງປະເທດຊາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບບໍ່ ແມ່ນເອກະລັກສະເພາະແຕ່ ສປປ ລາວ. ແທ້ຈິງແລ້ວ, ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມສາກົນກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດ ທະນາ ຄັ້ງທີ 3, ທີ່ເອີ້ນວ່າ *ວາລະດຳເນີນການອາດີສອາບາບາ (ຫລື Addis Ababa Action Agenda)*, ຮັບຮູ້ຄວາມຕ້ອງການ ສໍາລັບແນວທາງທີ່ເຊື່ອມສານຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຂອງພາກລັດຖະບານ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຊຸກຍູ້ການສ້າງຂອບການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານເພື່ອການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ,

ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ, ຄວາມຕ້ອງການສໍາລັບການເຊື່ອມສານດັ່ງກ່າວ ແລະ ຂໍ້ສະຫລຸບຢ່າງຄົບຖ້ວນຂອງທາງ ເລືອກການສະໜອງທຶນ ແມ່ນເຫັນໄດ້ຊັດເຈນເມື່ອພິຈາລະນາການຄາດຄະເນການສະໜອງທຶນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງແຜນ NSED ຄັ້ງທີ 8. ແຜນ NSED ຄັ້ງທີ 8, ຜ່ານກອງປະຊຸມຂອງສະພາແຫ່ງຊາດໃນເດືອນເມສາ 2016, ຄາດຄະເນຄວາມ ຕ້ອງການສະຮອງທຶນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ, ດັ່ງທີ່ເຫັນຢູ່ໃນຕາຕະລາງ ES1. ອີງຕາມການຄາດຄະເນ, ແຜນ NSED ຈະຕ້ອງການທຶນຮອນ ຫລາຍກວ່າ 27 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ. ຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ຈະຕ້ອງມາຈາກການລົງທຶນເອກະຊົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ; ສ່ວນແບ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼາຍກວ່າສາມສ່ວນສີ່ ເມື່ອການໃຫ້ກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານຖືກລວມເຂົ້ານໍາ. ພາກ ສ່ວນລັດ-ທັງການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນສາທາລະນະສາກົນໃນຮູບແບບຂອງ ODA-ຄາດວ່າຈະ ປະກອບ ສ່ວນໜ້ອຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນສີ່ຂອງທັງໝົດ. ການຄາດຄະເນເຫຼົ່ານີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງສິ່ງທ້າທາຍຂອງການລະດົມ ແລະ

ການນໍາໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບ NSEDP ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ໂດຍສະເພາະສິ່ງທ້າທາຍຂອງການຈັດລອງການລົງທຶນພາກເອກະ ຊຶ່ງເຂົ້າກັບເປົ້າຫມາຍຂອງແຜນ NSEDP.

ຕາຕະລາງ ES1 : ຄວາມຕ້ອງການ ເງິນລົງທຶນ ທີ່ຄາດຄະເນ ສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 (ໂດລາສະຫະລັດ)

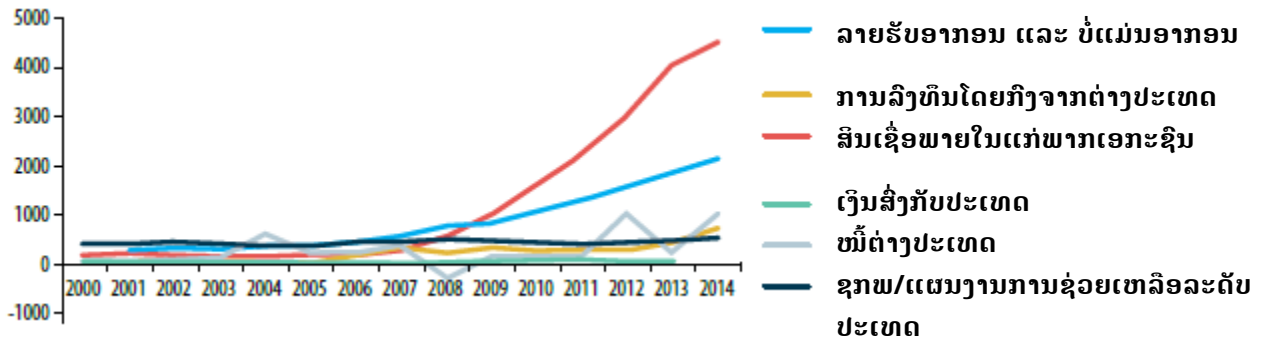
ແຫລ່ງ	ລວມທັງໝົດໄລຍະ 5 ປີ	ສ່ວນແບ່ງຂອງທັງໝົດ (%)	ປະຈໍາປີ (ປະມານ)
ການລົງທຶນ/ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ	3 ຕື້	10.9	600 ລ້ານ
ຊຸກພ (ODA)	3.5 ຕື້	12.7	700 ລ້ານ
ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ ທັງຕ່າງປະເທດ ແລະ ພາຍໃນ	15.5 ຕື້	56.1	3.1 ຕື້
ເງິນກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານ	5.6 ຕື້	20.2	1.12 ຕື້
ລວມ	27.6 ຕື້	100.0	

ແຫລ່ງ: ກະຊວງ MPI

ເພື່ອທີ່ຈະປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ພື້ນຖານທີ່ອີງໃສ່ຫຼັກຖານແບບຮອບດ້ານກ່ຽວກັບກະແສຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວຢູ່ ສປປ ລາວ, ບົດ DFAA ໄດ້ພິຈາລະນາ ແຫຼ່ງການສະໜອງທຶນ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ພາກລັດຖະບານ ແລະ ເອກະຊົນ. ຮູບ ES1 ສະ ເໜີຜົນການຄົ້ນພົບຂອງບົດ DFAA ໃນແງ່ຂອງປະລິມານ ແລະ ທ່າອ່ຽງ ສໍາລັບກະແສການສະໜອງທຶນເຫຼົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງຂໍ້ມູນແມ່ນ ໃຊ້ເປັນປະໂຫຍດໄດ້.

ມີການເຕີບໂຕຢ່າງໄວວາໃນການປ່ອຍສິນເຊື່ອພາຍໃນໂດຍຂະແໜງການທະນາຄານ, ການເຕີບໂຕຈາກ 10% ຂອງ GDP ໃນປີ 2008 ມາເປັນ 40 % ຂອງ GDP ໃນປີ 2014. ໜີ້ຕ່າງປະເທດ ແລະ ການກູ້ຢືມແມ່ນແຫຼ່ງໃຫຍ່ຂອງການສະໜອງທຶນສໍາລັບລັດຖະບານ; ໃນຂະນະທີ່ມີການຜັນແປຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນລະດັບການກູ້ຢືມ ຈາກປີຕໍ່ປີ, ຖານະໜີ້ຕ່າງປະເທດມີຈໍານວນເຖິງ 5 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2014. ລາຍຮັບພາກລັດຖະບານ, ແລະ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນສ່ວຍສາອາກອນ, ໄດ້ເຕີບໂຕຢ່າງເປັນແກ່ນສານໃນດ້ານປະລິມານ ໂດຍສະເພາະເຈາະຈົງນັບແຕ່ປະມານປີ 2011, ການພິຈາລະນາເບິ່ງສັດສ່ວນສ່ວຍສາອາກອນຂອງລາຍຮັບພາກລັດຖະບານ, ລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຈັດເທົ່າ ຕະຫລອດໄລຍະ 14 ປີ ຜ່ານມາ. ການລົງທຶນ FDI ຍັງເຕີບໂຕ ໃນດ້ານປະລິມານ: FDI ໃນປີ 2000 ແມ່ນ 33,8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນປີ 2014 ມີມູນຄ່າເຖິງ 720,8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນຫຼິ້ນ 20 ເທົ່າ. ຊຸກພ (ODA) ຍັງສືບຕໍ່ເປັນແຫລ່ງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ສໍາຄັນ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ: ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2000 ຊຸກພ (ODA) ໄດ້ເຕີບໂຕເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 394 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ມາເປັນ 525 ລ້ານໂດລາ ໃນປີ 2014.

ແຜນພາບ ES1: ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານໂລກ, DIC/MPI, ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ, OECD (ການຄວາມໄລໂດຍຜູ້ຂຽນ)

ເອກະສານຄວາມເປັນມາ ສໍາລັບກອງປະຊຸມໂຕະມິນລະດັບສູງທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນວັນທີ 27ພະຈິກ2015 ປະກອບດ້ວຍຂໍ້ສັ່ງເກດກ່ຽວກັບການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສະຖຽນລະພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງການລະດົມຈາກແຫຼ່ງຕ່າງໆ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ປະກອບດ້ວຍການຮັບຮູ້ຂອງຄວາມສ່ຽງທີ່ຕິດພັນກັບການເພີ່ມທະວີກ່ຽວກັບການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອສືບຕໍ່ທີ່ຈະສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງເສດຖະກິດ. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການສືບຕໍ່ ເພື່ອລະດົມເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ຈາກພາຍນອກ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມ ແມ່ນເປັນທີ່ສໍາຄັນສັງເກດ, ໃນຂະນະທີ່ຍັງເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການລົງທຶນ ໂດຍພາກເອກະຊົນ ທັງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ເອກະສານຄວາມເປັນມາດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງກ່າວເຖິງຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະ"ໄຈ້ແຍກຢ່າງຖືກຕ້ອງ ສັດສ່ວນການລົງທຶນຈາກງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງການພັດທະນາໃນຕົວຈິງ ແລະ ຮັບປະກັນປະສິດທິຜົນສູງທີ່ສຸດ ຂອງການນໍາໃຊ້ງົບປະມານ".¹

ສະພາບແວດລ້ອມ ດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ

ສປປ ລາວ ປະສິບຜົນສໍາເລັດ ໃນການດຶງດູດການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນຮູບແບບທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ເຊິ່ງໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ອັດຕາການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນໜຶ່ງໃນຈໍານວນທີ່ສູງທີ່ສຸດໃນພາກພື້ນ, ເຖິງແມ່ນວ່າໃນເວລາຫຼາຍປີໃນ ຫຼາຍປະເທດທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນ ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດໃນການຮັກສາ ອັດຕາທີ່ສູງຂອງການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມທັງລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທະວີພາຄີ (ສອງຝ່າຍ) ແລະ ພະຫຸພາຄີ (ຫຼາຍຝ່າຍ) ຮັບຮູ້ວ່າ ການພັດທະນາດ້ານສັງຄົມບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດ ດັ່ງເຊັ່ນການພັດທະນາເສດຖະກິດ. ເຖິງວ່າ ຈະມີຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອແກ້ໄຂຊ່ອງວ່າງ ໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 7, ຍັງມີຫຼາຍຈຸດທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ. ດັ່ງນັ້ນ, ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໂດຍສະເພາະ ຕໍ່ການພັດທະນາດ້ານສັງຄົມ, ຄຽງຄູ່ກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ແທນທີ່ຈະເນັ້ນໜັກຢ່າງບໍ່ສົມສ່ວນໃສ່ການບັນລຸດ້ານປະລິມານ ບັນດາຄາດໝາຍການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ໃນໄລຍະຕໍ່ໜ້າ ສປປ ລາວ ຕ້ອງສຸມໃສ່ ບໍ່ພຽງແຕ່ການດຶງດູດປະລິມານຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງ ຕ້ອງຮັບປະກັນ ວ່າການນໍາໃຊ້ທຶນເພື່ອການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນດໍາເນີນການດ້ວຍມຸມມອງທີ່ເນັ້ນການລົງທຶນ ເຊິ່ງຈັດການສິ່ງທ້າທາຍຂອງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກທີ່ປະເທດກໍາລັງປະເຊີນຢູ່. ແນວທາງດັ່ງກ່າວຈະຮຽກຮ້ອງນະໂຍບາຍທີ່ສອດຄ່ອງກັນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນເພື່ອຈັດລວງກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ອີງຕາມບຸລິມະ

¹ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ/ກົມຮ່ວມມືສາກົນ, ກອງປະຊຸມໂຕະມິນລະດັບສູງ ຄັ້ງທີ 12, ເອກະສານຄວາມເປັນມາ, ເດືອນພະຈິກ 2015, ໜ້າ 45.

ສິດແຫ່ງຊາດ. ການປະຕິຮູບທີ່ຈຳເປັນແມ່ນສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ; ໃຫຍ່ເກີນກວ່າ ຂອບເຂດສິດທິທີ່ຂອງກະຊວງດຽວ ຫຼື ຂະແໜງ ດຽວ; ແລະ ຮຽກຮ້ອງຄຳຫມັ້ນສັນຍາໄລຍະຍາວ. ຕົວຢ່າງໜຶ່ງ ຈະແມ່ນສິ່ງທ້າທາຍ ຂອງການຜັດປ່ຽນຈາກເສດຖະກິດທີ່ເອື້ອຍ ອີງໃສ່ການສົ່ງອອກທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນຖານ ກ້າວໄປສູ່ເສດຖະກິດໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງຫຼາຍກວ່າ ໃນທົ່ວຂະ ແໜງການອື່ນ ແລະ ການຫັນທິດ ອັນໜັກແໜ້ນກວ່າ ເພື່ອຊ່ວຍຜູ້ທຸກຍາກ, ລວມທັງ ໂອກາດສຳລັບການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳທີ່ ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ວິຖີການດຳລົງຊີວິດ.

ແນວທາງແບບເຊື່ອມສານ ເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກການສະໜອງທຶນເພື່ອການ ພັດທະນາ

ຂອບເຂດຂອງການປະຕິຮູບທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບ ສປປ ລາວ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຈັດລວງກະແສຂອງການສະໜອງທຶນ ສຳລັບການ ບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນສຳຄັນເປັນແກ່ນສານ, ເນື່ອງຈາກວ່າບົດ DFAA ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄວາມສະ ຫຼັບຊັບຊ້ອນໂດຍທຳມະຊາດຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ. ຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນນີ້ ບໍ່ແມ່ນເປັນເອກະລັກສະເພາະແຕ່ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ເປັນຫົວຂໍ້ເລື່ອງຂອງການປຶກສາຫາລືໃນລະດັບໂລກ ລວມທັງໃນກອງປະຊຸມສາກົນກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ໃນປີ 2015. ສິ່ງທີ່ພື້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ແມ່ນຄຳແນະນຳທີ່ວ່າ ໃຫ້ປະເທດຕ່າງໆ ພັດທະນາ ຂອບການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານແຫ່ງ ຊາດ

(INFFs) ເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ SDGs ແລະ ຍຸດທະສາດສະເພາະເຈາະຈົງ ສຳລັບການສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍ SDGs.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາ ຢູ່ບົດລາຍງານ DFAA (ເບິ່ງຂອບຂໍ້ຄວາມ 2) ໃນທາງເລິກຫຼາຍຂຶ້ນ, ຂອບ INFFs ແມ່ນຖືກມອງວ່າເປັນຄວາມ ພະຍາຍາມໄລຍະຍາວ ແລະ ຄວາມມັ່ງມາດປາດຖະຫນາໂດຍທີ່ຂອບ INFF ໃນຕົວຂອງມັນເອງປະກອບດ້ວຍຫົວໜ່ວຍພື້ນ ຖານຂອງການສ້າງສົມຈຳນວນໜຶ່ງ, ລວມທັງ, ໃນທຳມະກາງສິ່ງອື່ນໃດ:

- ຍຸດທະສາດ/ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີຫຼາຍບຸລິມະສິດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ທີ່ເກາະຫ້ອຍກັນເປັນຢ່າງດີ, ລວມທັງເປົ້າ ຫມາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກທີ່ຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ.
- ຂະບວນການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານທີ່ເຊື່ອມສານ ເຊິ່ງເອື້ອອຳນວຍການເຊື່ອມໂຍງກັບບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຈາກລາຍຈ່າຍໄລຍະກາງ ແລະ ຂອບງົບປະມານ ແລະ ຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ;
- ຍຸດທະສາດການລະດົມຊັບພະຍາກອນ ເພື່ອບັນລຸລາຍຈ່າຍ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນຍຸດທະສາດ/ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ;
- ລະບົບການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນທີ່ອຳນວຍໃຫ້ລັດຖະບານ ເພື່ອປະສານກົມກຽວໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການ ພັດທະນາຈາກພາກລັດ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ, ດັ່ງຊື່ນດຽວກັນກັບ ເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດແຫ່ງການສະໜອງທຶນຂອງ ພາກເອກະຊົນ;
- ການຈັດຕັ້ງທາງດ້ານສະຖາບັນ ມີພ້ອມທີ່ຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການເຊື່ອມໂຍງກັນ ລະຫວ່າງຂົງເຂດນະໂຍບາຍ ຕ່າງໆ ແລະ ການປະສານງານ ໃນທົ່ວທັງລັດຖະບານ ສຳລັບການລະດົມຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການກຳນົດບຸລິມະສິດຂອງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ການປະຕິຮູບດ້ານສະຖາບັນ, ແລະ
- ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ສາມາດເຂົ້າມີສ່ວນ ໃນການໂຕ້ວາທີ ກ່ຽວກັບປະ ສິດທິຜົນ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການສະໜອງທຶນ ໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍ SDGs, ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນການສະໜັບ ສະໜູນ ຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະສັງເກດວ່າ ມີຄວາມຄືບໜ້າໃນບາງສ່ວນຂອງອົງປະກອບເຫຼົ່ານີ້. ບໍ່ພຽງແຕ່ ມີຍຸດທະສາດພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ທີ່ກຳນົດບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ, ແຕ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອໄຈ້ ແຍກຄວາມຕ້ອງການດ້ານການສະໜອງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ບົດ DFAA ໃນຕົວມັນເອງ ແມ່ນການປະກອບສ່ວນແກ່ຍຸດທະສາດ ການລະດົມຊັບພະຍາກອນ. ລັດຖະບານໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົນມາໄດ້ໄລຍະໜຶ່ງ ເພື່ອ

ນໍາສະເໜີ ການປະຕິຮູບທີ່ຈະປັບປຸງການເຊື່ອມສານຂອງລະບົບການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານ ລວມທັງຂອບແຜນ ງານໄລຍະກາງ. ຍັງໄດ້ມີການລົງທຶນໃນການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ການປົກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວ ຂ້ອງ, ໂດຍສະເພາະ ສ່ວນໃຫຍ່ ຜ່ານທາງກົນໄກໂຕະມິນ "ຂະບວນການປະສານງານແຫ່ງຊາດເພື່ອປະສິດທິພາບດ້ານການ ຊ່ວຍ ເຫຼືອ ແລະ ການພັດທະນາ".

ໃນຂະນະທີ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງຄວາມພະຍາຍາມເຫຼົ່ານີ້ ບໍ່ຄວນຖືກປະເມີນຄ່າຕໍ່າເກີນໄປ, ການຕັດສິນໃຈເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານ ຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ຜຸນພັນດ້ານການເມືອງ ໃນທົ່ວທັງສະຖາບັນຈຳນວນ ໜຶ່ງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທີ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ. ແນວທາງແບບຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວໝາຍເຖິງ ຂະບວນການຕັດສິນໃຈທີ່ສະຫຼັບ ຊັບຊ້ອນຫຼາຍຂຶ້ນ, ເຊິ່ງຈະຕ້ອງການໄດ້ຮັບການແຈ້ງບອກໃຫ້ເຂົ້າໃຈຜ່ານທາງຂໍ້ມູນທີ່ ໃນປະຈຸບັນແມ່ນກະແຈກກະຈາຍຢູ່ທົ່ວທັງ ລະບົບ ແລະ ສະຖາບັນຕ່າງໆ. ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຄວາມມຸ້ງມາດປາດຖະໜາທີ່ຈະຫລຸດພື້ນອອກຈາກ ສະຖານະພາບຂອງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາພາຍໃນປີ2020, ອົງປະກອບແຜນກາງຂອງຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນຂອງປະເທດ ຊາດແນ່ນອນ ວ່າຈະເບິ່ງໄປຍັງວິທີການທີ່ວ່າຈະນໍາໃຊ້ ຊຸກພ (ODA) ແລະ ການສະໜອງທຶນທີ່ມີເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນໃຫ້ໄດ້ສູງ ສຸດ ນັ້ນເຮັດຄືແນວໃດ ແລະ ຂໍ້ໄດ້ປຽບດ້ານຍຸດທະສາດໃນໄລຍະສັ້ນມີຄືແນວໃດ ແລະ ເພື່ອເຮັດການຕັດສິນໃຈໃນການນໍາໃຊ້ ພວກມັນ ດ້ວຍທັດສະນະມຸ້ງໜ້າໄປສູ່ການລົງທຶນໃນຜົນປະໂຫຍດໄລຍະຍາວໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ. ມີຂອບເຂດດັ່ງດຽວກັນສໍາ ລັບການ ປັບປຸງ ຂອດການປະສານງານ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ຊຸກພ (ODA) ແລະ ຮູບແບບ ອື່ນໆ ຂອງການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາຈາກພາຍນອກເປັນຕົ້ນວ່າ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ແລະ ການ ຮ່ວມມືລະ ຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (SSC).

ເນື່ອງຈາກຄວາມສໍາຄັນທີ່ຕໍ່ເນື່ອງຂອງການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາຈາກພາຍນອກຕໍ່ການສະໜອງທຶນຂອງແຜນ NSEDP, ປະ ສົບການ ແລະ ພາວະຜູ້ນໍາຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ/ກົມຮ່ວມມືສາກົນ (MPI/DIC) ພ້ອມດ້ວຍກະຊວງການເງິນ ຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນໃນການກໍານົດ ວິທີຈັດສັນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທີ່ໄດ້ຈາກພາຍນອກ ການຮ່ວມມືຈາກພາຍນອກຢ່າງມີ ຍຸດທະສາດ ຄືແນວໃດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການບໍລິຫານຈັດການ ‘ແຜນຜັງສັງລວມ’ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອ ການພັດທະນາຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີແນວທາງທີ່ກວ້າງໄກກວ່າ ລະບົບໃນປະຈຸບັນຂອງການສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງ ລັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຈາກພາຍນອກ. ສິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງການ ແມ່ນຍຸດທະສາດທີ່ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ການຈັດສັນ, ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການນໍາໃຊ້ແຕ່ລະກະແສການສະໜອງທຶນ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັດການແບບຄົບຖ້ວນບໍລິບູນຫລາຍຂຶ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ເປັນການຫລີກລ່ຽງການເຮັດຊ້ໍາ ແລະ ສ້າງຜົນກະທົບໃຫ້ໄດ້ສູງສຸດ.

ການປະກອບສ່ວນຕົ້ນຕໍຂອງບົດ DFAA ບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ຈະສະແດງຜົນການຄົ້ນພົບກ່ຽວກັບທ່າອ່ຽງສໍາລັບ ແຕ່ລະ ກະແສຂອງ ການສະໜອງທຶນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງ ເພື່ອນໍາໃຊ້ ຜົນການຄົ້ນພົບເຫລົ່ານີ້ ແລະ ການວິເຄາະ ເພື່ອສ້າງພາບລວມຂອງພູມິທັດດ້ານການ ພັດທະນາ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ປະກອບດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ພື້ນຜິວສໍາພັດລະຫວ່າງ ແຕ່ລະກະແສ, ແລະ ທິດທາງທີ່ເປັນໄປໄດ້ສໍາ ລັບການກໍານົດເປັນບູລິມະສິດ ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ໂດຍລັດຖະບານຕໍ່ບາງກະແສຫລາຍກວ່າ ກະແສອື່ນ. ໃນການເຊື່ອມຕໍ່ດັ່ງກ່າວນີ້, ບົດ DFAA ແນະນໍາ ສາມບູລິມະສິດດ້ານຍຸດທະສາດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- **ອັນດັບທໍາອິດ, ຍູ້ໜູນພະລັງພາກເອກະຊົນໃນການສະຫນັບສະຫນູນເພື່ອບັນລຸ ຜົນໄດ້ຮັບໃນການ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.** ຜົນການຄົ້ນພົບຂອງ DFAA ໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າກາລະໂອກາດສໍາລັບ ການຍູ້ໜູນພະລັງພາກເອກະຊົນ ກ້າວໄປສູ່ຊ່ວງໄລຍະການພັດທະນາໃນການປະກອບສ່ວນທັງຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ຫຼາຍກວ່າ ສາມສ່ວນສີ່ຂອງການສະໜອງທຶນສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ຖືກຄາດຫວັງວ່າຈະມາ ຈາກພາກເອກະຊົນ. ມັນຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຈະສືບຕໍ່ສົ່ງເສີມ ບັນຍາກາດການລົງທຶນທີ່ໜ້າຈັບໃຈສໍາລັບການລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ມີຄຸນນະພາບ (FDI) ແຕ່ພ້ອມດ້ວຍການຮັບຮູ້ຂອງຄວາມຕ້ອງການເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບການດຶງດູດ FDI ເຊິ່ງ ປະກອບສ່ວນໃນທາງບວກຕໍ່ການພັດທະນາດ້ານສັງຄົມ ແລະຄວາມຍືນຍົງດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ປັດໄຈສໍາຄັນໃນການດຶງດູດ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນເຊິ່ງໄຈ້ແຍກໄດ້ວ່າ ແມ່ນຄວາມຕ້ອງການສໍາ

ລັບການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ. ມີກາລະໂອກາດທີ່ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາມາຈາກການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ຢູ່ໃນທີ່ນີ້ ເປັນນັກລົງທຶນຫລັກຂອງ FDI (ລວມທັງໃນຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ) ເປັນເພື່ອນບ້ານໃກ້ຄຽງ ແລະ ປະເທດອາຊຽນອື່ນໆ. ການຮ່ວມມື ລະ ຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ (PPP) ອາດມີ ພາລະບົດບາດທີ່ສໍາຄັນໃນການປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ບົດ DFAA ສະໜອງຄໍາແນະນໍາກ່ຽວກັບ PPP (ເບິ່ງຢູ່ຄໍາແນະນໍາສໍາລັບແຕ່ລະກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຢູ່ບົດທີ5).

ໃນຂະນະດຽວກັນ, ບົດ DFAA ຍັງເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ກາລະໂອກາດ ສໍາລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ພາກເອກະຊົນພາຍໃນ, ລວມທັງການສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (SMEs) ເພື່ອໃຫ້ອຸດົມງອກງາມຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ເຈາະເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດການສົ່ງອອກໃນຕໍ່ໄປ. ບົດ DFAA ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບທ່າອ່ຽງໃນການເຕີບໂຕຂອງສິນເຊື້ອພາຍໃນປະເທດ, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນຜົນມາຈາກການຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງທະນາຄານ ແລະ ເຄື່ອງມືທາງດ້ານການເງິນ. ມີກາລະໂອກາດ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນບຸກຄົນໃນການເຮັດໃຫ້ການນໍາໃຊ້ແຫຼ່ງສິນເຊື້ອເຫຼົ່ານີ້ມີປະສິດທິຜົນ, ກ້າວໄປສູ່ການສ້າງວິຖີການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ກາລະໂອກາດທາງທຸລະກິດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຂໍ້ມູນຫຼາຍອີກຕື່ມ ແມ່ນເປັນທີ່ຕ້ອງການໃນລະດັບ ເຊິ່ງການຂະຫຍາຍຕົວ ການມີສິນເຊື້ອພາຍໃນ ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍເຂົ້າສູ່ການລົງທຶນທີ່ມີປະສິດທິພາບ.

- ອັນດັບທີສອງ, ຮັບປະກັນຄວາມມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນການໃຊ້ຈ່າຍຂອງລາຍຮັບພາກລັດຜ່ານທາງງົບປະມານ. ການຄົ້ນພົບຂອງ DFAA ລວມເຖິງການເນັ້ນໜັກການປັບປຸງທີ່ໜ້າພິຈາລະນາເຮັດຂຶ້ນໂດຍລັດຖະບານ ເພື່ອເພີ່ມທະວີລະ ດັບການເກັບລາຍຮັບພາກລັດຖະບານພາຍໃນປະເທດ ລວມທັງ ຜ່ານທາງທາງລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນສ່ວຍສາອາກອນ. ແທ້ຈິງແລ້ວ, ການເກັບອາກອນໄດ້ເພີ່ມທະວີເປັນເກືອບເຈັດເທົ່າໃນຫລາຍປີທີ່ຜ່ານມາ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ຄວາມພະຍາຍາມເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່, ແລະ ບົດ DFAA ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດເຫັນກາລະໂອກາດຕ່າງໆ ສໍາລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນເພີ່ມຕື່ມ. ໃນອີກດ້ານໜຶ່ງ, ບັນຫານີ້ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນໜຶ່ງຂອງການສືບຕໍ່ເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບພາຍໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງເປັນການຮັບປະກັນວ່າ ມັນຖືກໃຊ້ຈ່າຍຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຜ່ານທາງງົບປະມານ ແລະ ໃນການສະໜັບສະໜູນບຸລິມະສິດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການພັດທະນາປະເທດຊາດ.

• ອັນດັບທີສາມ, ດໍາເນີນການໃນແນວທາງເບິ່ງໄປຂ້າງໜ້າເພື່ອນໍາໃຊ້ກະແສຂອງການສະໜອງທຶນພາກລັດຈາກພາຍນອກ, ລວມທັງ ODA, SSC ແລະ ການສະໜອງທຶນໃສ່ມາດຕະການແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ການຄົ້ນພົບຂອງບົດ DFAA ປະກອບດ້ວຍການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມຈິງທີ່ວ່າບໍ່ເປັນທີ່ຄາດຫວັງວ່າຈະມີການຫຼຸດຖອຍທີ່ສໍາຄັນໃນປະລິ ມານຢ່າງເດັດຖານຂອງກະແສການສະໜອງທຶນເຫຼົ່ານີ້ໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ນີ້. ດັ່ງນັ້ນທຶນຮອນເຫລົ່ານີ້ ຄວນສືບຕໍ່ເປັນບຸລິ ມະສິດຍຸດທະສາດອັນໜຶ່ງໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ, ແຕ່ໃຫ້ມີການເອົາໃຈໃສ່ ເພື່ອການສໍາຫລວດການເປັນສ່ວນທີ່ຕື່ມເຕັມລະຫວ່າງພວກມັນເອງ ແລະ ບ່ອນທີ່ປະເພດການສະໜອງທຶນຮອນມີມູນຄ່າເພີ່ມ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວຍັງສໍາພັນກັບການປ່ຽນແປງທີ່ຄາດຄະເນໃນສິ່ງທີ່ເປັນການຜ່ອນຜັນດັ່ງທີ່ ສປປ ລາວ ຄາດຫວັງໃນການຫຼຸດພື້ນຈາກສະຖານະພາບປະ ເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ໃນຂະນະທີ່ ODA ໃນທີ່ຜ່ານມາເຄີຍຖືກນໍາໃຊ້ເພື່ອຖືມຊ່ອງວ່າງດ້ານງົບປະມານ ແລະ ເປັນການປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ການໃຊ້ຈ່າຍໃນຂະແໜງການສັງຄົມ, ການເພີ່ມທະວີຂອງລາຍຮັບພາຍໃນປະເທດຂອງພາກລັດໃນເວລານີ້ສາມາດຖືກນໍາໃຊ້ຢ່າງເພີ່ມທະວີສໍາລັບຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້. ໃນທາງກັບກັນມັນອາດຈະເປັນຄວາມເໝາະສົມຫຼາຍຂຶ້ນທີ່ຈະນໍາໃຊ້ກະແສຈາກພາຍນອກມຸ່ງໜ້າໄປທາງການລົງທຶນໃສ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍປັບປຸງບັນຍາກາດການລົງທຶນໃນທຸລະກິດ. ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງທີ່ແນ່ນອນເປັນໄປໄດ້ໃນ "ສ່ວນປະສົມຂອງເງິນ" ທີ່ມີຢູ່ ສປປ ລາວ, ມັນ ຈະຖືກກາລະເທສະທີ່ຈະມີການປົກສາຫາລືຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ການວິເຄາະກ່ຽວກັບວ່າ ກະແສການສະໜອງທຶນຈາກພາຍນອກ ສະເພາະເຈາະຈົງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ແບບດີທີ່ສຸດໃນຂະແໜງເສດຖະກິດ ຫລື ສັງຄົມ ແລະ ວ່າມັນຈະປະກອບສ່ວນໃຫ້ ແກ່ຜົນໄດ້ຮັບຄືແນວໃດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນຂົງເຂດໜຶ່ງ ບ່ອນທີ່ຫົວໜ່ວຍປະສານງານລະດັບຊາດ ຄືດັ່ງກົມຮ່ວມມືສາກົນ (DIC)/ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI) ສາມາດປະກອບສ່ວນທີ່ສໍາຄັນເປັນແກ່ນສານໃນການປົກສາຫາລືນະ ໂຍບາຍ, ແຕ່ເພື່ອທີ່ເຮັດໄດ້ຄືແນວນັ້ນ ສອງ

ການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ພາລະບົດບາດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໃນການເກັບກຳ, ການວິເຄາະ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນປົນເອ້ອມກະແສການສະໜອງທຶນຕ່າງໆ.

ນອກຈາກຄວາມສຳຄັນທາງຍຸດທະສາດເຫລົ່ານີ້, ບົດທີ 5 ຂອງບົດລາຍງານນີ້ຍັງເຮັດຄຳແນະນຳຕົ້ນຕໍຈຳນວນໜຶ່ງ, ແລະ ລວມທັງ ຕາຕະລາງໜຶ່ງທີ່ມີບົດສະຫຼຸບສັງລວມຂອງຄຳແນະນຳຕົ້ນຕໍທີ່ສຳພັນກັບການລະດົມ ແລະ ການນຳໃຊ້ປະສິດທິພາບຂອງແຕ່ລະປະເພດ ກະແສຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອພັດທະນາ.

ທິດທາງໃນຕໍ່ໜ້າ

ການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານສຳລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ແຜນຄັ້ງຕໍ່ໄປແມ່ນເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມໄລຍະຍາວ, ແຕ່ມີບາດກ້າວສະເພາະໜ້າເຊິ່ງສາມາດດຳເນີນການໄປສູ່ຈຸດໝາຍດັ່ງກ່າວນີ້. ໂດຍທີ່ ຖະແຫຼງການວຽງຈັນວ່າດ້ວຍການເປັນຄູ່ຮ່ວມກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືດ້ານພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນສະບັບໃໝ່ ໃນເວລານີ້ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງແລ້ວ, ກະຊວງ MPI/ກົມ DIC ພ້ອມກັນກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ຈະພັດທະນາ ແຜນການປະຕິບັດງານຍ່ອຍເພື່ອປະຕິບັດຖະແຫຼງການວຽງຈັນ. ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງໄດ້ສະເໜີໃຫ້ກົມ DIC/ກະຊວງ MPI ນຳໃຊ້ກາລະໂອກາດຂອງການປຶກສາຫາລືກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ທົ່ວທຸກກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນລັດຖະບານ ເພື່ອປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບບຸລິມະສິດດ້ານຍຸດທະສາດທີ່ໄ້ແຍກໄດ້ ໃນບົດ DFAA ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ການພັດທະນາແຜນປະຕິບັດງານຂອງຖະແຫຼງການ. ການປຶກສາຫາລືປົນເອ້ອມແຜນການປະຕິບັດງານຂອງຖະແຫຼງການຈະສະໜອງການເປີດປະຕູສຳລັບການປຶກສາຫາລືວ່າຮູບການຕ່າງໆ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ສາມາດປະກອບສ່ວນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ, ແລະ ທິດທາງເຊິ່ງກົນໄກການປະສານງານດ້ານສະຖາບັນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຂອບການຕິດຕາມກວດກາອາດຈຳເປັນໄດ້ຮັບການດັດປັບ ເພື່ອທີ່ຈະນຳມາເຊິ່ງຍຸດທະສາດທີ່ເຊື່ອມສານຫລາຍຂຶ້ນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ.

ໃນໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ, ກະຊວງ MPI, ກົມ DIC ແລະ ກະຊວງການເງິນຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດໜຶ່ງແຜນງານກ່ຽວກັບການປະຕິຮູບສະຖາບັນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນໃນບົດ DFAA, ແລະ ປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳຂອງບົດດັ່ງກ່າວ. ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງການປະຕິຮູບທີ່ຈຳເປັນແມ່ນບໍ່ຈຳກັດຢູ່ພຽງແຕ່ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງດຽວເທົ່ານັ້ນ. ການປະຕິຮູບທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການເຮັດໃຫ້ເປັນຈິງຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານສຳລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື, ຈັດ ລຳດັບບຸລິມະສິດ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ. ໃນຖານະເປັນພື້ນຖານສຳລັບວາລະການປະຕິຮູບ, ມັນແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ທີ່ຈະກຳນົດຍຸດທະສາດ ສຳລັບການນຳເອົາມາພ້ອມດຽວກັນ ຂໍ້ມູນຕົ້ນຕໍກ່ຽວກັບກະແສການສະໜອງທຶນເຊິ່ງຖືກກຳນົດໃຫ້ແກ່ຂົງເຂດຕ່າງໆໃນລັດຖະບານ, ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄວາມຮູ້ ແລະ ການວິເຄາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ແນວທາງໄລຍະຍາວໃນການຄຸ້ມຄອງ ກະແສການສະໜອງທຶນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຍັງຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄວາມຈິງທີ່ວ່າການຈັດລອງຂອງກະແສການສະໜອງທຶນທີ່ບໍ່ແມ່ນພາກລັດ ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດສິ່ງທ້າທາຍໂດຍສະເພາະເຈາະຈົງໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ຍ້ອນວ່າກະແສເຫລົ່ານີ້ບໍ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມໂດຍກົງຂອງພາກລັດ ແລະ ທິດທາງ ທີ່ຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ການຈັດລອງພວກມັນຈະເປັນແບບທາງອ້ອມຫລາຍກວ່າ, ດັ່ງເຊັ່ນໂດຍຜ່ານທາງຂອບລະບຽບການຄຸ້ມຄອງສຳລັບການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ.

ບົດທີ 1. ພາກສະເໜີ

1.1. ສະພາບແວດລ້ອມລະດັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນຂອງ (DFAA)

ພູມິທັດການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ໄດ້ປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາ ພ້ອມດ້ວຍການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາຂອງປະເທດຕ່າງໆ ດັ່ງເດີມເຄີຍເປັນຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ. ແຕ່ດັ່ງເດີມປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວໄດ້ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການ ໃນຮູບແບບຂອງການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການຊ່ວຍເຫຼືອເປັນເງິນຫຼືຮູບແບບອື່ນໆ ຂອງການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນຂະນະທີ່ປະເທດໃດໜຶ່ງ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ຄວາມເຂັ້ມຂຶ້ນ, ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຮູບແບບການຊ່ວຍເຫຼືອກໍປ່ຽນໄປ. ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຄາດຄະເນວ່າຈະຫຼຸດລົງ, ໃນຂະນະທີ່ ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງເປັນທາງການອື່ນໆ (OOF) ແລະ ກະແສເງິນທຶນໃນການຮ່ວມທາງເສດຖະກິດຈະເພີ່ມທະວີ.

ຂອບຂໍ້ຄວາມ 1 : ຊຸກພ ຫຼື ODA ໃນສະພາບແວດລ້ອມສາກົນ

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ແມ່ນຄຳສັບທີ່ແຕ່ງຂຶ້ນໃໝ່ ໂດຍຄະນະກຳມະການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ (DAC) ຂອງອົງການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດເພື່ອການພັດທະນາ (OECD) ເພື່ອວັດແທກການຊ່ວຍເຫຼືອ. ODA ຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນຖານະຕົວຊີ້ບອກຂອງກະແສການຊ່ວຍເຫຼືອສາກົນ. ອົງການ OECD/DAC ໃຫ້ຄຳນິຍາມ ODA ວ່າ “ບັນດາກະແສເງິນຊ່ວຍເຫຼືອໄປສູ່ປະເທດ ແລະ ດິນແດນໃນບັນຊີລາຍຊື່ DAC ຂອງຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ODA ແລະ ສະຖາບັນຮ່ວມມືຫຼາຍຝ່າຍເຊິ່ງແມ່ນ:

- ກ) ດຳເນີນການໂດຍພາກລັດຖະບານ (ອົງການຈັດຕັ້ງທາງການ, ຕົວຢ່າງ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ໃນລະດັບຕ່າງໆ ແລະ/ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຕົວແທນຂອງລັດ)
- ຂ) ດຳເນີນການໂດຍມີການສົ່ງເສີມການພັດທະນາທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສະຫວັດດີການເປັນຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍ; ແລະ
- ຄ) ຈັດລວມກຸ່ມ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂດ້ານການເງິນແບບຜ່ອນຜັນ (ຫຼືເງິນກູ້ໄລຍະຍາວ) (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ເງິນກູ້ຕ້ອງຖ່າຍທອດອົງປະກອບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້ຳຢ່າງໜ້ອຍ 25% (ຄິດໄລ່ຢູ່ອັດຕາສ່ວນຫຼຸດ10%) [ພາຍໃນປີ 2018, ມາດຕະການອັນໃໝ່ຈະຖືກນຳໃຊ້; ເບິ່ງຢູ່ຂ້າງລຸ່ມສຳລັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງທີ່ມີໃນປີ 2014 ຕໍ່ເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວນີ້].

ຄຳນິຍາມດັ່ງກ່າວນີ້ ຈຳແນກຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ODA, ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງເປັນທາງການອື່ນໆ(OOF). OOFs ແມ່ນກະແສເງິນທຶນພາກລັດທີ່ບໍ່ມີຄົບຖ້ວນເງື່ອນໄຂທາງການເງິນທີ່ເຂັ້ມງວດ - ຍົກຕົວຢ່າງບໍ່ມີອົງປະກອບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້ຳ ຫຼື ບໍ່ເຊື່ອມໂຍງໂດຍກົງກັບ ຫຼື ຖືກນຳໃຊ້ສຳລັບການພັດທະນາ.

ອົງການ OECD/ຄະນະ DAC ໃນປະຈຸບັນ, ກຳລັງເຮັດໃຫ້ທັນສະໄໝຂອບການວັດແທກທາງດ້ານສະຖິຕິຂອງຕົນເພື່ອສົ່ງເສີມສິ່ງຈູງໃຈສຳລັບການລະດົມ ແລະ ກະຕຸ້ນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ເພື່ອສະທ້ອນຂອບເຂດອັນກວ້າງຂວາງຂອງທາງເລືອກ ການສະໜອງທຶນທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ. ສຳຫຼວດຫາວິທີ ຫຼື ທິດທາງ ເພື່ອຊ່ວຍງັດພະລັງທາງການເງິນຢ່າງສ້າງສັນ ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ໂດຍທີ່ຮູ້ວ່າຂະໜາດທີ່ບໍ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນມາກ່ອນ ຂອງການເງິນ ທີ່ຕ້ອງການເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ເປົ້າຫມາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຂອບແຜນງານດ້ານສະຖິຕິ ຍັງຕ້ອງໄດ້ຍົກລະດັບໃຫ້ທັນສະໄໝ ດ້ວຍມາດຕະການທີ່ສາມາດກຳເອົາຂົງເຂດທີ່ກວ້າງຂວາງທ່າອ່ຽງການສະໜອງທຶນ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ການວິເຄາະປະເດັນເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ສະໜອງຄວາມໂປ່ງໄສ ທີ່ໃຫຍ່ກວ່າເກົ່າຂອງການເງິນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ.

ໃນປີ 2014, ອົງການ OECD ໄດ້ນຳສະເໜີຂອບແຜນງານທາງດ້ານສະຖິຕິອັນໃໝ່ ເພື່ອວັດແທກເງິນກູ້ ODA ຢ່າງຖືກຕ້ອງຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ເພີ່ມສ້າງແຮງຈູງໃຈຂອງການນຳໃຊ້ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້ຳ ແລະ ເງິນກູ້ແບບຜ່ອນ ຜັນທີ່ສຸດ. ດ້ວຍເຫດນີ້ໃນທີ່ຜ່ານມາທັງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້ຳ ແລະ ເງິນກູ້ຍືມຖືກນັບລວມເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ODA ເຕັມມູນຄ່າແທ້ຈິງຂອງມັນ, ໃນປະຈຸບັນ ມີພຽງແຕ່ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້ຳເທົ່ານັ້ນ ແລະ ‘ສັດສ່ວນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້ຳ’ຂອງເງິນກູ້ ODA ທີ່ຖືກນັບເຂົ້າໃນ ODA. ອັດຕາສ່ວນຫຼຸດທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຄິດໄລ່ແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມກຸ່ມປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ-ເງິນກູ້ໃຫ້ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃດໜຶ່ງ (LDC) ຫຼື ປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ລະດັບຕໍ່າອື່ນໆ (LIC) ຈະໄດ້ຄະແນນ ODA ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເງິນກູ້ໃນເງື່ອນໄຂດຽວກັນກັບທີ່ໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ (MIC) ໃດໜຶ່ງ. ນອກຈາກນີ້, ການເລີ່ມຕົ້ນຂອງການຜ່ອນຜັນທີ່ສູງຂຶ້ນຖືກນຳມາໃຊ້ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ມີ ດອກເບ້ຍຕໍ່າກວ່າໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຕ້ອງການທີ່ສຸດ, ໃນທີ່ຜ່ານມາ, ການເລີ່ມຕົ້ນສຳລັບການມີຄຸນສົມບັດ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ODA ຖືກຕັ້ງຢູ່ອົງປະກອບຂອງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງໜ້ອຍ 25%. ພາຍໃຕ້ລະບົບໃໝ່, ເງິນກູ້ໃຫ້ແກ່ປະເທດ LDC ແລະ ປະເທດ LIC ອື່ນໆ ຕ້ອງມີຈຳນວນອົງປະກອບຂອງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ

ເຖິງ 45% ເປັນຢ່າງໜ້ອຍທີ່ຈະຕ້ອງລາຍງານວ່າແມ່ນ ODA, ໃນຂະນະທີ່ປະເທດ LMICs ຈະຕ້ອງການອົງປະກອບເປັນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ ຕໍ່ສູດ 15% ແລະ ປະເທດ UMIC ຈະມີອົງປະກອບເປັນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຈໍານວນ 10%.

ໃນຂະນະທີ່ ODA ຈະຍັງເປັນສ່ວນສໍາຄັນຂອງການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາສາກົນ, ໂດຍສະເພາະສໍາລັບປະເທດທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຕ້ອງການທີ່ສຸດ, ບົດບາດທີ່ເຂັ້ມແຂງຫຼາຍກວ່າສໍາລັບການສະໜອງທຶນນອກເໜືອຈາກ ODA, ລວມທັງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ, ກໍ່ຍັງເປັນທີ່ຕ້ອງການ. ອົງການ OECD ກໍາລັງສະເໜີໜຶ່ງມາດຕະການໃໝ່, ໃນປະຈຸບັນກໍາລັງປຶກສາຫາລືກັນຢູ່, ເຊິ່ງເອີ້ນຊື່ເປັນການຊົ່ວຄາວວ່າ ການສະໜັບສະໜູນເຕັມສ່ວນເປັນທາງການສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (Total Official Support for Sustainable Development; ຫລື TOSSD) ການຊ່ວຍເຫຼືອແບບ TOSSD ແນ່ໃສ່ເພື່ອຕື່ມເຕັມ ODA ໂດຍການເພີ່ມທະວີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການຕິດຕາມທໍາອ່ຽງໃໝ່ທີ່ສໍາຄັນທີ່ກໍາລັງຫລໍ່ຫຼອມ ພູມິທັດການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາສາກົນ, ປະກອບດ້ວຍ: i) ການໃຊ້ແຮງງັດ/ການເລັ່ງປະສິດທິຜົນຂອງ ODA, ii) ການນໍາໃຊ້ຂອງຊຸດການສະໜອງທຶນແບບປະສົມປະສານ, ແລະ iii) ການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືບັນເທົາຄວາມສ່ຽງແບບນະວັດຕະກໍາໃນການຮ່ວມມືການພັດທະນາ. ມາດຕະການ TOSSD ຈະສ້າງແຮງຈູງໃຈການສະໜອງທຶນຈາກພາຍນອກທີ່ກວ້າງຂວາງສໍາລັບການພັດທະນາຕາມທີ່ເປັນສ່ວນຕື່ມເຕັມໃສ່ຊັບພະຍາກອນພາຍໃນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ.

ແຫລ່ງ: Sources: www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/;
<http://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/ODA%20Before%20and%20After.pdf>;
<http://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/TOSSD%20BRAINSTORMSTORM%20BRIEFING%20NOTE.pdf>

ຈົນເຖິງຕົ້ນຊຸມປີ 2000, ຊຸກພ (ODA) ເປັນພະລັງຂັບເຄື່ອນທີ່ສໍາຄັນ ຢູ່ຂ້າງຫຼັງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງແຫ່ງມອນເທີຣີ² ທີ່ເຫັນພ້ອມກັນໃນປີ 2002, ໂອບອ້ອມເອົາຫົກຂົງເຂດຂອງ ‘ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ’:

1. ການລະດົມຊັບພະຍາກອນດ້ານການເງິນພາຍໃນເພື່ອການພັດທະນາ;
2. ການລະດົມຊັບພະຍາກອນສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ, ລວມທັງການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ ກະແສການເງິນ ເອກະຊົນອື່ນໆ;
3. ການຊຸກຍູ້ການຄ້າສາກົນ (ຫຼື ລະຫວ່າງປະເທດ)ໃຫ້ເປັນດັ່ງເຄື່ອງຈັກເພື່ອການພັດທະນາ;
4. ການເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືດ້ານການເງິນລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ດ້ານວິຊາການເພື່ອການພັດທະນາ;
5. ‘ການຍົກເລີກ’ ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດ ແລະ
6. ການແກ້ໄຂບັນຫາທາງດ້ານລະບົບ, ດັ່ງເຊັ່ນການເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຄວາມສະໜໍາສະເໜີຂອງລະບົບເງິນຕາສາກົນ, ການເງິນ ແລະ ການຄ້າໃນການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາ

ນັບຕັ້ງແຕ່ຊຸມປີ 2000, ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ໄດ້ພົບເຫັນວ່າ ເພື່ອຫ້ອມລ້ອມເອົາກະແສການເງິນເອກະຊົນ ແລະ ລາຍຮັບທີ່ລະດົມພາຍໃນປະເທດ, ແທນທີ່ການເລັ່ງຢ່າງບໍ່ສົມສ່ວນຕໍ່ກະແສ ຊຸກພ. ໃນປະຈຸບັນ, ການລົງທຶນ FDI ໃນປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາມີຍອດຫຼາຍເກີນກວ່າ ຊຸກພ ຈໍານວນ 4.5 ເທື່ອ: ໃນປີ 2013, ປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາດຶງດູດໄດ້ 759 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ, ຫຼື 61 % ຂອງ FDI.³ ທັງໝົດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຄວນເປັນທີ່ສັງເກດວ່ານັບຕັ້ງແຕ່ວິກິດການທາງການເງິນໃນປີ 2007, ສັດສ່ວນ FDI ຂອງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ຊ້າໆແຕ່ໜັ້ນທ່ຽງ. ການຄ້າສາກົນຍັງເຮັດບົດບາດສໍາຄັນໃນການອໍານວຍຄວາມສະດວກການພັດທະນາ. ຄາດຄະເນວ່າ ລະຫວ່າງປີ 2000 ແລະ 2008 ລວມຍອດຜະລິດ

² ສໍາລັບເນື້ອຫາຄົບຖ້ວນ ເບິ່ງຢູ່ : UN (2003)

³ ເບິ່ງຢູ່: ຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາ ຂອງທະນາຄານໂລກ (ຖານຂໍ້ມູນ). (<http://data.worldbank.org/data-catalog/world-development-indicators>)

ຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຕໍ່ຫົວຄົນຢູ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (LDCs) ເພີ່ມທະວີຂຶ້ນຈາກ 325 ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ ມາ ເປັນ 625 ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ, ຍ້ອນຜົນປະໂຫຍດຈາກການຄ້າ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ກະແສການສະໜອງທຶນທີ່ໄຫຼເຂົ້າ ມາຂອງເອກະຊົນ. (ເບິ່ງຢູ່, EU, ປີ 2009).

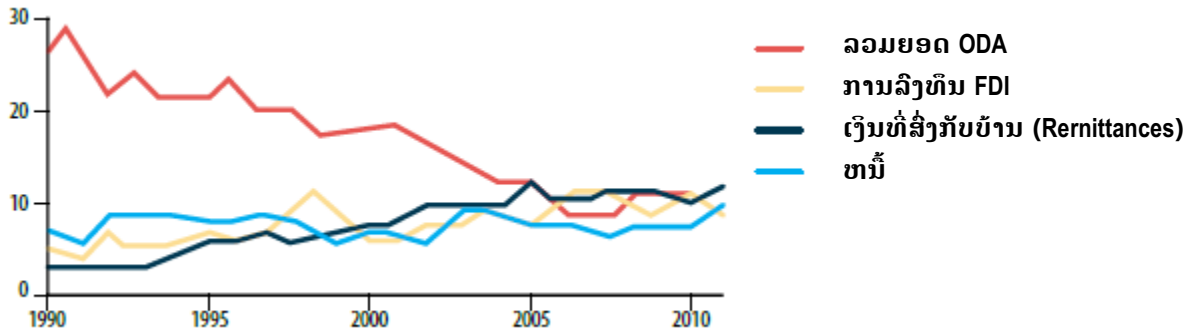
ພູມິທັດການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນທົ່ວໂລກ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຕະຫຼອດໄລຍະໜຶ່ງ ຫຼື ສອງທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ, ແລະ ກຳລັງເພີ່ມທະວີໃນຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ. ແຫຼ່ງທີ່ລະດົມຈາກພາກເອກະຊົນ ແລະ ພາຍໃນປະເທດ ຂອງການສະໜອງ ທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ໄດ້ກາຍເປັນຄວາມສຳຄັນຢ່າງຊັກໃຊ້ ໃນການອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ແລະ ພັດທະນາ ຢູ່ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ, ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ການຫຼຸດພື້ນຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ.⁴ ຕະຫຼອດ ໄລຍະ 20 ປີທີ່ຜ່ານມາ, ຫຼາຍກວ່າ 30% ຂອງປະເທດທີ່ມີລາຍຊື່ຢູ່ບັນຊີຂອງ DAC ຂອງປະເທດທີ່ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຊຸກພ ໄດ້ຖືກຄັດອອກເນື່ອງຈາກສະມັດຖະພາບການພັດທະນາທີ່ເປັນທາງບວກຂອງປະເທດເຂົາເຈົ້າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການຄົ້ນພົບ ຄວາມດຸ່ນດ່ຽງທີ່ດີໃນທຳມະການຮູບແບບຕ່າງໆຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງຄົງເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ສຳລັບຫຼາຍ ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະ ນາ. ນອກຈາກນີ້, ຫຼັກຖານ ໄດ້ຊັບອກວ່າ ໜຶ່ງວິທີການແກ້ໄຂ ບໍ່ສາມາດນຳເອົາໄປໃຊ້ໃນທົ່ວທຸກບັນຫາ ແລະ ຄາດຫວັງຄວາມສຳເລັດ ດັ່ງດຽວກັນ ໃນເຂດພາກພື້ນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງໂລກ. ປັດໄຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ຂອງ ປະເທດໃດໜຶ່ງຄວນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ. ປະເທດທີ່ຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຕາມປົກກະຕິຈະເຮັດໄດ້ດີກວ່າ ໃນການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ, ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມຮັ່ງມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ອາດຮັບປະກັນ ອັດຕາການເຕີບໂຕ ທາງເສດຖະກິດທີ່ສູງຢູ່ໃນໄລຍະສັ້ນ, ມັນບໍ່ຈຳເປັນວ່າຈະນຳເອົາມາເຊິ່ງການພັດທະນາທີ່ດຸ່ນດ່ຽງ ແລະ ຍືນຍົງຢູ່ໃນໄລຍະຍາວ. ສະຫຼຸບຄວາມແລ້ວ, ປະເທດໃດໜຶ່ງຕ້ອງ ສຳຫຼວດຫາຕົວແບບທີ່ແທດເໝາະທີ່ສຸດສຳລັບການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງ ປະເທດຕົນເອງ.

ທ່າອ່ຽງ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຫຼາຍປະການ ທີ່ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນ ຢູ່ໃນລະດັບໂລກ ສາມາດພົບເຫັນໄດ້ ຢູ່ສະພາບ ແວດລ້ອມພາກພື້ນອາຊີ-ປາຊີຟິກ ເຊັ່ນດຽວກັນ. ຊຸກພ ຍັງສືບຕໍ່ເປັນແຫຼ່ງສຳຄັນຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແຕ່ກຳ ລັງ ຫຼຸດຖອຍລົງ ຕາມສັດສ່ວນຂອງຈຳນວນຂອງກະແສການເງິນເຂົ້າມາຈາກສາກົນ ໄປຍັງຫຼາຍປະເທດ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ. ການຮ່ວມ ມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້, ໃນຂະນະທີ່ຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະກຳນົດ ແລະ ຫາປະລິມານ, ແມ່ນກຳລັງເພີ່ມທະວີ. ເຂົ້າໃຈວ່າ ຈີນຈະເປັນຜູ້ສະ ໜອງລາຍໃຫຍ່ທີ່ສຸດຂອງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (SSC) ຢູ່ໃນໂລກ; ໃນຊ່ວງປີ 2010–2012, ຈີນ ໄດ້ສະໜອງລວມ ທັງໝົດ 14.41 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ ເປັນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ, ປາສະຈາກດອກເບ້ຍ ແລະ ເງິນກູ້ແບບຜ່ອນຜັນ, ໃນນັ້ນ 30.5 % ໃຫ້ແກ່ປະເທດຢູ່ໃນທະວີບອາຊີ.⁵

ໂຄງຮ່າງການສະໜອງທຶນການພັດທະນາໃນພາກພື້ນ⁶ ແມ່ນຖືກກະທົບເຊັ່ນກັນໂດຍກະແສການໄຫຼອອກ, ລວມທັງກະແສການ ເງິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ (IFFs), IFFs ຈາກປະເທດຕ່າງໆໃນທະວີບອາຊີ - ປາຊີຟິກ, ຄາດຄະເນວ່າມີຫຼາຍກວ່າ 400 ຕື້ໂດລາສະ ຫະລັດໃນປີ 2011.⁷ ການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນປະເທດໃນພາກພື້ນ ແມ່ນຍັງເພີ່ມທະວີ. ອັດຕາສ່ວນອາກອນ / GDP ໃນພາກພື້ນອາຊີ - ປາຊີຟິກ ໃນຊຸມປີ 2000 ແມ່ນ 17.8%, ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ການເພີ່ມທະວີທີ່ສຳຄັນຈາກຊຸມປີ 1990 ເຊິ່ງແມ່ນ 12.9%.⁸

⁴ ຕົວຢ່າງ. ປະເທດທີ່ພັດທະນາໜ້ອຍ ແລະ ລາຍໄດ້ປານກາງລະດັບຕໍ່າ
⁵ ປຶ້ມປົກຂາວສະບັບທີ 2 ກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງປະເທດຂອງຈີນ.
⁶ ພາກນີ້ກ່ຽວກັບ ໂຄງຮ່າງຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນພາກພື້ນ ຖອດມາຈາກ “ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຄວາມສອດ ຄ່ອງ ລະຫວ່າງການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ການສະໜອງທຶນສຳລັບວາລະການພັດທະນາຢູ່ ອາຊີ - ປາຊີຟິກ”, ເອກະສານສຳລັບກອງປະຊຸມວິຊາການລະດັບພາກພື້ນ ພາຍໃຕ້ຊື່ດຽວກັນນີ້, ຈັດຂຶ້ນຢູ່ມະນີລາ ໃນເດືອນ ມີນາ 2015.
⁷ ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາແບບມີປະສິດທິຜົນ ຢູ່ອາຊີ - ປາຊີຟິກ ປີ 2014.
⁸ ອົງການ ESCAP/ADB/UNDP., ເຮັດໃຫ້ເປັນຈິງ: ເຕັກໂນໂລຊີ, ການເງິນ ແລະ ສະຖິຕິ ສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ອາຊີ - ປາ ຊີຟິກ”, ບົດລາຍງານ MDGs ສຳລັບພາກພື້ນອາຊີ - ປາຊີຟິກ ປີ 2014/15

ແຜນພາບ 1.1: ຈຳນວນປະເທດຢູ່ທະວີບອາຊີ-ປາຊີຟິກ ເຊິ່ງໃນນັ້ນແຕ່ລະກະແສຊັບພະຍາກອນແມ່ນໃຫຍ່ທີ່ສຸດ, 1990 – 2011

ແຫລ່ງ: ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນຢູ່ອາຊີ-ປາຊີຟິກ ປີ 2014

ຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການເງິນຂອງພາກພື້ນອາຊີ - ປາຊີຟິກ ກຳລັງຫຼຸດລົງໂດຍຮ່າງອັນໃໝ່ຂອງພາກພື້ນ; ຈຳນວນຕົວຈິງແມ່ນໜ້າປະທັບໃຈ:

- o ຄັງສຳຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດຈຳນວນຫຼາຍກວ່າ 7 ພັນຕື້ໂດລາ, ຫຼາຍກວ່າ 2.5 ພັນຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ຢູ່ໃນກອງທຶນຄວາມຮັ່ງມີແຫ່ງຊາດ ແລະ ປະມານ 7.4 ພັນຕື້ໂດລາ ຂອງການອອມຊັບເອກະຊົນ.⁹
- ສາມປະເທດຂອງທະວີບອາຊີ - ຈີນ, ອິນເດຍ ແລະ ຟີລິບປິນ ໄດ້ຮັບຈຳນວນ 2 ໃນ 5 ຂອງຈຳນວນ 414 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດເປັນເງິນສົ່ງກັບຄືນປະເທດຈາກແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານໄປສູ່ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ໃນປີ 2013¹⁰
- o ປະລິມານການດຳເນີນງານຂອງທະນາຄານການພັດທະນາຈີນ ແມ່ນ 240 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2013 ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຈຳນວນ 52.6 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ທີ່ຈ່າຍໂດຍທະນາຄານໂລກ ໃນປີກ່ອນນັ້ນ ໜ້ອຍລົງຢ່າງຂາດຂັ້ນ.
- o ການລົງທຶນ FDI ໄປສູ່ພາຍນອກຈາກປະເທດຢູ່ໃນພາກພື້ນ ມີມູນຄ່າລວມທັງໝົດ 321 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2011.

ໂດຍແທ້ຈິງແລ້ວ, ມັນເປັນໄປໄດ້ຂ້ອນຂ້າງສູງທີ່ສ່ວນທີ່ຫຼວງຫຼາຍຂອງການລົງທຶນຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຕ້ອງການຢູ່ໃນພາກພື້ນ ເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຈະໄດ້ມາຈາກ ພາຍໃນ ພາກພື້ນເອງ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ອາດຮຽກຮ້ອງການປ່ຽນແປງທີ່ສຳຄັນບາງຢ່າງ ໃນຍຸດທະສາດທີ່ໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ ເພື່ອດຶງດູດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ທຶນເຫລົ່ານັ້ນ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ມີທ່າແຮງໃຫຍ່ຫລວງ ເພື່ອນຳໃຊ້ຄັງຝາກປະຢັດຂອງພາກພື້ນ, ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນການລົງທຶນ ຢູ່ພາຍນອກພາກພື້ນ: ການນຳໃຊ້ຈຳນວນເງິນຂະໜາດນ້ອຍຂອງ 5% ເງິນຝາກປະຢັດສາທາລະນະຢູ່ພາກພື້ນອາຊີ - ປາຊີຟິກ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ສາມາດເຮັດໃຫ້ມີຈຳນວນຫຼາຍກວ່າ 350 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນຊັບພະຍາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ ສຳລັບການສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ເປັນທີ່ຄາດຄະເນກັນວ່າ ພາກພື້ນອາຊີ - ປາຊີຟິກ ຈະສືບຕໍ່ທີ່ຈະເປັນເຄື່ອງຈັກຂອງການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ເພີ່ມທະວີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງທະວີບ, ສາມໃນສີ່ຂອງເສດຖະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນໂລກ ອີງຕາມພາວະສະເໝີພາບຂອງອຳນາດການຊື້ (ຫລືປະສິດທິຜົນຂອງເງິນ) ເປັນຊາດຢູ່ທະວີບອາຊີ: ຈີນ, ອິນເດຍ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ. ເຖິງວ່າຈະເອື້ອອຳນວຍ, ສະຖານະພາບດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະບໍ່ເປັນທີ່ຮັບປະກັນວ່າ ບັນຫາທັງຫຼາຍ ຈະຖືກແກ້ໄຂໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ ສຳລັບປະເທດສ່ວນຫຼາຍ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ໃນຂະນະທີ່ການສົນທະນາກ່ຽວກັບວ່າຈະເຮັດໃຫ້ເປັນຈິງ ວິໄສທັດຫຼັງຈາກປີ 2015 ຍັງສືບຕໍ່ໄປ, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະວິເຄາະຢ່າງຮອບຄອບຫຼາຍຂຶ້ນ ບັນດາອົງປະກອບຕົ້ນຕໍ ວ່າປະເທດຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໃຈ ແລະ ຄວບຄຸມ

⁹ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ: ການສົ່ງເສີມການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ, ພັດທະຍາ, ປະເທດໄທ ເດືອນພຶດສະພາ 2014.

¹⁰ ອົງການ UNDP, "ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືເພື່ອພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຢູ່ອາຊີ-ປາຊີຟິກ ປີ 2014".

ເພື່ອທີ່ຈະປົດປ່ອຍທ່າແຮງຂອງພູມມິທັດຊັບພະຍາກອນ ທີ່ສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ແລະເຊື່ອມສານແບບເພີ່ມທະວີ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດ ທິຜົນ ແຫຼ່ງທີ່ສະໜອງທຶນທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແລະ ບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະບໍ່ເປັນພາລະກິດທີ່ງ່າຍ ດາຍ ແລະ ປະເທດຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາຍຸດທະສາດຂອງເຂົາເຈົ້າເອງເພື່ອຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງທຶນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ແລະ ເພື່ອຈັດລວງຄຸນລັກສະນະພິເສດຂອງແຕ່ລະແຫຼ່ງທຶນ ເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມສະເພາະຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ສຳລັບຊັບພະຍາກອນສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາເຫຼົ່ານີ້ - ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຈະຖືກຕຶງດູດ, ຊຶມຊັບ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດ ທິຜົນ, ປະເທດຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງການທີ່ຈະມີໃຊ້ນະໂຍບາຍທີ່ແທດເໝາະ, ສະຖາບັນ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດເພື່ອໃຫ້ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ເຮັດໜ້າທີ່ສຳລັບການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ. ສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ຖືກຍົກຂຶ້ນສົນ ທະນາ ຢູ່ກອງປະຊຸມສາກົນກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຄັ້ງທີ 3 ຢູ່ອາຕິສອາບາບາໃນເດືອນມິຖຸນາ 2015, ຕາມ ທີ່ເອກະສານຜົນຮັບຂອງກອງປະຊຸມ ອ້າງອີງເຖິງ ຂອບການສະໜອງທຶນແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ(INFF), ເຊິ່ງໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ໃນຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 2.

ດັ່ງທີ່ເປັນເຄື່ອງມືບັງຄັບທີ່ເລັ່ງໃສ່ການປະຕິບັດງານ, ບົດ DFAA ສາມາດສະໜັບສະໜູນຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະສ້າງຕັ້ງພື້ນຖານ ແລະ ແຜນທີ່ການດຳເນີນກິດຈະການປະຕິຮູບທີ່ຈຳເປັນສຳລັບ INFF ອັນໜຶ່ງ. ຢູ່ ສປປ ລາວ, ບົດ DFAA ສາມາດເລັ່ງກະຕຸ້ນການປົກສາຫາລື ແລະ ຄວາມຄິດກ່ຽວກັບວ່າຈະນຳໃຊ້ຢ່າງເປັນຍຸດທະສາດຊັບພະຍາກອນທາງການເງິນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃຫ້ໄດ້ດີສຸດຄືແນວໃດ ເພື່ອທີ່ຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາທີ່ກ່າວໄວ້ຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງຢູ່ໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8. ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວແນມໄປຂ້າງໜ້າທີ່ຈະຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ແລະ ພິຈາລະນາ ຜົນສະທ້ອນໃນດ້ານການປ່ຽນແປງຕໍ່ການມີໃຊ້ ແລະ ການຜ່ອນຜັນຂອງການສະໜອງທຶນ, ມັນເປັນຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ທີ່ເໝາະສົມທີ່ຈະພິຈາລະນາວິທີທີ່ສຸດທີ່ຈະເພີ່ມພູນການຈັດສັນຢ່າງເປັນຍຸດທະສາດຂອງກະແສການສະໜອງທຶນເຈາະຈົງ ເຊິ່ງອາດຖືກກະທົບ, ດັ່ງເຊັ່ນ ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ເງິນກູ້ດອກເບ້ຍຕໍ່າ (ຜ່ອນຜັນ), ແລະ ພິຈາລະນາການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນພາຍໃນກົງຈັກລັດຖະບານອາດເປັນທ່າແຮງໃຫ້ຖືກດັດປັບເພີ່ມກະກຽມ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງຂອງພູມມິທັດທີ່ກຳລັງປ່ຽນແປງຂອງກະແສການສະໜອງທຶນ.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 2: ຂອບການສະໜອງທຶນແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ

ເພື່ອກ້າວໄປຂ້າງໜ້າຕາມວາລະ 2030, ປະເທດຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງການເພື່ອພິຈາລະນາຂອບການສະໜອງທຶນໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດຂອງເຂົາເຈົ້າສໍາລັບການບັນລຸຜົນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ວາລະດັ່ງກ່າວນີ້ຮຽກ ຮ້ອງການເພີ່ມທະວີທີ່ເປັນແກ່ນສານໃນຊັບພະຍາກອນ ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບການປ່ຽນແປງໃນທິດທາງຂອງຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຖືກກໍານົດບຸລິມະສິດ, ຮຽກຮ້ອງສໍາລັບແນວທາງທີ່ເຊື່ອມສານຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການສະໜອງທຶນພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອທີ່ຈະບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຂອບການສະໜອງທຶນແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ (INFF), ຕາມທີ່ອ້າງອີງຢູ່ວາລະການປະຕິບັດງານອາດີສອາບາບາ, ສາມາດຊ່ວຍລັດຖະບານ ພັດທະນາ “ວິໄສທັດແບບລວມສູນຂອງການວາງແຜນງົບປະມານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ເຮັດໄດ້ດີກວ່າການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດແບບດັ່ງເດີມ” ໂດຍການພັດທະນາເຄື່ອງມືເພື່ອເຊື່ອມສານການພັດທະນາຂອງພາກເອກະຊົນ ໃນຂະບວນການ ສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງຊາດ. ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ, INFF ສະໜອງລັດຖະບານດ້ວຍພາບລວມ ທີ່ຮອບດ້ານຂອງຈຸດເຂົ້າ ແລະ ທາງເລືອກທີ່ມີ ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບ ຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າຈະນໍາໃຊ້ພວກມັນຢ່າງເປັນຍຸດທະສາດຄືແນວໃດ.

ການສ້າງຕັ້ງ INFF ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມພະຍາຍາມໄລຍະຍາວທີ່ມັ່ງມາດປາດຖະຫນາ. ໃນຂະນະທີ່ຂອບແຜນງານດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ທັນມີໃຊ້ຢ່າງຊັດເຈນ ຢູ່ໃນປະເທດສ່ວນຫຼາຍ, ນະໂຍບາຍ ທີ່ກໍາລັງປະຕິບັດຈໍານວນໜຶ່ງ ແລະ ການປະຕິຮູບດ້ານສະຖາບັນຢູ່ໃນຂົງເຂດຂອງການສະໜອງທຶນພາກລັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບສະໜອງໃຫ້ປະເທດຕ່າງໆ ດ້ວຍຖານການເລີ່ມຕົ້ນທີ່ດີ ເພື່ອສ້າງສົມຕໍ່ມອີກ. INFF ອັນໜຶ່ງ ສາມາດເຫັນໄດ້ທີ່ຈະລວມເອົາ ອົງປະກອບພື້ນຖານ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- o ຍຸດທະສາດ/ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ໂດຍມີຫລາຍບຸລິມະສິດທີ່ກ່າວເຖິງຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ, ລວມທັງເປົ້າໝາຍ ທີ່ຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົ້ນທຶນ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກ.
- o ຂະບວນການວາງແຜນແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານ, ທີ່ເອື້ອອໍານວຍ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ດ້ວຍງົບປະມານລາຍຈ່າຍໄລຍະກາງ ແລະ ຂອບການສ້າງແຜນງົບປະມານ ແລະ ຕິດຕາມຂະບວນການ
- ຍຸດທະສາດການລະດົມຊັບພະຍາກອນເພື່ອບັນລຸມູນຄ່າທີ່ຈໍາເປັນໂດຍຍຸດທະສາດ/ແຜນພັດທະນາປະເທດ.
- o ລະບົບຄຸ້ມຄອງຂອງດ້ານການເງິນທີ່ອໍານວຍໃຫ້ລັດຖະບານທີ່ຈະປະສານກົມກຽວການເງິນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການເງິນສາທາລະນະສາກົນ, ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບທີ່ຈະໃຊ້ແຮງງັດແຫຼ່ງການເງິນພາກເອກະຊົນ.
- o ການຈັດຕັ້ງທາງສະຖາບັນ ມີພ້ອມແລ້ວທີ່ອໍານວຍຄວາມສະດວກການເຊື່ອມໂຍງກັນລະຫວ່າງຂົງເຂດນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ແລະ ການປະສານງານໃນທົ່ວພາກລັດສໍາລັບການລະດົມຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຈັດລຽງບຸລິມະສິດຂອງນະໂຍບາຍ ແລະ ການປະຕິຮູບດ້ານສະຖາບັນ.
- ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍ ເຊິ່ງໃນນັ້ນຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍຂົງເຂດສາມາດເຂົ້າມີສ່ວນໃນການໄຕ້ວາທິກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນ ແລະ ການກະທົບຂອງການເງິນໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງເປັນການສະໜັບສະໜູນຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: UNDP / AP-DEF, "ການປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ (DFA): ການເຊື່ອມໂຍງການເງິນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ຢູ່ລະດັບປະເທດ - ຄູ່ມື", ໃກ້ຈະພິມເຜີຍແຜ່ໃນຕໍ່ໜ້າ (ຮ່າງຂອງເດືອນມີນາ 2016)

1.2. ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງບົດ DFAA

ໃນມຸມມອງຂອງພູມິທັດການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນທົ່ວໂລກທີ່ກໍາລັງປ່ຽນແປງ, ສປປ ລາວ ມອງເຫັນການຫຼຸດພື້ນຈາກສະຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຂອງຕົນພາຍໃນປີ 2020 ເປັນດັ່ງກາລະໂອກາດອັນໜຶ່ງທີ່ຈະພິສູດປະສິດທິຜົນຂອງນະໂຍ

ບາຍສາທາລະນະ ແລະສະມັດຕະພາບດ້ານເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ແລະ ລະດົມ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະບັນລຸຢ່າງມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນຂົງເຂດທີ່ກວ້າງຂຶ້ນຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ.

ລັດຖະບານໄດ້ລິເລີ່ມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (2016-2020), ດ້ວຍມີຈຸດປະສົງລວມຄືການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາເປັນຈຸດໃຈກາງ. ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ, ລັດຖະບານໄດ້ມອບໜ້າທີ່ໃຫ້ດຳເນີນການບົດການປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ (DFAA), ດ້ວຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈເປັນຢ່າງດີ ຕໍ່ກະແສການສະໜອງທຶນພັດທະນາ ທັງໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ, ຕາມທີ່ລັດຖະບານເລີ່ມ ດຳເນີນການກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ກຳນົດເພີ່ມຕື່ມ ຍຸດທະສາດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 10 ປີ (2016 – 2025).

ລິເລີ່ມໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ບົດ DFAA ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB), ແລະ ສູນປະຈຳພາກພື້ນຢູ່ບາງກອກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP) ແລະ ຫ້ອງການ ສປປ ລາວ ຂອງອົງການ UNDP. ບົດ DFAA ປະກອບດ້ວຍ ສີ່ໄລຍະ: (i) ການທົບທວນເອກະສານ ແລະ ກະກຽມສຳລັບການປຶກສາຫາລືຢ່າງເລິກເຊິ່ງ, (ii) ການປຶກສາຫາລືຢ່າງເລິກເຊິ່ງພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອແນະນຳການປະເມີນຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ເພື່ອດຳເນີນການສຳພາດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ, (iii) ຮ່າງບົດລາຍງານ ແລະ (iv) ບົດລາຍງານສະບັບສົມບູນຖືກຮັບຮອງເອົາ. ລາຍລະອຽດເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບຂະບວນການ DFAA ສາມາດເບິ່ງໄດ້ຢູ່ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.

ທີມງານສ້າງບົດ DFAA ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກສີ່ຄົນ (ທີ່ປຶກສາສາກົນ 3 ຄົນ, ທີ່ຊຳນິຊຳນານໃນການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນພາກລັດ [PFM];; ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ [PPP] ແລະ ການເງິນເອກະຊົນ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້; ພ້ອມດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຂອງທີ່ປຶກສາພາຍໃນປະເທດໜຶ່ງຄົນ). ຈຸດລວມສູນທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງພາຍໃນກົງຈັກລັດ ຖະບານ (ມາຈາກກົມ DIC/ກະຊວງ MPI). ທີມງານເລັ່ງໃສ່ການວິເຄາະກະແສຫຼັກຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທັງໃຫ້ແກ່ ແລະ ພາຍໃນ ສປປ ລາວ-ຈາກແຫລ່ງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ລັດ ແລະ ເອກະຊົນ-ປົກຄຸມກະແສແຕ່ລະລາຍການໃນ ຂອບເຂດທີ່ເປັນໄປໄດ້ກ່າວເຖິງຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມ. ບົດ DFAA ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ PPP ແລະ SSC ຕາມຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະບານ.

ຕາຕະລາງ 1: ແຜນຜັງສັງລວມຂໍ້ມູນສຳຄັນຂອງກະແສການສະໜອງທຶນການພັດທະນາ

ສາທາລະນະ		ເອກະຊົນ
ພາຍນອກ	<ul style="list-style-type: none"> • ຊຸກພ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມ • ກະແສທາງການອື່ນໆ (OOFs) • ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມ • ໜີ້ຕ່າງປະເທດ ແລະ ການກູ້ຢືມ • ກອງທຶນຫົວຂໍ້ເຈາະຈົງ: ສະໜອງທຶນທີ່ສຳພັນກັບການແກ້ໄຂການປ່ຽນ ແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ກອງທຶນສຸຂະພາບ 	<ul style="list-style-type: none"> • ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) • ການໂອນເງິນໂດຍແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ • ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (INGOs)
ພາຍໃນ	<ul style="list-style-type: none"> • ລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນ • ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນສ່ວຍສາອາກອນ • ລາຍຮັບຈາກລັດວິສາຫະກິດ • ອາກອນເກັບຈາກແຮ່ທາດ/ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ • ການເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ລະຫວ່າງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ 	<ul style="list-style-type: none"> • ການລົງທຶນພາກເອກະຊົນພາຍໃນ • ການບໍລິຈາກໂດຍຜູ້ມີໃຈບຸນສູນທານພາຍໃນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມ

ບົດລາຍງານ DFAA ສະບັບນີ້ ຍັງມີໂຄງສ້າງ ເພື່ອສະທ້ອນການຄົ້ນເຫັນ ແລະ ການວິເຄາະໃນສີ່ປະເພດສຳຄັນຕົ້ນຕໍຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ທີ່ໄດ້ກ່າວຢູ່ໃນ “ຜັງສັງລວມຂໍ້ມູນ” ຫລື ຕາຕະລາງຂໍ້ມູນສຳຄັນຢູ່ຂ້າງເທິງ.

ບົດທີ 2. ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

2.1. ສະຫຼຸບສັງລວມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງປະເທດ

ສປປ ລາວ ແມ່ນໜຶ່ງ ໃນປະເທດຂອງພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ມີຊາຍແດນຕິດກັບ ກຳປູເຈຍ, ມຽນມາ, ຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. ຖືກຈັດປະເພດເປັນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ລັດຖະບານໄດ້ຕັ້ງເປົ້າໝາຍຂອງການບັນລຸໃນການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາພາຍໃນປີ 2020, ແລະ ການພັດທະນາທີ່ເປັນແກ່ນສານໄດ້ຖືກບັນທຶກ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ເຄິ່ງທິດສະຫວັດຫຼັງສຸດ. ຕັ້ງແຕ່ປີ 1989, ປະເທດ ໄດ້ເພີ່ມທະວີຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມນຳວົງສາຄະນາຍາດສາກົນ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ. ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບທຳອິດກັບອົງການການເງິນສາກົນ (IMF) ແລະ ທະນາຄານໂລກ (WB) ໄດ້ລົງລາຍເຊັນໃນປີ 1989, ແລະ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ສະມາຄົມບັນດາປະຊາຊາດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (ຫລື ອາຊຽນ) (ASEAN) ໃນປີ 1997. ປະເທດ ຍັງເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການຊຳນິຊຳນານຈຳນວນໜຶ່ງຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ໄດ້ຫຼຸດຮູບຄວາມສຳພັນ ມີຂໍ້ຕົກລົງທາງການຄ້າ ກັບປະເທດທີ່ເປັນຄູ່ຄ້າທີ່ສຳຄັນ ຫຼາຍປະເທດໃນໂລກ, ເກືອບທັງໝົດໄດ້ລົງລາຍເຊັນ ໃນຕົ້ນຊຸມປີ 2000. ນອກຈາກນັ້ນ ເພື່ອເກັບກຳບັນທຶກ ຜົນສຳເລັດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ມາດຕະການຈຳນວນໜຶ່ງໃນຂົງເຂດທາງສັງຄົມ ໄດ້ຖືກດຳເນີນການ ເພື່ອປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງປະຊາກອນພາຍໃນປະເທດ. ບົດສະຫຼຸບສັງ ລວມຂອງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຂອງປະເທດ ໄດ້ນຳມາສະເໜີຢູ່ສ່ວນຕ່າງໆ ຖັດໄປຂອງບົດລາຍງານສະບັບນີ້.

2.2. ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານສັງຄົມ

ສປປ ລາວ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຈຳນວນປະເທດ ‘ທີ່ປະຊາປອນໜຸ່ມທີ່ສຸດ’ ຢູ່ໃນໂລກ, ປະຊາກອນຈຳນວນຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງໃນສາມມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 15 ປີ. ທັງຍັງເປັນປະເທດທີ່ຫຼາກຫຼາຍຊົນເຜົ່າໂດຍມີ 49 ຊົນເຜົ່າທີ່ຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ (ເຖິງແມ່ນວ່າການສຶກສາບາງຈຳນວນທີ່ໄດ້ກ່າວອ້າງວ່າ ມີເກີນກວ່າ 60 ຊົນເຜົ່າ). ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ເຊິ່ງມີຈຳນວນເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງປະຊາກອນ, ສ່ວນໃຫຍ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ເຂດພູດອຍ. ສປປ ລາວ ໄດ້ແກ້ໄຂໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ຊ່ອງວ່າງທາງສັງຄົມ ລະຫວ່າງເຂດທົ່ງພຽງ ແລະ ເຂດພູດອຍ, ແຕ່ຄວາມແຕກຕ່າງ ຍັງມີຢ່າງເປັນແກ່ນສານ, ໂດຍສະເພາະໃນແງ່ຂອງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະຂັ້ນພື້ນຖານ.

ໂດຍລວມ, ການພັດທະນາດ້ານສັງຄົມ¹¹ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ. ອາຍຸຍິນສະເລ່ຍໄດ້ເພີ່ມຕື່ມອີກ 19 ປີ ລະຫວ່າງປີ 1985 ແລະ 2013; ແລະ ຢູ່ທີ່ປະມານ 66 ປີ. ດັດຊະນີການພັດທະນາມະນຸດ ສ່ວນໃຫຍ່ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງຕະ ຫຼອດໄລຍະເວລາ, ໂດຍສະເພາະຈຳນວນທີ່ສຳພັນກັບການສຶກສາ. ລາຍຈ່າຍລວມກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ ຍັງເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນເປັນສອງເທົ່າຕະຫຼອດໄລຍະສອງທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ, ຈາກ 37 ໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 1995 ມາເປັນ 84 ໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2012¹². ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ. ອັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ມີການເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດໄດ້ປັບປຸງຈາກ 45,5 ມາເປັນ 75 ສ່ວນຮ້ອຍນັບຈາກປີ 2000 ຫາປີ 2015. ການເຂົ້າເຖິງສະຖານທີ່ໃຫ້ບໍລິການສຸຂະອະນາໄມໄດ້ຮັບການປັບປຸງຈາກ 28 ມາເປັນ 75 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາດຽວກັນ¹³. ອັດຕາການຮູ້ໜັງສື ຍັງໄດ້ຮັບການປັບປຸງຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ, ເຖິງແມ່ນວ່າໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ຕົວເລກໄດ້ຫຼຸດລົງໜ້ອຍໜຶ່ງ ສຳລັບເພດຊາຍ ແລະ ໄດ້ປັບປຸງຢ່າງເປັນແກ່ນສານສຳລັບເພດຍິງ¹⁴. ການລົງທະບຽນເຂົ້າຮຽນຊັ້ນປະຖົມຍັງເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງເປັນແກ່ນສານ ແລະ ຈະແມ່ນ 97.3 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ

¹¹ ໃນດ້ານສັງຄົມຂອງການພັດທະນາ ເບິ່ງຢູ່: Friedman, 2006

¹² ຖານຂໍ້ມູນຂອງອົງການ ESCAP

¹³ ຖານຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານໂລກ

¹⁴ ຖານຂໍ້ມູນຂອງອົງການ ESCAP

2013¹⁵. ສິ່ງທ້າທາຍຍັງຄົງມີຢູ່, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ລະດັບການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມ ແລະ ຊັ້ນສູງ, ຍ້ອນວ່າມີບ່ອນຈຳກັດ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ.

ນັບຈາກຊຸມຕົ້ນປີ 1990 ຈົນເຖິງຊຸມປີ 2000, ຄ່າສຳປະສິດຈີນີ (GINI) ແມ່ນຢູ່ປະມານ 34; ພາຍໃນປີ 2012 ຄ່າດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນມາເປັນ 37.9%¹⁶, ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຍັງມີຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ທີ່ເປັນແກ່ນສານ ໃນການກະຈາຍລາຍໄດ້ ເຊິ່ງອາດ ຂ້າງການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຕື່ມອີກໃນອະນາຄົດ.¹⁷ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບອາດປະກົດວ່າເປັນບັນຫາສັງຄົມ ຕົ້ນ ຕໍ່ອັນໜຶ່ງ, ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ມັນກາຍເປັນບັນຫາທາງເສດຖະກິດທີ່ຈິງຈັງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດການແກ້ໄຂ. ກ່າວຄື, ການ ຂາດແຄນການສຶກສາ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີເປັນປົກແຜ່ນທາງສັງຄົມໃນໄລຍະຕໍ່ໜ້າຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດຈະຈຳກັດຂີດ ຄວາມສາ ມາດຂອງປະເທດ. ສິ່ງທ້າທາຍໃນການສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ ຈະເປັນພາລະໜ້າທີ່ທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບລັດຖະບານເພື່ອແກ້ ໄຂໃນຊ່ວງການວາງແຜນຮອບຖັດໄປ (ຫຼືໃນຕໍ່ໄປ), ໂດຍສະເພາະ ພ້ອມດ້ວຍທັດສະນະທີ່ຈະຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບ ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາພາຍໃນປີ 2020.

2.3. ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໃນຊຸມປີ 1970 ແລະ ຊຸມຕົ້ນປີ 1980, ສປປ ລາວ ດຳເນີນນະໂຍບາຍເສດຖະກິດພາຍໃຕ້ລະບົບວາງແຜນເສດຖະກິດລວມ ສູນ. ກົນໄກເສດຖະກິດໃໝ່ (NEM) ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນປີ 1986, ເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປ ເປັນຫຼັກໝາຍການຫັນປ່ຽນຈາກການວາງ ແຜນແບບ ລວມສູນໄປສູ່ເສດຖະກິດການຕະຫຼາດ. ການຫັນປ່ຽນນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ດຳເນີນການແບບຄ່ອຍເປັນຄ່ອຍໄປ, ແນວທາງເທື່ອ ລະກ້າວ, ນຳໄປສູ່ຜົນໄດ້ຮັບທາງບວກ, ໂດຍຕົ້ນຕໍໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ. ການຫັນປ່ຽນນະໂຍບາຍປະກອບດ້ວຍ ການເປີດເສລີລາຄາ, ກຳມະສິດເອກະຊົນທີ່ກວ້າງຂຶ້ນ (ນອກເໜືອຈາກ ‘ກຳມະສິດສ່ວນບຸກຄົນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ’), ການເປີດເສລີການ ຄ້າ, ແລະ ຕະ ຫຼາດການແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດທີ່ຍືດຍຸ່ນຫຼາຍຂຶ້ນ. ໃນຕໍ່ມາ, ມັນໄດ້ຂະຫຍາຍກວ້າງອອກ ເພື່ອປົກຄຸມການ ອະນຸຍາດໃນການຮ່ວມມືສາກົນ (ໃນເບື້ອງຕົ້ນກິດຈະກຳຮ່ວມທຶນ) ເຊິ່ງນຳເອົາທຶນຮອນມາຈາກຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງເສດຖະ ກິດທີ່ໜ້າສົນ ໃຈຈຳນວນໜຶ່ງ, ແລະ ເປັນການສະໜັບສະໜູນການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ຕະຫຼອດໄລຍະສອງທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ, ສປປ ລາວໄດ້ປະສົບກັບອັດຕາການເຕີບໂຕທີ່ສູງທີ່ສຸດ. ໂດຍສະເພາະຕະຫຼອດໄລຍະ ທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ, ເປັນໜຶ່ງໃນເສດຖະກິດທີ່ເຕີບໂຕໄວວາທີ່ສຸດຢູ່ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້, ສປປ ລາວ ມີການ ເຕີບໂຕປະມານ 8% ຕໍ່ປີ. ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຕົ້ນຕໍຂອງລັດຖະບານ ແມ່ນເພື່ອຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບທາງປະເທດ ດ້ອຍພັດທະນາພາຍໃນປີ 2020 ແລະ ໃນຕໍ່ໜ້າ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໜັ້ນຄົງສະຖານະພາບຂອງປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງພາຍໃນປີ2030. ເພື່ອທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ໄດ້ດັ່ງນັ້ນ, ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ຢູ່ໃນອັດຕາທີ່ສູງ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ປະເທດຈະຕ້ອງ ການທີ່ຈະຮັບປະກັນວ່າ ຈັງຫວະການພັດທະນາປະເທດ ບໍ່ຖືກຢຸດສະຫງົກ ເນື່ອງຈາກ ການຂາດແຂນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ການ ຂາດແຄນກຳລັງແຮງງານທີ່ມີລະດັບການສຶກສາ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກຝົນຢ່າງດີ, ການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານລັດ ທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ, ຫຼື ສະຖາບັນທີ່ບໍ່ແທດເໝາະ ແລະ ການປົກຄອງ.

ການສົ່ງອອກ ແລະ ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ໄດ້ເພີ່ມທະວີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນໄລຍະຫລາຍປີທີ່ຜ່ານມາ, ເຖິງແມ່ນວ່າການສົ່ງອອກຈະຂັບ ເຄື່ອນໂດຍຂະແໜງບໍ່ແຮ່ທີ່ໂດດເດັ່ນ (ແລະກະແສໄຟຟ້າ), ດ້ວຍມີສິນຄ້າບໍລິໂພກສຳເລັດຮູບຖືກບັນທຶກສ່ວນໃຫຍ່ຢູ່ເບື້ອງການ ນຳເຂົ້າ. ການສົ່ງອອກໄດ້ເພີ່ມທະວີຫຼາຍກວ່າ 6 ເທົ່າໃນລະຫວ່າງປີ 2004 ແລະ 2013, ດ້ວຍມີການນຳເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 3 ເທົ່າ , ໂດຍມີການຂຶ້ນລົງພຽງເລັກນ້ອຍຕໍ່ປີ.

¹⁵ ຖານຂໍ້ມູນຂອງອົງການ ESCAP

¹⁶ ຖານຂໍ້ມູນທະນາຄານໂລກ

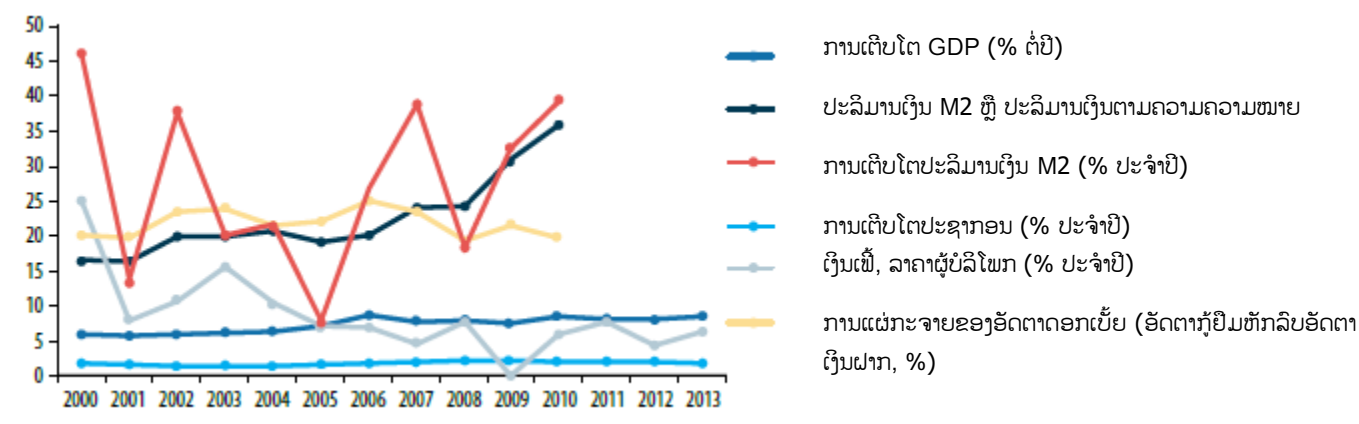
¹⁷ ການສຶກສາລ້າສຸດໂດຍອົງການ OECD ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າປະເທດສະມາຊິກອົງການ OECD, ຍົກຕົວຢ່າງ ປະເທດອຸດສາຫະກຳທີ່ກ້າວໜ້າ, ໄດ້ສູນເສຍ ໂດຍປະມານ 8.5% ຂອງການເຕີບໂຕ GDP ຈາກປີ 1990 ຫາປີ 2010 ເນື່ອງຈາກການເພີ່ມທະວີຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຂອງລາຍຮັບ (ເບິ່ງຢູ່: Cingano, 2014; see: *Wall Street Journal*, ວັນອັງຄານ, ເດືອນທັນວາ 9, 2014, ໜ້າ. 3).

ໃນຊ່ວງຊຸມປີ 1990 ແລະ ໃນປີ 2000, ສປປ ລາວ ໄດ້ຕໍ່ສູ້ກັບບັນຫາເງິນເຟີ້ທີ່ສູງ ແລະ ເງິນເຟີ້ຮຸນແຮງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນັບແຕ່ປີ 2001, ເງິນເຟີ້ຍັງຄົງຢູ່ທີ່ລະດັບຕົວເລກດ່ຽວໂດຍສ່ວນໃຫຍ່, ໂດຍຍົກເວັ້ນຊ່ວງປີ 2003 ຫາ 2005, ເວລາທີ່ເງິນເຟີ້ຖີບໂຕ ຂຶ້ນເຖິງ 10.5, 15.6 ແລະ 10.5 ຕາມລຳດັບ. ໃນຫຼາຍປີ, ອັດຕາເງິນເຟີ້ແມ່ນຕໍ່າກວ່າອັດຕາການເຕີບໂຕ, ແລະ ໃນປີ 2009, ປະເທດເກືອບປະສົບສະພາບເງິນຝືດ. ເຖິງຈະມີຜົນໄດ້ຮັບທີ່ດີ, ສປປ ລາວ ຍັງເປັນປະເທດທີ່ມີໄພເງິນເຟີ້ສູງເປັນອັນດັບທີສອງ(ຮອງ ຈາກຫວຽດນາມ) ໃນທຳມະການປະເທດພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ (ໃນດ້ານເສດຖະກິດ). ສິນເຊື່ອປ່ອຍໃຫ້ເສດຖະກິດໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຕະຫຼອດໄລຍະຫຼາຍປີ. ນັບຈາກປີ 2005 ຫາ 2012, ສິນເຊື່ອທັງໝົດປ່ອຍໃຫ້ເສດຖະກິດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 12 ເທົ່າ. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງສິນເຊື່ອແມ່ນໂດຍຕົ້ນຕໍໃນພາກເອກະຊົນ ແລະ ພຽງແຕ່ໃນຕົ້ນປີ 2012 ທີ່ສິນເຊື່ອທີ່ປ່ອຍໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດ (SOEs) ເຕີບໂຕ, ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຍັງໜ້ອຍກວ່າ 5 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງສິນເຊື່ອທັງໝົດ.

ເງິນກີບ, ສະກຸນເງິນແຫ່ງຊາດລາວ, ຂ້ອນຂ້າງມີສະຖຽນລະພາບ ນັບແຕ່ປີ 2003/2004, ໂດຍມີການຂຶ້ນລົງພຽງເລັກໜ້ອຍທຽບກັບສອງເງິນສະກຸນໃຫຍ່-ເງິນບາດໄທ ແລະ ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ. ໃນກໍລະນີຂອງເງິນບາດໄທ ອັດຕາແລກປ່ຽນຢູ່ລະຫວ່າງ 255 ແລະ 265 ກີບຕໍ່ໜຶ່ງບາດ ແລະ ໃນກໍລະນີຂອງເງິນໂດລາ, ຢູ່ລະຫວ່າງ 8000 ແລະ 10.600 ກີບຕໍ່ໜຶ່ງໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ. ການເຂົ້າແຊກແຊງໂດຍທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕາມປົກກະຕິປະສົບຜົນສຳເລັດ ແລະ ສະກຸນເງິນແຫ່ງຊາດຖືກເຮັດໃຫ້ໜັ້ນທ່ຽງໂດຍບໍ່ມີຜົນສະທ້ອນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄວນຍັງສາ ມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ຕະຫຼອດທົ່ວທັງປີ, ເງິນກີບມີການຂຶ້ນໆລົງໆ, ເຊິ່ງສ້າງບັນຫາສຳລັບການວາງແຜນ ແລະ ອາດເພີ່ມທະວີຄວາມຄາດຫວັງດ້ານເງິນເຟີ້. ຕາມທີ່ ຢູ່ຕະຫຼາດແລກປ່ຽນເງິນຕາ (FOREX) ມີຜູ້ຊື້ຂາຍລະດັບສຳຄັນຂ້ອນຂ້າງໜ້ອຍ, ການຂຶ້ນໆລົງໆ ພາຍ ໃຕ້ເງື່ອນໄຂເສດຖະກິດໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນສາມາດຄວບຄຸມໄດ້.

ສປປ ລາວ ກຳລັງປັບປຸງການປົກຄອງດ້ານເສດຖະກິດພາຍໃນ ໂດຍການເລັ່ງໃສ່ຍົກຂຶ້ນລາຍຮັບພາຍໃນ ແລະ ການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ. ລາຍຮັບຈາກສ່ວຍອາກອນ ໄດ້ເພີ່ມທະວີຫຼາຍຂຶ້ນ ຫຼືໜ້ອຍລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ (ໂດຍມີການຂຶ້ນໆລົງໆບາງຄັ້ງ), ແລະໃນປີ 2014 ແມ່ນຢູ່ທີ່ 15.5% ຂອງ GDP. ງົບປະມານຂອງ ສປປ ລາວ ເຄີຍ ເປັນແບບຂາດດຸນຈຳນວນຫຼາຍປີ, ແລະ ເພີ່ມທະວີຫຼາຍຂຶ້ນ, ການໃຊ້ຈ່າຍໄດ້ປ່ຽນຈາກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍລົງທຶນທຶນ ມາເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປະຈຳ.

ແຜ່ນພາບ 2.1. ຕົວຊີ້ບອກທາງເສດຖະກິດ ແລະ ປະຊາກອນທີ່ສຳຄັນຂອງ ສປປ ລາວ

ແຫຼ່ງ: ທະນາຄານໂລກ - ຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາໂລກ, ຖານຂໍ້ມູນ

ໃນຜົນລວມ, ຄວາມກ້າວໜ້າທາງເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີຢ່າງເປັນແກ່ນສານ ແລະ ທ່າອ່ຽງທາງບວກ (ຕາມປົກກະຕິມີ ການຂຶ້ນໆລົງໆໜ້ອຍໜຶ່ງບາງຄັ້ງ) ສາມາດຖືກລາຍງານໃນທົ່ວທຸກດ້ານ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ໂດຍທົ່ວໄປໄດ້ນຳໄປສູ່ການທີ່ປະເທດບັນລຸ ໄດ້ ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDGs) ເກືອບທັງໝົດ, ເຖິງແມ່ນວ່າໃນບາງຂົງເຂດ, ທາງດ້ານສັງຄົມ (ການ ສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ) ແລະ ສຳລັບການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ (UXO), ແມ່ນຫຍັງຍາກທີ່ຈະບັນລຸໄດ້ພາຍ ໃນຂອບເຂດເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້.

2.4. ຂອບທາງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ນະໂຍບາຍ :ຫລັກ

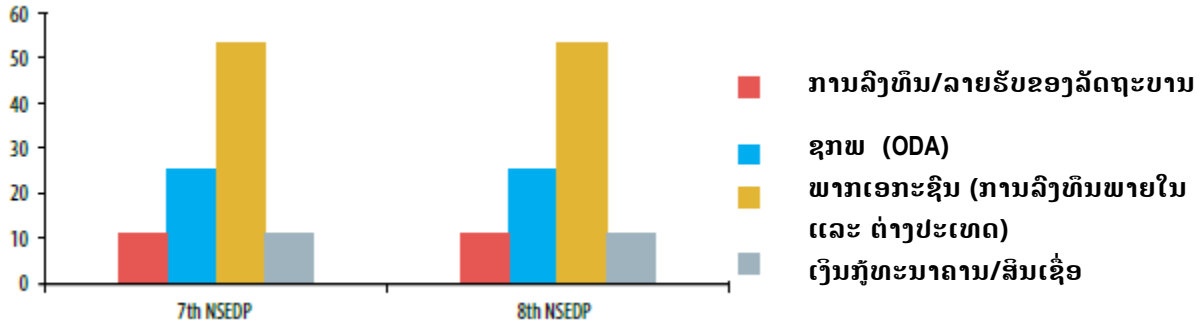
2.4.1. ກົນໄກການວາງແຜນການລະດັບຊາດ/ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ

ຕະຫຼອດເວລາ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ (NSEDP) ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ປ່ຽນແປງຈາກກົນໄກຫຼັກຂອງ ເສດ ຖະກິດແຜນການ, ແບບລວມສູນມາເປັນເວທີສຳລັບການປະສານງານຂອງນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ແຜນ ຄັ້ງທີ 7 ແລະ ແຜນຄັ້ງທີ 8 ທີ່ໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງເປັນແກ່ນສານໃຫ້ແກ່ການປະສານງານຂອງນະໂຍບາຍ ເສດຖະກິດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ສະໜອງທິດຊີ້ນຳໃຫ້ສະຖາບັນລະດັບຊາດ.

ຂະບວນການວາງແຜນລະດັບຊາດ ໃນປະຈຸບັນ ໄດ້ລວມເຖິງການກຳນົດຄາດໝາຍການພັດທະນາ ຜ່ານທາງຂະບວນການປຶກສາ ຫາລືຫຼາຍຂຶ້ນ ຮ່ວມກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕົ້ນຕໍ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແທນທີ່ການດຳເນີນການແບບໃນອະດີດ, ໃນເວລາທີ່ ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ມີບົດບາດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ. ຂະບວນການແມ່ນລິເລີ່ມໂດຍກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI) ເຊິ່ງ ຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດຄາດໝາຍທາງ 'ກາຍະພາກ'. ກະຊວງການເງິນ (MoF) ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບດ້ານງົບປະມານຂອງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງແຜນ ແລະ ການສະໜອງອົງປະກອບທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການຕັດສິນໃຈດ້ານການເງິນ. ກະຊວງ MPI ຖອດ ຖອນບົດຮຽນມາຈາກຄວາມຊຳນິຊຳນານຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NERI), ຄັງສະຫມອງລະດັບແຖວໜ້າ ຂອງປະເທດ (ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຖານະທຽບເທົ່າກັບກະຊວງ) ທີ່ອ່ານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ປະສານສົມທົບວຽກງານ ເບື້ອງຫຼັງທີ່ຈຳເປັນໃນຂະບວນການວາງແຜນ. ແຜນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ແລະ ຮັບຮອງເອົາໃນກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ. ສະພາແຫ່ງຊາດ ຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມ -ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຈຳປີ ແລະ ແຜນຫ້າປີຂອງລັດຖະບານ.

ໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ສປປ ລາວ ເລືອກໃຊ້ຮອບວຽນການວາງແຜນໄລຍະສັ້ນກວ່າ. ໃນທ້າຍຊຸມປີ 1970, ໂດຍທັນທີພາຍຫຼັງການປົດ ປ່ອຍປະເທດຊາດ, ແຜນທີ່ມີໄລຍະແຕ່ໜຶ່ງຫາສາມປີຖືກຮ່າງຂຶ້ນ. ແຜນການລະດັບຊາດຄັ້ງທຳອິດ ປົກຄຸມໄລຍະ 1976-1977, ຄັ້ງທີສອງ 1978-1980 ແລະ ນັບຈາກປີ 1981, ແຜນຮອບວຽນມາດຕະຖານໄລຍະ 5 ປີ ຖືກນຳໃຊ້. ນັບຈາກປີ 1986, ພ້ອມດຽວກັນກັບການປະກາດໃຊ້ກົນໄກເສດຖະກິດໃໝ່ (NEM), ແຜນການ ມີລັກສະນະໃຫ້ທິດທາງ ແລະ ແນະນຳໜ້ອຍລົງ - ມີລັກສະນະກວ້າງ ແລະ ຊື່ນຳ. ໃນໄລຍະ 20 ປີຜ່ານມາ, ແຜນ NSEDP ໄດ້ເລັ່ງໃສ່ການບັນລຸ ກ) ວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ການ ເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ (ປະມານ 8 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ), ຂ) ສະຖຽນລະພາບອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ, ຄ) ອັດຕາເງິນ ເຟີ້ຕ່ຳ, ງ) ວາງເປົ້າໝາຍ GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ, ຈ) ການລົງທະບຽນເຂົ້າຮຽນຊັ້ນປະຖົມ, ແລະ ສ) ຄວບຄຸມພະຍາດມາລາເລຍ, ພະຍາດຄໍຕິບ, ພະຍາດອະຫິວາ ແລະ ສະໜອງການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດໃຫ້ແກ່ປະຊາກອນທົ່ວໄປ. ເພື່ອທີ່ຈະບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບ ທີ່ວາງແຜນໄວ້, ແຫຼ່ງການສະໜອງທຶນສຳລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 7 ແລະ ຄັ້ງທີ 8 ມີສະແດງຢູ່ຮູບ 2.2 ແລະ ສະຫຼຸບສັງລວມ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. ສຳລັບແຜນ 7¹⁸: ງົບປະມານຂອງລັດຖະບານຢູ່ທີ່ 10-12%; ຊຸກພ (ODA) ຢູ່ທີ່ 24-26%, ການລົງທຶນພາກ ເອກະຊົນທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນຢູ່ທີ່ 50-56%, ແລະ ສິນເຊື່ອຈາກທະນາຄານຢູ່ທີ່ 10-12 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ແຜນພາບ 2.2. ແຫຼ່ງຂອງການສະໜອງທຶນສໍາລັບແຜນ 7 ແລະ 8 (% ຂອງການລົງທຶນທີ່ຕ້ອງການທັງໝົດ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ - ເອກະສານ ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 7 ແລະ ເອກະສານເບື້ອງຫລັງສໍາລັບກອງປະຊຸມໂຕະມິນລະດັບສູງຄັ້ງທີ 12

ໃນປະຈຸບັນ, ລັດຖະບານໄດ້ລົງມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ເຊິ່ງປົກຄຸມໄລຍະ 2016-2020 ແລະ ເລັ່ງໃສ່ການກຽມພ້ອມນໍາພາປະເທດຊາດຫຼືພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ເປັນທີ່ຄາດຄະເນວ່າປະເທດຊາດ ຈະຕ້ອງການທຶນຮອນປະມານ 27.6 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ. ແລະ ປະມານການວ່າແຫຼ່ງຂອງການສະໜອງທຶນ ມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ/ລາຍຮັບຢູ່ທີ່ 10.9 ສ່ວນຮ້ອຍ; ຊຸກພ (ODA) ຢູ່ທີ່ 12.7 ສ່ວນຮ້ອຍ; ພາກເອກະຊົນຢູ່ທີ່ 56.1 ສ່ວນຮ້ອຍ; ແລະ ເງິນກູ້ຈາກທະນາຄານຢູ່ທີ່ 20.2 ສ່ວນຮ້ອຍ¹⁹. ແຜນ NSEDP ຈະເປັນລວງດຽວກັບ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດໄລຍະຍາວທີ່ກໍາລັງພັດທະນາຂຶ້ນເກືອບພ້ອມໆກັນ, ເຊິ່ງຈ້ອງໄປທີ່ ສປປ ລາວ ກໍາລັງກາຍເປັນປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງລະດັບຕໍ່າພາຍໃນປີ 2030 ຫຼື ໄວກວ່ານັ້ນ.

2.4.2. ງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ຂະບວນການສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ

ຂະບວນການສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງກະຊວງການເງິນ, ເຖິງແມ່ນວ່າງົບປະມານ, ຕາມທີ່ເປັນກົດໝາຍໜຶ່ງ, ແມ່ນພິຈາລະນາ-ຮັບຮອງເອົາໂດຍສະພາແຫ່ງຊາດ, ເຊິ່ງເປັນອົງການນິຕິບັນຍັດຂອງປະເທດຊາດ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ (ມາດຕາ 51) ກໍານົດໃຫ້ລັດຖະບານທົບທວນ, ກະກຽມ ແລະ ຍື່ນແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ຢ່າງໜ້ອຍ 15 ມື້ ກ່ອນການເລີ່ມຕົ້ນການປະຊຸມສະພາ. ໃນທາງປະຕິບັດ, ຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້ ຕາມປົກກະຕິດໍາເນີນການໃນເດືອນມິຖຸນາ, ອີງຕາມກົດໝາຍ (ວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ) ກໍານົດໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດເປີດປະຊຸມສະໄໝສາມັນປະຈໍາປີຢ່າງໜ້ອຍ 3 ເດືອນກ່ອນໜ້າສິ້ນສຸດປີງົບປະມານ, ເຊິ່ງໃນທາງປະຕິບັດໝາຍຄວາມວ່າການປະຊຸມສະໄໝສາມັນຈະຕ້ອງດໍາເນີນໃນເດືອນມິຖຸນາ ຫຼືກໍລະກົດ (ມາດຕາ 52 ເກົ່າ). ພາຍຫຼັງທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດແລ້ວ, ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດປະຈໍາປີ (ມາດຕາ 53), ເຖິງແມ່ນວ່າກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ ກໍານົດວ່າການແບ່ງຂັ້ນຫົວໜ່ວຍງົບປະມານ ຈະໄດ້ປະຕິບັດ ແລະ ມະຕິ (ດໍາລັດ) ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ, ປີ 2008 ກໍານົດເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບການແບ່ງຂັ້ນຫົວໜ່ວຍ, ໃນທາງປະຕິບັດ, ງົບປະມານແຫ່ງລັດຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນກວມລວມເປັນຢ່າງສູງ.

ໜ້າທີ່ການວາງແຜນທາງເສດຖະກິດ ດໍາເນີນໂດຍກະຊວງ MPI. ກະຊວງ ກະກຽມແຜນການລົງທຶນ, ປະສານສົມທົບກັບອົງການຊ່ວຍເຫຼືອສາກົນ ແລະ ນໍາໜ້າເປັນເຈົ້າການກ່ຽວກັບ ການກະກຽມແຜນ NSEDP. ໃນທາງທິດສະດີ, ກະຊວງການເງິນຄວນສະໜອງການປະເມີນໃນແຜນງົບປະມານ ສໍາລັບເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ, ແຕ່ມັນບໍ່ເປັນທີ່ແຈ່ມແຈ້ງ ວ່າພາກປະຕິບັດ ເປັນຄືແນວໃດ ແລະ ຫຼືວ່າເອກະສານໄລຍະກາງ ສະທ້ອນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ງົບປະມານປະຈໍາປີ.

¹⁹ ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການ ລົງທຶນ: ເອກະສານເບື້ອງຫລັງສໍາລັບກອງປະຊຸມໂຕະມິນລະດັບສູງຄັ້ງທີ 12 28

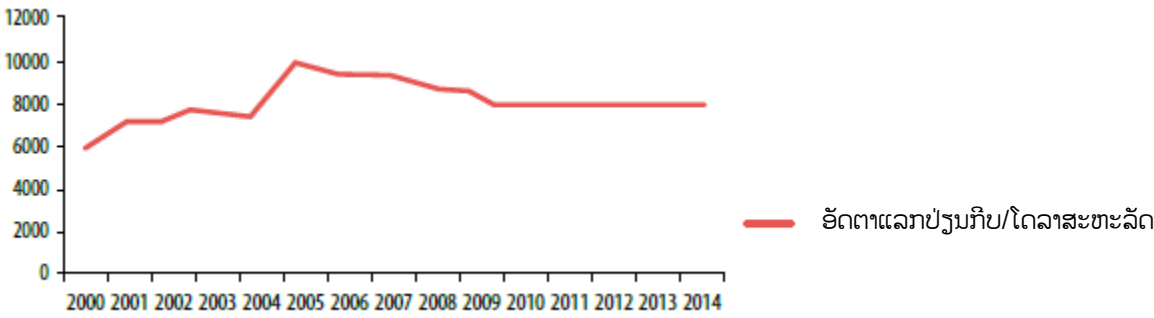
ງົບປະມານທີ່ກະກຽມແລ້ວ ລັດຖະບານສາມາດລວບລວມໄດ້ດີກວ່າ ເພື່ອລວມເອົາລາຍຮັບທີ່ນອກເໜືອຈາກການເງິນ (para-fiscal revenues) ແລະ ກອງທຶນນອກລະບົບງົບປະມານ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ. ກອງທຶນບຸລະນະຮັກສາທາງຫລວງ (ຫລື ກອງທຶນທາງ) ແລະ ກອງທຶນພັດທະນາປ່າໄມ້ ຖືກລວມເຂົ້າໃນງົບປະມານ, ໃນຂະນະທີ່ອີກຫົກກອງທຶນບໍ່ຖືກລວມເຂົ້າ. ຂໍ້ມູນສາມາດເກັບກຳເປັນລາຍເດືອນ ແລະ ກະຊວງການເງິນ ສາມາດສະໜອງຂໍ້ມູນຕາມການຮ້ອງຂໍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຂໍ້ມູນບໍ່ໄດ້ຖືກພິມຕາມລະບຽບປະຕິບັດ ແລະ ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບບົດລາຍງານພຽງແຕ່ເມື່ອໃດທີ່ຮຽກຮ້ອງ.

ບັນຫາ ທີ່ກ້ວາງຂວາງອັນໜຶ່ງ ແມ່ນຄວາມຕ້ອງການ ສຳລັບລັດຖະບານ ທີ່ຈະສືບຕໍ່ເພື່ອດຳເນີນມາດຕະການ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງຂະບວນການວາງແຜນການ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ ເພື່ອທີ່ຈະໃຊ້ປະໂຫຍດອົງງົບປະມານເປັນຕົ້ນເວທີສຳລັບການຈັດລວງຊັບພະຍາກອນທາງການເງິນທີ່ມີຢູ່ ເຂົ້າກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງການພັດທະນາຕາມແຜນ NSEDP. ສຳລັບການສົນທະນາກ່ຽວກັບຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການປະຕິຮູບທີ່ກຳລັງດຳເນີນການ, ໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ຂໍ້ຄວາມ 5 ຢູ່ໃນບົດທີ 2.

2.4.3. ນະໂຍບາຍການເງິນ

ນະໂຍບາຍການເງິນ ແມ່ນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (BoL), ຕາມທີ່ເປັນອົງການຈັດຕັ້ງການເງິນຂັ້ນສູນກາງ. ພາລະໜ້າທີ່ຂອງ BoL ມີຄື: 1) ດູແລເງິນເພີ່ມໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມ (ຫຼືກວ່າງການຖີບໂຕສູງຂຶ້ນຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້); 2) ສະຖຽນລະພາບຂອງອັດຕາການແລກປ່ຽນເງິນຕາ (ຫຼືກວ່າງການຫຼັ່ງໄຫຼອອກນອກປະເທດຂອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດຈຳນວນມະຫາ ສານຢ່າງກະທັນຫັນ, ແລະ ສະຖຽນລະພາບລະບົບການເງິນ (ຮັກສາຄວາມສາມາດໃນການສຳລະໜີ້ຂອງລະບົບທະນາຄານ ແລະ ປ້ອງກັນການແຫ່ງຖອນເງິນ). ຕະຫຼອດໄລຍະເວລາ 25 ປີທີ່ຜ່ານມາ, ທະນາຄານ (BoL), ໄດ້ປະສົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍເຫຼົ່ານີ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຕັ້ງແຕ່ປີ 2005-2006 ສະຖານະພາບກໍ່ດີຂຶ້ນ. ອັດຕາເງິນເຟີ້ບໍ່ຫຼາຍບໍ່ໜ້ອຍ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການ ຄວບຄຸມ (ໂດຍມີການຖີບຕົວຂຶ້ນເລັກໜ້ອຍບາງຄັ້ງໃນອັດຕາເງິນເຟີ້) ແລະ ສະກຸນເງິນປະຈຳຊາດມີຄວາມສະຫງົບ ຢູ່ໃນປະມານ 8.000 ກີບຕໍ່ໂດລາສະຫະລັດ ໃນທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ ຫຼື ບໍ່ກໍ່, ມີການຂຶ້ນໆລົງໆເລັກໜ້ອຍ.

ແຜນພາບ 2.3: ອັດຕາການແລກປ່ຽນກີບ/ໂດລາ, ປີ 2000-2014

ແຫລ່ງ: ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ຕາມສິດທິ ລະບົບການແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນລອຍຕົວ. ຕາມທີ່ເປັນຜົນໄດ້ຮັບຂອງຜົນສຳເລັດໃນການໃຊ້ປະຕິບັດສະຖຽນລະພາບການເງິນພາຍນອກ, ການໃຊ້ເງິນໂດລາສະຫະລັດແທນເງິນກີບ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະປີທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ຫຼຸດຖອຍລົງ (ວັດແທກຕາມອັດຕາສ່ວນລະຫວ່າງການຝາກເງິນຕາຕ່າງປະເທດກັບບໍລິມາດເງິນຕາ) ຫຼື(ບໍລິມາດເງິນຕາມຄວາມກວ້າງ (ຫຼືບໍລິມາດເງິນທີ່ໝູນວຽນໃນມືປະຊາຊົນ), ເຖິງແມ່ນວ່າໂດຍພຶດຕິໄນການແຂ່ງຂັນສະກຸນເງິນແມ່ນອະນຸຍາດພາຍໃນປະເທດ (ການຊຳລະສະສາງສາມາດໃຊ້ປະຕິບັດເປັນເງິນສະກຸນອື່ນ-ໂດລາສະຫະລັດ (ດສລ), ເງິນໄທບາດ ຫຼື ແມ່ນແຕ່ ເອີໂຣ - ໂດຍບຸກຄົນທາງກາຍະພາບ).

ໃນໄລຍະປີຜ່ານມາ, ການເຕີບໂຕຢ່າງໄວວາຂອງສິນເຊື້ອເປັນສິ່ງທ້າທາຍສໍາລັບ BoL. ເຖິງແມ່ນວ່າທະນາຄານໄດ້ພະຍາຍາມທີ່ຈະ ຍັບຢັ້ງການເຕີບໂຕ, ມັນຍັງສືບຕໍ່ ໃນປີ 2013 ແລະ 2014, ດ້ວຍມີການເຕີບໂຕຂອງສິນເຊື້ອທີ່ປ່ອຍໃຫ້ແກ່ພາກລັດວິສາຫະກິດສູງກວ່າທີ່ໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດນໍາໄປສູ່ການບໍ່ມີສະຖຽນລະພາບການເງິນໃນອະນາຄົດ, ຂຶ້ນກັບລະດັບການຜິດນັດສໍາລະໜີ້.

2.4.4. ນະໂຍບາຍງົບປະມານ

ນະໂຍບາຍງົບປະມານປະກາດໃຊ້ໂດຍກະຊວງການເງິນ. ລັດຖະບານມີພັນທະຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດໃຫ້ດີຂຶ້ນ (PFM), ສືບຕໍ່ ການປະຕິຮູບການເງິນ, ແລະ ປັບປຸງໃນການຈັດເກັບລາຍຮັບ, ງົບປະມານ ແລະ ສ່ວນສາອາກອນ. ໂດຍລວມ, ນະໂຍບາຍງົບປະມານຖືກປະເມີນວ່າແມ່ນຮອບຄອບ, ເຖິງແມ່ນວ່າໃນເບື້ອງລາຍຈ່າຍ, ໄດ້ມີການເຕີບໂຕຢູ່ໃນບາງຢ່າງເຊິ່ງໄດ້ສັ່ນຄອນສະຖຽນລະ ພາບງົບປະມານ (ຮ່າງກົດໝາຍເງິນເດືອນພາກລັດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີ 2012). ການເຕີບໂຕການຂາດດຸນງົບປະມານ ມີປານກາງ ແລະ ລັດຖະບານ ມີພັນທະທີ່ຈະຮັກສາການຂາດດຸນພາຍໃນ 25% ຂອງ GDP ຢູ່ໃນໄລຍະກາງ.

ຜົນໄດ້ຮັບຂອງນະໂຍບາຍງົບປະມານຖືວ່າເປັນທີ່ໜ້າພໍໃຈໂດຍທັງອົງການການເງິນສາກົນ (IMF) ແລະ ທະນາຄານໂລກ, (IMF; 2012; 2013; 2015; WB, 2012; 2013ກ; 2014ຂ). ໂດຍຫຼັກການລາຍຮັບງົບປະມານແມ່ນໜັ້ນທ່ຽງ, ແລະ ລັດຖະບານສືບ ຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ ແລະ ປັບປຸງຄວາມໂປ່ງໄສຂອງງົບປະມານ.

ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຍັງຈະຖືກສະທ້ອນຢູ່ໃນການເຕີບໂຕຢ່າງສົມສ່ວນໃນລາຍຮັບງົບປະມານ. ໃນຂະນະທີ່ລາຍຮັບງົບປະມານໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນ ໃນຕະຫຼອດເວລາ, ການນໍາໃຊ້ພາສີ-ອາກອນປະເພດໃໝ່ ຈະບໍ່ກົງກັນຢູ່ສະເໝີກັບການເຕີບໂຕໃນລາຍຮັບ. ມັນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນທີ່ຈະຮັບປະກັນວ່າ, ໃນອະນາຄົດ, ການປະຕິຮູບລະບົບພາສີ-ອາກອນຈະຖືກພິຈາລະນາຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ການປັບປຸງໄດ້ເຮັດເຊິ່ງຈະຮັບປະກັນວ່າການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຖືກສະທ້ອນໃນການເພີ່ມຂຶ້ນໃນລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ (ໂດຍຕົ້ນຕໍແມ່ນພາສີ-ອາກອນ). ນອກຈາກນັ້ນ, ການປະຕິຮູບໃນອະນາຄົດໃນລະບົບພາສີ-ອາກອນຢູ່ ສປປ ລາວ ຄວນຄໍານຶງເຖິງ ບໍ່ພຽງແຕ່ທ່າແຮງດ້ານປະລິມານຂອງພາສີ-ອາກອນທີ່ຈະໄດ້ເກັບ, ແຕ່ຍັງແມ່ນການພິຈາລະນາໃນປະເດັນຂອງຄວາມທ່ຽງທໍາ ແລະ ຂະໜາດເຊິ່ງພາສີ-ອາກອນ ສະໜັບສະໜູນໂດຍລວມການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດໃນໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວນໍາອີກ.

ການພິຈາລະນາເພີ່ມຕື່ມແມ່ນວ່າຮູບແບບພາສີທົ່ວໄປ ຄວນຮັບຮູ້ກິດຈະການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ຈໍາແນກ (ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດ), ເຊິ່ງຂໍ້ຍົກເວັ້ນຖືກຕັດອອກຈາກພາສີຕົ້ນຕໍເວລາທີ່ລັດຖະບານກໍານົດພາສີຫຼັກແຫຼ່ງ ແລະ ຈັດເກັບພາສີລະບົບຄ່າ ເຊົ່າຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ. ໃນປັດຈຸບັນ, ແຕ່ລະ ນັກລົງທຶນຢູ່ໃນຂະແໜງພະລັງງານບໍ່ແຮ່ ແລະ ຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດມີສັນຍາພິເສດ ເຊິ່ງອັດຕາຖືກກໍານົດຕາຍຕົວເປັນໄລຍະເວລາທີ່ຍາວນານ, ເກືອບເປັນເວລາຫຼາຍກວ່າ 25 ປີ ຫຼື ແມ່ນແຕ່ 40 ປີຢູ່ສະເຫມີ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສັນຍາການເຊົ່າ (ສັມປະທານ) ທັງໝົດໄດ້ຖືກກໍານົດບິນພື້ນຖານຄວາມຮອບຄອບ, ໂດຍມີຂອບເຂດຂອງອັດຕາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊິ່ງຖືກຮັກສາໄວ້ເປັນຄວາມລັບ. ພາກປະຕິບັດໄດ້ສະແດງວ່າຮູບແບບຕ່າງໆຈໍານວນໜຶ່ງສາມາດໃຫ້ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ດີ, ແຕ່ທີ່ເປັນສ່ວນສໍາຄັນທີ່ສຸດ ແມ່ນວ່າແນວທາງງົບປະມານຈະຕ້ອງເປັນແບບໂປ່ງໄສຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ເລືອກປະຕິບັດໜ້ອຍລົງ, ສອດ ຄ່ອງກັບເກນມາດຕະຖານ ແລະ ວິທີປະຕິບັດຂອງສາກົນ.

ໃນຂະນະທີ່ຄວາມສ່ຽງຂອງໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດໄດ້ຖືກຫຼຸດຖອຍລົງຈາກທີ່ເຄີຍສູງ ມາເປັນແບບພໍປະມານໂດຍອົງການ IMF (ເບິ່ງ ຢູ່ IMF, 2012, 2013), ຄວາມຫ່ວງໄຍໃນໄລຍະຫຼັງໄດ້ຖືກຍົກຂຶ້ນກ່າວກ່ຽວກັບໜີ້ສາທາລະນະຂອງ ສປປ ລາວ. ບົດລາຍງານສະບັບຫຼັງສຸດ ໂດຍສະຖາບັນ ODI, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໄດ້ແນະນໍາວ່າ ສປປ ລາວ ອາດຈະມີສະພາບສ່ຽງທີ່ຈະກັບຄືນສູ່ອັນດັບຄວາມສ່ຽງສູງ, ໃນເມື່ອວ່າລະດັບໜີ້ສິນທີ່ສູງຂຶ້ນຈາກ 4.5 ພັນລ້ານໂດລາໃນປີ 2012 ມາເປັນ 5.1 ພັນລ້ານໂດລາ ໃນທ້າຍ

ປີ 2013. ສະຖາບັນພັດທະນາ ODI ໃຫ້ຄໍາແນະນຳວ່າ ສປປ ລາວ ກຳນົດຍຸດທະສາດກ່ຽວກັບໜີ້ສິນຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງໂດຍມີຄາດໝາຍ ກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ສໍາຄັນຕົ້ນຕໍ, ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ລັດຖະບານໃນການຄຸ້ມຄອງການກູ້ຢືມ.²⁰

2.5. ສະພາບແວດລ້ອມທົ່ວໄປ ແລະ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແບບປະສົມ

ເພື່ອທີ່ ສປປ ລາວ ຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ, ປະເທດຊາດຈະຕ້ອງການທີ່ຈະອາໄສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ. ຈະບໍ່ມີຕົວແບບ (ຫຼືຮູບແບບ) ໜຶ່ງດຽວທີ່ຈະກຳນົດການລວມປະສົມທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງແຫຼ່ງທຶນ. ໃນຕົວຈິງ, ຂ້ອນຂ້າງເປັນໄປໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ, ການລວມເຂົ້າກັນຂອງຫຼາຍແຫຼ່ງທຶນຈະສະໜອງພື້ນຖານອັນໜຶ່ງສໍາລັບການພັດທະນາທີ່ປະສົບຜົນສໍາເລັດ, ໂດຍມີການເປັນຕົວແທນຢ່າງສົມສ່ວນຈາກແຫຼ່ງຕ່າງໆ ປ່ຽນແປງໄປຕາມໄລຍະເວລາ (ຫຼືຕະຫຼອດໄລຍະເວລາ), ຕາມທີ່ປະເທດຊາດຄືບໜ້າຈາກໄລຍະໜຶ່ງຂອງການພັດທະນາໄປສູ່ໄລຍະຕໍ່ໄປ (ຫຼືຖັດໄປ).

ຢູ່ ສປປ ລາວ, ແຜນ NSEDP ກຳນົດເປົ້າໝາຍສໍາລັບຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ລວມທັງກະແສທຶນຂອງພາກເອກະຊົນທີ່ຈະບໍ່ຄວບຄຸມໄດ້ງ່າຍປານໃດ. ແຜນ NSEDP, ໃນຕົວຈິງ, ຕ້ອງການໃຫ້ແຕ່ລະຂະແໜງການທີ່ຈະກຳນົດນະໂຍບາຍການພັດທະນາຂອງຕົນເອງ ແລະ ນໍາເອົາແຜນພັດທະນາມາໃຊ້. ນະໂຍບາຍດ້ານອຸດສາຫະກຳ, ຍົກຕົວຢ່າງ, ເລັ່ງໃສ່ການພັດທະນາຕື່ມອີກໃນການຜະລິດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນຈາກສາກົນ. ໃນທຳນອງດຽວກັນ, ການລົງທຶນໃນພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຮຽກຮ້ອງການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ມັນເປັນບຸລິມະສິດທີ່ຈະຄົ້ນພົບຄູ່ຮ່ວມມືສາກົນ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ.

ໃນຂະນະທີ່ ການພັດທະນາເສດຖະກິດເລັ່ງຈັ່ງຫວະຄວາມໄວ, ແຫຼ່ງພາຍໃນຂອງການສະໜອງທຶນ ສາມາດຖືກຄາດຫວັງໄດ້ທີ່ຈະມີ ບົດບາດໂດດເດັ່ນຫຼາຍຂຶ້ນ, ພ້ອມດ້ວຍການຫຼຸດລົງຂອງ ຊຸກພ (ODA) ຕະຫຼອດໄລຍະເວລາ (ຕາມອັດຕາສ່ວນຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໂດຍລວມ) ແລະ, ເມື່ອເຖິງເວລາທີ່ປະເທດຊາດໄດ້ກາຍເປັນປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງລະດັບສູງແລ້ວ, ບາງທີ ຊຸກພ ສິ້ນສຸດລົງຢ່າງສົມບູນ. ມັນສາມາດເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ທີ່ຈະຄຸ້ມຄອງໄລຍະຂ້າມຜ່ານດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ, ຮັບປະກັນວ່າການເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາເປັນແບບຍືນຍົງ ແລະ ວ່າລະດັບທີ່ໄດ້ບັນລຸຜົນຂອງການພັດທະນາຈະບໍ່ຖອຍກັບຫຼັງໃນການປະເຊີນໜ້າເປັນເທື່ອທຳອິດ ວິກິດການດ້ານເສດຖະກິດທີ່ສໍາຄັນ. ມີຫຼາຍຕົວຢ່າງຂອງປະເທດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ບັນລຸສະຖານະພາບເປັນປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງ ແລະ ຕໍ່ມາພາຍຫຼັງ ການກະທົບແຮງທາງເສດຖະກິດຈາກພາຍນອກ ກໍ່ຖືກດຶງກັບຄືນເຂົ້າສູ່ກຸ່ມປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ.

ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແບບປະສົມ (ເຂົ້າໃຈເປັນດັ່ງຍອດລວມຂອງກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ) ຈະແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງແຕ່ລະປະເທດ. ຢູ່ ສປປ ລາວ, ໃນຊຸມປີຫຼັງໆ, FDI ໄດ້ກາຍເປັນແຫຼ່ງທີ່ສໍາຄັນຢ່າງເພີ່ມທະວີຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ. ດ້ວຍການປ່ຽນແປງໃນຈຸດເລັ່ງຂອງຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາສາກົນຊັ້ນນໍາ (ອົງການ USAID, ອິດ ສະຕາລີ, ອົງການ DfiD, ແລະ ອື່ນໆ) ຈາກ ຊຸກພ ດັ່ງເດີມ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາທຸລະກິດ, ມັນເປັນສິ່ງທີ່ເໝາະສົມທີ່ຈະຄາດຫວັງວ່າ FDI ແລະ ກະແສທຶນເອກະຊົນພາຍນອກ ຈະມີບົດບາດໂດດເດັ່ນຢ່າງເພີ່ມທະວີ ໃນການສະໜັບສະໜູນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ລວມທັງ ສປປ ລາວ.

²⁰ Mustafa, S. ແລະ R. Greenhill (2016), *ຍຸກສະໄໝຂອງການເລືອກ? ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ໃນພູມິທັດ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃຫມ່*, ສະຖາບັນການພັດທະນາຕ່າງປະເທດ (ODI).

ບົດທີ 3 ແລະ 4 ຈະພິຈາລະນາຢ່າງເລິກເຊິ່ງຫຼາຍຂຶ້ນ ຜົນງານ (ຫລືໂຄງຮ່າງ) ໃນປະຈຸບັນຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຢູ່ ສປປ ລາວ, ໂດຍທີ່ບົດທີ 3 ເລັ່ງໃສ່ແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນ (ລັດ ແລະ ເອກະຊົນ) ແລະ ບົດທີ 4 ຈະລົງເລິກແຫຼ່ງພາຍນອກ (ລັດ ແລະ ເອກະຊົນ).

ບົດທີ 3. ການສະໜອງທຶນພາຍໃນປະເທດ

3.1. ການສະໜອງທຶນພາຍໃນປະເທດ

ການສະໜອງທຶນພາຍໃນປະເທດ, ລວມທັງລາຍຮັບບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ, ຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຄັ້ງທີ 8 (8th NSEDP) ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs). ດັ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ ແລະ ປຶກສາຫາລືຢູ່ກອງປະຊຸມກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຢູ່ເມືອງ Addis Ababa ໃນປີ 2015, ການປັບປຸງການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ ແລະ ຮັບປະກັນການປະກອບສ່ວນຢ່າງພຽງພໍຂອງການສະໜອງທຶນພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນ. ໃນສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຄັ້ງທີ 8, ແຜນການສະໜອງທຶນຮຽກຮ້ອງການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອປະກອບສ່ວນການລົງທຶນຢ່າງພຽງພໍຢູ່ທີ່ປະມານ 584 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຕໍ່ປີ ແລະ ສັງເກດເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສະໜອງທຶນຢ່າງພຽງພໍ ສໍາລັບພາກສັງຄົມ.²¹ ເມື່ອມອງເບິ່ງທົ່ວທັງ ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຈະສັງເກດວ່າລາຍຮັບພາຍໃນຂອງລັດຖະບານເປັນເອກະລັກໃນດ້ານທີ່ວ່າພວກມັນໜ້າຈະເປັນກະແສຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຂອງລັດຖະບານ ແລະ ສາມາດຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍກົງຜ່ານຂະບວນການວາງແຜນ ແລະ ງົບປະມານແຫ່ງລັດ. ນອກເໜືອກວ່ານີ້ ການສົນທະນາກ່ຽວກັບລາຍຮັບພາຍໃນຂອງລັດຖະບານຕ້ອງບໍ່ເບິ່ງພຽງແຕ່ຢູ່ໃນມາດຕະການທີ່ມີທ່າແຮງ ສໍາລັບການເພີ່ມປະລິມານການສະໜອງທຶນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງເອົາໃຈໃສ່ບັນຫາກ່ຽວກັບລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ.

3.1.1. ລາຍຮັບຈາກພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ

ມີທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນໃນການຈັດເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ - ເກືອບ 7 ເທົ່າຕະຫລອດໄລຍະ 14 ປີຜ່ານມາ. ໃນປີງົບປະມານ 2014, ອັດຕາພາສີອາກອນຕໍ່ GDP ແມ່ນ 15,5%. ສິ່ງດັ່ງກ່າວແມ່ນຫຼຸດກວ່າພຽງເລັກນ້ອຍທຽບກັບອັດຕາສ່ວນ 17,8% ຂອງພາກພື້ນອາຊີປາຊີຟິກໃນຊຸມປີ 2000. ໂດຍແທ້ຈິງແລ້ວ, ໃນຂະນະທີ່ທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ (ອັດຕາສ່ວນພາສີອາກອນຕໍ່ GDP ໃນປີງົບປະມານ 2000 ແມ່ນ 10.6 ເປີເຊັນ) ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນໂດດເດັ່ນ, ມີອານາເຂດການເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນເພີ່ມເຕີມ, ລວມທັງຜ່ານທາງການປັບປຸງເພື່ອປະສານກົມກຽວລະບົບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນໂດຍລວມ.

ຕາຕະລາງ 2: ການປຽບທຽບ ພາສີ-ອາກອນ ຂອງ ສປປ ລາວ / GDP ຕໍ່ປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນ

ປະເທດ	ປີງົບປະມານ 2011	ປີງົບປະມານ 2012	ປີງົບປະມານ 2013	ປີງົບປະມານ 2014
ສປປ ລາວ	14.1	15.0	15.0	15.5
ກຳປູເຈຍ	10.2	11.4	11.2	13.4
ຫວຽດນາມ	22.3	19.0	19.1	18.2
ໄທ	15.9	15.1	16.5	15.3
ມຽນມາ	3.7	3.8	6.3	9.2

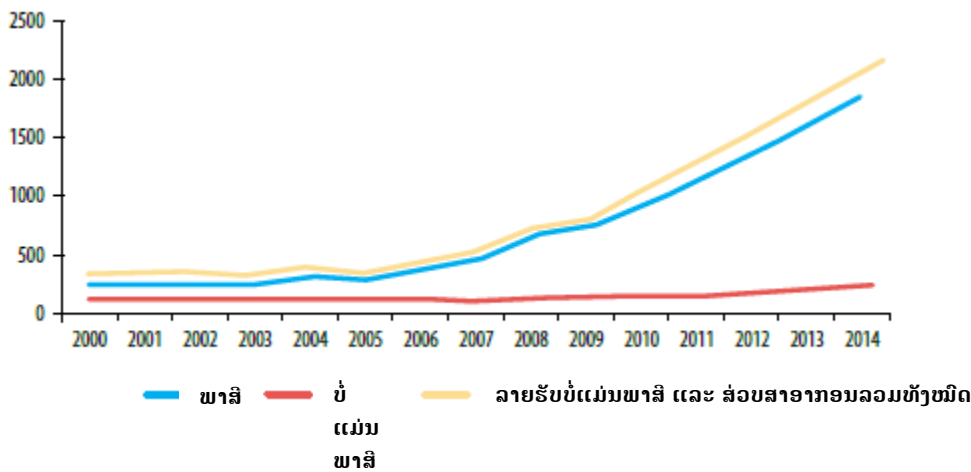
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານ ADB, ຕົວຊີ້ບອກສໍາຄັນ ສໍາລັບພາກພື້ນ ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ ປີ 2015, ຂໍ້ມູນປະເທດ

²¹ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ/ກົມການຮ່ວມມືສາກົນ, "ເອກະສານຄວາມເປັນມາ, ກອງປະຊຸມໂຕະມົນລະດັບສູງຄັ້ງທີ 12", ເດືອນພະຈິກ, 2015.

ຢູ່ ສປປ ລາວ, ໃນປະຈຸບັນ ມີ ‘ລາຍຮັບຈາກພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ’ ຈຳນວນ 15 ປະເພດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ເບິ່ງຢູ່: ບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ) ເຊິ່ງລວມມີ: 1) ອາກອນກຳໄລ; 2) ອາກອນລາຍໄດ້; 3) ພາສີທີ່ດິນ; 4) ໃບອະນຸຍາດທຸລະກິດ; 5) ພາສີຂັ້ນຕໍ່າ; 6) ອາກອນລາຍໄດ້; 7) ພາສີມູນຄ່າເພີ່ມ (VAT) 8) ອາກອນຂາເຂົ້າ; 9) ພາສີຂາເຂົ້າ; 10) ພາສີຂາອອກ; 11) ຄ່າທຳນຽມການຈັດທະບຽນ; 12) ຄ່າທຳນຽມອື່ນໆ; 13) ພາສີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ; 14) ຄ່າພາກຫລວງໄມ້, ແລະ 15) ຄ່າພາກຫລວງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ.²² ‘ພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນເຫຼົ່ານີ້ ຈຳນວນຫລາຍ ແມ່ນລາຍຮັບບົບປະ ມານແຫ່ງລັດ, ແຕ່ບໍ່ຈຳເປັນວ່າມັນຈະແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ແຕ່ພຽງເທົ່ານັ້ນ. ຄຳນິຍາມການເງິນລັດຂອງພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ແມ່ນການເກັບທີ່ກຳນົດໂດຍລັດຖະບານເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳທົ່ວໄປຂອງລັດຖະບານ. ມີປະເພດຂອງລາຍຮັບຈຳນວນໜຶ່ງ - ປະກອບດ້ວຍໃບອະນຸຍາດທຸລະກິດ, ຄ່າທຳນຽມການລົງທະບຽນ, ແລະ ຄ່າພາກຫລວງໄມ້ ແລະ ພະ ລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ເຊິ່ງຄວນຖືກຈັດປະເພດໃໝ່ ແລະ ລາຍງານເປັນລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນ ພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, ການຈັດເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນໃນປະເທດໄດ້ມີການປັບປຸງຕະຫລອດໄລຍະຫລາຍປີ, ເລີ່ມຈາກ 1,642,139 ລ້ານກີບ ໃນປີ 2000/2001 ມາເປັນ 14,665,700 ລ້ານກີບ ໃນປີ 2013/2014.

ແຜ່ນພາບ 3.1: ລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນສ່ວຍສາອາກອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ລາຍງານປະຈຳປີ ສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ (ບັນຫາຕ່າງໆ); ລາຍງານປະຈຳປີຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (ການຄິດໄລ່ໂດຍຜູ້ຂຽນ, ອັດຕາແລກປ່ຽນ Kip/USD ໃນວັນທີ 31 ທັນວາ)

ການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງເປັນແກ່ນສານໃນການຈັດເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຍ້ອນການປັບປຸງໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຄືນໃໝ່ຂອງວຽກງານພາສີ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງກົມສ່ວຍສາອາກອນທີ່ເປັນແບບເຄິ່ງອິດສະຫລະ, ແລະ ການລົງທຶນໃສ່ເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມັນມີຊ່ອງທາງສຳລັບການປັບປຸງ, ດັ່ງທີ່ລັດຖະບານຕ້ອງການທີ່ຈະປັບປຸງໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງການຈັດເກັບພາສີ, ລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນກ່ຽວກັບວຽກງານພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ, ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຄຸ້ມຄ່າຂອງເງິນເມື່ອຮອດຍາມສະໜອງການບໍລິການສາທາລະນະໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ (ແລະບໍ່ຈຳເປັນວ່າຈະແມ່ນພຽງແຕ່ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ). ມັນຍັງຈະຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມກະທັດຮັດ ແລະ ການປະສານກົມກຽວຂອງລະບົບພາສີໂດຍລວມ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ອາກອນໜອບເໝົາແມ່ນຮູບແບບອາກອນທາງກົງທີ່ມີຢູ່ບັນຊີລາຍຊື່ໃນເວັບໄຊ (Website) ຂອງກົມສ່ວຍສາອາກອນ²³, ແລະ ບໍ່ໄດ້ລະບຸວ່າເປັນລາຍຮັບ/ພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນຂອງບົບປະມານຢ່າງເປັນທາງການໃນ

²² ເບິ່ງຢູ່: ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ດ້ານສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ, ບັນຫາຕ່າງໆ
²³ ເບິ່ງຢູ່: http://www.tax.gov.la/Eng_WebPages/DirectTax.aspx [ໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ວັນທີ 17 ເດືອນທັນວາ 2014].

ເອກະສານຂອງລັດຖະບານ-ບົດລາຍງານປະຈຳປີສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ²⁴. ຂົງເຂດເພີ່ມຕື່ມທີ່ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາສໍາລັບການປະຕິຮູບຈະປະກອບດ້ວຍຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະນໍາເອົາບັນດາບຸກຄົນ ແລະ ວິສາຫະກິດ ທີ່ເພີ່ມຈໍານວນຫຼາຍຂຶ້ນ ເຂົ້າໃນຕາໜ່າງອາກອນໂດຍການຊື້ກນໍາເອົາຜູ້ທີ່ຢູ່ ໃນຂະແໜງເສດຖະກິດທີ່ ບໍ່ເປັນທາງການມາລົງທະບຽນ.

3.1.2. ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ

ແຕກຕ່າງຈາກທ່າອ່ຽງ ການເພີ່ມທະວີຂອງລາຍຮັບຈາກພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ບໍ່ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕາມອັດຕາສ່ວນຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ ໃນລະຫວ່າງປີ 2001 ຫາ 2014, ດັ່ງທີ່ໄດ້ມີສະແດງຢູ່ຮູບທີ 3.1, ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະເຕີບໂຕໂດຍສະເພາະນັບແຕ່ປີ 2012 ຫາ 2013, ເວລາທີ່ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນຖືກນໍາໃຊ້. ໃນປີ 2012 ຫາ 2013, ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນຢູ່ ສປປ ລາວ ຄິດ ໄລ່ໄດ້ ປະມານ 3.62% ຂອງ GDP. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນສູງກວ່າ ໜ້ອຍໜຶ່ງຂອງລະດັບສະເລ່ຍໃນພາກພື້ນ ກ່າວຄື 2.5% ຂອງ GDP ສໍາລັບປະເທດກໍາລັງພັດທະນາຢູ່ທະວີບອາຊີ.²⁵ ການປັບປຸງລະບົບການແຍກປະເພດລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີຫລາຍຂຶ້ນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ລັດຖະບານ ຄາດຄະເນໄດ້ດີຂຶ້ນວ່າແຫລ່ງລາຍຮັບງົບປະມານ ດັ່ງກ່າວນີ້ ປະກອບສ່ວນຄືແນວໃດໃຫ້ແກ່ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໂດຍລວມພາຍໃນປະເທດ.

ອີງຕາມບົດລາຍງານປະຈຳປີສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ, ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຮູ້ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: 1) ຄ່າເຊົ່າ; 2) ຄ່າສໍາປະທານ; 3) ການປັບໃໝ; 4) ຄ່າທໍານຽມ, ຄ່າບໍລິການວິຊາການ; 5) ເງິນປັນຜົນ 6) ດອກເບ້ຍເງິນກູ້ຢືມ; 7) 'ຄ່າບິນຜ່ານ'; 8) ຄ່າທໍານຽມຊົນລະປະທານ; 9) ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ແລະ 10) ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ອື່ນໆ.²⁶

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 33% ໃນລະຫວ່າງປີ 2011/12 ແລະ 2012 /13, ແລະ ປະມານ 28% ຈາກປີ 2012/13 ແລະ 2013/14. ໃນປີ 2013/14, ປະມານ 19% ຂອງລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ແມ່ນມາຈາກປະເພດລາຍຮັບອື່ນໆ. ມັນເປັນເລື່ອງຂ້ອນຂ້າງ ຜິດປົກກະຕິທີ່ວ່າລາຍຮັບ 'ອື່ນໆ' ມີຕົວແທນທີ່ສູງ, ເຊິ່ງບົ່ງບອກ ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະທົບທວນ-ແກ້ໄຂລະບົບການຈັດເກັບລາຍຮັບທີ່ໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ. ເປັນໄປໄດ້ທີ່ວ່າບັນ ດາລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ຈະຖືກຍົກຂຶ້ນມາເປັນການສໍາລະສະສາງສໍາລັບສິນຄ້າ (ສາທາລະນະ)ແລະ ການ ບໍລິການທີ່ໄດ້ຮັບຈາກບັນດາອົງກອນພາກລັດ.²⁷ ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ, ຈົນເຖິງປີ 2011/2012, ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນອື່ນໆ ແມ່ນບໍ່ສໍາຄັນ, ມັກຖືກລາຍງານວ່າເທົ່າກັບສູນ ແຕ່ມັນເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນມາເປັນ 19% ຂອງລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນທັງໝົດພາຍໃນປີ 2013/14. ເປັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະອະທິບາຍການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວ, ຍົກເວັ້ນວ່າ ລາຍ ຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນປະເພດໃໝ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້, ນ້ອຍໃນຂີດຄວາມສາມາດດ້ານລາຍຮັບ, ແຕ່ຫຼວງຫຼາຍໃນຈໍານວນ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດການເພີ່ມຂຶ້ນດັ່ງກ່າວນີ້.

ໃນປີ 2013/14, ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ແມ່ນ 2,607,190 ລ້ານກີບ, ຫລືປະມານ 322 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ເຊິ່ງຍັງແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າຢູ່, ໂດຍພິຈາລະນາວ່າລາຍຮັບຈາກການສໍາປະທານ, ເງິນປັນຜົນຂອງລັດວິສາຫະກິດ, ແລະ ລາຍຮັບຈາກການເຊົ່າ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຈໍານວນດັ່ງກ່າວນີ້. ຄ້າຍຄືກັບລາຍຮັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ, ສິ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍທີ່ຍັງຄົງຄ້າງແມ່ນວ່າວິສາຫະກິດໃນຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ມີສັນຍາລາຍບຸກຄົນທີ່ສະໜອງໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າຕາມນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມພິເສດທາງດ້ານອາກອນ.

²⁴ ອ້າງອີງເຖິງ ບັນຫາຕ່າງໆຂອງ ບົດລາຍງານປະຈຳປີສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ, ນໍາໃຊ້ເປັນແຫລ່ງຂໍ້ມູນສໍາລັບຖານຂໍ້ມູນຂອງ WB ແລະ IMF
²⁵ ESCAP/ADB/UNDP. ການເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ: ແຕ້ກໂນໂລຊີ, ການເງິນ ແລະ ສະຖິຕິ ສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຢູ່ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ: ບົດລາຍງານ MDG ລະດັບພາກພື້ນ ປີ 2014/14, ໜ້າທີ. 29
²⁶ ເບິ່ງຢູ່: ບົດລາຍງານປະຈຳປີສະຖິຕິການເງິນຂອງລັດຖະບານ, ບັນຫາຕ່າງໆ.
²⁷ ດັ່ງທີ່ຍືນຍັນ ໃນເວລາລົງຢ້ຽມຢາມເຮັດວຽກຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນເດືອນພະຈິກປີ 2014.

3.1.3. ລາຍຮັບຈາກລັດວິສາຫະກິດ

ເປັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະສ້າງຕັ້ງທິດທາງໃນໄລຍະເວລາໃນການຈ່າຍເງິນປັນຜົນຈາກລັດວິສາຫະກິດ (SOEs) ຢູ່ ສປປ ລາວ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈຳນວນບໍລິສັດ SOEs ໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ (75%) ນັບແຕ່ຕົ້ນຊຸມປີ 1990. ໃນແງ່ຂອງຕົວເລກທີ່ຜ່ານມາຫຼັງສຸດຂອງເງິນປັນຜົນຈາກບໍລິສັດ SOEs, ໃນປີ 2011-2012, ມັນມີປະມານ 1,15% ຂອງ GDP. ສິ່ງນີ້ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ, ເມື່ອທຽບໃສ່ກັບປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ບໍລິສັດ SoEs ກວມ 33% ຂອງ GDP ຢູ່ປະເທດຫວຽດນາມ, 30% ຢູ່ປະເທດຈີນ ແລະ ປະມານ 25% ຢູ່ປະເທດອິນເດຍ ແລະ ໄທ).²⁸ ໃນເມື່ອວ່າ ການມີບໍລິສັດ SoEs ໃນຂະແໜງທີ່ມີຜົນກຳໄລສູງຢູ່ ສປປ ລາວ, ອາດຈະມີຂອບເຂດສຳລັບການພິຈາລະນາຢ່າງເລິກເຊິ່ງຫຼາຍຂຶ້ນກ່ຽວກັບວິທີການປັບປຸງຜົນກຳໄລໂດຍການເພີ່ມ ການແຂ່ງຂັນ ແລະ ກາລະໂອກາດສຳລັບພາກເອກະຊົນພາຍໃນເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະແໜງການເຫຼົ່ານີ້. ອັນທີ່ຈິງ, ໃນການປົກສາຫາ ລືກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນສຳລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8, ເອກະສານຄວາມເປັນມາຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສຳລັບກອງປະຊຸມໂຕະມິນປີ 2015 ຕັ້ງຂໍ້ສັ່ງເກດເຖິງຄວາມຕ້ອງການ “ເພື່ອສືບຕໍ່ປັບປຸງ, ຂະຫຍາຍ, ຍົກລະດັບປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງລັດວິສາຫະກິດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເປັນພື້ນຖານສຳລັບຂະແໜງການອື່ນໆ. ທຸລະກິດທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ຈະຖືກຍົກເລີກ ຫລືຫັນປ່ຽນເປັນວິທີການດຳເນີນທຸລະກິດແບບອື່ນ.”²⁹

ບໍລິສັດຂອງລັດ, ເຊັ່ນ: ລັດວິສາຫະກິດ (SOEs) ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ລັດເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຄວບຄຸມຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈຳນວນຂອງ SOEs ໄດ້ຫຼຸດລົງເຖິງ 75% ເມື່ອທຽບກັບຕົ້ນຊຸມປີ 1990 (ອົງການ UNDP, 2006), ລັດຖະບານ ດູແລຂະ ແໜງທີ່ມີກຳໄລສູງ ດັ່ງເຊັ່ນ: ການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ພະລັງງານ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ແລະ ທະນາຄານ ແລະ ການເງິນ. ມັນແມ່ນຫຍຸ້ງຍາກແທ້ ໆທີ່ຈະພິສູດຄວາມເປັນຈິງລະດັບປະສິດທິພາບຂອງ SOEs ຢູ່ ສປປ ລາວ. ໃນຂະແໜງການສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນມີການແຂ່ງຂັນທີ່ຈຳກັດ, ເນື່ອງຈາກວ່າບໍລິສັດຮ່ວມທຶນຕາມປົກກະຕິຈະເປັນຜູ້ແຂ່ງຂັນພຽງລາຍດຽວເທົ່ານັ້ນ, ແລະ ເລື້ອຍໆ ເຈົ້າຂອງຮ່ວມຂອງຄູ່ແຂ່ງຂັນ, ໃນຕົວຈິງ, ແມ່ນ ລັດວິສາຫະກິດລາວຢູ່ໃນສາຂາດຽວກັນຂອງເສດຖະກິດ. ເຖິງວ່າຈະມີສະຖານະການທີ່ໄດ້ປຽບດັ່ງກ່າວ, ເງິນປັນຜົນຈາກບໍລິສັດ SOEs ແມ່ນ ຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈີນຮອດປີ 2012-2013, ເງິນປັນຜົນເປັນແຫລ່ງລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ. ໃນປີ 2011-2012, ເງິນປັນຜົນມີຈຳນວນເຖິງ 763,952 ລ້ານກີບ, ຫຼືປະມານ 95,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ອີກເທື່ອໜຶ່ງ, ໂດຍພິຈາລະນາການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ GDP ຂອງ ສປປ ລາວ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ພໍຈະຍິນຍັນໄດ້ ວ່າແມ່ນຈຳນວນຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າທີ່ຈັດເກັບໄດ້ຈາກບໍລິສັດ SOEs ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຮຸ້ນໃນອຸດສາຫະກຳທີ່ສ້າງກຳໄລໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງເປັນໄປໄດ້ວ່າບໍລິສັດ SOEs ປະກອບສ່ວນໃຫ້ລັດຖະ ບານໃນທາງອື່ນ - ເຊັ່ນການຂາຍຜະລິດຕະພັນໃນຕະຫຼາດພາຍໃນແບບລາຄາອຸດທຸນ, ແກ່ຍາວການປັບລາຄາຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ, ຫຼື ສະໜັບສະໜູນໂດຍກົງຕໍ່ກິດຈະກຳຂອງລັດຖະບານ.

3.1.4. ການຈັດເກັບພາສີ ແລະ ອາກອນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ລາຍຮັບ

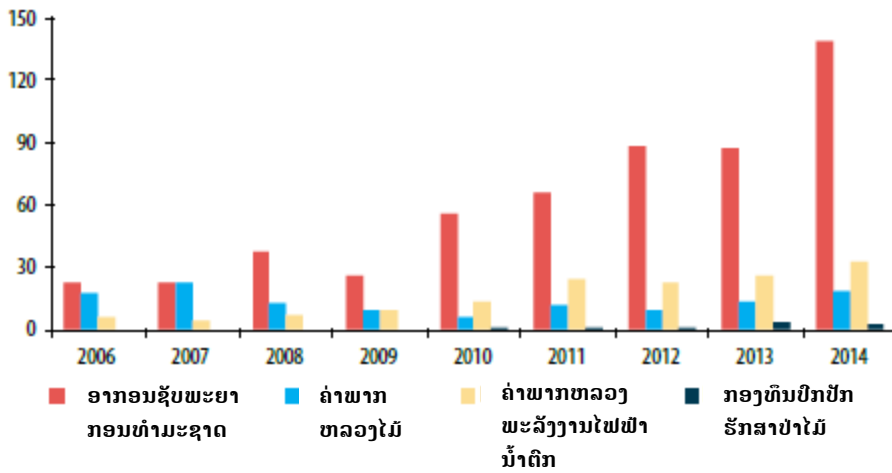
ການຈັດເກັບ ອາກອນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງຕະຫຼອດໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ ແລະ ໃນປີ 2013-2014 ຈັດເກັບໄດ້ປະມານ 138 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ຕະຫຼອດທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ, ອັດຕາການຈັດເກັບໄດ້ຮັບການປັບປຸງຢ່າງເປັນແກ່ນສານ, ເພີ່ມຂຶ້ນບົນພື້ນຖານຕໍ່ປີໃນອັດຕາທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ. ການປຽບທຽບກັບປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງໃນສະມັດຖະນະດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນລະຫວ່າງປະເທດຕ່າງໆ. ໃນຖານະເປັນບັນຫາທົ່ວໄປ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເປັນຮັບຮູ້ຢ່າງດີວ່າ ຄວາມຮັ່ງມີທີ່ສ້າງໂດຍອຸດສາຫະກຳຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດມີທ່າແຮງທີ່ຈະປະກອບສ່ວນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ຕໍ່ການພັດທະນາປະເທດຊາດໃນພາກພື້ນ. ໃນທຳນອງດຽວກັນ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແມ່ນອ່ອນໄຫວຕໍ່ການສະແຫວງຫາຄ່າເຊົ່າທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສາມາດສ້າງຄວາມຕຶງຄຽດຕໍ່ໂຄງສ້າງສະຖາບັນ ແລະ ຂະບວນການທີ່ຄຸ້ມຄອງ

²⁸ OECD, *ບົດສະຫລຸບນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິສັດລັດວິສາຫະກິດຢູ່ທະວີບອາຊີ*, ປີ2010.
²⁹ ກະຊວງ MPI / ກົມ DIC ເອກະສານຄວາມເປັນມາ ກອງປະຊຸມໂຕະມິນ, ໜ້າທີ. 45

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເຫຼົ່ານັ້ນ.³⁰ ຄືກັບບັນດາປະເທດອື່ນໆ, ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງການຄຸ້ມຄອງຂະແໜງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດຂອງຕົນ, ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ກັບບັນຫາຂອງຄວາມໂປ່ງໄສໃນທັງດ້ານການສ້າງ ແລະ ການນຳໃຊ້ລາຍຮັບ.

ແຜນພາບ 3.2: ລາຍຮັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການເກັບພາສີ-ອາກອນ ປີ 2006-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ລາຍງານປະຈຳປີຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ປີ 2014

ສປປ ລາວ ນຳໃຊ້ພາສີ ແລະ ອາກອນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນອຸດສາຫະກຳນໍ້າມັນ ແລະ ອາຍແກັສ (ລວມທັງການຂຸດຄົ້ນແກັສທຳມະຊາດຈາກຊັ້ນຫີນດິນດານ) ແລະ ວິສາຫະກິດທີ່ຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ຫາຍາກ ແລະ ມີຄຸນຄ່າ (ແຮ່ທາດໂລຫະ ແລະ ແຮ່ທີ່ບໍ່ແມ່ນໂລຫະ, ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ, ຖ່ານຫີນຄຸນນະພາບຕໍ່າ (peat), ຖ່ານຫີນຊະນິດແຂງ (anthracite), ແລະ ອື່ນໆ). ການຜະລິດໄຟຟ້າ (ການສຳປະທານເຂື່ອນພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ) ແມ່ນຂຶ້ນກັບອາກອນປະເພດນີ້, ດັ່ງດຽວກັນກັບ ການສຳປະທານທີ່ດິນ. ຢາສຸບ, ກາເຟ, ຊາ ແລະ ແກ່ນພັນດອກໄມ້ ແມ່ນຍັງຢູ່ປະເພດອາກອນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເຊິ່ງຖືກນຳໃຊ້ກັບລາຄາຂາຍ ຫລື ສົ່ງອອກ ແລະ ຄິດໄລ່ໃນອັດຕາ 25% ໃນກໍລະນີຂອງຜະລິດຕະພັນໄມ້, ອັດຕາແຕກຕ່າງກັນ, ອີງຕາມຄຸນນະພາບ ແລະ ປະເພດໄມ້.

ສປປ ລາວ ຍັງໄດ້ປະກາດໃຊ້ອາກອນສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຊິ່ງນຳໃຊ້ກັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ດຳເນີນກິດຈະການເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດມົນລະພິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຊີວິດຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ພືດ ແລະ ຄວາມດຸ່ນດ່ຽງຂອງນິເວດວິທະຍາ. ຍັງບໍ່ເປັນທີ່ແຈ້ງວ່າ ອັດຕາຈະເປັນແນວໃດ ແລະ ວິທີທີ່ຈະຄິດໄລ່ ແລະ ນຳໃຊ້ອາກອນຈະປະຕິບັດຄືແນວໃດ (ເບິ່ງຢູ່ມາດຕາ 57-58 (ໃຫມ່), ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍສ່ວຍສາອາກອນ ປີ 2012).

ໃນທາງກົງກັນຂ້າມກັບອາກອນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄ່າພາກຫລວງ ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ແລະ ໄມ້ ກໍ່ຍັງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ແຕ່ຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າຫຼາຍ. ຄ່າພາກຫລວງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ແຕ່ບໍ່ກົງກັບ ການຂະຫຍາຍຕົວໂດຍລວມ ຂອງຂະແໜງການໄຟຟ້າ. ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2008-2009 ການເຕີບໂຕໄດ້ເພີ່ມທະວີ ແລະ ເປັນຈຳນວນ 33 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2013-14. ໜຶ່ງໃນເຫດຜົນຕົ້ນຕໍ ສຳລັບການຈັດເກັບທີ່ຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າຍ້ອນວ່າຜູ້ມີບົດຍາດສ່ວນໃຫຍ່ໃນອຸດສາຫະກຳການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ມີສັນຍາພິເສດລາຍບຸກຄົນ ກັບລັດຖະບານ, ເຊິ່ງຈຳກັດໄດ້ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ພາລະອາກອນ ແລະ ພັນທະອື່ນໆ ຕໍ່ງົບປະມານ ຂອງ ພວກເຂົາເຈົ້າ.

³⁰ ອົງການ UNDP. ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືດ້ານພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນຢູ່ທະວີບອາຊີ - ປາຊີຟິກ ປີ 2014. ໜ້າທີ. 44

ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້, ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ໄດ້ຖືກເປີດຕົວ, ແຕ່ລາຍຮັບແມ່ນຂ້ອນຂ້າງເລັກໜ້ອຍ, ເຖິງແມ່ນວ່າມີຄວາມສໍາຄັນ, ຍ້ອນວ່າພວກມັນອໍານວຍໃຫ້ການລົງທຶນໃນຊັບພະຍາກອນທົດແທນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມັນຍັງໄວເກີນໄປທີ່ຈະປະເມີນຜົນກະທົບທີ່ກອງທຶນຈະມີໃນທັງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ການລົງທຶນໃນຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທົດແທນອັນໃໝ່.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 3: ກອງທຶນນໍ້າມັນຂອງປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ (Timor-Leste)

ໃນປີ 2005 ປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງກອງທຶນນໍ້າມັນເພື່ອຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຈາກຂະແໜງນໍ້າມັນ. ເສດຖະກິດປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ ແມ່ນຂຶ້ນກັບນໍ້າມັນເປັນຢ່າງສູງ; ໃນປີ 2010 ລາຍຮັບຈາກຂະແໜງການກວມເອົາ 73% ຂອງ GDP ຂອງປະເທດ. ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຈາກຂະແໜງການຢ່າງຮອບຄອບ, ສ້າງສະຖຽນລະພາບໃຫ້ແກ່ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ, ແລະ ປົກປ້ອງເສດຖະກິດຈາກການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາ ແລະ ການຜະລິດ.

ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ມີໂຄງສ້າງ ເປັນແບບທີ່ການໂອນເງິນໃຫ້ລັດຖະບານ ບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ເກີນຈໍານວນສູງສຸດຂອງລາຍຮັບແບບຍືນຍົງທີ່ຄາດຄະເນ (ESI) ໂດຍປາດສະຈາກການອະນຸມັດໂດຍລັດຖະສະພາ. ເພື່ອເຮັດຄືແນວນີ້, ໃນຕອນທໍາອິດລັດຖະບານຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນການກວດສອບກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການຖອນເງິນຫາຍໂພດທີ່ມີຕໍ່ ESI ໃນອະນາຄົດ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນໃນການຖອນເງິນ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນພື້ນທີ່ຂອງການໂຕ້ວາທົບຢ່າງ; ຢູ່ໃນແຜນກາງຂອງມັນ ແມ່ນຄໍາຖາມກ່ຽວກັບລະດັບທີ່ເໝາະສົມຂອງການລົງທຶນ ແລະ ແຫລ່ງຂອງລາຍໄດ້ທາງເລືອກ.

ຮູບແບບ ESI ແມ່ນອີງໃສ່ ຮູບແບບກອງທຶນແຫ່ງຄວາມຮັ່ງມີແຫ່ງຊາດປະເທດນໍເວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ລະດັບຂອງການລົງທຶນໃນປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ, ປະເທດທີ່ມີປະຫວັດຂອງຄວາມຂັດແຍ້ງໃນໄລຍະຫລັງ ແລະ ປາດສະຈາກປະຫວັດການລົງທຶນສາທາລະນະທີ່ຍາວນານ, ອາດມີເຫດຜົນສູງກວ່າ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ເສດຖະກິດເຕີບໂຕໄວເກີນໄປ, ຈາກພະຍາດຊາວດັດ (Dutch disease) ແລະ ຂີດຈໍາກັດຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການດູດຊຶມຂອງລັດຖະບານ. ການຂະຫຍາຍການໂອນເງິນເກີນຈາກລະດັບທີ່ເງິນດັ່ງກ່າວສາມາດຖືກນໍາໃຊ້ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບຈຶ່ງສ່ຽງຕໍ່ການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນ ແລະ ກາລະໂອກາດສໍາລັບການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີແຮງກົດດັນເພື່ອປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງົບປະມານ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດຂອງສະຖາບັນລັດໃນການໃຊ້ຈ່າຍຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ປະສົບການຂອງປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າມັນຂອງຕົນໄດ້ຮັບການນັບຖືຢ່າງກວ້າງຂວາງ ວ່າເປັນຜົນສໍາເລັດ. ໃນປີ 2012 ຊັບສິນຂອງກອງທຶນມີມູນຄ່າ 11,8 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ (ປະມານ 10,700 ໂດລາສະຫະລັດສໍາລັບແຕ່ລະຄົນໃນປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ), ແລະ ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ປະສົບຜົນສໍາເລັດໃນການປົກປ້ອງເສດຖະກິດຈາກການຂຶ້ນລົງຂອງຕະຫຼາດໂລກ. ລວມທັງ ແຮງກະແຮກ (ຫລືການຊໍ່ອກ) ຕໍ່ຕະຫຼາດການເງິນສາກົນໃນປີ 2008. ເຖິງແມ່ນຈະມີຄວາມສໍາເລັດຂອງກອງທຶນ, ມີຄໍາຖາມກ່ຽວກັບການຫຼາກຫຼາຍຂອງເສດຖະກິດ. ເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ ແມ່ນເອື້ອຍອີງ ຢ່າງຂະໜາດໜັກໃສ່ຂະແໜງນໍ້າມັນ ແລະ ປາດສະຈາກການພັດທະນາຂະແໜງການທີ່ບໍ່ແມ່ນນໍ້າມັນ, ຄວາມກົດດັນຕໍ່ກອງທຶນ ນໍ້າມັນ ເປັນແຫລ່ງລາຍຮັບໜຶ່ງ ແມ່ນໜັກໜ່ວງເພີ່ມຂຶ້ນ.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ຢູ່ທະວີບອາຊີ - ປາຊີຟິກ ປີ 2014

ໃນທົ່ວໂລກ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຢູຟາກພື້ນ, ມີປະສົບການທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ບົດຮຽນກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຈາກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ອຸດສາຫະກໍາການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ລວມທັງຈາກການສ້າງຕັ້ງກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ. ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 3 ແບ່ງປັນ ປະສົບການຈາກກອງທຶນນໍ້າມັນຂອງປະເທດ ຕິມໍ-ເລສເຕ ແລະ ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 4 ເຖິງຢ່າງກວ້າງຂວາງຕໍ່ບັນຫາຕ່າງໆ ເພື່ອພິຈາລະນາໃນການແນມເບິ່ງກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ເປັນດັ່ງເຄື່ອງມືທີ່ມີທໍາແຮງ ສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ.

ໃນຂະນະທີ່ ພາກສ່ວນຂ້າງເທິງສັງເກດເບິ່ງກ່ຽວກັບລັກສະນະສະເພາະ, ແນວໂນ້ມ ແລະ ບັນຫາທີ່ຕິດພັນກັບກະແສສະເພາະລາຍ ການຂອງການເງິນພາກລັດພາຍໃນຢູ່ ສປປ ລາວ (ພາສີ ແລະ ອາກອນ, ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ອາກອນ, SOEs ແລະ ລາຍຮັບທີ່ຕິດ ພັນກັບແຮ່ທາດ), ຢູ່ຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ດັ່ງກ່າວນີ້ມັນຈະເປັນການແທດເໝາະທີ່ຈະຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດໂດຍລວມບາງຢ່າງກ່ຽວກັບລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດໃນສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງເປົ້າໝາຍຂອງແຜນ NSEDP.

ທຳອິດ, ໃນຂະນະທີ່ອາດຈະມີມາດຕະການເປົ້າໝາຍທີ່ສາມາດເອົາມາ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງກະແສສະເພາະລາຍການ (ເຊັ່ນ ບາດກ້າວເພື່ອປັບປຸງຕື່ມອັດຕາການຈັດເກັບອາກອນ), ລັດຖະບານຍັງຈະຕ້ອງການຕັ້ງໜັ້ນຢູ່ໃນເສັ້ນທາງຂອງການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນສາທາລະນະໂດຍລວມຫລາຍຂຶ້ນແນໃສ່ການປັບປຸງຂະບວນການວາງແຜນ, ການສ້າງແຜນງົບປະມານ, ແລະ ການຕິດຕາມ ເພື່ອຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ປະສິດທິຜົນຂອງລາຍຮັບສາທາລະນະ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ປະເທດ. ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 5 ອະທິບາຍເຖິງບາງຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະຕິຮູບທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ.

ອັນດັບທີສອງ, ຫລັກຖານ ແລະ ການວິເຄາະທີ່ມີແລ້ວ ຊື່ຍອກວ່າສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງການເຕີບໂຕຂອງ GDP ທີ່ສູງຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງຖືກຂັບເຄື່ອນໂດຍຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຕັ້ງທຳເປັນສິ່ງທ້າທາຍສຳລັບລັດຖະບານທີ່ຈະຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຂອງຕົນຕາມແນວທາງ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ ຂອງນະໂຍບາຍການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຄືແນວໃດ. ບົດຄວາມທີ່ພິມໂດຍ ທະນາຄານ ADB ³¹ ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນເລິກເຊິ່ງທີ່ສອດຄ່ອງແທ້ຈິງໃນເລື່ອງນີ້. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ບົດຄວາມໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ ເງິນລາຍໄດ້ຈາກການສົ່ງອອກທີ່ອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແມ່ນເພີ່ມພູນຫລາຍຂຶ້ນຢ່າງຕື່ນຕໍ່ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ, ໂດຍການເພີ່ມຂຶ້ນໃນລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານຈາກ 11% ມາເປັນ 19% ຂອງ GDP ຕະຫຼອດໄລຍະ 80 ປີ ຜ່ານມາສ່ວນໃຫຍ່ຍ້ອນ ລາຍຮັບ ຈາກການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ. ທີ່ເປັນບັນຫາ ແມ່ນລາຍຮັບເຫລົ່ານີ້ ສາມາດຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດແກ່ປະຊາຊົນລາວຄືແນວໃດ.

ການວິເຄາະຂອງທະນາຄານ ADB ຊື່ໃຫ້ເຫັນຄວາມຕ້ອງການອັດຕາການດູດຊຶມເທື່ອລະໜ້ອຍໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ຊັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້ ເຂົ້າໃນເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດ, ແລະ ເຫັນວ່າເສດຖະກິດລາວ ມີລັກສະນະຂອງ "ພະຍາດດັດ", ດ້ວຍເຫດນີ້ ການດູດຊຶມເອົາພາຍໃນປະເທດຂອງລາຍຮັບຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທຳລາຍຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນຂອງອຸດສາຫະກຳອື່ນໆພາຍໃນປະເທດ. ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອັດຕາການດູດຊຶມຊ້າລົງ, ແລະ ເຄື່ອງມື ເຊັ່ນກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ອາດຈະເປັນທາງເລືອກໜຶ່ງ, ແລະ ຍັງຈະໃຫ້ເວລາຫລາຍຂຶ້ນແກ່ ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາວິທີການດີທີ່ສຸດໃນການນຳໃຊ້ລາຍໄດ້ຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງຮອບຮຸ້ນຄືແນວໃດ.

ບົດຄວາມ - ພິມເຜີຍແຜ່ໃນປີ 2013 - ຍັງກ່າວເຖິງຄວາມເປັນຈິງທີ່ວ່າລາຍຮັບທີ່ມີຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການດູດຊຶມເອົາພາຍໃນປະເທດໃນຮູບແບບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການລາຍຈ່າຍໃນຂະແໜງການສັງຄົມ (ສຸຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາ) ຫລື ເພີ່ມລາຍຈ່າຍໃນຂົງເຂດຊົນນະບົດ ປະກອບດ້ວຍລາຍຈ່າຍໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ເຊິ່ງປະມານ 80% ຂອງປະຊາກອນ ມີເຄົ້າລາຍຮັບມາຈາກ. [ຂໍ້ມູນຫລັງສຸດ ພົບເຫັນວ່າໃນປີງົບປະມານ 12/13 ແລະ 13/14 ລາຍຈ່າຍໃນຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວ ແຕ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍ້ອນລາຍຈ່າຍປະຈຳທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເນື່ອງມາຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງເງິນເດືອນ.³²] ການສຶກສາດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ການສຶກສາອື່ນໆ ຍັງສັງເກດເຫັນວ່າໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ປະສົບການຫລຸດລົງທີ່ສຳຄັນ ໃນອັດຕາຂອງຄວາມທຸກຍາກ, ສິ່ງນີ້ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບທີ່ກວ້າງອອກ: "ໂດຍສະ ເລ່ຍ, ຜູ້ທຸກຍາກໄດ້ຮັບປະໂຫຍດໃນເງື່ອນໄຂເດັດຖານຈາກການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ, ແຕ່ຜູ້ບໍ່ທຸກຍາກ ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດ ໃນສັດສ່ວນທີ່ຫລາຍກວ່າ".

³¹ Menon, J ແລະ P. Warr, "ເສດຖະກິດລາວ: ການໃຊ້ເປັນທຶນ ການສົ່ງອອກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ", ຊຸດບົດຄວາມເສດຖະກິດຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) ເລກທີ 330, ມັງກອນ 2013.
³² ເບິ່ງຢູ່ທະນາຄານໂລກ: ຕິດຕາມເສດຖະກິດລາວ ປີ2015, ໜ້າທີ. 22

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 4: ກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

ສະຖາບັນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (NRGI) ແລະ ສູນການລົງທຶນແບບຍືນຍົງຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ໂຄລໍາເບຍ (CCSI) ໄດ້ສຳຫຼວດ 22 ກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນທົ່ວໂລກ, ສັງເກດເບິ່ງບັນຫາກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງກອງທຶນ, ການລົງທຶນ, ຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສາທາລະນະ ແລະ ກົດລະບຽບດ້ານ ງົບປະມານຕ່າງໆ ທີ່ໃຊ້ກຳກັບດູແລ. ໃນຂະນະທີ່ມັນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະສະຫຼຸບສັງລວມ ບົດວິເຄາະທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ການສົນທະນາໃນຊ່ວງເວລາທີ່ສັ້ນ, ໂຄງການດັ່ງກ່າວ ໄດ້ມີການຄົ້ນພົບຫົວຂໍ້ ແລະ ຄຳແນະນຳບາງຢ່າງ.

ຜົນການຄົ້ນພົບທີ່ສຳຄັນລວມເຖິງຄວາມຈິງທີ່ວ່າກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ, ໂດຍມີ 34 ໃນ 58 ກອງທຶນທີ່ມີການເຄື່ອນໄຫວໃນປະຈຸບັນທີ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນນັບແຕ່ປີ 2000, ໂດຍມີການຈັດຕັ້ງລະ ດັບຊາດໃນຫຼາຍກວ່າ 12 ປະເທດກຳລັງວາງແຜນສ້າງຕັ້ງກອງທຶນຂຶ້ນໃໝ່. ໂຄງການດັ່ງກ່າວໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳຢ່າງແຈ່ມ ແຈ້ງຕໍ່ລັດຖະບານທີ່ສ້າງຕັ້ງ ຫລື ການຄ້າຈຸນກອງທຶນດັ່ງກ່າວ:

1. ກຳນົດຈຸດປະສົງຂອງກອງທຶນທີ່ຊັດເຈນ (ເຊັ່ນ: ການອອມຊັບສຳລັບຄົນລຸ້ນໃນອະນາຄົດ, ສະຖຽນລະພາບ ງົບປະມານ; ກຳນົດລາຍຮັບຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເພື່ອບຸລິມະສິດດ້ານການພັດທະນາ)
2. ສ້າງຕັ້ງກົດລະບຽບການເງິນ - ສຳລັບການຝາກ ແລະ ການຖອນ - ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ (ຕ່າງໆ)
3. ສ້າງຕັ້ງກົດລະບຽບການລົງທຶນ (ຕົວຢ່າງ: ຈຳນວນສູງສຸດ 20% ສາມາດລົງທຶນໃນຮຸ້ນ) ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ ຈຸດປະສົງ (ຕ່າງໆ)
4. ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ແລະ ຜູ້ຈັດການຂອງກອງທຶນ, ແລະ ກຳນົດ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ ມາດຕະຖານດ້ານຈາລິຍະທຳ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທັບຊ້ອນ (ຫລື ຄວາມຂັດແຍ້ງ ທາງຜົນປະໂຫຍດ)
5. ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສຳຄັນ ແລະ ການກວດສອບ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ກວ້າງຂວາງ
6. ສ້າງຕັ້ງອົງການຄຸ້ມຄອງເອກະລາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ພຶດຕິກຳຂອງກອງທຶນ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ກົດ ລະບຽບ

ນອກຈາກນັ້ນ, ຜົນການຄົ້ນພົບລວມມີການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ແລະ ຂະບວນ ການສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງຊາດ. ໄດ້ພົບເຫັນວ່າ ລັດຖະບານ ສ່ວນໃຫຍ່ ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ໃຊ້ຈ່າຍໂດຍກົງພາຍໃນ ຜ່ານການເລືອກໃນການຄອບຄອງຊັບສິນຂອງກອງທຶນຂອງພວກເຂົາ ແທນທີ່ຈະຜ່ານຂະບວນການງົບປະມານ. ສິ່ງນີ້ ທຳລາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດຖະສະພາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການເງິນສາທາລະນະໃນບາງປະເທດ. ຜູ້ຂຽນທັງ ຫຼາຍໄດ້ຖຽງວ່າ, ເຊິ່ງຂັດກັບພູມປັນຍາດັ່ງເດີມ, ຍ້ອນວ່າຄວາມສ່ຽງທີ່ຕິດພັນກັບການທີ່ພວກມັນມີຕົວຕົນ ແລະ ຢູ່ ນອກຂະບວນການງົບປະມານປົກກະຕິ, ການໃຊ້ຈ່າຍພາຍໃນຂອງລາຍຮັບຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດນັ້ນ ຈະຕ້ອງ ໄດ້ເຮັດຜ່ານການຖອນເງິນຈາກກອງທຶນໄປຫາບັນຊີທົ່ວໄປ ຫລື ບັນຊີລວມ, ແລະ ສາມາດຖືກກຳນົດໄວ້ ສຳລັບຂະ ແໜງສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂດຍສະເພາະ ຫລື ໂຄງການຂອງຂະແໜງການທີ່ເຈາະຈົງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອ ຊຸກຍູ້ ການໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບບຸລິມະສິດດ້ານການພັດທະນາ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Bauer, Andrew (ed.), "ການຄຸ້ມຄອງຄວາມໄວ້ວາງໃຈຂອງສາທາລະນະ: ວິທີການສ້າງກອງທຶນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ ສ້າງປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ພົນລະເມືອງ", ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສູນການລົງທຶນແບບຍືນຍົງ, ປີ 2014.

ສິ່ງທີ່ພົ້ນເດັ່ນຂຶ້ນຈາກການວິເຄາະນີ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງທີ່ສຸດຕໍ່ການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການລາຍຈ່າຍ ໃນສະພາບເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ອັນດັບທຳອິດ, ມີການໄດ້ຖຽງທີ່ແຂງແກ່ນ ສຳລັບການເຮັດໃຫ້ເປົາບາງລົງ ການ ດູດຊຶມເອົາລາຍຮັບຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເພື່ອອຳນວຍໃຫ້ມີການພິຈາລະນາກ່ອນຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ລາຍ

ຮັບດັ່ງກ່າວ ໂດຍມີການເບິ່ງໃນໄລຍະຍາວ. ອັນດັບທີສອງ, ການທົບທວນຄືນ ຂອງບຸລິມະສິດລາຍຈ່າຍປະຈຳ ຊື້ໃຫ້ເຫັນຄວາມ ຕ້ອງການປັບປຸງ ຖ້າຫາກ ວ່າເປົ້າໝາຍທາງສັງຄົມ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຈະບັນລຸໄດ້.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 5: ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານການເງິນກັບຜົນໄດ້ຮັບ :ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂະບວນການ ການວາງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ ຜ່ານທາງການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງຂະແໜງການ ລັດ

ການປະເມີນ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງການເງິນສາທາລະນະ (PFM) ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນເຖິງ ລະດັບການປັບ ປຸງທີ່ຈຳເປັນເພື່ອເຊື່ອມໂຍງຢ່າງມີປະສິດທິພາບລະບົບການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານໃນການສະໜັບສະ ໜູນແກ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດທີ່ລະບຸໄວ້ໃນແຜນ NSEDP. ສໍາລັບຕົວຢ່າງ, ການປະເມີນລາຍຈ່າຍ ແລະ ການເງິນຂອງລັດຖະບານ ປີ 2010 (PEFA), ໄດ້ກ່າວເຖິງວາລະການປະຕິຮູບທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ໂຕທີ່ມີຢູ່ໃນແຜນ ງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນສາທາລະນະ (PFMSP), ກວມເອົາການປະຕິຮູບການສ້າງແຜນງົບ ປະມານ, ການເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ, ໜ້າທີ່ການຄັງເງິນ, ການລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ, ແລະ ການຈັດຊື້, ໃນທ່າມກາງສິ່ງອື່ນໆ. ບົດລາຍງານ PEFA, ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງຈຸດອ່ອນ ໂດຍລວມໃນການສ້າງແຜນງົບປະມານທີ່ອີງ ໃສ່ນະໂຍບາຍ ເຊິ່ງຂັດຂວາງຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະເຊື່ອມຕໍ່ຊັບພະຍາກອນດ້ານການເງິນ ກັບຜົນໄດ້ຮັບໃນການພັດ ທະນາ. ການວິເຄາະ ໂດຍທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ໄດ້ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດຄ້າຍຄືກັນວ່າ ການຂາດແຄນຂອງການເຊື່ອມໂຍງ ດ້ານຍຸດທະສາດ ທີ່ເປັນບັນຫາລະຫວ່າງການວາງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ, ນໍາໄປສູ່ການຈັດສັນຊັບພະຍາ ກອນ ແບບບໍ່ມີປະສິດທິພາບ, ດັ່ງດຽວກັບ ຄວາມຕ້ອງການສໍາລັບການປະສານງານ ລະຫວ່າງສະຖາບັນມີປະສິດທິພາບ ຫລາຍຂຶ້ນ ລະຫວ່າງສະຖາບັນຫລັກແຫລ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂະບວນການວາງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ.

ໂດຍມີການສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານ ADB, ທະນາຄານໂລກ ແລະ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາອື່ນໆ, ສປປ ລາວ ແມ່ນຢູ່ໃນຂະບວນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງນະໂຍບາຍ, ການວາງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນ ງົບປະມານ, ເຊິ່ງໄດ້ມີການຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມຈຳເປັນ ສໍາລັບມຸມມອງໄລຍະຫລາຍປີ ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍດ້ານລາຍຈ່າຍ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ ເພື່ອທີ່ຈະໃຫ້ຈັດລວງບຸລິມະສິດການພັດທະນາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນ NSEDP.

ຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະຕິຮູບເຫຼົ່ານີ້, ໃນຂະນະທີ່ຫຼີກລ່ຽງບໍ່ໄດ້ຈະເປັນໄລຍະຍາວ ແລະ ສະຫຼັບສັບຊ້ອນ, ແມ່ນ ສໍາຄັນເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າງົບປະມານແຫ່ງຊາດເປັນເວທີສໍາລັບການເຊື່ອມໂຍງລາຍຮັບຂອງພາກລັດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ດ້ານການພັດທະນາ. ອັນທີ່ຈິງ, ການຮັບປະກັນລະບົບການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ຈະ ເປັນໃຈກາງຕໍ່ຂະບວນຂອງການກຳນົດ ຂອບການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານແຫ່ງຊາດ (INFFs) ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ດັ່ງທີ່ ໄດ້ຈົນຕະນາການໄວ້ ໃນວາລະດຳເນີນການອາດີສອາບາບາ, ເອກະສານຜົນໄດ້ຮັບຂອງ *ກອງປະຊຸມສາກົນກ່ຽວກັບ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຄັ້ງທີ 3 ຈັດຂຶ້ນໃນປີ 2015*. ເອກະສານ DFAA ສະເໜີ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໂດຍສະໜອງຮູບພາບລວມກ່ຽວກັບພູມິທັດຂອງການພັດທະນາດ້ານການ ເງິນ ທັງຫມົດ, ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ເຖິງແນວຄິດໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໄລຍະຍາວກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງເງິນກຸ້ມກວມລວມ ຂອງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍວຽກງານການຄຸ້ມຄອງການເງິນສາທາລະນະທີ່ກຳລັງດຳເນີນການຢູ່.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ລາຍຈ່າຍຂອງລັດ ແລະ ລາຍງານກ່ຽວກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານການເງິນ ປີ 2010; ຍຸດທະສາດການຮ່ວມມືຂອງ ADB ຢູ່ ສປປ ລາວ 2012-2016; ບົດລາຍງານສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການຂອງ ADB: ສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມ ສາມາດ, ເດືອນທັນວາ 2015.

3.1.5. ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື ພາກລັດ - ເອກະຊົນ

ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືພາກລັດ - ເອກະຊົນ (PPP) ແມ່ນແນວຄວາມຄິດຂ້ອນຂ້າງໃໝ່ ສປປ ລາວ. ລັດຖະບານໄດ້ພິຈາລະນາ PPPs ວ່າເປັນວິທີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ເສີມສ້າງການໃຫ້ບໍລິການແກ່ປະຊາຊົນ. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ຢ່າງດີວ່າ ສປປ ລາວ ໂຄງການພື້ນຖານທາງກາຍຍະພາບຕ້ອງການໃຫ້ປັບປຸງ ແລະ ມີໂຄງການໂຄງລ່າງພື້ນຖານຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ລັດຖະບານຢາກຈະເຫັນນັກລົງທຶນເອກະຊົນເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ນຳໃຊ້ມັນພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ເໝາະສົມເປັນເວລາຫລາຍປີ, ກ່ອນໜ້າການໂອນໄປໃຫ້ແກ່ພາກລັດ. ຈຸດສຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນການພັດທະນາ PPPs ເພື່ອລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແມ່ນສອດຄ່ອງຢ່າງກວ້າງຂວາງກັບທ່າອ່ຽງໃນພາກພື້ນ, ເຊິ່ງສະແດງວ່າໃນທະວີບອາຊີ, 43% ຂອງໂຄງການ PPPs ແມ່ນຢູ່ໃນຂະແໜງພະລັງງານ, ຕາມມາດ້ວຍການຂົນສົ່ງໂດຍມີ 27%.³³

ໃນຂະນະທີ່ມີການອ້າງອີງວ່າມີ PPPs ຈຳນວນໜຶ່ງໃນທົ່ວ ສປປ ລາວ, ຂໍ້ມູນມີໜ້ອຍທີ່ຈະກວດສອບການກ່າວອ້າງເຫລົ່ານີ້. ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ໃນຂະແໜງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ຂະແໜງສັງຄົມ, ສິ່ງທີ່ເອີ້ນກັນວ່າ PPP ແມ່ນ, ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ການລົງທຶນ ຮ່ວມກັນທີ່ລັດຖະບານໄດ້ລົງທຶນໃນໂຄງການໜຶ່ງ (ໂດຍປົກກະຕິເປັນວັດຖຸ ແລະ ສິ່ງຂອງ) ແລະ ຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນຄູ່ຮ່ວມມືຝ່າຍຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນດ້ານການເງິນ. ໃນປະຈຸບັນ ມີໂຄງການບາງຢ່າງທີ່ອີງການຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເປັນຄູ່ຮ່ວມມືກັນ, ແຕ່ວິທີການຮ່ວມມືຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ມັກຈະມີຄຸນລັກສະນະບາງຢ່າງຂອງ PPPs, ແທນທີ່ຈະປະຕິບັດການເປັນດັ່ງ PPP. ລັດຖະບານເອງ ຍອມຮັບວ່າໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ມີບາງໂຄງການຮ່ວມມືທີ່ອາດມີລັກສະນະບາງຢ່າງຂອງ PPP. ໃນຊ່ວງການສຳພາດ ໄດ້ມີການສະແດງອອກດ້ວຍວາຈາວ່າ PPP ມີໃຊ້ປະຕິບັດການແລ້ວໃນຂະແໜງໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ແລະ ຂະແໜງ ການສຸຂະພາບ ແລະ ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 6 ກ່າວເຖິງ ໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກນໍ້າເທີນ 2. ທັງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ໄດ້ຕົກລົງ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນ ຄວາມພະຍາຍາມໃນ PPP, ໂດຍສະເພາະ ໃນຂະແໜງການໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (ຖະຫນົນ, ໄຟຟ້າ, ແລະ ອື່ນໆ).

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 6: ປະສິບການ ຂອງ ສປປ ລາວໃນ PPP: ນໍ້າເທີນ 2

ສປປ ລາວ ມີປະສິບການໃນ PPPs ໃນຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ຕັ້ງແຕ່ປີ 2009. ສະຖານີພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າເທີນ 2 ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍໃຊ້ຮູບແບບການກໍ່ສ້າງ - ການດຳເນີນງານ - ການໂອນ (BOOT) ຂອງ PPPs. ສະຖານີພະລັງງານ ແມ່ນບໍລິຫານໂດຍບໍລິສັດທີ່ມີຈຸດປະສົງດຽວໂດຍມີໂຄງສ້າງກຳມະສິດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ບໍລິສັດໄຟຟ້າຝຣັ່ງສາກົນ ຂອງປະເທດຝຣັ່ງ (EDFI),	ຖືຮຸ້ນ 35%
2. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ / ລັດວິສາຫະກິດຖືຮຸ້ນລາວ (LHSE),	ຖືຮຸ້ນ 25%
3. ບໍລິສັດຜະລິດໄຟຟ້າຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) (EGCO), ປະເທດໄທ,	ຖືຮຸ້ນ 25%
4. ບໍລິສັດອິຕາລຽນໄທດີເວີລິບເມັນຈຳກັດ (ມະຫາຊົນ) (ITD), ປະເທດໄທ,	ຖືຮຸ້ນ 15%

ໂຮງງານ ສິ່ງອອກ 95% ຂອງໄຟຟ້າທີ່ຜະລິດໄປປະເທດໄທໃນຂະນະທີ່ 5% ແມ່ນສຳລັບການນຳໃຊ້ພາຍໃນປະເທດ. ໄລຍະເວລາສຳປະທານແມ່ນ 25 ປີນັບຈາກການເລີ່ມຕົ້ນການດຳເນີນງານ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ ຄາດຕະເນມີປະມານ 1.45 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ.

ຕາມທິທະນາຄານໂລກໄດ້ລະບຸວ່າ, “ເປົ້າໝາຍການປະຕິບັດງານປະຈຳປີສຳລັບການສະໜອງ - ທັງໃຫ້ແກ່ການໄຟຟ້າຝ່າຍຜະລິດແຫ່ງປະເທດໄທ (EGAT) ແລະ ລັດວິສາຫະກິດໄຟຟ້າລາວ (EDL) - ໄດ້ຫລິ້ນຄາດໝາຍ ໃນຊ່ວງການດຳເນີນທຸລະກິດ ແຕ່ລະປີ ເຖິງວັນນີ້. ໃນປີ 2013, ພະລັງງານໄຟຟ້າທັງໝົດ 5,897 GWh (ທຽບໃສ່ເປົ້າໝາຍຂອງ 5,354 GWh) ໄດ້ຖືກຜະລິດສົ່ງໃຫ້ EGAT ແລະ 378 GWh (ທຽບໃສ່ເປົ້າໝາຍຂອງ 300 GWh) ສຳລັບ EDL. ຫົວໜ່ວຍກຸ້ນຜະລິດໄຟຟ້າ ທັງໝົດ 6 ໜ່ວຍ ແມ່ນຢູ່ໃນລະບົບການຜະລິດ. ລາຍຮັບຈາກການຂາຍໄຟຟ້າທີ່ຜະລິດໂດຍບໍລິສັດນໍ້າເທີນ 2 (NT2) ໄປຍັງປະເທດໄທ ແລະ ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນລ່ຽນໄຫຼຕາມແຜນການທີ່ໄດ້ວາງໄວ້.” (ທະນາຄານໂລກ, 2014, ຫນ້າ 10).

³³ ESCAP/ADB/UNDP: ການສ້າງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ: ແກ້ໄຂໂນໂລຢຊີ, ການເງິນ ແລະ ສະຖິຕິສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ. ບົດລາຍງານ MDGs ລະດັບພາກພື້ນ ປີ 2014/15. ໜ້າທີ 46

ການຮ່ວມມືພາກລັດ-ເອກະຊົນ (PPP) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີກົດລະບຽບທີ່ຮັດກຸມກ່ອນທີ່ມັນຈະກາຍເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນທີ່ສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດໃນປະເທດ. ການພັດທະນາ ກົດລະບຽບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຝ່າຍຕ່າງປະເທດແລະ ຂອງລັດຖະບານຖືກປົກປ້ອງ ແລະ ຜົນຕອບແທນແມ່ນດຸ່ນດ່ຽງກັນກັບຄວາມສ່ຽງ. ແທ້ຈິງແລ້ວ, ລັດ ຖະບານໄດ້ລິເລີ່ມໜຶ່ງຂະບວນການ, ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຂອງທະນາຄານ ADB, ເພື່ອສ້າງຂອບນະໂຍບາຍສໍາລັບ PPPs ຢູ່ໃນປະເທດ. ໃນເດືອນທັນວາ 2013, ເອກະສານທີ່ມີຊື່ວ່າແນວຄວາມຄິດເບື້ອງຕົ້ນຂອງຂອບ ແລະ ແຜນດໍາເນີນການສໍາລັບການ ຮ່ວມມືພາກລັດ -ເອກະຊົນຢູ່ ສປປ ລາວ (ເບິ່ງຢູ່: MPI, 2013) ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ, ເຊິ່ງສະໜອງຄໍານິຍາມແບບກວ້າງຂອງ PPPs ແລະຮັບຮູ້ວ່າບໍ່ມີຂອບນິຕິກຳໃດໆສໍາລັບ PPP ຢູ່ສປປ ລາວ.

ດ້ວຍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງທະນາຄານ ADB, ໃນປະຈຸບັນ ລັດຖະບານກໍາລັງພັດທະນາຂອບໂດຍລວມ ເພື່ອແນະນໍາການພັດທະນາ PPPs ເພີ່ມເຕີມ, ລວມທັງການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດດ້ານສະຖາບັນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວ ໂດຍກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, "ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການລິເລີ່ມ PPP, ໜ່ວຍງານສະເພາະກິດ ທີ່ເອີ້ນວ່າໜ່ວຍງານ PPP ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນພາຍໃນກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ. ໜ່ວຍງານສະເພາະກິດແມ່ນຮັບຜິດຊອບສໍາລັບການລິເລີ່ມນະໂຍບາຍ ແລະ ພັດທະນານິຕິກຳ ແລະ ການທົດລອງ PPPs ກ່ຽວກັບຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ການດູແລສຸຂະພາບ. ໜ່ວຍງານສະເພາະກິດ ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ຊິດກັບບັນດາອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ພາກເອກະຊົນ."³⁴ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ PPPs, ລັດຖະບານ ຍັງໄດ້ອອກມະຕິສະບັບໜຶ່ງເຊັ່ນກັນໂດຍທີ່ລັດຖະບານ ກໍານົດວ່າ PPP ໃດໜຶ່ງ ຈະມີທໍາຄຸນສົມບັດທີ່ຈໍາເປັນ:

1. "ການຕົກລົງເຊັນສັນຍາໄລຍະກາງ ຫລື ໄລຍະຍາວລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງພາກລັດ ແລະ ຫົວໜ່ວຍພາກເອກະຊົນ.
2. ສໍາລັບການໃຫ້ບໍລິການສາທາລະນະ ຫລື ໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຊິ່ງອົງການຈັດຕັ້ງພາກລັດຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ.
3. ບ່ອນໃດທີ່ການບໍລິການ ຫລື ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ຈໍາເປັນແມ່ນໄດ້ກໍານົດຢ່າງສະເພາະເຈາະຈົງເປັນຜົນຜະລິດ.
4. ບ່ອນໃດທີ່ຄວາມສ່ຽງທີ່ສໍາຄັນ ຖືກໂອນໄປໃຫ້ບໍລິສັດເອກະຊົນຮັບຜິດຊອບ, ເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນ ແລະ ຜົນຕອບແທນທາງດ້ານການເງິນເຊື່ອມໂຍງກັບປະສິດທິພາບ (ຫລື ຜົນງານ) ຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ.
5. ທີ່ມີການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງທີ່ມີການແຂ່ງຂັນ."³⁵

ແນມໄປໜ້າ, ເປັນທີ່ແຈ້ມແຈ້ງວ່າ PPPs ສາມາດເປັນການແກ້ໄຂບັນຫາຕໍ່ສິ່ງທ້າທາຍບາງຢ່າງໃນການພັດທະນາ, ແຕ່ການກໍານົດປະເພດ PPP ທີ່ເໝາະສົມ-ຖ້າຫາກຮູບແບບ PPP ແມ່ນແທດເໝາະທັງສິ້ນ-ຕ້ອງມີຂະບວນການທີ່ຮອບຄອບໃນການຈັບຄູ່ໂຄງ ການເຂົ້າກັບຮູບແບບ PPP ທີ່ເຈາະຈົງ. ມັນຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການກວດສອບສະຖານະພາບລ່ວງໜ້າຢ່າງກວ້າງຂວາງຂອງຄວາມສ່ຽງ, ທໍາແຮງປະໂຫຍດສາທາລະນະ, ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ທັງດ້ານການເງິນ ແລະ ສັງຄົມ. ໃນກໍລະນີຂອງ ສປປ ລາວ, ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງ PPP ຕ້ອງມີພ້ອມ. ສິ່ງນີ້ປະກອບດ້ວຍຂອບນິຕິກຳ ທີ່ປົກຄຸມຂົງເຂດຂອງບັນຫາຕ່າງໆ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດພາຍໃນກົງຈັກລັດຖະບານ ເພື່ອຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການປະມູນ PPP ໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານສາກົນ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດໄວ້ໃນຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 7, ມີຂົງເຂດກວ້າງຂວາງຂອງບັນຫາດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ຂີດ ຄວາມສາມາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ກ່ອນທີ່ຈະອອກເອກະສານການປະມູນ PPP. ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບຮູບແບບ PPP ແລະ ການພິຈາລະນາຄວາມສ່ຽງແມ່ນລວມຢູ່ໃນເອກະສານຄັດຕິດທີ 5 ແລະ ທີ 6. ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 8 ສະ ແດງເຖິງຕົວຢ່າງໜຶ່ງກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາປະເທດໜຶ່ງຂອງ ສປປ ລາວ - ຍີ່ປຸ່ນ - ກໍາລັງມອງຫາທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນ PPP ຢູ່ໃນປະເທດ.

³⁴ <http://www.investlaos.gov.la/>
³⁵ <http://www.investlaos.gov.la/>

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 7: ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບການຈັດຫາ PPP

ອົງການເພື່ອຄວາມຮ່ວມມື ແລະ ການພັດທະນາທາງເສດຖະກິດ ຫລື OECD ແລະ ຄະນະກຳມາທິການເອີຣົບໄດ້ພັດທະນາຄູ່ມືສໍາລັບການພັດທະນາ PPPs. ຕາມທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄູ່ມືເຫລົ່ານີ້, ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ພັດທະນາບັນຊີລາຍການບັນຫາທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ PPP ທີ່ປະສິບຜົນສໍາເລັດ. ບັນຫາທີ່ໄຈ້ແຍກລະບຸໄວ້ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້.

- ຂີດຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງຄູ່ສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດດ້ານກົດໝາຍຂອງລັດ ທີ່ຈະສະໜອງການບໍລິການ
- ກົດໝາຍທົ່ວໄປ ໃນການກຳນົດບົດບາດ ຂອງພາກເອກະຊົນ ໃນການສະໜອງ ການບໍລິການສາທາລະນະ
- ກົດໝາຍ ທີ່ກຳນົດ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ເງື່ອນໄຂ ການເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງບໍລິສັດຕ່າງປະເທດ ຫລື ສະຖາບັນການເງິນ
- ການມີພ້ອມ ພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ສໍາລັບກົນໄກການພື້ນຟູຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
- ຄວາມສາມາດ ທີ່ຈະສະໜອງການຮັບປະກັນ ໃຫ້ແກ່ ຄູ່ສັນຍາພາກເອກະຊົນ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ກຳມະສິດ ໃນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ຈະແຈ້ງ ລວມທັງກົດໝາຍຊັບສິນທາງປັນຍາ
- ກົດລະບຽບຂອງການໄດ້ມາທີ່ດິນຢ່າງຈະແຈ້ງ
- ຂໍ້ກຳນົດການອະນຸຍາດການວາງແຜນ
- ໃບອະນຸຍາດ
- ຄວາມໂປ່ງໄສຂອງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ
- ຂີດຄວາມສາມາດ ດ້ານການບໍລິຫານ ເພື່ອເຈລະຈາ ແລະ ປະຕິບັດຕາມສັນຍາ
- ຂໍ້ກຳນົດສໍາລັບການແກ້ໄຂຂັດແຍ້ງ
- ພາລະບົດບາດ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດ ສໍາລັບການເຂົ້າຮ່ວມ ດ້ານການເງິນໃດໆ ຂອງພາກລັດ
- ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການແຂ່ງຂັນ ແລະ ການຜູກຂາດ-ກົດກັນທາງການຄ້າ ທີ່ຈະແຈ້ງ
- ກົດໝາຍແຮງງານ ແລະ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການປະກັນສັງຄົມ
- ພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ໜີ້ສິນທາງບັນຊີ ທີ່ຈະແຈ້ງ
- ຂັ້ນຕອນການຈັດຊື້ທີ່ເປີດກວ້າງ ແລະ ຈະແຈ້ງ ໂດຍມີຂໍ້ກຳນົດຂອງໂຄງການ ທີ່ຈະແຈ້ງທີ່ສຸດ
- ສິດທິໃນການແຊກແຊງ ໃນກໍລະນີ ທີ່ໂຄງການລົ້ມເຫຼວ ແລະ ການມີ ຜູ້ຮັບເຫມົາ ທາງເລືອກ
- ກຽດຊື່ສຽງ (ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ດ້ານສັງຄົມ) ຂອງໂຄງການ
- ສະຖານະສິນເຊື້ອຂອງຄູ່ສັນຍາພາກລັດ
- ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ຂອງກະແສເງິນສົດຂອງໂຄງການ ເພື່ອສາມາດຕອບສະໜອງຂໍ້ ກຳນົດຂອງການໃຊ້ໜີ້ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: van der Geest, Willem ແລະ Nunez-Ferrer, 2011, ໜ້າທີ. 17

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 8: ແນວທາງຂອງຍີ່ປຸ່ນ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ການລົງທຶນ ໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ຢູ່ທະວີບອາຊີ

ໂດຍຜ່ານແຜນງານ "ຄູ່ຮ່ວມມືສໍາລັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານຄຸນນະພາບ", ຍີ່ປຸ່ນໄດ້ປະກາດໃນປີ 2015 ວ່າຈະສະໜອງ, ໂດຍການຮ່ວມມືກັບທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ວົງເງິນປະມານ 110 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ (ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 30%) ສໍາລັບ 'ການລົງທຶນໂຄງລ່າງພື້ນຖານຄຸນນະພາບ' ໃນໄລຍະຫ້າປີ. ລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນໄດ້ຍື່ນມືສະເໜີ ລັດຖະບານແຫ່ງສປປ ລາວໃນປີ 2016 ເພື່ອປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການເຂົ້າຮ່ວມໃນແຜນງານ.

ອີງຕາມເອກະສານແຜນງານ, ການລິເລີ່ມດັ່ງກ່າວມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະໜັບສະໜູນການລົງທຶນໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂດຍນຳເອົາມາຮ່ວມກັນຄູ່ຮ່ວມມື ແລະ ແຫຼ່ງສະໜອງທຶນຕ່າງໆ, ແລະ ໂດຍການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງກົນໄກເພື່ອດຶງດູດການສະໜອງທຶນເອກະຊົນໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງຢູ່ທະວີບອາຊີ. ອົງປະກອບຫຼັກຂອງແຜນງານລວມມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ODA ຂອງຍີ່ປຸ່ນສຳລັບພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຈຳນວນ 25% ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍການສະໜອງທຶນໃນການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນຂອງອົງການ JICA, ດັ່ງດຽວກັບການນຳໃຊ້ເງິນກູ້ຢືມປະເພດໃໝ່ ເພື່ອສະໜອງທຶນ ແລະ ການຮັບປະກັນສຳລັບໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງ PPP. ແຜນງານກຳລັງພິຈາລະນາກົນໄກການຮ່ວມມືອັນໃໝ່ ເຊັ່ນກັນລະຫວ່າງ ADB ແລະ JICA ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການນຳໃຊ້ PPP ສຳລັບການລົງທຶນໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ເສົາຫລັກທິສາມຂອງແຜນງານກ່ຽວຂ້ອງກັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ທະນາຄານຍີ່ປຸ່ນເພື່ອການຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອສະໜອງທຶນຢ່າງໄວວາໃຫ້ໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງ PPP ເຊິ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງ, ດັ່ງເຊັ່ນບັນດາຈຳນວນທີ່ບໍ່ມີການຮັບປະກັນຈາກລັດຖະບານເພື່ອສະໜັບສະໜູນພັນທະການສຳລະສະສາງ.

ແຜນງານທິສອງ, ແຕ່ສຳພັນກັບແຜນງານຍີ່ປຸ່ນແມ່ນ "ການລິເລີ່ມການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນພາກອຸດສາຫະກຳ". ຜ່ານການຮ່ວມມືຂອງພາກລັດ - ພາກເອກະຊົນ - ສະຖາບັນການສຶກສາ, ແຜນງານຈະສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງພາກອຸດສາຫະກຳຈຳນວນ 40.000 ຄົນ ຢູ່ທະວີບອາຊີອາຊີໃນໄລຍະສາມປີ. ຈຸດສຸມແມ່ນການແລກປ່ຽນຄວາມຊຳນິຊຳນານຂອງຍີ່ປຸ່ນ, ຜ່ານໂຄງການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ໂປຼແກມການສຶກສາຢູ່ຍີ່ປຸ່ນ, ໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ PPP, ທັກສະການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການວາງແຜນ, ແລະ ການຝຶກອົບຮົມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດທີ່ຮັບຜິດຊອບນະໂຍບາຍອຸດສາຫະກຳ.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ເອກະສານແຜນງານ ແບ່ງປັນໂດຍ ກົມການຮ່ວມມືສາກົນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

3.2. ການສະໜອງທຶນ ຂອງພາກເອກະຊົນ ພາຍໃນປະເທດ

3.2.1. ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ

ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນໃນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແມ່ນໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຢ່າງດີ. ຢູ່ ສປປ ລາວ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາອື່ນໆ, ມີຄວາມສົນໃຈຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ຄວາມສຳຄັນຂອງການດຶງດູດ FDI (ເບິ່ງພາກ FDI ຢູ່ບົດທີ 4). ສຳຄັນເທົ່າກັນແມ່ນການເຕີບໂຕຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ. ພາກນີ້ຈະພິຈາ ລະນາທ່າອ່ຽງ ໃນການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ, ດ້ວຍມີທັດສະນະເພື່ອສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງປັດໄຈສຳຄັນທີ່ຈະເອື້ອອໍານວຍ ໃຫ້ການເຕີບໂຕຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດຢູ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນບຸລິມະສິດດ້ານການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ. ດັ່ງນັ້ນ, 'ເລື່ອງ' ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຫາແມ່ນເລື່ອງທີ່ບໍ່ພຽງແຕ່ຂອງການເຕີບໂຕລວມ, ແຕ່ວ່າແມ່ນເລື່ອງທີ່ຍັງຕ້ອງພິຈາລະນາ ບັນຫາກ່ຽວກັບຄວາມທົ່ວເຖິງ, ຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບ ໃນທີ່ວ່າການເງິນທີ່ມີຖືກນຳໄປລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ຄືແນວໃດ.

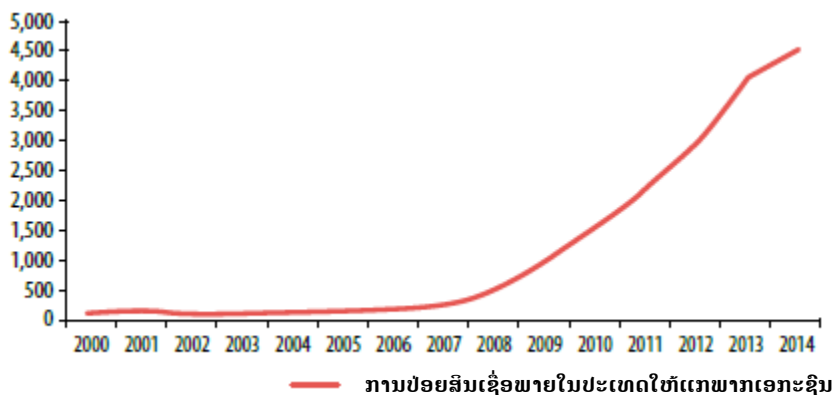
ລັກສະນະທຳອິດຂອງພະລັງໃນພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສາທາລິ ແມ່ນທ່າອ່ຽງຂອງການມີເພີ່ມຂຶ້ນຂອງສິນເຊື້ອພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານການເງິນ ແລະ ທະນາຄານ. ນັບຕັ້ງແຕ່ການເປີດເສລີທາງເສດຖະກິດ, ຂະແໜງທະນາຄານ ແລະ ການເງິນຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຕີບໂຕຢ່າງເປັນແກ່ນສານ, ທັງໃນດ້ານການລະດົມຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງກາຍະພາບ. ໃນຂະນະທີ່ເຄືອຂ່າຍຂອງສາຂາແມ່ນຍັງຈຳກັດຢູ່ ແລະ ເຂດພູດອຍຫລາຍແຫ່ງແມ່ນໄດ້ຮັບການບໍລິການທີ່ຍັງບໍ່ພຽງພໍເທື່ອ, ຈຳນວນຜູ້ທີ່ຖືກກີດກັນອອກຈາກການສະໜອງທຶນ ກະແສຫລັກແມ່ນໄດ້ຫລຸດລົງ. ປະຈຸບັນ ມີ 32 ທະນາຄານທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ໃນປະເທດ ແລະ ຫຼາຍກວ່າ 120 ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ.³⁶ ຂອບເຂດການ

³⁶ ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ປີ 2013.

ບໍລິການຂອງທະນາຄານ ແລະ ດ້ານການເງິນທີ່ສະເໜີໃຫ້ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງເງິນຝາກໃນສະກຸນເງິນພາຍໃນປະເທດ ໂດຍທົ່ວໄປສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມໄວ້ວາງໃຈຂອງປະຊາຊົນໃນລະບົບທະນາຄານ/ການເງິນ.³⁷

ການປ່ອຍສິນເຊື່ອພາຍໃນປະເທດຍັງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງເປັນແກ່ນສານໃນຊຸມປີຜ່ານມາ. ບົດລາຍງານການປະເມີນສະພາບການລົງທຶນຂອງທະນາຄານໂລກ ໃນປີ 2014 ພົບເຫັນວ່າການປ່ອຍສິນເຊື່ອພາຍໃນປະເທດໂດຍຂະແໜງການທະນາຄານ ຄິດໄລ່ເປັນອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ໄດ້ເຕີບໂຕຂຶ້ນໃນ "ຄວາມໄວທີ່ຮ້ອນແຮງ": ສປປ ລາວ ໄດ້ປະສົບກັບການເພີ່ມຂຶ້ນ 194% ໃນສ່ວນແບ່ງຕັ້ງກ່າວລະຫວ່າງປີ 2000 ຫາປີ 2010. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຈະດັດແປງແກ້ໄຂທ່າອ່ຽງດັ່ງກ່າວນີ້ ໂດຍການຄັງຂໍ້ສັງເກດ ວ່າການປ່ອຍສິນເຊື່ອພາຍໃນປະເທດ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການທະນາຄານ ຕາມທີ່ເປັນສ່ວນແບ່ງໜຶ່ງຂອງ GDP ແມ່ນ 26,5% ໃນປີ 2010, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດທີ່ຕໍ່າທີ່ສຸດໃນບັນດາປະເທດທີ່ເອົາມາປຽບທຽບ ທີ່ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາໃນການປະເມີນ (ສູງທີ່ສຸດ, ຫວຽດນາມ, ແມ່ນ 135.8%).³⁸

ແຜ່ນພາບ 3.3: ການປ່ອຍສິນເຊື່ອພາຍໃນປະເທດໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ, 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ບົດລາຍງານສະພາບເສດຖະກິດປະຈຳປີ

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ທີ່ມີບັນຫາແມ່ນວ່າການເພີ່ມຂຶ້ນດັ່ງກ່າວນີ້ ຂອງການປ່ອຍສິນເຊື່ອພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການມີໃຫ້ບໍລິການທາງດ້ານການເງິນ ແມ່ນໄດ້ຖືກຜັນຂະຫຍາຍເປັນການລົງທຶນໃນພາກເອກະຊົນ. ໃນຂະນະທີ່ການເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນ ແມ່ນຖືກລະບຸ ວ່າເປັນໜຶ່ງໃນຂໍ້ຈຳກັດຕົ້ນຕໍທີ່ຈະຕັ້ງຕົ້ນ ຫລື ຂະຫຍາຍທຸລະກິດ,³⁹ ທະນາຄານໂລກໄດ້ພົບເຫັນວ່າຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານການເງິນນີ້ ເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ບໍ່ເຂັ້ມແຂງ. ໃນປີ 2009, ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ມີໜຶ່ງໃນສ່ວນແບ່ງທີ່ຕໍ່າສຸດຂອງບໍລິສັດທີ່ມີ

³⁷ ໃນປີ 2013, ເງິນຝາກເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 20,11 ເປີເຊັນ. ໃນປີ 2011 ແລະ ປີ 2012 ອັດຕາການເຕີບໂຕ ແມ່ນ ປະມານ 30% ແລະ ໃນປີ 201 ປະມານ 84% (ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປລາວ, 2012, 2013, 2014).

³⁸ ທະນາຄານໂລກ (2014f), ການປະເມີນສະພາບການລົງທຶນ ຂອງ ສປປ ລາວ 2014: ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ຂອງນະໂຍບາຍ ໃນທ່າມກາງການຄະໜອງເນືອງ ຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເດືອນທັນວາ 2014, ໜ້າທີ. 62

³⁹ ຍົກຕົວຢ່າງ, ການສຳຫລວດວິສາຫະກິດ HRDME ປີ 2013 ສຳລັບ ສປປ ລາວ ພົບເຫັນວ່າ ບໍລິສັດເຂົ້າໃຈ ການຂາດແຄນທຶນ ຈະເປັນຂໍ້ຈຳກັດທີ່ສຳຄັນ. ບັນດາຂໍ້ຈຳກັດອື່ນໆ ໃນການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ ລວມມີຂັ້ນຕອນການຍື່ນໃບສະໝັກທີ່ສະຫລັບສັບຊ້ອນ, ການຮຽກຫລັກປະກັນທີ່ສູງ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍ ໃນການໃຫ້ກູ້ຢືມສູງ.

ເງິນກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານຢູ່ພາກພື້ນ, ໄດ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ 65% ໃນລະຫວ່າງປີ 2009 ແລະ 2012, ເຊິ່ງຈັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ຢູ່ໃກ້ຊິດກັບຄ່າສະເລ່ຍພາກພື້ນໃນປີ 2009.⁴⁰ ໃນຂະນະດຽວກັນ, ສະຖານະການທີ່ເໝາະສົມຫລາຍກວ່າພື້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ເມື່ອພິຈາລະນາການເຂົ້າເຖິງໂດຍທຽບຖານຕໍ່ແຫລ່ງການເງິນອີງຕາມຂະໜາດຂອງບໍລິສັດ, ໂດຍທີ່ບໍລິສັດຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍກວ່າການສະໜອງທຶນຂອງທະນາຄານ, ແລະ ສ່ວນທີ່ເປັນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດຈຸລະພາກແນ່ນອນຈະຫັນໄປຫາແຫລ່ງທາງເລືອກອື່ນ ລວມທັງຜູ້ປ່ອຍເງິນກູ້ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວ.⁴¹

ສິ່ງທ້າທາຍໃນການສົ່ງເສີມການສະໜັບສະໜູນດ້ານສະໜອງທຶນແບບທົ່ວເຖິງໃນສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ ທີ່ສະແດງລັກສະນະໂດຍສັດສ່ວນທີ່ໃຫຍ່ຂອງ SME ນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນເອກະລັກສະເພາະແຕ່ຢູ່ ສປປ ລາວ, ຍ້ອນວ່າບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາອື່ນໆໃນພາກພື້ນ ຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງໃນທາງເລືອກການສະໜອງທຶນແບບທົ່ວເຖິງເຊັ່ນກັນ. ສຳລັບຕົວຢ່າງ, ເບິ່ງຢູ່ຂອບຂໍ້ຄວາມ 9 ທີ່ກ່າວເຖິງປະສົບການຂອງປະເທດຫວຽດນາມ ແລະ ຂອບຂໍ້ຄວາມ 10 ກ່ຽວກັບປະສົບການຂອງປະເທດບັງກລາເທັດ. ລາວໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກບັນດາຄູ່ຮ່ວມມືການພັດທະນາ, ລວມທັງອົງການ UNCDF ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB), ກ່ຽວກັບການເງິນຈຸລະພາກ ແລະ ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການເງິນຢູ່ຊຸມນະບົດ.

ແນມໄປທາງໜ້າຫາໄລຍະເວລາຂອງແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ໄກກວ່ານັ້ນ, ໄດ້ມີປັດໄຈຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຖ້າຫາກ ການເຕີບໂຕຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແມ່ນຈະຖືກຈັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບັນດາຫລັກການ ແລະ ຄວາມເປັນຈິງໃນທາງປະຕິບັດຂອງການສົ່ງເສີມການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຢູ່ ສປປ ລາວ. ອັນໜຶ່ງ, ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ເປັນຢ່າງດີວ່າໃນຂະນະທີ່ການລົງທຶນໃນຂະແໜງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໄດ້ປະກອບສ່ວນໃຫ້ອັດຕາການເຕີບໂຕ GDP ທີ່ສູງຕໍ່ປີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ຂະແໜງການເຫລົ່ານີ້ ສາມາດສ້າງຄວາມສ່ຽງໃນຄວາມພະຍາຍາມຕໍ່ຄວາມຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບໍ່ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະຜັນຂະຫຍາຍເປັນວຽກເຮັດງານທຳໃນຈຳນວນຫລາຍ. ການວາງແຜນນະໂຍບາຍໄລຍະຍາວ ຈະຕ້ອງທີ່ຈະປານີປານອມຜົນກຳໄລໄລຍະສັ້ນກັບໄລຍະຍາວ, ຍຸດທະສາດທີ່ຊ່ວຍຜູ້ທຸກຍາກ. ອັນຕໍ່ມາຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທຸລະກິດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕໍ່ການສະໜອງທຶນສຳລັບ SME. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດໃນບົດການຕິດຕາມເສດຖະກິດລາວປີ 2015, ຍັງຈະຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເພື່ອຍົກຜະລິດຕະພາບດ້ານການຜະລິດກະສິກຳ, ຍ້ອນວ່າສ່ວນໃຫຍ່ຂອງກຳລັງແຮງງານໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະແໜງກະສິກຳ. ໃນປະຈຸບັນການກູ້ຢືມແມ່ນນຳໜ້າໂດຍຂະແໜງການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຄ້າ, ແນມໄປໜ້າ, ທະນາຄານອາດຈະຕ້ອງການທີ່ຈະປະເມີນຜົນຢ່າງຮອບຄອບວ່າທະນາຄານກຳລັງໃຫ້ກູ້ຢືມ ແກ່ຂະແໜງການທີ່ເຕີບໂຕຢ່າງ ເໝາະສົມປຽບທຽບກັບບຸລິມະສິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8.

⁴⁰ ຍົກຕົວຢ່າງ, ການສຳຫລວດວິສາຫະກິດ HRDME ປີ 2013 ສຳລັບ ສປປ ລາວ ພົບເຫັນວ່າ ບໍລິສັດເຂົ້າໃຈ ການຂາດແຄນທຶນ ຈະເປັນຂໍ້ຈຳກັດທີ່ສຳຄັນ. ບັນດາຂໍ້ຈຳກັດອື່ນໆ ໃນການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື່ອ ລວມມີຂັ້ນຕອນການຍື່ນໃບສະໝັກທີ່ສະຫລັບສັບຊ້ອນ, ການຮຽກຫລັກປະກັນທີ່ສູງ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍ ໃນການໃຫ້ກູ້ຢືມສູງ.

⁴¹ ທະນາຄານໂລກ (2014f), ໜ້າທີ 62

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 9: ການສະໜອງທຶນພາຍໃນ ແລະ ການລົງທຶນຂອງວິສາຫະກິດ ຢູ່ປະເທດ ຫວຽດນາມ

ການປະເມີນການສະໜອງທຶນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາ (DFAA) ສໍາລັບຫວຽດນາມໃນປີ 2014 ເຫັນວ່າໜຶ່ງໃນສິ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍທີ່ປະເຊີນໂດຍລັດຖະບານຫວຽດນາມແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການລະດົມເງິນທຶນສໍາລັບການພັດທະນາຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນ. DFAA ໄດ້ພົບເຫັນວ່າສ່ວນແບ່ງທີ່ບໍ່ສົມສ່ວນຂອງການປ່ອຍສິນເຊື່ອຈາກຂະແໜງການທະນາຄານຂອງຫວຽດນາມໃຫ້ແກ່ SOEs, ເຖິງແມ່ນຈະມີປະສິດທິພາບການລົງທຶນທີ່ຕໍ່າ, ເປັນການບົ່ງບອກວ່າສັດສ່ວນທີ່ເປັນແກ່ນສານຂອງສິນເຊື່ອທີ່ມີຢູ່ຫວຽດນາມແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ຢ່າງບໍ່ດີ. ໃນເວລາດຽວກັນ, ຂະແໜງການພາກເອກະຊົນພາຍໃນແມ່ນກໍາລັງເຕີບໂຕ. ການປະກອບສ່ວນຂອງມັນຕໍ່ GDP ໄດ້ເຕີບໂຕໄວກວ່າທັງຂອງ SOE ຫລື ບໍລິສັດຕ່າງປະເທດ. ນອກໄປກວ່ານີ້ ບໍລິສັດເອກະຊົນຍັງມີຂະໜາດນ້ອຍເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງໄດ້ສະໜອງທຶນ, ແລະ ພວກເຂົາເຈົ້າປະເຊີນກັບບັນດາອຸປະສັກຕ່າງໆໃນການເຂົ້າເຖິງການປ່ອຍສິນເຊື່ອຈາກຂະແໜງການເງິນ. ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ ລວມມີຂັ້ນຕອນທີ່ມີຄວາມສັບສົນ ແລະ ຮຽກຮ້ອງເອົາຫລັກປະກັນທີ່ເຂັ້ມງວດ, ດັ່ງດຽວກັນກັບການທີ່ພາກລັດຖະບານມີການອັດສິດເງິນຜ່ານການໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໄປໃນລະບົບເສດຖະກິດ (ຫລື crowding-out effect) ຂອງການກູ້ຢືມໂດຍ SOE ໃນອັດຕາທີ່ສູງ. ດັ່ງນັ້ນ, ພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດມີຂີດຄວາມສາມາດທີ່ຈໍາກັດຕໍ່ກິດຈະກຳເພີ່ມມູນຄ່າທີ່ສູງກວ່າ.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ການສະໜອງເງິນທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ສໍາລັບ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນປະເທດຫວຽດນາມ ທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ (ບົດ DFAA ສໍາລັບຫວຽດ ນາມ), ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນຫວຽດນາມ, ຮ່າໂນ້ຍ, ປີ 2014.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 10: ການສະໜອງທຶນທຸລະກິດແບບທົ່ວເຖິງ ຢູ່ປະເທດບັງກະລາເທດ

ມີທາງເລືອກທີ່ຫລາກຫລາຍ ສໍາລັບການສະໜອງທຶນໃຫ້ທຸລະກິດແບບທົ່ວເຖິງຢູ່ປະເທດບັງກະລາເທດ. ການໃຫ້ກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານພານິດໄດ້ເພີ່ມທະວີ, ຕາມຄວາມສໍາຄັນດ້ານເສດຖະກິດຂອງຂະແໜງການທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ວິສາຫະກິດການເງິນຈຸລະພາກຂະໜາດກາງ-ນ້ອຍ (MSMEs) ຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ລວມທັງການປະກອບສ່ວນໃນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ. ໃນປີ 2009, ທະນາຄານແຫ່ງບັງກະລາເທດ ໄດ້ລິເລີ່ມເປົ້າໝາຍໃຫ້ກູ້ຢືມຈໍນວນ 3 ພັນລ້ານໂດລາສະຫະລັດເພື່ອເພີ່ມທະວີການປ່ອຍສິນເຊື່ອທີ່ເປັນທາງການສໍາລັບ MSMEs; ພາຍໃນປີ 2012 ເປົ້າໝາຍນີ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍກວ່າສອງເທົ່າເປັນ 7.37 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ. ຂະແໜງການເງິນຈຸລະພາກຂອງປະເທດບັງກະລາເທດຍັງເຕີບໂຕເຕັມທີ່ ແລະ ມີສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ (MFIs) ທີ່ເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ບໍລິການຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ເຊິ່ງສະໜອງເງິນກູ້ຢືມຂະໜາດນ້ອຍ, ບໍ່ໃຊ້ຫລັກຊັບປະກັນ-ໄລຍະສັ້ນ. ການໃຫ້ບໍລິການສິນເຊື່ອໂດຍສະຖາບັນ MFIs ປະກອບດ້ວຍສິນເຊື່ອຈຸລະພາກທົ່ວໄປ, ສິນເຊື່ອທຸລະກິດຈຸລະພາກ, ເງິນກູ້ຢືມຕາມລະດູການ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມເພື່ອການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ. ອັດຕາດອກເບ້ຍແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງ MFIs ແຕ່ຖືກກຳນົດເພດານຢູ່ທີ່ 27% ຕໍ່ປີ. ບັງກະລາເທດຍັງມີມູນນິທິ SME ເຊິ່ງສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນໍາແກ່ MSMEs, ໃນຂົງເຂດເຊັ່ນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ປະກອບການ, ການຂະຫຍາຍຕະຫລາດສໍາລັບຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການແນະນໍາກ່ຽວກັບການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດໃໝ່.

ວິສາຫະກິດດ້ານສັງຄົມ ຍັງພົ້ນເດັ່ນເປັນແຫລ່ງສະໜອງເງິນທຶນແບບທົ່ວເຖິງທີ່ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ. ພວກເຂົາເຈົ້າໃຊ້ແນວທາງທຸລະກິດເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ບັງກະລາເທດມີປະຫວັດສາດທີ່ໜັກແໜ້ນຂອງວິສາຫະກິດສັງຄົມ, ໂດຍມີອົງການຈັດຕັ້ງລະດັບຊາດດັ່ງເຊັ່ນ: ອົງການ BRAC ແລະ ມູນນິທິ Grameen ໄດ້ນໍາໃຊ້ວິສາຫະກິດສັງຄົມເປັນເຄື່ອງມືທີ່ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ວິສາຫະກິດສັງຄົມລະດັບການສະໜອງເງິນທຶນ ຈາກບຸກຄົນຮັ່ງມີທີ່ສຸດໃນໂລກ, ຮຸ້ນເອກະຊົນ, ສະຖາບັນການສະໜອງເງິນເພື່ອການພັດທະນາ, ແລະ ການຈັດຫາເງິນກູ້ຈາກທະນາຄານລັດຖະບານ ແລະ ເອກະຊົນ.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ລັດຖະບານບັງກະລາເທດ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການເງິນ ສໍາລັບແຜນການຫ້າປີ ຄັ້ງທີ 7 ແລະ SDGs ໃນປະເທດບັງກະລາເທດ: ການຄົ້ນພົບ ມາຈາກການປະເມີນ ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ອິສະຫລະ, ເດືອນມີນາ 2016

3.2.2. ຄວາມໃຈບຸນກຸສົນທານພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມ

ການເຮັດບຸນກຸສົນຂອງເອກະຊົນ, ທັງພາຍໃນ ແລະ ນອກປະເທດ ຍັງຢູ່ໃນໄລຍະຝັກໄຂຂອງການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ແຕ່ກໍາລັງເຕີບໂຕຢ່າງຊ້າໆ ແຕ່ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ເຖິງແມ່ນວ່າຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບກະແສເຫລົ່ານີ້ ບໍ່ຖືກເກັບກໍາໄດ້ຄັກແນ່ເທື່ອໃນປະຈຸບັນ. ທ່າອ່ຽງຂອງການເຕີບໂຕຫລາຍຂຶ້ນຂອງການເຮັດບຸນກຸສົນຂອງເອກະຊົນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບແນວໂນ້ມໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ພາກພື້ນ. ບົດລາຍງານ MDGs ໃນປີ 2014/15 ໄດ້ຄົ້ນພົບວ່າ "ໃນຂະນະທີ່ແຫລ່ງຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາອື່ນໆ, ໂດຍສະເພາະ ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕ່າງປະເທດ, ແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ຄວາມກົດດັນ, ການເຮັດບຸນກຸສົນຂອງເອກະຊົນປາກົດວ່າກໍາລັງເຕີບໂຕ. ໃນປີ 2012, ໃນຂະນະທີ່ ODA ຢູ່ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ ແມ່ນ 33 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ODA ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ -ໃຕ້ ມີປະມານ 7 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ການສະໜອງທຶນຜ່ານການເຮັດບຸນກຸສົນຂອງເອກະຊົນ ມີປະມານ 39 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ.⁴²

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມຂອງອົງກອນ (CSR) ສະທ້ອນບາງລັກສະນະທີ່ຄ້າຍຄືກັນ. ກ່າວຄື, ໃນຂະນະທີ່ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແນວໂນ້ມຂອງ CSR ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີຢູ່ຢ່າງຈໍາກັດ, ແນວໂນ້ມທີ່ເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນຂອງພາກພື້ນຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າ CSR ອາດເປັນຂົງເຂດ

⁴² ESCAP/ADB/UNDP. ການເຮັດໃຫ້ມັນເກີດຂຶ້ນ: ເຕັກໂນໂລຢີ, ການສະໜອງເງິນທຶນ ແລະ ສະຖິຕິ ສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຢູ່ ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ. ບົດລາຍງານ MDGs ສໍາລັບພາກພື້ນ 2014/15. ໜ້າທີ 44

ທີ່ມີທ່າແຮງທີ່ຍັງບໍ່ທັນເອົາມາໃຊ້ເຕັມທີ່ເພື່ອປະກອບສ່ວນໃນການພັດທະນາ. CSR, ແນວຄວາມຄິດໃໝ່ຢູ່ສຳລັບ ສປປ ລາວ,⁴³ ຈຳເປັນຕ້ອງມີລະດັບການພັດທະນາເສດຖະກິດທີ່ແນ່ນອນ ກ່ອນທີ່ມັນຈະກາຍເປັນຄຸນລັກສະນະ (ຫລື ໜ້າຕາ) ຂອງນະໂຍບາຍຂອງອົງກອນ. ປົກກະຕິແລ້ວ, ແຮງຈູງໃຈລິເລີ່ມຕົ້ນຕໍສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມໃນ CSR ໂດຍທຳມະຊາດແມ່ນດ້ານພາສີອາກອນ, ຍ້ອນວ່າກົດຫມາຍສ່ວຍສາອາກອນ ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບາງຢ່າງ ສາມາດຫັກພາສີໄດ້. ຢູ່ ສປປ ລາວ, ໃນຂະນະທີ່ການຮູ້ຄຸນຄ່າຂອງ CSR ກຳລັງຄ່ອຍໆ ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໃນວັດທະນະທຳອົງກອນ ແລະ ທຸລະກິດ, ມັນຍັງຢູ່ໃນຊ່ວງໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນທີ່ສຸດ. ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນປະຈຸບັນ ບໍ່ມີຂອບນິຕິກຳ ຫລື ລະບຽບການພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນພິເສດ. ລັດຖະບານອາດຈະຕ້ອງການທີ່ຈະພິຈາລະນາເຊື່ອມສານແຮງຈູງໃຈເຂົ້າໃນກົດຫມາຍສ່ວຍສາອາກອນທີ່ມີຢູ່ ແລະ ຂອບນິຕິກຳ. ຢູ່ໃນປະເທດອື່ນໆ ມີການບັນທຶກເກັບກຳເປັນເອກະສານຢ່າງດີທີ່ວ່າບໍລິສັດທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດຈາກພາສີແມ່ນມັກຈະເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຫ້າວຫັນໃນກິດຈະກຳ CSR.

ແນມໄປຂ້າງໜ້າ ຊອກຫາວິທີທາງທີ່ຈະສ້າງແຮງຈູງໃຈເພີ່ມເຕີມໃຫ້ CSR, ສປປ ລາວ ອາດຈະພິຈາລະນາເບິ່ງຕົວແບບທີ່ຖືກນຳໃຊ້ໃນປະເທດອື່ນໆ. ຢູ່ປະເທດອິນເດຍຍົກຕົວຢ່າງ, ລັດຖະບານໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ບໍລິສັດໃຊ້ຈ່າຍ 2% ຂອງກຳໄລກ່ຽວກັບກິດຈະ ກຳເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍບຸລິມະສິດຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.⁴⁴ ຢູ່ປະເທດບັງກະລາເທດ, ມີການພັດທະນາຫຼາຍຢ່າງໃນດ້ານ CSR, ດັ່ງເຊັ່ນ ການລວມເອົາ CSR ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຂອງນະໂຍບາຍອຸດສາຫະກຳໃໝ່ ແລະ ການຮ່າງແຜນການຄຸ້ມ CSR ແຫ່ງຊາດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຮ່ວມມືຂອງຫລາຍກະຊວງ, ອົງການ NGO ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ. ບັງກະລາເທດຍັງໄດ້ລະດົມຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັນໂດຍຜ່ານທາງ "ກອງທຶນ CSR": ການບໍລິຈາກໜຶ່ງຄັ້ງສຳລັບເຫດການແຫ່ງຊາດ ຫລື ໄພພິບັດ ເຊິ່ງເປັນຂໍ້ບັງຄັບໃຫ້ສະຖາບັນການເງິນທັງໝົດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງໂດຍທະນາຄານແຫ່ງບັງກະລາເທດ. ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2011, ຫລາຍກວ່າ 250 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຖືກລະດົມໄດ້ໂດຍຜ່ານຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້. ⁴⁵

ເນື່ອງຈາກມີການຮັບຮອງເອົາເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ແລະ ການສືບທະນາກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນຢູ່ກອງປະຊຸມສາກົນກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຄັ້ງທີ 3 ໃນປີ 2015, ໄດ້ມີຄວາມສົນໃຈຢ່າງເປັນແກ່ນສານຕໍ່ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນໃນການປະກອບສ່ວນຕໍ່ການບັນລຸຜົນຂອງ SDGs.. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນອາດຈະເປັນກາລະໂອກາດທີ່ຈະຊອກຫາຊ່ອງທາງການການປົກສາຫາລືທີ່ເລິກເຊິ່ງ ແລະ ກວ້າງຂວາງ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຮ່ວມກັບອົງກອນພາກເອກະຊົນຊັ້ນນຳແຖວໜ້າກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການສຳລັບການປະກອບສ່ວນຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ຮູບແບບທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ຂອບການນະໂຍບາຍທີ່ເອື້ອອຳນວຍຢ່າງເໝາະສົມໃນສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງລາວ. ສຳລັບການປົກສາຫາລືດັ່ງກ່າວຈະມີປະສິດທິຜົນ, ຈະມີຄວາມຕ້ອງການສຳລັບຂໍ້ມູນ ແລະ ຫລັກຖານຂອງການລິເລີ່ມ CSR ທີ່ມີຢູ່ໃນປະເທດ. ຍັງມີຄວາມສຳຄັນອີກເຊັ່ນກັນ, ທີ່ຈະຈຳແນກຕົວຂັບເຄື່ອນອັນດຽວກັນ ແລະ ສິ່ງຈູງໃຈລະຫວ່າງລັດຖະບານ, ພາກເອກະຊົນ, ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ການເຮັດວຽກຈາກພື້ນຖານນັ້ນເພື່ອຊອກຫາວິທີແກ້ໄຂດ້ານນະໂຍບາຍເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກເອກະຊົນທີ່ຈະລົງທຶນໃນການພັດທະນາ. ແນວທາງດັ່ງກ່າວຈະສອດຄ່ອງກັບຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ທັນສະໄໝກວ່າ ແລະ ກຳລັງພື້ນເດັ່ນຂອງ CSR, ເຊິ່ງໄປໄດ້ດີເກີນກວ່າການສັງເກດເບິ່ງ CSR ເປັນດັ່ງການກຸສົນ ແລະ ປະຊາສຳພັນໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ເລັງໃສ່ຫລາຍຂຶ້ນຕໍ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນິຕິບຸກຄົນໃນພາກເອກະຊົນ ເພື່ອດຳເນີນງານເປັນດັ່ງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນວາລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນໄລຍະຍາວ.

ອັນທີ່ຈິງ, ບົດລາຍງານຂອງຄະນະກຳມະການເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມສຳລັບອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ (ຫລື ESCAP) ປີ 2013 ⁴⁶ ໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າທິດທາງຂອງແນວຄິດໃໝ່ກ່ຽວກັບ CSR ຕ້ອງມີການປ່ຽນແປງວິທີການເຮັດທຸລະກິດ, ມຸ່ງໜ້າໄປສູ່ການນຳ

⁴³ UNDP ປະຈຳ ສປປ ລາວ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງເວທີແຫ່ງຊາດຄັ້ງທຳອິດ ກ່ຽວກັບ CSR ໃນປີ 2012. ເບິ່ງເພີ່ມເຕີມທີ່: http://www.la.undp.org/Content/lao_pdr/en/home/presscenter/articles/2012/03/12/corporate-social-responsibility-csr-framework-is-vital-to-ensure-sustainable-and-equitable-development/

⁴⁴ ESCAP/ADB/UNDP. ການເຮັດໃຫ້ມັນເກີດຂຶ້ນ: ແຕັກໂນໂລຊີ, ການສະໜອງທຶນ ແລະ ສະຖິຕິ ສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຢູ່ອາຊີແລະປາຊີຟິກ. ບົດລາຍງານ MDGs ສຳລັບພາກພື້ນ 2014/15. ໜ້າທີ 45

⁴⁵ ລັດຖະບານ ບັງກະລາເທດ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການສະໜອງທຶນ ສຳລັບ ແຜນການ ຫ້າປີ ຄັ້ງທີ 7 ແລະ SDGs ຢູ່ ປະເທດບັງກະລາເທດ: ການຄົ້ນພົບຈາກ ການປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ອິດສະຫລະ, ມີນາ 2016, ໜ້າ 52-54.

⁴⁶ ຄະນະກຳມະການເສດຖະກິດແລະສັງຄົມສຳລັບອາຊີແລະປາຊີຟິກ (ESCAP), ຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມຂອງອົງກອນໄປສູ່ຄວາມຍືນຍົງຂອງອົງກອນ: ການເຄື່ອນຍ້າຍວາລະການພັດທະນາໄປຂ້າງໜ້າ ຢູ່ອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ (ການສຶກສາດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ເລກທີ 77), 2013, ໜ້າທີ. 6-8.

ໃຊ້ຫຼັກການການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ - ແລະລາຍງານທີ່ຄົບຳນົດ - ເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຈຳເປັນຂອງຍຸດທະສາດຂອງອົງກອນສຳລັບການການຢູ່ລອດໃນໄລຍະຍາວຂອງທຸລະກິດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ໃນຂະນະທີ່ມີ ສິນທິສັນຍາສາກົນຫລາຍຢ່າງ ສຳລັບປະເມີນຄວາມຍືນຍົງ/ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງກອນ, ມີຄວາມຕ້ອງການໃນການມາບັນຈົບກັນຂອງສິນທິສັນຍາເຫຼົ່ານີ້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຂໍ້ກຳນົດໃນການລາຍງານ ແລະ ຊັກຈູງໃຫ້ທຸລະກິດ ກຳເອົາຄວາມຍືນຍົງຢ່າງຈິງຈັງ, ດັ່ງດຽວກັນກັບເຮັດໃຫ້ງ່າຍດາຍ ທີ່ຈະລາຍງານກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ. ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ ຍັງໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງບົດບາດຂອງລັດຖະບານທີ່ຈະສ້າງອິດທິພົນຕໍ່ຜົນຮັບ (ເຊັ່ນ ວິທີທາງໃບອະນຸຍາດ ແລະ ສັນຍາຖືນຕັດສິນມອບໝາຍ); ພັດທະນາເຄື່ອງມືທ້ອງຖິ່ນ; ແລະ ນຳໃຊ້ກົນໄກການອອກໃບຢັ້ງຢືນ. ໃນຂະນະທີ່ ຜູ້ກຳນົດທາງນະໂຍບາຍ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນ ສປປ ລາວ ພິຈາລະນາມາດຕະການທີ່ແທດເໝາະກັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອສ້າງແຮງຈູງໃຈເພີ່ມຕື່ມຕໍ່ CSR ແລະ ແນວຄວາມຄິດໂດຍລວມຂອງຄວາມຍືນຍົງໃນພາກເອກະຊົນ, ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ອາດເປັນປັດໄຈທີ່ຈະຈຳໄວ້ ໃນການສົ່ງເສີມການປົກສາຫາລື ແລະ ບາດກ້າວຢູ່ໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ ຂອງທ່າແຮງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ.

ບົດທີ 4. ການເງິນພາຍນອກ

4.1. ການເງິນສາທາລະນະພາຍນອກ

ກະແສການເງິນພາຍນອກ ໄດ້ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາເສດຖະກິດຢູ່ປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນໄລຍະຕົ້ນໆ, ໃນເວລາທີ່ຊັບພະຍາກອນພາຍໃນອາດມີຈໍາກັດ ຫຼື ຂາດຫາຍໄປ. ການເງິນພາຍນອກ ສາມາດຊ່ວຍເປັນຂົວຕໍ່ໃຫ້ຊ່ອງວ່າງທາງດ້ານທຶນຮອນ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຊ່ອງວ່າງດ້ານທັກສະ/ ຂີດຄວາມສາມາດ, ໂດຍນໍາເອົາຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະເຂົ້າມາສູ່ປະເທດທີ່ບໍ່ພົບເຫັນໄດ້ໃນຕະຫຼາດແຮງງານພາຍໃນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການປະຕິຮູບດ້ານສະຖາບັນເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດແບບຍືນຍົງ

ຢູ່ ສປປ ລາວ, ຂະບວນການໂຕະມິນ (RTP) ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນເວທີແຫ່ງຊາດເພື່ອສົ່ງເສີມການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບເຊິ່ງກັນແລະກັນຂອງທັງລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືເພື່ອພັດທະນາ. ກະຊວງ MPI / ກົມ DIC ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນກອງເລຂາທິການແຫ່ງຊາດສໍາລັບຂະບວນການໂຕະມິນ, ໄດ້ປະສົບຄວາມສໍາເລັດໃນການສະໜັບສະໜູນຂະບວນການໂຕະມິນ (RTP) ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກອງປະຊຸມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານຂະບວນການໂຕະມິນ (RTIM). ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມີບາງຂົງເຂດສໍາລັບການປັບປຸງທີ່ເປັນທໍາແຮງໃນກົນໄກ. ຕົວຢ່າງ, ມີຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງກັນກ່ຽວກັບວ່າໜ່ວຍງານຂະແໜງການ (SWGs) - ເຊິ່ງຕົ້ນຕໍແມ່ນຈັດຕັ້ງຂຶ້ນເລັ້ງໃສ່ກະຊວງສາຍຕັ້ງ. ບາງກະຊວງສາຍຕັ້ງທີ່ເຂົ້າມີສ່ວນກັບ SWGs ມີໜ່ວຍງານປະສານງານການພັດທະນາກັບສາກົນ, ໃນຂະນະທີ່ກະຊວງອື່ນບໍ່ໄດ້ເຮັດ

ໃນຂະນະທີ່ການປະສານງານດ້ານວິຊາການຂອງ RTP ໄດ້ຮັບການດໍາເນີນການໂດຍກະຊວງ MPI/ກົມDIC, ມັນຍັງບໍ່ແຈ່ມແຈ້ງວ່າການປະສານງານດ້ານນະໂຍບາຍເຮັດຄືແນວໃດ. ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳອາດຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ, ແຕ່ມັກຈະປະກອບດ້ວຍການປະສົມກັນຂອງພະນັກງານວິຊາການ ແລະ ທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງທາງການເມືອງ. ນອກນັ້ນ ຍັງມີພື້ນທີ່ສໍາລັບປັບປຸງໃນການກຳນົດສິດໜ້າທີ່ ແລະ ການແບ່ງງານລະຫວ່າງກົນໄກດ້ານສະຖາບັນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ RTP. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ໃນບາງກໍລະນີ RTM ໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ເຊິ່ງຄະນະຊີ້ນຳສາມາດເຮັດໄດ້. ຍັງມີບາງກໍລະນີທີ່ບັນຫາໄດ້ຖືກຍົກຂຶ້ນມາໃນລະດັບ RTM ແລະ/ຫຼື RTIM ທີ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບຫລາຍຂຶ້ນ ຢູ່ເວທີສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ (ໜ່ວຍງານ SWG, ແລະ ອື່ນໆ)

ສປປ ລາວ ໄດ້ລົງນາມໃນຖະແຫຼງການວຽງຈັນກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນປີ 2006. ອີງຕາມ ຖະແຫຼງການປາຣີກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ, ໂດຍໄດ້ສຸມໃສ່ເງື່ອນໄຂສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳນົດວ່າລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາມີໜ້າທີ່ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດງານ ແລະ ຫມັ້ນຫມາຍໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ. ຖະແຫຼງການ ຍັງໄດ້ຮັບປະກັນຄວາມເປັນຜູ້ນໍາຂອງລັດຖະບານກ່ຽວກັບວາລະການພັດທະນາ, ໃນນາມປະຊາຊົນຂອງ ສປປ ລາວ, ແລະ ອີງໃສ່ ຫ້າຫຼັກການ: 1) ເພີ່ມທະວີການເປັນເຈົ້າການຂອງນະໂຍບາຍ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຸລິມະສິດຂອງປະເທດ; 2) ປັບປຸງການສະໜັບສະໜູນຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນການຂອງປະເທດຊາດ, ແລະ ເພີ່ມການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ລະບົບແຫ່ງຊາດ; 3) ການປະສານກົມກຽວ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ງ່າຍດາຍຂອງຂັ້ນຕອນ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ; 4) ຮັບຮອງເອົາຫຼັກການຂອງການຄຸ້ມຄອງເພື່ອຜົນໄດ້ຮັບເພື່ອຮັບປະກັນການນໍາໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນຂອງຊັບພະຍາກອນ ແລະ 5) ທັງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາແມ່ນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມຄືບໜ້າ.

ໃນປີ 2015, ເກືອບຮອດ 10 ປີ ຫຼັງຈາກລົງນາມໃນຖະແຫຼງການວຽງຈັນກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ, ໃນກອງປະຊຸມໂຕະມິນລະດັບສູງ ຄັ້ງທີ12 ໃນເດືອນພະຈິກ 2015, ສປປ ລາວ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໄດ້ເຊັນຖະແຫຼງການວຽງຈັນກ່ຽວກັບການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ (2016 -2025). ຖະແຫລງການການເປັນຄູ່ຮ່ວມງານ ສະບັບໃໝ່ດັ່ງກ່າວນີ້ ກ່າວເຖິງຄວາມຄືບໜ້າທີ່ເຮັດໄດ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການດັດປັບເຂົ້າກັບທ້ອງຖິ່ນ ‘ຫຼັກການແຜນກາງ’ ຂອງ

ປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອນັບແຕ່ປີ 2006, ແຕ່ຮັບຮູ້ຢ່າງຊັດເຈນເຖິງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ກຳລັງປ່ຽນແປງຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການສຳລັບລະບົບ ແລະ ສະຖາບັນທີ່ສາມາດຄຸ້ມຄອງຢ່າງມີປະສິດທິພາບແຫຼ່ງຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນານອກເໜືອຈາກ ODA. ໂດຍສະເພາະ, ຖະແຫຼງການໃໝ່ໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ (ສາທາລະນະ ແລະ ເອກະຊົນ), ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫລ່ຽມ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ. ຖະແຫຼງການໃໝ່ຍັງອ້າງອີງເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ການສົ່ງເສີມການເປັນຄູ່ຮ່ວມແບບທົ່ວເຖິງ, ລວມທັງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ຄູ່ຮ່ວມຈາກການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ພາກເອກະຊົນ.

ດັ່ງທີ່ເປັນ ການຕິດຕາມຜົນຕໍ່ຈາກການລົງທຶນໃນຖະແຫຼງການການເປັນຄູ່ຮ່ວມສະບັບໃໝ່, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (ກະຊວງ MPI) ກຳລັງດຳເນີນ ຂະບວນການພັດທະນາ ແຜນປະຕິບັດງານຂອງປະເທດ, ເຊິ່ງຈະເປັນທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງຖະແຫຼງການສະບັບໃໝ່. ເຖິງຈະມີສິ່ງທ້າທາຍກໍ່ຕາມ ແນວຄວາມຄິດພື້ນຖານຂອງຖະແຫຼງການສະບັບໃໝ່ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ການອ້າງອີງເຖິງຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອນຳໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນທັງຫມົດ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ເປັນກໍ່ຍັງທີ່ຮັບຮູ້.:

"ການເພີ່ມປະສິດທິພາບສູງສຸດ, ການໃຊ້ປະໂຫຍດຂອງການຕື່ມເຕັມກັນ ແລະ ການສ້າງສົມໃສ່ການມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັນ ແລະ ກັນຢ່າງເໝາະສົມທີ່ສຸດຂອງແຫຼ່ງທຶນທັງໝົດຂອງການສະໜອງທຶນ ແລະ ການຈັດຫາຊັບພະຍາກອນເປັນສິ່ງຈຳເປັນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການ ເປັນຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາມີປະສິດທິຜົນດັ່ງກ່າວນີ້ເປັນຄວາມສຳເລັດ. ລັກສະນະ ແລະ ຂອບເຂດ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຂອບນະໂຍບາຍຂອງພວກເຮົາເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ທົ່ວເຖິງຢູ່ ສປປ ລາວ ເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງວາລະອັນດຽວກັນຂອງພວກເຮົາໃນການກ້າວໄປຂ້າງຫນ້າ."⁴⁷

4.1.1. ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA): ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ເງິນກຸ້ຍົມ

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ເພີ່ມທະວີນັບຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນຊຸມປີ 2000, ບັນລຸເຖິງ 525 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2014, ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກລະດັບຂອງ 394 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2000. ອີງຕາມການຄາດຄະເນຂອງ OECD, ODA ຄາດວ່າຈະສືບຕໍ່ຄົງທີ່ໃນຫຼາຍປີຕໍ່ຫນ້າ, ເພີ່ມທະວີຈົນເຖິງ 526 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2018 ຫຼັງຈາກທີ່ຫຼຸດລົງມາຢູ່ 477 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2015. ສິ່ງນີ້ເປັນໄປຕາມຄຳໝັ້ນສັນຍາຂອງປະເທດສະມາຊິກ OECD/DAC ເພື່ອໃຫ້ບູລິມະສິດປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ເຊິ່ງໄດ້ຍ້າຍຕື່ມຢູ່ກອງປະຊຸມການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາປີ 2015 ຢູ່ອາຕິສອາບາ. ໃນແງ່ປະສິດທິພາບການປຽບທຽບ, ສປປ ລາວເປັນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດຫລາຍ ເປັນອັນດັບທີ 10 ຂອງ ODA ຢູ່ທະວີບອາຊີ, ຍັງຢູ່ຕາມຫລັງປະເທດອື່ນດັ່ງເຊັ່ນ ກຳປູເຈຍ (795 ລ້ານໂດລາໃນປີ 2014) ແລະ ເນປານ (974 ລ້ານໂດລາໃນປີ 2014)⁴⁸. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເນື່ອງຈາກ ທີ່ຂະຫນາດຂອງປະຊາກອນຂ້ອນຂ້າງນ້ອຍ, ສປປ ລາວ ຈະເຮັດໄດ້ດີກວ່າໃນແງ່ຂອງ ODA ຕໍ່ຫົວຄົນ. ໂດຍມີ 64 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ຫົວຄົນ, ສປປ ລາວ ກາຍເປັນປະເທດຢູ່ອັນດັບຕົ້ນຂອງລາຍຊື່, ຕາມຫລັງອັຟການິດສະຖານ (Afghanistan), ພູຖານ (Bhutan), ມົງໂກລີ (Mongolia) ແລະ ຕິມໍເລສະເຕ (Timor - Leste). ຕາມທີ່ສ່ວນແບ່ງຂອງ GNI ຢູ່ທີ່ 4 ເປີເຊັນ, ສປປ ລາວ ແມ່ນຄ້າຍຄືກັບປະເທດອື່ນໆເກືອບທັງຫມົດ ທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດທີ່ສຳຄັນຂອງ ODA ໃນທະວີບອາຊີ.⁴⁹

⁴⁷ ຖະແຫຼງການວຽກຈັນ ກ່ຽວກັບການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການຮ່ວມມືພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ຫນ້າ. 9

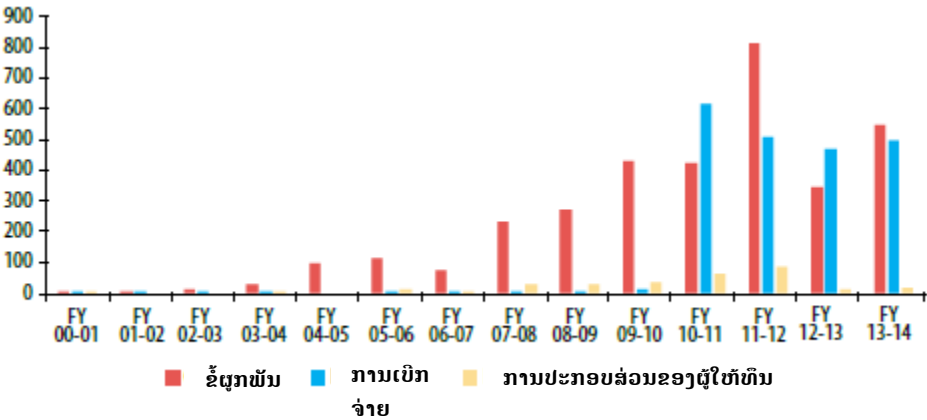
⁴⁸ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເປັນແຜນງານລະດັບປະເທດ. OECD-DAC ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເປັນແຜນງານລະດັບປະເທດ.(CPA). ຫມາຍເຫດ: CPA ແມ່ນສ່ວນຫນຶ່ງ ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ສາມາດສ້າງເປັນແຜນງານສຳລັບແຕ່ລະປະເທດ ຫຼື ພາກພື້ນ, ແລະ ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ປະເທດຄູ່ຮ່ວມສາມາດມີຄຳເຫັນທີ່ສຳຄັນ. CPA ແມ່ນຕົວແທນທີ່ໃກ້ຊິດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໄປຍັງປະເທດຄູ່ຮ່ວມ ຫລາຍກ່ວາແນວຄິດຂອງ ODA.

⁴⁹ ທະນາຄານໂລກ: ຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາໂລກ.

ໃນແງ່ຂອງອົງປະກອບ, ທ່າອ່ຽງບໍ່ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຕະຫຼອດໄລຍະ 10 ປີຜ່ານມາ. ການຊ່ວຍເຫຼືອສ່ວນໃຫຍ່ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ, ມີພຽງແຕ່ 4% ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໄດ້ຮັບເປັນການກູ້ຢືມເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ. ປະມານໜຶ່ງ ສ່ວນສາມຂອງ ODA ແມ່ນມາຈາກຄູ່ຮ່ວມງານພະຫຸພາຄີ. ຂະແໜງການທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດແມ່ນ: ໂຄງລ່າງພື້ນຖານເສດຖະກິດ (16%), ການປົກຄອງແລະການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ (16%), ການສຶກສາ (15%) ແລະ ສຸຂະພາບ (11%).⁵⁰ ຜູ້ສະໜອງລາຍທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດທັງ 10 ລາຍ ໄດ້ສະໜອງປະມານ 80% ຂອງ ODA ທີ່ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ. ຄໍາໝັ້ນສັນຍາ ODA ໃນປີ 2014 ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ 32 ຜູ້ສະໜອງທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄດ້ສະໜອງທຶນຮອນໃຫ້ແກ່ 1222 ໂຄງການ, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການແບ່ງອອກເປັນ ຊັ້ນສ່ວນຂອງຊັບພະຍາກອນ ກະຈາຍທົ່ວທັງໂຄງການທັງຫລາຍ.⁵¹

ໃນຂະນະທີ່ ODA ໃນເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນແຫຼ່ງທຶນທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ, ໂດຍສະເພາະສໍາລັບການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ລະດັບທຽບຖານຂອງ ODA ໄດ້ຫຼຸດຖອຍລົງ ພ້ອມກັບການເຕີບໂຕຂອງກະແສການສະໜອງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍນອກ (ຕົ້ນຕໍແມ່ນ FDI). ທ່າອ່ຽງນີ້ແນ່ນອນວ່າຈະສືບຕໍ່. ໃນຂະນະທີ່ກໍາລັງຫລຸດພື້ນຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ສປປ ລາວ ອາດຈະບໍ່ມີການເຂົ້າເຖິງອິກຕໍ່ໄປໃນການສະໜອງທຶນທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຈາກຫລາຍໆປະເທດສະມາຊິກ DAC ທີ່ອາດພິຈາລະນາເລັ່ງຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າໃສ່ບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາອື່ນໆ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນເວລາດຽວກັນ, ການຫຼຸດພື້ນຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ອາດເປີດກາລະໂອກາດຫຼາຍຕື່ມສໍາລັບ ສປປ ລາວ, ຍ້ອນວ່າໄດ້ກາຍມາເປັນປະເທດທີ່ມີສິດ ໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນຈາກທັງຄູ່ຮ່ວມທະວີພາຄີຂອງຕົນໂດຍນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືກູ້ຢືມ (ເຊັ່ນ ຝຣັ່ງ, ເຢຍລະມັນ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ເກົາຫລີ) ແລະ ອົງການພະຫຸພາຄີ (ຕົວຢ່າງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະ ທະນາຄານໂລກ). ໃນຂະນະທີ່ປະເທດ ແນມໄປຂ້າງໜ້າສູ່ການຫຼຸດພື້ນຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ພິຈາລະນາຜົນກະທົບທີ່ເປັນໄປ ໄດ້ໃນແງ່ຂອງການເຂົ້າເຖິງຮູບແບບຂອງການສະໜອງທຶນ ແລະ ການຈັດສັນທີ່ແທດເໝາະທີ່ສຸດຂອງຮູບແບບການສະໜອງທຶນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ລວມທັງ ODA, ມັນອາດຈະເປັນປະໂຫຍດທີ່ຈະຮຽນຮູ້ຈາກປະສົບການຂອງປະເທດອື່ນ. ຂອບຂໍ້ຄວາມ 11 ອະທິບາຍເຖິງແນວທາງຂອງຫວຽດນາມໃນການຄຸ້ມຄອງບັນຫາເຫຼົ່ານີ້, ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຍົກຂຶ້ນພິຈາລະນາໃນການສຶກສາ DFAA ທີ່ເສັດສິ້ນແລ້ວ ໃນປີ 2014.

ແຜ່ນພາບ 4.1: ການເບີກຈ່າຍ ODA ຢູ່ ສປປ ລາວ -ທ່າອ່ຽງທາງປະຫວັດສາດ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫຼ່ງ: ເວທີການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອ: ສປປ ລາວ

50 ທະນາຄານໂລກ: ຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາໂລກ.
 51 ລະບົບການລາຍງານຂອງອົງການ OECD.

4.1.2. ກະແສທຶນທາງການອື່ນໆ (OOFs)

ກະແສທຶນທາງການອື່ນໆ ປະກອບດ້ວຍການເຮັດທຸລະກຳໂດຍພາກລັດ (ທັງລັດຖະບານຈາກປະເທດສະມາຊິກອົງການ OECD ຫຼືອົງການແບບພະຫຸພາຕີ) ເຊິ່ງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບສຳລັບທີ່ຈະມີສິດເປັນ ODA. ສິ່ງນີ້ແມ່ນຍ້ອນວ່າພວກມັນບໍ່ແມ່ນຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍ ແນໃສ່ການພັດທະນາ ຫຼືຍ້ອນວ່າພວກມັນມີອົງປະກອບຊ່ວຍເຫຼືອລ້າທີ່ໜ້ອຍກວ່າ 25%.⁵² ຜູ້ໃຫ້ທຶນສ່ວນໃຫຍ່, ຍົກເວັ້ນຝຣັ່ງ ແລະ ທະນາຄານ ADB ບໍ່ໄດ້ສະໜອງ OOFs ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ, ເຊິ່ງມີສິດໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນທີ່ມີເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນໃນ ຖານະທີ່ມີສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. OOFs ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 33 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2010 ມາເປັນ 204 ລ້ານໃນປີ 2014,⁵³ ເຊິ່ງສິນເຊື່ອເພື່ອສິ່ງອອກມີຈຳກັດທີ່ສຸດ, ເປັນຕົວແທນທີ່ໜ້ອຍກວ່າ 10 ລ້ານໂດລາໃນແຕ່ລະປີ. OOFs ແມ່ນແນ່ນອນຈະສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍໂຕອີກ. ດັ່ງທີ່ຂໍ້ມູນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄຳໝັ້ນສັນຍາຈາກສະຖາບັນການເງິນສາກົນ (IFC) ຕັ້ງແຕ່ 2013.⁵⁴ ເຊັ່ນດຽວກັນ, ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາພາຍໃນປີ 2020, ປະເທດອາດຈະກາຍເປັນຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເງິນກູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນຂົງເຂດທີ່ກວ້າງຫລາຍ ຂຶ້ນ. ສຸດທ້າຍແຕ່ບໍ່ທ້າຍສຸດ, ການປົກສາຫາລືທີ່ກຳລັງດຳເນີນ ຢູ່ໃນຄະນະກຳມະການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການພັດທະນາຂອງ ອົງການ OECD ກ່ຽວກັບການສະໜັບສະໜູນເປັນທາງການ ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (TOSSD) ອາດມີຜົນສະ ທ້ອນ ໃນອະນາຄົດກ່ຽວກັບປະເພດຊັບພະຍາກອນທີ່ ສປປ ລາວ ອາດຈະສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ (ເບິ່ງຢູ່ຂອບຂໍ້ຄວາມ 1 ກ່ຽວ ກັບຄຳນິຍາມຂອງ ODA ແລະ TOSSD ໃນບົດທີ 1).

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເງິນກູ້ຍືມສ່ວນໃຫຍ່ຈາກຈີນແມ່ນ OOF ຕາມລັກສະນະ, ສະໜອງໃຫ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂ ທີ່ຜ່ອນຜັນ (ເບິ່ງຢູ່ພາກສ່ວນກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້). ການຄຸ້ມຄອງເງິນກູ້ຍືມດັ່ງກ່າວຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຄວາມເອົາ ໃຈໃສ່ຢ່າງໃກ້ຊິດ ຍ້ອນຜົນກະທົບທີ່ເປັນໄປໄດ້ໃນຄວາມຍືນຍົງຂອງສິນເຊື່ອ. ຍົກຕົວຢ່າງ ທະນາຄານ ADB ມອງເຫັນພາກລັດ ຫຼືການກູ້ຍືມທີ່ຄ້າປະກັນໂດຍລັດສຳລັບໂຄງການມີລາຍຮັບສູງທີ່ຈະສາມາດທີ່ຈະສ້າງຊັບພະຍາກອນ ເພື່ອຊຳລະໜີ້ສິນຂອງພວກ ເຂົາເຈົ້າ.⁵⁵ ສຳລັບການປົກສາຫາລືເພີ່ມຕື່ມອີກກ່ຽວກັບຄວາມຍືນຍົງຂອງໜີ້, ເບິ່ງຢູ່ພາກສ່ວນໜີ້ສິນພາຍນອກ ແລະ ການກູ້ຍືມ.

⁵² ປະເພດນີ້ປະກອບດ້ວຍ, ໂດຍຄວາມຫມາຍ: ການປ່ອຍສິນເຊື່ອສິ່ງອອກ ໃຫ້ໂດຍກົງກັບຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ໂດຍອົງການ ຫຼື ຫນ່ວຍງານທີ່ ເປັນທາງການ ("ສິນເຊື່ອສິ່ງອອກໂດຍກົງເປັນທາງການ"); ການເຂົ້າຊື້ສຸດທິ ໂດຍລັດຖະບານ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນສູນກາງ ຂອງຫລັກຊື້ ທີ່ ອອກໂດຍ ທະນາຄານພັດທະນາຫຼາຍຝ່າຍ ໃນເງື່ອນໄຂຕະຫຼາດ; ເງິນອຸດທຸນ (ຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ) ໃຫ້ກັບພາກເອກະຊົນ ເພື່ອຫລຸດ ການປ່ອຍສິນ ເຊື່ອ ໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ; ແລະ, ທຶນເພື່ອສະໜັບສະໜູນການລົງທຶນພາກເອກະຊົນ.

⁵³ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຈາກອົງການ OECD, ການກຸ້ມຄອງທາງດ້ານພູມສາດ ຂອງກະແສການສະໜອງທຶນ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ປີ 2016.

⁵⁴ <http://statsoecd.org>, ລະບົບການລາຍງານຜູ້ໃຫ້ກູ້ຍືມ (ຫລື ເຈົ້າໜີ້) ເຂົ້າເຖິງໄດ້ໃນວັນທີ 22 ມີນາ 2016.

⁵⁵ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) (2013). 'ການຈັດປະເພດ ແລະ ການຫລຸດພື້ນຂອງປະເທດສະມາຊິກກຳລັງພັດທະນາ'. ຄູ່ມືການປະຕິບັດ ງານ. OM A1 / BP Manila: ADB. <http://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/31483/oma1.pdf>

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 11: ບົດບາດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ຫວຽດນາມ ປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ

ການສຶກສາຂອງ DFAA ຢູ່ຫວຽດນາມ ໄດ້ຄົ້ນພົບວ່າ ບົດບາດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາໃນຫວຽດນາມ ໄດ້ກາຍເປັນເລື່ອງບໍ່ຊັດເຈນຫຼາຍຂຶ້ນ. ໃນຂະນະທີ່ການເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຈາກແຫຼ່ງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວ, ODA ມີຄວາມສໍາຄັນໜ້ອຍລົງຫຼາຍຕາມທີ່ເປັນແຫຼ່ງຂອງການສະໜອງທຶນ. ຄວາມຕ້ອງການຂອງຫວຽດນາມ ບໍ່ຈໍາເປັນວ່າແມ່ນເພື່ອມີການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນ, ແຕ່ຂ້ອນຂ້າງທີ່ຈະແມ່ນການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນຫຼາຍຂຶ້ນ, ເພື່ອເພີ່ມພູນໃຫ້ໄດ້ສູງສຸດຜົນໄດ້ຮັບດ້ານການພັດທະນາ.

ໃນອິດທິພົນໜຶ່ງຕາບໃດທີ່ຫວຽດນາມປະເຊີນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການນໍາໃຊ້ເງິນທຶນເພື່ອການພັດທະນາຂອງຕົນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ODA ມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍກວ່າມູນຄ່າເງິນໂດລາຂອງມັນ. ODA ສະໜອງສ່ວນແບ່ງທີ່ສໍາຄັນຂອງທຶນຮອນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວສໍາລັບດໍາເນີນການການລິເລີ່ມນະໂຍບາຍໃໝ່, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນຕາມທີ່ການເຕີບໂຕຢູ່ຫວຽດນາມ ກາຍເປັນການຊ່ວຍຜູ້ທຸກຍາກໜ້ອຍລົງຕາມລັກສະນະ ແລະ ກໍລະນີຂອງຄວາມທຸກຍາກທີ່ເປັນພາລະໜັກທີ່ຍັງຄົງຄ້າງທີ່ນັບມື້ນັບຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະແກ້ໄຂ. ODA ຍັງສືບຕໍ່ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການຮັບປະກັນວ່າການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານການພັດທະນາແມ່ນມີຄວາມສະເໝີພາບ, ລວມທັງການຫັນທິດເອົາຊັບພະຍາກອນຫຼາຍຂຶ້ນໄປສູ່ເຂດພາກທີ່ທຸກຍາກ.

ໂດຍທັນທີທີ່ຫວຽດນາມ ບັນລຸສະຖານະພາບຂອງປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງ (MIC), ຜູ້ໃຫ້ທຶນທະວີພາຄີບາງປະເທດໄດ້ເລີ່ມຄ່ອຍໆຖອຍອອກຈາກແຜນງານການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເຖິງແມ່ນວ່າໃນປະຈຸບັນຫວຽດນາມມີການເຂົ້າເຖິງໃນຂົງເຂດທີ່ກວ້າງຂອງທາງເລືອກການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ແຕ່ມັນຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນຫຼາຍໆຢ່າງຂອງລັກສະນະສິ່ງທ້າທາຍທາງດ້ານສະຖາບັນຂອງປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ຕໍ່າ. ດັ່ງນັ້ນ ODA ຍັງມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຫວຽດນາມ ເຮັດການຂ້າມຜ່ານໄປສູ່ໄລຍະຕໍ່ໄປຂອງການພັດທະນາ.

ເປັນການຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດວ່າພາລະບົດບາດຂອງ ODA ໃນປະເທດທີ່ບໍ່ເພິ່ງພາການຊ່ວຍເຫຼືອຄວນຈະເປັນພະລັງງັດແຫຼ່ງທຶນອື່ນໆ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ. ບົດລາຍງານ DFAA ພົບເຫັນວ່າສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ເປັນຄວາມຈິງຢູ່ຫວຽດນາມ, ແຕ່ໄດ້ແຍ້ງວ່າບຸລິມະສິດຄວນເປັນສິ່ງທ້າອິດ ແລະ ສໍາຄັນທີ່ສຸດກ່ຽວກັບການເພີ່ມທະວີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງແຫຼ່ງທຶນອື່ນໆ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ແທນທີ່ຈະພຽງແຕ່ເພີ່ມປະລິມານຂອງພວກມັນ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ລັດຖະບານຫວຽດນາມ (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ)/UN /EU, "ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາສໍາລັບເປົ້າຫມາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຢູ່ປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງ-ຫວຽດນາມ; ການສະໜອງທຶນການພັດທະນາຂອງຫວຽດນາມ: ບັນລຸສິ່ງທ້າທາຍໃໝ່ ", ເດືອນທັນວາ 2014

4.1.3. ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ໃຕ້ - ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມ

ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (SSC) ແມ່ນຂອບແຜນງານທີ່ກວ້າງຂວາງສໍາລັບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງບັນດາປະເທດຊິກໂລກໃຕ້ ໃນຂອບເຂດດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທໍາ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ດ້ານວິຊາການ.⁵⁶ ມັນພົວພັນການແບ່ງປັນຮ່ວມກັນ ແລະ ແລກປ່ຽນບັນດາວິທີແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານການພັດທະນາທີ່ສໍາຄັນ - ຄວາມຮູ້, ປະສົບການ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີ, ນະໂຍບາຍ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ-ລະຫວ່າງ ແລະ ພາຍໃນບັນດາປະເທດໃນຊິກໂລກໃຕ້. ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມພົວພັນສອງ ຫລື ຫຼາຍປະເທດຢູ່ຊິກໂລກໃຕ້ຮ່ວມມືກັບຝ່າຍທີສາມ, ໂດຍທົ່ວໄປຜູ້ໃຫ້ທຶນແບບດັ້ງເດີມ, ເສດຖະກິດທີ່ພື້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ຫຼືອົງການຈັດຕັ້ງພະຫຸພາຄີ, ອໍານວຍຄວາມສະດວກການແລກປ່ຽນໃນ SSC ຜ່ານທາງການສະໜອງຊັບພະຍາກອນ.

56 http://ssc.undp.org/content/ssc/about/what_is_ssc.html

ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (SSC) ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມ (TrC) ແມ່ນຮູບແບບຂອງການຮ່ວມມືພັດທະນາເຊິ່ງມີແນວໂນ້ມເປັນແບບບໍ່ຮັດກຸມ ແລະ ຖືກກຳນົດຢ່າງບໍ່ແນ່ນອນ; ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ຈິ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະກຳນົດຈຳນວນທັງໝົດຂອງ SSC/ TrC ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ປະໂຫຍດ. ໃນແງ່ຂອງແນວໂນ້ມໃນພາກພື້ນ, ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດ ທີ່ຜົນຢູ່ອາຊີປາຊີຟິກ ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດວ່າ "ບັນດາປະເທດໃນອາຊີປາຊີຟິກໄດ້ຮັບປະລິມານທີ່ເຕີບໂຕຂອງ SSC ໃນຮູບແບບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການ, ການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມ (TrC). ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ມາຈາກປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນ-ຜູ້ຮັບຈຳນວນຫຼາຍໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການຢູ່ໃນ "ບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງທີ່ດີ", ບ່ອນທີ່ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດໃນປະເທດເພື່ອນບ້ານຂອງພວກເຂົາ ແມ່ນຂັບເຄື່ອນການເຕີບໂຕຂອງການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ."⁵⁷

ປະຫວັດສາດຂອງ SSC ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດຍ້ອນຮອຍຄືນຫລັງສູ່ທ້າຍຊຸມປີ 1970. ສປປ ລາວ ໄດ້ສະຖາປະນາເປັນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ (ສປປ ລາວ) ໃນວັນທີ 2 ທັນວາປີ 1975. ສິນທິສັນຍາມິດຕະພາບແລະການຮ່ວມມື ⁵⁸ ລະຫວ່າງ ສປປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມປີ 1977 ອາດຈະຖືກເອີ້ນວ່າ ສິນທິສັນຍາຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ສະບັບທຳອິດ, ມັນກວມເອົາຂໍ້ຕົກລົງດ້ານການປ້ອງກັນຊາດ, ການແບ່ງເຂດແດນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເສດຖະກິດຂອງຫວຽດນາມໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ. ສປປ ລາວ ເປັນສະມາຊິກຂອງຫຼາຍໆ ສະມາຄົມ ແລະ ການລິເລີ່ມລະດັບພາກພື້ນເຊິ່ງມອບທ່າແຮງທີ່ຈະເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນໃກ້ຄຽງ:

- ໃນປີ 1992, ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນແຜນງານການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດຫລຸ່ມພາກພື້ນທີ່ຮູ້ກັນດີໃນນາມ ວ່າອານຸພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ.⁵⁹ ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງ ສປປ ລາວ, ເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງແຜ່ນດິນໃຫຍ່ຂອງອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້, ເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແລວການຂົນສົ່ງ-ເສດຖະກິດທີ່ສຳຄັນຂອງພາກພື້ນ, ກ່າວຄື, ແລວເສັ້ນທາງເສດຖະກິດຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ, ພາກເໜືອ-ພາກໃຕ້ ແລະ ແລວເສັ້ນທາງເສດຖະກິດພາກໃຕ້.
- ສປປ ລາວ ຖືກຮັບຮອງເອົາເປັນສະມາຊິກອາຊຽນ (ສະມາຄົມບັນດາປະຊາຊາດແຫ່ງອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້) ໃນເດືອນກໍລະກົດ 1997, ເປັນປະທານໃນປີ 2004-05 ແລະ ເປັນປະທານອາຊຽນອີກ ເທື່ອໜຶ່ງໃນປີ 2016.
- ສປປ ລາວ ເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ເປັນເຈົ້າພາບສຳນັກງານໃຫຍ່ຂອງຄະນະກຳມະການ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ໃນເມື່ອເປັນບັນຫາລວມ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ໄດ້ຮັບພະລັງຍູ້ທີ່ເປັນແກ່ນສານ, ໂດຍມີຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມໃນປະຈຸບັນ ເປັນຄູ່ຮ່ວມຕົ້ນຕໍຂອງ ສປປ ລາວ. ອິນເດຍຍັງໄດ້ສະແດງຄວາມສົນໃຈເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີບົດບາດໂດດເດັ່ນຫຼາຍຂຶ້ນໃນຊຸມປີຕໍ່ມາ. ຄູ່ຮ່ວມໃນ SSC ກຳລັງສຸມໃສ່ເປັນຕົ້ນຕໍໃສ່ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ບໍ່ມີໃຊ້ໂດຍສະດວກ. ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຈາກຄູ່ຮ່ວມໃຕ້-ໃຕ້ ບໍ່ໄດ້ຖືກລວມເຂົ້າຢ່າງເປັນລະບົບໃນເວທີການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງລັດຖະບານ.⁶⁰ ຍົກຕົວຢ່າງ, ຖານຂໍ້ມູນປະກອບດ້ວຍຂໍ້ມູນການຮ່ວມມືກັບອິນເດຍ ແລະ ໄທ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ດີເບິ່ງຄ້າຍກັບວ່າມີບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ທັນສະໄຫມໃນໄລຍະຫລັງນີ້. ການສຶກສາເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ໄດ້ຄາດຄະເນວ່າ ສປປ ລາວ ກຳລັງສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂຶ້ນຂອງຄູ່ຮ່ວມຂອງຕົນ (ລວມທັງການຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດເຊັ່ນ: ອິດສະຣາແອນ, ສະຫະລັດອາຫຣັບເອມິເຣັດ, ກູເວດ, ຮົງກາລີ, ຕູຣະກີ ແລະ ຣັດເຊຍ),⁶¹ ພ້ອມດ້ວຍຈີນ, ໄທ, ອິນເດຍ ແລະ ຫວຽດນາມ. ໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມທີ່ທ້າວຫັນຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (ເບິ່ງຂອບຂໍ້ຄວາມ 12).

⁵⁷ UNDP ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຢູ່ທະວີບອາຊີ-ປາຊີຟິກ 2014. ໜ້າ 60
⁵⁸ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ທີ່ <http://www.na.gov.la> ດາວໂຫລດວັນທີ 17 ເດືອນພະຈິກ ປີ 2014.
⁵⁹ ພາກພື້ນຫລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ ລວມມີ ກຳປູເຈຍ, ສາທາລະນະລັດປະຊາຊົນຈີນ (ໂດຍສະເພາະ ມົນທົນຢຸນນານ ແລະ ເຂດປົກຄອງຕົນເອງກວາງຊີຈ້ວງ), ສປປ ລາວ, ມຽນມາ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ.
⁶⁰ <http://ppppmpgovlaet/>
⁶¹ Mustafa, S. ແລະ R. Greenhill (2016), ຍຸກສະໄຫມຂອງການເລືອກ? ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນພູມິທັດ ໃຫມ່ຂອງການພັດທະນາການສະໜອງທຶນ ສະຖາບັນgrnjvການພັດທະນາສາກົນ (ODI).

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 12: ຄູ່ຮ່ວມທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ

ປະເທດຈີນ. ຈີນ ໄດ້ກາຍມາເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ລະດັບຕົ້ນຂອງ ສປປ ລາວ, ໂດຍທີ່ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ແມ່ນທຽບກັບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຍີ່ປຸ່ນ, ທີ່ເປັນຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດຂອງ OECD DAC. ຄໍາຫມັ້ນສັນຍາ ສໍາລັບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ເງິນກູ້ມີເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນໄດ້ເພີ່ມທະວີຈາກ 18 ລ້ານໂດລາ ໃນປີ 2009 ມາເປັນ 100 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2013. ນອກຈາກນັ້ນ, ຈີນຍັງໃຫ້ເງິນກູ້ຍືມທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ. ໃນຂະນະທີ່ລາຍລະອຽດຂອງກະແສປະເພດດັ່ງກ່າວນີ້ບໍ່ເປັນທີ່ເປີດເຜີຍຕໍ່ສາທາລະນະ, ໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຈໍານວນຫລາຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນຈາກທະນາຄານພັດທະນາ ແລະ ທະນາຄານສົ່ງອອກ ແລະ ນໍາເຂົ້າ (Exim Bank) ຂອງຈີນ.

ປະເທດໄທ. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າລາຍໃຫຍ່ຂອງ ODA ຈາກໄທ.⁶² ລັດ ຖະບານແຫ່ງປະເທດໄທໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຜ່ານສອງອົງກອນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ກົມຄວາມຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດ ແຫ່ງປະເທດໄທ (TICA) ແລະ ສໍານັກງານຄວາມຮ່ວມມືພັດທະນາເສດຖະກິດກັບປະເທດເພື່ອນບ້ານ (NEDA). ໃນລະຫວ່າງປີ 2006 ຫາປີ 2014, ODA ຈາກໄທມີຈໍານວນເຖິງ 293 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ. ແຜນປະຕິບັດງານເຮັດວຽກໄລຍະ 3 ປີ ຂອງ TICA ກັບ ສປປ ລາວ ແມ່ນສຸມໃສ່ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຢູ່ໄທ ແລະ ຍັງປະກອບດ້ວຍ 24 ໂຄງການໃນການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ/ຊັບພະຍາ ກອນທໍາມະຊາດ. ໂຄງການຂອງ NEDA ສຸມໃສ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ປົກກະຕິແມ່ນອີງໃສ່ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ 30% ແລະ ອົງປະກອບເງິນກູ້ 70%. ສໍາລັບໂຄງການທີ່ສ້າງລາຍຮັບ, ຕາມປົກກະຕິຈະໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍຜ່ານທາງການກູ້ຢືມທີ່ມີອັດຕາດອກເບ້ຍ 2.5 %

ຫວຽດນາມ. ອີງຕາມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ການເບີກຈ່າຍທີ່ຜ່ອນຜັນໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ມີ ຈໍານວນ 24.86 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2005/06, ກາຍມາເປັນຜູ້ໃຫ້ທຶນສອງຝ່າຍອັນດັບທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນເວລານັ້ນ. ການສະໜັບສະໜູນຂອງຫວຽດນາມຕໍ່ມາໄດ້ຫຼຸດລົງຢູ່ທີ່ 15 ລ້ານໂດລາໃນປີ 2008/09. ບໍ່ມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ເງິນກູ້ຍືມທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນຈາກຫວຽດນາມ.

ອິນເດຍ. ລັດຖະບານອິນເດຍ ສະໜອງເງິນກູ້ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ໃຫ້ ສປປ ລາວ ໂດຍຜ່ານວົງເງິນສິນເຊື້ອສໍາລັບເງິນກູ້ຍືມທີ່ມີເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນຜ່ານທະນາຄານ Exim Bank ຂອງອິນເດຍ, ເຊິ່ງເງື່ອນໄຂແມ່ນຂຶ້ນກັບລະດັບລາຍຮັບຂອງປະເທດຜູ້ຮັບ. ວົງເງິນເຫຼົ່ານີ້ມີມູນຄ່າລວມ 160 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ນັບແຕ່ປີ 2004. ການສະໜັບສະໜູນຈາກອິນເດຍປະກອບດ້ວຍເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ 4 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເພື່ອບຸລະນະວັດພູ-ຈໍາປາສັກໃນໄລຍະກໍານົດແປດປີ. ອິນເດຍ ຍັງສະໜອງການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດ, ລວມທັງທຶນການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ ແລະ ລະດັບຫລັງປະລິນຍາຕີ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະກອນໂດຍຜ່ານແຜນງານການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງອິນເດຍ. ຂອບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງອາຊຽນ-ອິນເດຍໄດ້ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນເພີ່ມຕື່ມໃຫ້ແກ່ການສ້າງຕັ້ງສູນພັດທະນາການເປັນຜູ້ປະກອບການລາວ-ອິນເດຍໃນປີ 2004 ແລະ ສູນຝຶກອົບຮົມພາສາອັງກິດລາວ-ອິນເດຍໃນປີ 2007.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Mustafa, S. ແລະ R. Greenhill (2016), *ຍຸກສະໄໝຂອງການເລືອກ (Age of Choice)* ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນພູມິທັດໃຫມ່ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ສະຖາບັນການພັດທະນາສາກົນ (ODI).

62 <http://www.tictaigovnet/main/>

ຄູ່ຮ່ວມຂອງ ສປປ ລາວ ຂອງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ຍັງມີບົດບາດສໍາຄັນເປັນແຫຼ່ງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (ເບິ່ງພາກສ່ວນກ່ຽວກັບ FDI). ອີງຕາມກະຊວງ MPI, ຈາກປີ 1989 ຫາ 2011.⁶³ ຫວຽດນາມໄດ້ລົງທຶນໃນ 429 ໂຄງການ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໂດຍມີມູນຄ່າລວມປະມານ 4.9 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ກາຍມາເປັນຜູ້ລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນ ປະເທດ.⁶⁴ ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ໃຫຍ່ອັນດັບສອງແມ່ນໄທ ເຊິ່ງລົງທຶນໃນ 742 ໂຄງການມູນຄ່າລວມປະມານ 4 ຕື້ໂດລາໃນຊ່ວງໄລຍະດຽວກັນ. ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດອັນດັບທີສາມ ແມ່ນຈີນໂດຍມີ 801 ໂຄງການ ແລະ ມູນຄ່າລົງທຶນລວມກັນ ໄດ້ປະມານ 3.9 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ. ໃນຊ່ວງໄລຍະດຽວກັນ, ມາເລເຊຍໄດ້ລົງທຶນໃນ 99 ໂຄງການມູນຄ່າລວມ 430 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ອິນເດຍ ໄດ້ລົງທຶນໃນ 21 ໂຄງການໂດຍມີມູນຄ່າລວມ 161 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ.

4.1.4. ຫນັ້ນສິນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການກູ້ຢືມ

ການກູ້ຢືມຂອງລັດ ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ສໍາຄັນທີ່ລັດຖະບານຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດນໍາໃຊ້ເພື່ອຖີ່ມຊ່ອງວ່າງທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ສະໜອງທຶນໃຫ້ບຸລິມະສິດການພັດທະນາທີ່ໄດ້ກໍານົດໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ SDGs. ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ກໍາລັງມັ່ງຫນ້າກ້າວໄປສູ່ການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາເຂົ້າສູ່ສະຖານະພາບທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ, ປະເທດຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາວິທີການທີ່ເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ແຕກຕ່າງທີ່ອາດຈະປ່ຽນແປງ, ຍ້ອນວ່າມັນສາມາດຄາດຄະເນວ່າຈະມີການຫຼຸດລະດັບການເຂົ້າເຖິງເງິນກູ້ອັດຕາຜ່ອນຜັນຈາກທະນາຄານພະຫຸພາຄີເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ພົບເຫັນວ່າສະມາຊິກສອງຝ່າຍຂອງອົງການ OECD-DAC ຈະເລັ່ງເປົ້າໝາຍຢ່າງເພີ່ມພູນ ODA ໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ໃນເວລາດຽວກັນ, ມັນອາດມີໂອກາດທີ່ດີກວ່າສໍາລັບການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດທຶນສາກົນເພື່ອກູ້ຢືມ. ໃນການເບິ່ງພາບຢ່າງຄົບຖ້ວນ ຂອງບັນດາກະແສທີ່ຫລາກຫລາຍຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃຫ້ແກ່ ແລະ ພາຍໃນ ສປປ ລາວ, ບົດລາຍງານ DFAA ສະໜອງກາລະໂອກາດອັນໜຶ່ງທີ່ຈະກະຕຸ້ນການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບວິທີການສະໜອງທຶນແກ່ຊ່ອງວ່າງງົບປະມານ ແລະ ຂໍ້ໄດ້ປຽບ ແລະ ຂໍ້ເສຍປຽບຂອງຊັບພະຍາກອນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ລວມທັງຍຸດທະສາດສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງໜີ້ສາທາລະນະດ້ວຍລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງເງື່ອນໄຂການຜ່ອນຜັນ.⁶⁵

ບົດສຶກສາທີ່ຊື່ວ່າ *ຍຸກສະໄຫມຂອງການເລືອກ* ກ່ຽວກັບ ສປປ ລາວ ທີ່ຈັດພິມເຜີຍແຜ່ໃນຫວ່າງຫຼັງນີ້ (ເດືອນເມສາປີ 2016) ໂດຍສະຖາບັນ ODI ໄດ້ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບບັນຫາໜີ້ສາທາລະນະຢ່າງຍືດຍາວສົມຄວນ. ບົດສຶກສາໄດ້ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດວ່າລັດຖະບານໄດ້ປະສິບຜົນສໍາເລັດທີ່ສຸດໃນການລະດົມການສະໜອງທຶນທາງການຄ້າສໍາລັບໂຄງການສ້າງລາຍຮັບ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນໃນຂະແໜງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2005. ລັດຖະບານສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ໜຶ່ງພັນລ້ານໂດລາ ຫລືຫລາຍກວ່ານັ້ນໃນແຕ່ລະປີ, ບິນເງື່ອນໄຂທາງການຄ້າ, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນໃນເມື່ອວ່າເງິນກູ້ຢືມທີ່ເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນຈາກແຫລ່ງທັງການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍແມ່ນມີຈໍາກັດໃນຂະແໜງການ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການຈາກຄູ່ຮ່ວມດັ່ງເຊັ່ນ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແມ່ນສໍາຄັນຕົ້ນຕໍໃນການສ້າງຕັ້ງຂອບນິຕິກໍາສໍາລັບຂະແໜງການ, ລວມທັງການເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມປອດໄພ.⁶⁶

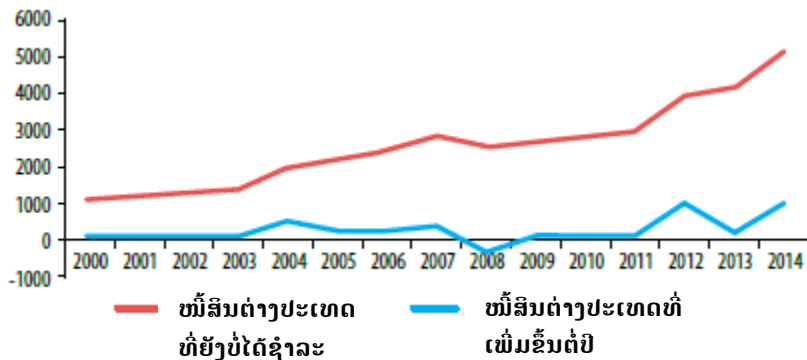
⁶³ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Vientiane Times, 13 ກຸມພາ, 2013 ມີຢູ່ <http://www.asianewsnet.net/Vietnam-tops-list-of-foreign-investors-in-Los-42682.html>

⁶⁴ http://www.vietnamconsulate-luangprabang.org/en/nr070521165956/news_object_view?newsPath=/vnemb.vn/cn_vakv/ca_tbd/nr040819103029/ns071211134730

⁶⁵ ອົງການ UNDP / AP-DEF: ຫມາຍເຫດ ການປະເມີນກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ (ຈະພິມເຜີຍແຜ່ໃນປີ 2016).

⁶⁶ ສະຖາບັນ ODI, ບົດສຶກສາ ຍຸກສະໄຫມຂອງການເລືອກ ((Age of Choice) Study) (2016), ໜ້າ 30-31.

ແຜນພາບ 4.2. ຫນີ້ສິນຕ່າງປະເທດ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ) :ປີ 2000-2014

ແຫຼ່ງ: ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ບົດລາຍງານທາງເສດຖະກິດປະຈຳປີ

ໃນເວລາດຽວກັນ, ຂໍ້ມູນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບເອົາໃນລະດັບທີ່ເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນຂອງຫນີ້ສາທາລະນະຕ່າງປະເທດ, ດັ່ງທີ່ເຫັນຕາມແຜນພາບ 4.2. ການສຶກສາຂອງສະຖາບັນ ODI ໄດ້ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດວ່າ:

"ລະດັບຫນີ້ສິນທີ່ເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນຂອງ ສປປ ລາວ ອາດຈະຈຳກັດຮັດແຄບຄວາມອາດສາມາດຂອງປະເທດໃນການສືບຕໍ່ທີ່ຍືມ ເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ແຜນ NSEDP, ແລະການຂາດແຄນນະໂຍບາຍທີ່ແຈ້ມແຈ້ງກ່ຽວກັບຫນີ້ສິນ ອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມກັງວົນໃນລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ຄວາມຮັບຮູ້ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຂອງນະໂຍບາຍໃນກະໂດມັນເອງຈະນຳໄປສູ່ການຈັດອັນດັບປ່ອຍສິນທີ່ຕ່ຳກວ່າ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການກູ້ຢືມສູງກວ່າ. ມີການລາຍງານແລ້ວ ວ່າຈີນໄດ້ຈຳກັດການໃຫ້ກູ້ຢືມ ເນື່ອງຈາກຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຫນີ້ສິນ.... ຜູ້ຕອບສຳພາດຝ່າຍຜູ້ໃຫ້ທຶນຫຼາຍຄົນ ໄດ້ຍົກຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບລະດັບຫນີ້ສິນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. ໜຶ່ງໃນຜູ້ຕອບສຳພາດ ໄດ້ລາຍງານວ່າຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບລະດັບຫນີ້ສິນສາທາລະນະ ແມ່ນໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ລັດຖະບານເລັ່ງໃສ່ພາກເອກກະຊົນ ໃຫ້ເປັນແຫລ່ງຂອງການສະໜອງທຶນອີກຕື່ມ, ດັ່ງນັ້ນ ຄວາມສ່ຽງຈຶ່ງຈະແບ່ງປັນກັນ."⁶⁷

ເນື່ອງຈາກສະພາບແວດລ້ອມການດັ່ງກ່າວນີ້, ສະຖາບັນ ODI ໄດ້ແນະນຳໃຫ້ ສປປ ລາວ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດທີ່ແຈ້ມແຈ້ງກ່ຽວກັບຫນີ້ສິນ, ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍເປົ້າໝາຍປະກາດຕໍ່ສາທາລະນະກ່ຽວກັບມາດຕະການຫນີ້ສິນທີ່ສຳຄັນ ເຊັ່ນ: ອັດຕາໜີ້ພາຍນອກຕໍ່ GDP, ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ. ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວຈະຊ່ວຍໃຫ້ລັດຖະບານກຳນົດບຸລິມະສິດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການກູ້ຢືມ.⁶⁸ ທະນາຄານໂລກ ຍັງໄດ້ສະເໜີການວິເຄາະກ່ຽວກັບບັນຫານີ້. *ບົດລາຍງານເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ (ເດືອນເມສາ 2015)* ໄດ້ສັງເກດເຫັນວ່າສ່ວນແບ່ງພາຍໃນຂອງຫນີ້ສາທາລະນະທັງໝົດ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງນ້ອຍເມື່ອທຽບກັບຫນີ້ສາທາລະນະພາຍນອກ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງໄດ້ສັງເກດເຫັນຂັ້ນຕອນທີ່ລັດຖະບານປະຕິບັດເພື່ອເສີມສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງຫນີ້, ລວມທັງການວາງລະບົບການຕິດຕາມຫນີ້ (DMFAS), ແລະ ລັດຖະດຳລັດສະບັບໃໝ່ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຫນີ້ສາທາລະນະ. ບົດລາຍງານສະຫຼຸບວ່າ "ການຈັດຕັ້ງໄດ້ດຳເນີນບາດກ້າວ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການໂຕ້ວາທິສາທາລະນະທີ່ໂປ່ງໄສກ່ຽວກັບຫນີ້ສິນ ແລະ ໂຄງການລົງທຶນໂດຍການພິມເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານທາງສື່ ແລະ ເວັບໄຊ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ແຕ່ຄວາມພະຍາຍາມເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນເລີ່ມຈາກຖານທີ່ຕ່ຳທີ່ສຸດ".⁶⁹

⁶⁷ ສະຖາບັນ ODI, ບົດສຶກສາ ຍຸກສະໄຫມຂອງການເລືອກ ((Age of Choice) Study) (2016), ຫນ້າ. 30-31.

⁶⁸ ສະຖາບັນ ODI, *ຍຸກສະໄຫມຂອງການເລືອກ* (ເມສາ 2016), ຫນ້າ 33.

⁶⁹ ທະນາຄານໂລກ, *ບົດລາຍງານເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ (ເມສາ 2015)*, ຫນ້າ 24–25.

ຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບລະດັບໜີ້ສາທາລະນະພາຍນອກຍັງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງເງິນທຶນສາກົນ, ຕະຫຼາດພັນທະບັດສາກົນ. ເນື່ອງຈາກ ວ່າ ສປປ ລາວ ບໍ່ໄດ້ຖືກຈັດອັນດັບໂດຍອົງກອນຈັດອັນດັບການປ່ອຍສິນເຊື່ອຕົ້ນຕໍ, ລັດຖະບານ ລາວ ຍັງບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂອງການສະໜອງທຶນສາກົນດັ່ງກ່າວນີ້. ສິ່ງນີ້ໄດ້ສົ່ງຜົນໃນ, ຍົກຕົວຢ່າງເຊັ່ນ SOEs ຕ້ອງໄດ້ກູ້ຢືມໃນເງື່ອນໄຂທີ່ບໍ່ແມ່ນຜ່ອນຜັນ. ເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກການຂາດການຈັດອັນດັບ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ເຊື່ອມຈອດງົບປະມານຂາດດຸນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາເສດຖະກິດໂດຍຜ່ານທາງແຫຼ່ງອື່ນໆ, ດັ່ງເຊັ່ນ: ການລົງທຶນສອງຝ່າຍ. ມອງໄປຂ້າງໜ້າ, ລາວອາດຈະພິຈາລະນາໄຟຟ້າການຈັດອັນດັບສິນເຊື່ອເພື່ອເຈາະເຂົ້າສູ່ແຫຼ່ງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ດັ່ງກ່າວນີ້, ຍ້ອນວ່າ ມັນສາມາດປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດທຶນສາກົນ ແລະ ການສະໜອງທຶນທາງການຄ້າສາກົນ.

ໃນປີ 2013, ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດພັນທະບັດເປັນຄັ້ງທຳອິດ, ດ້ວຍທະນະບັດສະກຸນເງິນບາດໄທ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຈັດອັນດັບໃນວົງເງິນເທົ່າທຽມ 50 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ; ສິ່ງນີ້ ແມ່ນການອອກທະນະບັດເປັນເງິນບາດໄທຄັ້ງທຳອິດ ໂດຍລັດຖະບານຕ່າງປະເທດ ຫຼັງຈາກລັດຖະບານໄທ ຍົກເລີກຂໍ້ຫ້າມທີ່ກຳນົດວ່າລັດຖະບານຕ່າງປະເທດ ທີ່ອອກທະນະບັດ ຕ້ອງມີການຈັດອັນດັບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືການລົງທຶນ (ເບິ່ງຢູ່: ທະນາຄານໂລກ, ປີ 2015).

ນອກເໜືອຈາກໜີ້ສາທາລະນະພາຍນອກ ທີ່ຖືຄອງໂດຍລັດຖະບານ, ພາກເອກະຊົນພາຍໃນຢູ່ ສປປ ລາວຍັງໄດ້ຊອກຫາການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງສາກົນຂອງການສະໜອງທຶນຜ່ານທາງການກູ້ຢືມ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ຢູ່ໃນຂອບຂໍ້ຄວາມ 13.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 13: ການເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນສາກົນ ສຳລັບຂະແໜງການພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ

ອົງການການເງິນສາກົນ (IFC), ຫນຶ່ງໃນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ, ໄດ້ສະໜອງເງິນກູ້ໃຫ້ແກ່ບັນດາທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໂດຍຕົ້ນຕໍທຸລະກິດຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່, ໃນຂະແໜງການເຊັ່ນ: ທະນາຄານ ແລະ ການເງິນ, ກະສິກຳ, ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ແລະ ພະລັງງານ, ປ່າໄມ້, ແລະ ການຜະລິດ.

ອົງການການເງິນສາກົນ ສະໜອງຜະລິດຕະພັນທາງດ້ານການເງິນ ລວມທັງເງິນໃຫ້ກູ້ຢືມ, ເງິນທຶນ, ຜະລິດຕະພັນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ, ການສະໜອງທຶນເງິນສະກຸນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການສະໜອງທຶນການຄ້າ. ເງິນກູ້ຢືມຈາກບັນຊີຂອງ IFC ເອງໂດຍປົກກະຕິມີການຄົບກຳນົດໃນໄລຍະເຈັດ ຫາ ສິບສອງປີ ແລະ ໄດ້ປ່ອຍອອກມາຢູ່ໃນສະກຸນເງິນຊັ້ນນໍ້າ, ເຖິງແມ່ນວ່າເງິນກູ້ຢືມເປັນເງິນສະກຸນທ້ອງຖິ່ນຈະມີຢູ່. ອົງການ IFC ມີນະໂຍບາຍພຽງແຕ່ກວມເອົາສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງໂຄງການ, ເພື່ອຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງນັກລົງທຶນເອກະຊົນອື່ນໆ, ໂດຍການປ່ອຍເງິນກູ້ຢືມຂອງ IFC ໂດຍປົກກະຕິຈຳກັດຢູ່ທີ່ 25% ຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດຂອງໂຄງການ. ເງິນກູ້ຢືມຈາກບັນຊີຂອງ IFC ເອງໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຫາ 100 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ.

ຕົວຢ່າງໃນໄລຍະຫລັງ ຂອງການສະໜອງທຶນໂດຍ IFC ໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ລວມທັງເງິນກູ້ຢືມໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດໃນຂະແໜງການທີ່ຫລັກແຫລ່ງ: ໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ທະນາຄານ ແລະ ພະລັງງານ. ທຶນທີ່ໄດ້ສະໜອງໃຫ້ແມ່ນໃນຮູບແບບເງິນກູ້ຢືມ, (ຫຸ້ນ/ຫລັກຊັບ) ແລະ ການຄ້າປະກັນ, ໂດຍທີ່ເງິນກູ້ຢືມກ້ອນໃຫຍ່ (ຍົກເປັນຕົວຢ່າງ) ສະໜອງໃຫ້ແກ່ທະນາຄານ ACLEDA ສາຂາຢູ່ລາວ, ໃນຮູບແບບຂອງເງິນກູ້ຢືມ (8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ເງິນລົງທຶນ (ຫຸ້ນ/ຫຼັກຊັບ) (USD 4.2 ລ້ານ) ແລະ ການຄ້າປະກັນ (USD 8.99 ລ້ານ) ໃນຊ່ວງໄລຍະ 2009-2015.

ແຫລ່ງ: ຂໍ້ມູນຂ່າວສານສະໜອງໂດຍ ກະຊວງ MPI/ກົມ DIC (ຕິດຕໍ່ທາງອີເມວກັບ ພິງສະຫວັນ ພິມກອງ, ຫົວໜ້າຫ້ອງການ, IFC, ສປປ ລາວ

4.1.5. ກອງທຶນແນວຕັ້ງ: ການສະໜອງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ກອງທຶນສຸຂະພາບແນວຕັ້ງ

ການສະໜອງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ການຕິດຕາມ ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ວ່າມັນຈະປະກອບສ່ວນຕໍ່ການພັດທະນາ ໂດຍລວມຂອງປະເທດໜຶ່ງ ແມ່ນພາລະໜ້າທີ່ອັນທ້າທາຍ, ຢູ່ເລື້ອຍໆ, ການສະໜອງທຶນເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງຂະແໜງຂອງກ້ອນເງິນ ODA ໂດຍລວມເຊິ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີລະບົບຕິດຕາມສໍາລັບທັງຊັບພະຍາກອນພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນ. ໃນປະຈຸບັນ, ກະຊວງ MPI ສາມາດພຽງແຕ່ຕິດຕາມການເງິນເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໄດ້ ເປັນບາງສ່ວນຜ່ານທາງເວທີການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອ (AMP) ເທົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງກວມເອົາພຽງແຕ່ບາງປີ ແລະ ບໍ່ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຍ້ອນວ່າກະຊວງສາຍຕັ້ງທັງຫລາຍຍັງບໍ່ໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບ ODA/ກະແສການພັດທະນາທີ່ໄດ້ຮັບ.⁷⁰

ໃນແງ່ມຸມຂອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໂດຍສາກົນຢູ່ ສປປ ລາວ, ກອງທຶນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ (GEF) ພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (UNFCCC) ລາຍງານວ່າ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈໍານວນ 37 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຈາກກອງທຶນຂອງການລົງທຶນແບບຫຼາຍຝ່າຍໃນປີ 2013 ໂດຍມີການຈັດສັນເພື່ອສ້າງໂຄງການສໍາລັບຈໍານວນເພີ່ມຕື່ມ 7.3 ລ້ານໂດລາໃນໄລຍະເວລາການຕື່ມເຕັມຄືນ ໃໝ່ຂອງ GEF ຕະຫຼອດເດືອນມິຖຸນາປີ 2014.⁷¹ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຈໍານວນເງິນທີ່ໄດ້ຮັບເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທິລະດົມໄດ້ ຍັງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຈໍານວນເງິນທີ່ຄາດຄະເນວ່າ ຈະຕ້ອງການສໍາລັບຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊິ່ງແມ່ນ 1.5 ຕື້ໂດລາ ສໍາລັບການບັນເທົາ ແລະ 900 ລ້ານໂດລາສໍາລັບການປັບຕົວ.⁷² ໃນແງ່ຂອງກອງທຶນແນວຕັ້ງ (ເບິ່ງຢູ່ຂອບຂໍ້ຄວາມ 14 ສໍາລັບຄໍານິຍາມຂອງກອງທຶນແນວຕັ້ງ) ເຊິ່ງສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ເພື່ອປະກອບສ່ວນເພື່ອບັນລຸຊ່ອງວ່າງດັ່ງກ່າວນີ້, ກອງທຶນສີຂຽວສໍາລັບວຽກງານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (GCF), ເຊິ່ງໄດ້ລາຍງານວ່າຈະກຽມພ້ອມ 100 ຕື້ໂດລາຕໍ່ປີ ພາຍໃນປີ 2020, ເປັນກາລະໂອກາດທີ່ຈະແຈ້ງ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE) ໄດ້ຖືກມອບໜ້າໃຫ້ເປັນຈຸດສຸມສໍາລັບ GCF, ແລະ UNDP, ສະໜັບສະໜູນ ສປປ ລາວ ໃນການສ້າງບົດສະເໜີ. ຂະບວນການ ແລະ ຂໍ້ກໍານົດສໍາລັບການເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນຈາກ GCF ເຫັນແຈ້ງວ່າ ຂ້ອນຂ້າງເຂັ້ມງວດດ້ານວິຊາການ ແລະ ຫຼາຍໆປະເທດ, ລວມທັງ ສປປ ລາວ, ອາດຈະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການບັນລຸຂໍ້ກໍານົດ, ໂດຍສະເພາະຖ້າປາດສະຈາກການສະໜັບສະໜູນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, ເບິ່ງຄືວ່າໜຶ່ງໃນບັນດາສິ່ງທ້າທາຍທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນການກໍານົດການສະໜອງທຶນຮັບມືການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ພັດທະນາເຄື່ອງມືເພື່ອເຊື່ອມໂຍງຢ່າງແຈ້ງແຈ່ມແຈ້ງລະຫວ່າງການສະໜອງທຶນຮັບມືການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດກັບວາລະການພັດທະນາເສດຖະກິດ. ຍັງຈະຕ້ອງການເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຂີດຄວາມສາມາດແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບການພັດທະນາເພື່ອຄຸ້ມຄອງກອງທຶນຮັບມືການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໂດຍສະເພາະເຈາະຈົງ, ທັງໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ພິຈາລະນາ ວ່າຈະລະດົມການສະໜອງທຶນທີ່ຈໍາເປັນ ສໍາລັບການປັບຕົວ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສາມາດສະໜອງຂອບແຜນງານ ແລະ ນໍາໃຊ້ໂຄງສ້າງສະຖາບັນທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ. ສິ່ງນີ້ລວມມີ ໜ່ວຍງານປະສານງານແຫ່ງຊາດ - ຄະນະຊີ້ນໍາແຫ່ງຊາດກ່ຽວ

⁷⁰ ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ, ບາງກະຊວງມີ ຖານຂໍ້ມູນຂອງຕົນເອງ ຫຼື ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ, ເຊິ່ງຂໍ້ມູນ ອາດແຕກຕ່າງຈາກ ເວທີການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງ MPI

⁷¹ ອົງການສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ, ເອກະສານຂໍ້ມູນ “ສປປ ລາວ ແລະ ອົງການ GEF”, ທີ່ມີຢູ່ https://www.thegef.org/gef/country_fact_sheets?page=3

⁷² ສະຖາບັນ ODI, ຍຸກສະໄຫມຂອງການເລືອກ (2016) ໜ້າ. 21.

ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NSCCC), ເຊິ່ງມີຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນປະທານ. ຮອງປະທານແມ່ນລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (WREA), ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE), ແລະກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (MAF). ເຈັດ ໜ່ວຍງານຂະແໜງການ (TWGs) ແລະ ກອງເລຂານຸການສະໜັບສະໜູນວຽກຂອງ NSCCC; ຍັງມີ ຫ້ອງການສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ຮ່ວມມືກັບ ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ.

ສປປ ລາວ ຍັງໄດ້ສ້າງກອງທຶນສະເພາະຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼືໂດຍທາງອ້ອມກັບບາງດ້ານຂອງການປົກປ້ອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ດັ່ງເຊັ່ນ: 1)ກອງທຶນປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ; 2)ກອງທຶນພັດທະນາປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນປ່າໄມ້; 3)ກອງທຶນໄຟຟ້າຊົນນະບົດ; 4)ກອງທຶນພະລັງງານທົດແທນ; 5)ກອງທຶນການຄ້າຫຼາຍຝ່າຍ; 6)ກອງທຶນລວມການຄຸ້ມຄອງລັດ ແລະ 7) ກອງທຶນພັດທະນາເມືອງ. ກອງທຶນແຫ່ງຊາດມີຄະນະຊີ້ນຳທີ່ປະກອບດ້ວຍລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພະນັກງານອະວຸໂສຂັ້ນສູງ, ຄະນະວິຊາດ້ານວິຊາການ/ຊຳນິຊຳນານ, ກອງເລຂາ ແລະ ຂ້ອນຂ້າງຢູ່ເລື້ອຍໆ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ແລະ ໜ່ວຍງານກວດສອບ. ຕາມປົກກະຕິສິດຫນ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າທີ່ຈະຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ. ລັກສະນະທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າຂໍ້ອ້ອງ ແລະ ທົບທວນບົດສະເຫນີແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ.

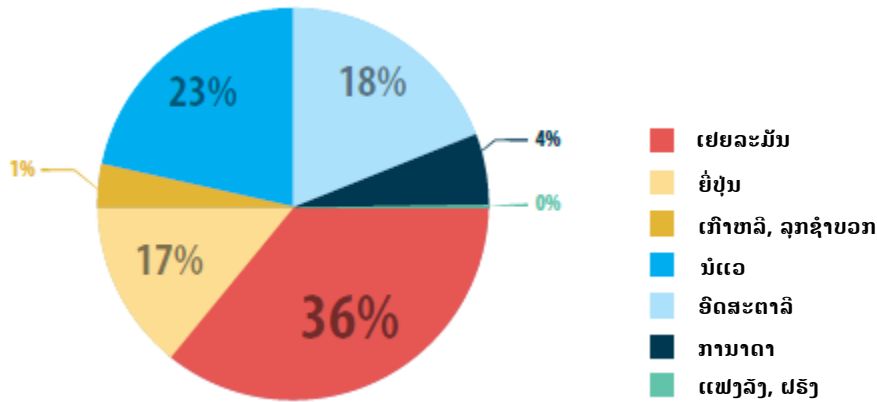
ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ກຳນົດບຸລິມະສິດຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນສຳລັບການປັບຕົວ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນໃນຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ. ກະຊວງ MoNRE ກຳລັງກະກຽມແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດທີ່ຈະດຳເນີນການບຸລິມະສິດ. ແຜນການດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ພຽງແຕ່ຕອບສະໜອງຕໍ່ບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຕ່ຍັງຈະເປັນເຄື່ອງມືຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ເຊິ່ງກະຊວງ MPI ຈະສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃນປະເທດ ແລະ ກະຊວງ MoF ຈະເຮັດວຽກເພື່ອຮັບປະກັນວ່າເຄື່ອງມືທາງການເງິນທີ່ຮັບມືຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດມີໃຫ້ກັບນັກລົງທຶນທີ່ມີຄວາມສາມາດບໍ່ມີຊັອນ.

ການຈັດສັນທາງດ້ານການເງິນສຳລັບການແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດອາກາດ ແມ່ນຜ່ານທາງງົບປະມານແຫ່ງລັດ, ບ່ອນທີ່ຄຳຫມັ້ນສັນຍາຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໄດ້ຮັບການປະສານງານໂດຍຜ່ານທາງໂຕະມິນ ແລະ ກອງທຶນລວມການເງິນແມ່ນຈັດສັນໂດຍກະຊວງການເງິນຜ່ານທາງຂະບວນການສ້າງແຜນງົບປະມານປົກກະຕິ. ເປັນທີ່ຄາດການວ່າ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ຈະດຳເນີນບາດກ້າວສຳຄັນໄປສູ່ການສະໜອງທຶນ ເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼາຍໂດຍການສະໜັບສະໜູນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແຫ່ງຊາດ - NCCS (ປະກາດໃຊ້ໃນປີ 2010).

ເນື່ອງຈາກສະພາບຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມສະຫຼັບຊັບຊ້ອນຂອງການຄຸ້ມຄອງບໍ່ພຽງແຕ່ດ້ານການສະໜອງທຶນສຳລັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຈາກສາກົນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງໄດ້ຮັບເຫັນພາບທີ່ຊັດເຈນຂອງປະລິມານຂອງການປະກອບສ່ວນ ທຶນສາທາລະນະພາຍໃນຕໍ່ການຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ສປປ ລາວ ອາດຕ້ອງການທີ່ຈະພິຈາລະນາເຮັດການທົບທວນລາຍຈ່າຍກ່ຽວກັບພູມິອາກາດຂອງລັດ ແລະ ການທົບທວນດ້ານສະຖາບັນ (CPEIR). ການທົບທວນ CPEIR ແມ່ນວິທີການທີ່ມີນະວັດຕະກຳເຊິ່ງ, ນອກຈາກເພື່ອການທົບທວນການໃຊ້ຈ່າຍລັດຂອງປະເທດ, ຍັງທົບທວນແຜນ ແລະ ນະໂຍບາຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຂອບສະຖາບັນ ແລະ ໂຄງສ້າງການເງິນສາທາລະນະ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພວກມັນການທົບທວນ CPEIR ສາມາດເປັນເຄື່ອງມືທີ່ເປັນປະໂຫຍດສຳລັບການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານແຫ່ງຊາດ, ໂດຍສະເພາະໃນແງ່ຂອງການກຳນົດ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດສັນງົບປະມານທີ່ຕອບສະໜອງຕໍ່ສິ່ງທ້າທາຍດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.⁷³ ການທົບທວນ CPEIR ສາມາດປະກອບສ່ວນທີ່ສຳຄັນໃນແງ່ຂອງການກຳນົດຍຸດທະສາດສຳລັບ ສປປ ລາວ ເພື່ອບັນລຸຄວາມທ້າທາຍໃນການຄຸ້ມຄອງການເງິນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງການຈັດສັນ ແລະ ການຕັດສິນໃຈໂດຍລວມດ້ວຍບຸລິມະສິດທີ່ກວ້າງຂວາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8.

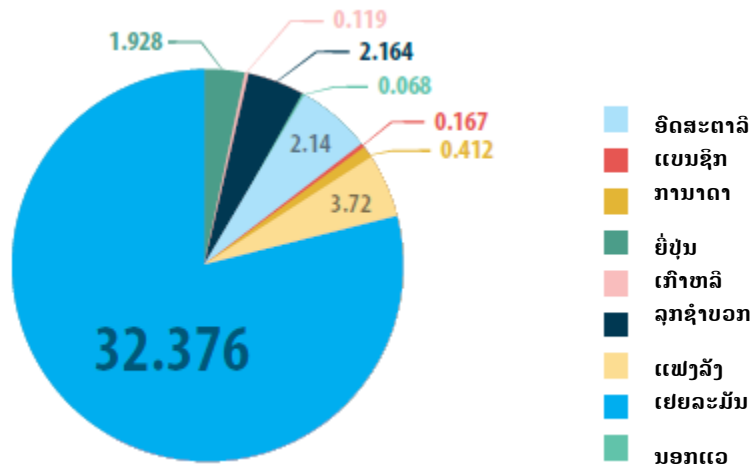
⁷³ <http://www.climatefinance-developmenteffectiveness.org/about/what-cpeir>

ແຜ່ນພາບ 4.3: ອົງການ OECD ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄຳຫມັ້ນສັນຍາການສະໜອງທຶນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2011

ແຫລ່ງ: ທະນາຄານໂລກ

ແຜ່ນພາບ 4.4: ອົງການ OECD ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄຳຫມັ້ນສັນຍາການສະໜອງທຶນໃນການປັບໂຕໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ, ປີ 2011

ແຫລ່ງ: ທະນາຄານໂລກ

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 14: ກອງທຶນແນວຕັ້ງ (ຫລື ກອງທຶນຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງ)

ກອງທຶນແນວຕັ້ງແມ່ນກົນໄກການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຈຳກັດໄວ້ໃນຂົງເຂດການພັດທະນາໜຶ່ງດຽວທີ່ມີແຫຼ່ງທຶນທີ່ປະສົມປະສານ. ຕົວຢ່າງຕົ້ນຕໍແມ່ນອົງການສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ (GEF), ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1991, ແລະ ສອງກອງທຶນປົນປົວສຸຂະພາບແນວຕັ້ງ, ໂດຍທີ່ທັງສອງສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 2000, ພັນທະມິດລະດັບໂລກສໍາລັບວັກແຊງ ແລະ ການສ້າງພູມຄຸ້ມກັນ (GAVI) ແລະ ກອງທຶນໂລກຕ້ານເອດ (AIDS), ວັນນະໂລກ ແລະ ໄຂ້ມາລາເຣຍ (GFATM).

ການວິເຄາະຂອງກອງທຶນແນວຕັ້ງໃນຮູບແບບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາພົບພໍ້ຫລາຍສິ່ງທັງດ້ານບວກ ແລະ ລົບ. ກອງທຶນແນວຕັ້ງເພື່ອສະໜອງຄວາມສົນໃຈຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອກໍານົດໝາຍກອງທຶນສໍາລັບຈຸດປະສົງສະເພາະ, ແລະ ອາດໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ເພາະວ່າພວກມັນອໍານວຍຜູ້ໃຫ້ທຶນເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແຜນງານທີ່ພິເສດສະເພາະ ແລະ ເລັ່ງໃສ່ຢ່າງຈຳກັດ. ກອງທຶນແນວຕັ້ງຍັງໄດ້ຮັບການຊົມເຊີຍສໍາລັບການສົ່ງມອບ 'ນະວັດກໍາແບບພະຫຸພາຄີນິຍົມ'. ເຖິງວ່າຈະມີຈໍານວນຜູ້ສະໜອງຈໍານວນຈໍາກັດ, ລະບົບການປົກຄອງຂອງພວກເຂົາສາມາດເປັນແບບທົ່ວເຖິງຂອງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ພາກເອກະຊົນ. ພວກເຂົາຍັງມີຊື່ສຽງສໍາລັບການສະໜອງຢ່າງໄວວາ, ດັ່ງດຽວກັນກັບຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການບົດເບືອນສາມາດເກີດຂຶ້ນຈາກຂະໜາດທີ່ໃຫຍ່ໂຕຂອງພວກມັນ ແລະ ລັກສະນະແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມ, ໂດຍທີ່ຊັບພະຍາກອນຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນຈໍາເປັນໃຫ້ຖືກຈັບຄູ່ກັນກັບຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ດ້ານການເງິນໃນປະເທດຜູ້ຮັບ, ໃນຂະນະດຽວກັບການດຶງດູດຊັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້ອອກຈາກລະບົບຂອງປະເທດ. ການຕິຊົມຢູ່ເລື້ອຍໆ ແມ່ນການຂາດແຄນການເນັ້ນໜັກໃສ່ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນປະເທດຜູ້ຮັບ.

ໃນຂະນະທີ່ຜົນກະທົບດ້ານການພັດທະນາທີ່ສະໜອງຜ່ານກອງທຶນແນວຕັ້ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ແລະ ວັດແທກໄດ້, ປະເທດຜູ້ຮັບຈະຕ້ອງດໍາເນີນການເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດກາລະໂອກາດສະໜອງໃຫ້ໂດຍກອງທຶນແນວຕັ້ງ ໃນຂະນະທີ່ຫຼຸດຜ່ອນການບົດເບືອນລົງສຸດຂີດ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າສະຖາບັນ ແລະ ລະບົບແຫ່ງຊາດຖືກສ້າງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ແທນທີ່ຖືກກີດກັ້ນໂດຍແຜນງານເຫລົ່ານີ້.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: Browne, S ແລະ R. Cordon, "ກອງທຶນແນວຕັ້ງ: ບົດຮຽນສໍາລັບພະຫຸພາຄີນິຍົມ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ", ລະບົບການພັດທະນາອົງການສະຫະປະຊາຊາດໃນອະນາຄົດ, ການບັນລະຍາຍສະຫຼຸບ 25, ມັງກອນ 2015.

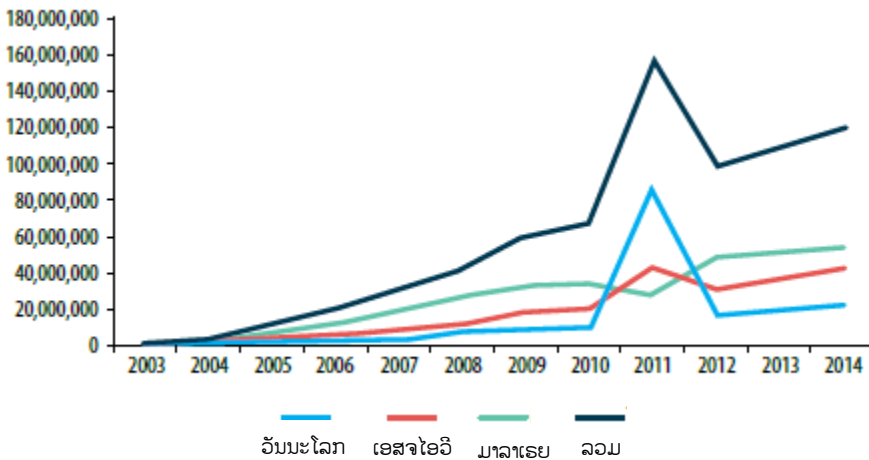
ກອງທຶນສຸຂະພາບແນວຕັ້ງ

ກອງທຶນໂລກເພື່ອຕ້ານໂລກເອດ, ວັນນະໂລກ ແລະ ໄຂ້ມາເລເຣຍ (GFATM) ໄດ້ມອບເງິນ 129.52 ລ້ານໂດລາໃຫ້ ສປປ ລາວ ຈາກສົກປີ 2003 ເຖິງ 2014; ຈົນຮອດປັດຈຸບັນ (ໃນທ້າຍປີ 2014), ປະມານ 121.8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຖືກເບີກຈ່າຍໄດ້ເກີນກວ່າ 94%. ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2003 ການຈັດສັນປະຈໍາປີໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໂດຍມີການຂຶ້ນລົງບາງຄັ້ງໃນປີ 2010–2012. ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຄໍາໝັ້ນໝາຍທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບປະເທດໃກ້ຄຽງຂອງຕົນ: ໄທ, ກໍາປູເຈຍ ແລະ ຫວຽດນາມ ທັງໝົດໄດ້ຮັບຄໍາໝັ້ນໝາຍໃນລະດັບ 100–500 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວນີ້.⁷⁴ ກອງທຶນສຸຂະພາບແນວຕັ້ງທີ່ສໍາຄັນອື່ນໆ, ພັນທະມິດລະດັບໂລກສໍາລັບວັກແຊງ ແລະ ການສ້າງພູມຄຸ້ມກັນ - GAVI- ໄດ້ເຮັດຄໍາໝັ້ນໝາຍຫຼາຍກວ່າ 20 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ໃນລະຫວ່າງປີ 2001 ຫາປີ 2012. ໃນຊ່ວງດັ່ງກ່າວນີ້ ມີການປ່ຽນແປງຂຶ້ນລົງ ເປັນປີຕໍ່ປີໃນບາງຄັ້ງໃນລະດັບຄວາມໝັ້ນໝາຍ ແຕ່ມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງໃນປີ 2014 ແລະ 2015 ເຊິ່ງແນ່ນອນທີ່ຈະສືບຕໍ່ໂດຍມີການປັບປຸງໃນຕົວຊີ້ບອກສຸຂະພາບຢູ່ໃນປະເທດ.

⁷⁴ ແຫລ່ງ: ຖານຂໍ້ມູນກອງທຶນໂລກ

ຊັບພະຍາກອນ ສໍາລັບ GFATM ແລະ GAVI ຕາມປົກກະຕິແມ່ນບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຢູ່ໃນລະດັບໂລກ, ໂດຍໄດ້ມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານທ້ອງຖິ່ນ. ໃນກໍລະນີຂອງ ສປປ ລາວ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ (MoH) ໄດ້ສ້າງໜ່ວຍງານທີ່ແຍກອອກຕ່າງຫາກເພື່ອຄຸ້ມຄອງກອງທຶນເຫຼົ່ານີ້. ເງິນທຶນເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ມີໜ້າຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ແຕ່ອີງໃສ່ກົນໄກພາຍໃນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງເງິນທຶນຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ.⁷⁵

ແຜນພາບ 4.5: ທຸລະກຳການໂອນເງິນກອງທຶນສາກົນທັງໝົດໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ

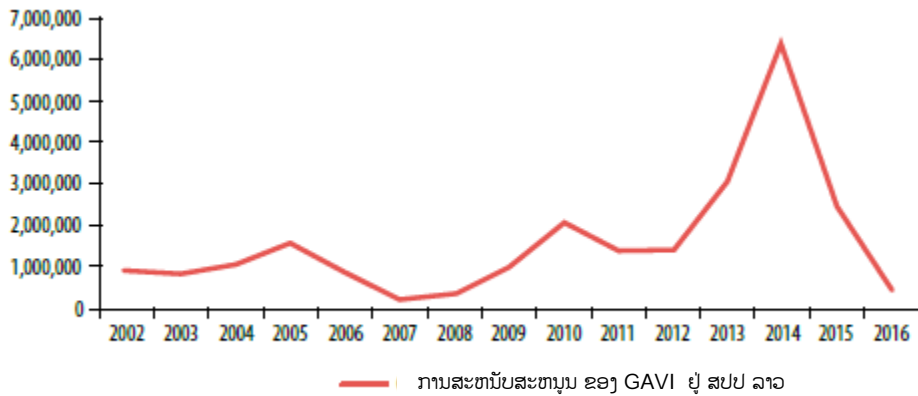
ແຫລ່ງ: ຖານຂໍ້ມູນກອງທຶນໂລກ

ການທົບທວນໂຄງການກອງທຶນໂລກ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເອດ ແມ່ນ, ຕາມກົດລະບຽບ, ໄດ້ຮັບການທົບທວນເປັນຢ່າງດີ ແລະສະມັດຖະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຄະແນນສູງ, ເມື່ອທຽບໃສ່ບັນດາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພະຍາດໄຂ້ມາລາເຣຍ ແລະ ວັນນະໂລກ. ໜຶ່ງໃນຄຳອະທິບາຍ (ໝາຍວ່າໃນທ້ອງຖິ່ນ) ແມ່ນວ່າແຜນງານເອດ ຕາມປົກກະຕິແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຂ້ອນຂ້າງງ່າຍຕໍ່ການຕິດຕາມ ແລະ ລາຍງານ, ໃນຂະນະທີ່ແຜນງານໄຂ້ມາລາເຣຍ ແລະ ວັນນະໂລກແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ເຂດຊົນນະບົດບ່ອນທີ່ຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ປະເມີນຜົນປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ. GAVI ສະໜັບສະໜູນ 'ການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດຕັບອັກເສບຊະນິດ B, ພະຍາດຕິດເຊື້ອ Haemophilus influenzae ຊະນິດ b (Hib) ແລະ ພະຍາດໄອໄກ່ (ຫລື pertussis-whooping cough) ແລະ ການລົງທຶນຄັ້ງດຽວໃສ່ການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດໜາກສຸກ, ພະຍາດເປັຍ ແລະ ໄຂ້ເຫຼືອງ'⁷⁶.

ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ 20.5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຈາກ GAVI 2001 ຫາ 2012. ເຖິງວ່າບໍ່ມີການສຶກສາດ້ານປະສິດທິຜົນທີ່ດຳເນີນສໍາລັບ ສປປ ລາວ, ບົດລາຍງານການເບີກຈ່າຍສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະເທດໄດ້ມີຂີດຄວາມສາມາດທີ່ຈະຖອນເງິນຈາກກອງທຶນ GAVI ແລະ ນໍາໃຊ້ພວກມັນອີງຕາມຄູ່ມືດ້ານການເງິນຂອງ GAVI. ໃນປີ 2002, ການກວດສອບຂໍ້ມູນ GAVI ດຳເນີນການໂດຍບໍລິສັດ PwC, ແລະ ບໍ່ມີບັນທຶກວ່າມີບັນຫາສໍາຄັນໃດໆ. ແຜນງານຂະຫຍາຍກວ້າງການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດ (EPI) ແມ່ນຈຸດຕິດຕໍ່ລະດັບປະເທດ. ກອງທຶນ GAVI ແມ່ນຈັດສັນໂດຍສໍານັກງານໃຫຍ່ ແລະ ພ້ອມມີການປັບປຸງສະຖານະການສຸຂະພາບທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະເຮັດຫຼຸດລົງ. ກອງທຶນທີ່ໄດ້ມີຄຳຫມັ້ນສັນຍາສໍາລັບປີ 2015 ແລະ 2016 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການຫຼຸດຖອຍ, ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແນ່ນອນວ່າຈະສືບຕໍ່.

⁷⁵ ເບິ່ງຢູ່: Greenhill ແລະ Ahmed (2013), ສໍາລັບການບັນລະຍາຍຢ່າງລະອຽດຂອງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ
⁷⁶ ເບິ່ງຕື່ມຢູ່ທີ່: <http://www.gavi.org/results/disbursements/#sthash.NYsNtP6x.dpuf>

ແຜ່ນພາບ 4.6: ການສະໜັບສະໜູນຂອງ GAVI ຢູ່ ສປປ ລາວ

ແຫລ່ງ: GAVI/WB ຖານຂໍ້ມູນຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາ

ທັງກອງທຶນໂລກ ແລະ GAVI ໄດ້ກະຈາຍຊັບພະຍາກອນການເງິນທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້, ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ບັນລຸໄດ້ສອດຄ່ອງກັບຕາມແຜນເຫຼົ່ານີ້. ບໍ່ມີບັນຫາສໍາຄັນໃດໆຖືກຍົກຂຶ້ນມາໂດຍພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງລະດັບປະເທດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າບາງຄັ້ງຂະບວນການລາຍງານແມ່ນຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ເສຍເວລາຫລາຍ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ພວກເຂົາເຈົ້າພໍໃຈກັບຜົນໄດ້ຮັບທີ່ປະເທດບັນລຸໄດ້ໃນແງ່ການປັບປຸງດ້ານສຸຂະພາບໃນບໍລິເວນເປົ້າໝາຍເຂົ້າແກ້ໄຂເຫຼົ່ານີ້.

4.2. ຊັບພະຍາກອນເອກະຊົນຈາກພາຍນອກ

4.2.1. ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI)

ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໄດ້ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຊຸມປີຫລັງມາ ນີ້. ປະເທດໄດ້ຮັບກະແສສຸດທິການລົງທຶນ FDI ທັງໝົດ 2,484 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕັ້ງແຕ່ປີ 2000 ຫາປີ 2014.. ມີທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນໜ້າສັງເກດໃນຊ່ວງເວລານີ້ເຊັ່ນດຽວກັນ: FDI ໃນປີ 2000 ແມ່ນ 33.8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ແລະໃນປີ 2014 ມີມູນຄ່າ 720.8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າຊາວເທົ່າໂຕ.⁷⁷ໂດຍວິທີການອ້າງອີງ, ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກ ສ່ຽງໃຕ້, FDI ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 45.5 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2000 ຫາ 109.7 ຕື້ໂດລາໃນປີ 2012, ຫຼາຍກວ່າສອງເທົ່າ.⁷⁸ ນັກລົງທຶນທີ່ສໍາຄັນຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນມາຈາກທະວີບອາຊີ (ຫວຽດນາມ, ຈີນ, ໄທ, ເກົາຫລີ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ມາເລເຊຍ ທີ່ເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນ).ຂະແໜງການຕົ້ນຕໍທີ່ດຶງດູດໄດ້ການລົງທຶນ FDI ຕາມທໍານຽມແມ່ນຂະແໜງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ແລະ ການຜະລິດພະລັງ ງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ໂດຍມີປ່າໄມ້ຢູ່ພາກເໜືອຂອງປະເທດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນຫວ່າງຫຼັງມານີ້, ການລົງທຶນແມ່ນຂະຫຍາຍອອກ, ໂດຍມີການລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນໃນຂະແໜງການອື່ນໆ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂະແໜງການບໍລິການ, ລວມທັງການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ສຸຂະພາບ.

ເພື່ອທີ່ຈະສາມາດແຂ່ງຂັນໃນທົ່ວໂລກໃນການດຶງດູດ FDI - ໂດຍສະເພາະພາຍນອກຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ-ການປັບປຸງທີ່ສືບຕໍ່ທາງດ້ານກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ລະບົບການບໍລິຫານສໍາລັບການລົງທຶນແມ່ນສິ່ງຈໍາເປັນ. ຕາມການຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດໂດຍຜູ້ສັງເກດການຄົນໜຶ່ງ, "ການປະຕິຮູບຫຼາຍຢ່າງກ່ຽວກັບການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບພາກເອກະຊົນສາມາດດໍາເນີນການໄດ້ຢ່າງໄວວາ ແລະ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ. ຍົກຕົວຢ່າງ ເຊັ່ນການສ້າງໃຫ້ກົດລະບຽບມີຄວາມສະດວກ ແລະ ລະບົບການບໍລິຫານທີ່ໃຊ້ໃນການຈົດທະບຽນທຸລະກິດ ແລະ ການອະນຸມັດການລົງທຶນ, ການສືບຕໍ່ເຮັດໃຫ້ຂະບວນການ

⁷⁷ ທະນາຄານໂລກ ຖານຂໍ້ມູນຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາ
⁷⁸ ອົງການ UNDP. ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືການພັດທະນາມີປະສິດທິຜົນ ພາກພື້ນອາຊີ-ປາຊີຟິກ

ພາສີສະດວກຂຶ້ນ ແລະ ຮັບປະກັນການບັງຄັບໃຊ້ທີ່ບໍ່ປ່ຽນແປງເລື້ອຍ ກົດໝາຍພາສີ-ອາກອນ ແລະ ການເກັບ/ປະຕິບັດຕາມຈະສົ່ງສັນຍານຄວາມໝາຍທີ່ໜັກແໜ້ນ ແລະ ເປັນທາງບວກຕໍ່ນັກລົງທຶນທີ່ມີທ່າແຮງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.⁷⁹ ການປະຕິຮູບທີ່ດິນ ແລະ ການອອກໃບຕາດິນໃຫ້ສໍາເລັດ ຍັງເປັນບຸລິມະສິດ; ເປັນການຕີລາຄາວ່າພຽງແຕ່ 30% ຂອງການຄອບຄອງທີ່ດິນຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຂຶ້ນໃບຕາດິນຢ່າງເປັນທາງການ.⁸⁰

ໃນແງ່ຂອງການກຳນົດເປົ້າໝາຍການລົງທຶນ FDI, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເນັ້ນຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍຢ່າງ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ປະກອບດ້ວຍການຕັ້ງຢູ່ໃຈກາງຂອງພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ (GMS) ແລະ ມີຊາຍແດນຮ່ວມກັບມຽນມາ, ກຳປູເຈຍ, ຈີນ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ.⁸¹ ໃນຂະນະທີ່ສືບຕໍ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງປະເທດເປັນຖານ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນທ່າແຮງໃນການຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກທີ່ເພີ່ມທະວີ, ຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ປ່າໄມ້ ແລະ ກະສິກຳ, ລັດຖະບານ ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍຖານການລົງທຶນຂອງຕົນ. ລັດຖະບານໄດ້ກ່າວເຖິງອັດຕາການເຕີບໂຕທີ່ໜັ້ນທ່ຽງໃນຂະແໜງການອື່ນໆ, ລວມທັງການຜະລິດອຸດສາຫະກຳເບົາ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການບໍລິການ. ການທ່ອງທ່ຽວ ອາດຈະມີບົດບາດສໍາຄັນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ມັນອາດສາມາດກະຕຸ້ນການການເຕີບໂຕໃນຂົງເຂດອື່ນໆ - ການຂົນສົ່ງ, ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ອື່ນໆ. ການທ່ອງທ່ຽວຖືກມອບໝາຍບຸລິມະສິດຫຼາຍຂຶ້ນ (ຢູ່ໃນເອກະສານການພັດທະນາຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດສະບັບໃໝ່ (NSED) ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາແຫ່ງຊາດສະບັບໃໝ່ ຮອດປີ 2030). ການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງໄດ້ດຶງດູດການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງຢູ່ໃນລະດັບຂອງການປູກຝັງລ້ຽງສັດແບບກຸ້ມຕົນເອງ (ເນື້ອທີ່ຂະໜາດນ້ອຍ, ເຕັກນິກປູກຝັງແບບສຸມ, ການໃຊ້ປຸຍໜ້ອຍຫຼືບໍ່ໄດ້ໃຊ້ເລີຍ). ສປປ ລາວ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະເປັນປະເທດທີ່ມີທ່າແຮງດ້ານການຜະລິດກະສິກຳຂະໜາດໃຫຍ່, ໃນຕົວຈິງແລ້ວ, ເປັນປະເທດທີ່ນໍາເຂົ້າສະບຽງອາຫານ, ໂດຍສະເພາະອາຫານທີ່ມີໂພຊະນາການສູງ. ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດລະບົບທຸລະກິດການກະສິກຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການຕໍາແຜ່ນ, ການຕັດຫຍິບ, ຫັດຖະກຳ, ການປຸງແຕ່ງໄມ້ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ສະໜັບສະໜູນ ສໍາລັບຂະແໜງການຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ ວ່າເປັນຂົງເຂດ ການພັດທະນາໄດ້ສໍາລັບທັງການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.⁸² ປະເທດ ຍັງເນັ້ນຄ່າແຮງງານທີ່ຕໍ່າຂອງຕົນ, ສະຖຽນລະພາບທາງການເມືອງ ແລະ ຄວາມປອດໄພສ່ວນບຸກຄົນ.

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ມີສືບເຂດເສດຖະກິດພິເສດ (SEZs) (ໃນເວລາຂຽນບົດລາຍງານນີ້), ພັດທະນາຂຶ້ນເປັນຄັ້ງທໍາອິດໃນປີ 2007, ແລະ ກໍາລັງສໍາຫຼວດຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການດຶງດູດການລົງທຶນເອກະຊົນເພື່ອພັດທະນາເຂດເສດຖະກິດພິເສດອື່ນໆ. ປະຈຸບັນ, 43% ຂອງນັກລົງທຶນແມ່ນມາຈາກຈີນ, 18% ແມ່ນນັກລົງທຶນຊາວລາວ, 7% ຈາກຍີ່ປຸ່ນ, 7% ຈາກຫວຽດນາມ ແລະ 5% ຈາກເອີຣົບ. ລັດຖະບານກ່າວອ້າງວ່າມູນຄ່າລວມຂອງການລົງທຶນໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດແມ່ນ 1 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ.

⁷⁹ ຖະແຫລງການຂອງອົດສະຕາລີ ຢູ່ກອງປະຊຸມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຕະມິນ ຂອງ ສປປ ລາວ ປີ 2014, ໃນວັນທີ 14 ເດືອນພະຈິກ 2014, ໜ້າ.2.

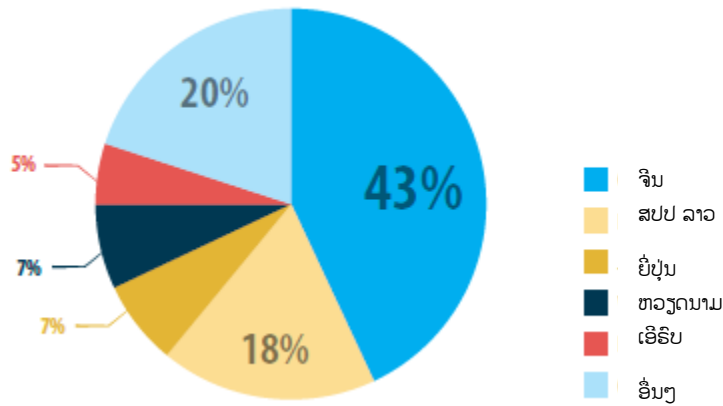
⁸⁰ ຖະແຫລງການຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາເອີຣົບ ຢູ່ກອງປະຊຸມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຕະມິນຂອງ ສປປ ລາວ ປີ 2014, (17/11/2014), ໜ້າ.4

⁸¹ ປະເທດພາກພື້ນຫລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ(GMS) ມີຄື ກຳປູເຈຍ, ຈີນ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນແຂວງຢຸນນາແລເຂດບົກຄອງຕົນເອງກວ່າງຊີຈ້ວງ), ສປປ ລາວ ມຽນມາ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ. GMS ກວມເອົາ 2.6 ລ້ານກິໂລແມັດມົນທົນ ແລະ ມີປະຊາກອນ ທຄ່ຄາດຄະເນ ປະມານ 326 ລ້ານຄົນ.

⁸² ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ປະຈຳປີ ຫນ່ວຍງານຂະແໜງການການຄ້າ ແລະ ພາກເອກກະຊົນ ປີງົບປະມານ2013-2014, 2014, ໜ້າ1

ແຜ່ນພາບ 4. 7: ນັກລົງທຶນໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດຂອງ ສປປ ລາວ

ໃນລະດັບນະໂຍບາຍ, ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດບູລິມະສິດການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມສຳລັບການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍຜ່ານ, ໃນບາງສ່ວນ, ການຊຸກຍູ້ລະດັບຂອງການເຊື່ອມໂຍງດ້ານການຄ້າລະດັບພາກພື້ນພາຍໃຕ້ GMS ແລະ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ (AEC) ແລະ ໃນທົ່ວໂລກພາຍຫຼັງການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ (WTO). ເປົ້າໝາຍອື່ນໆ ລວມມີການປັບປຸງການອຳນວຍຄວາມສະດວກການຄ້າ, ສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດທົ່ວໄປ, ແລະ ການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງການຄ້າ, ສະພາບແວດລ້ອມທຸລະກິດທົ່ວໄປ, ແລະ ການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງການຄ້າ. ອັນທີ່ຈິງ, ໃນບົດລາຍງານການປະກອບທຸລະກິດ ສະບັບຫລ້າສຸດຈັດທຳໂດຍທະນາຄານໂລກສຳລັບ ສປປ ລາວ, ເຖິງວ່າຄວາມງ່າຍຂອງການຈັດອັນດັບ ການປະກອບທຸລະກິດໂດຍລວມຂອງປະເທດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຈັດຈຸດ, ຈາກ 155 ໃນປີ 2014 ມາເປັນ 148 ໃນປີ 2015, ແຕ່ຍັງຕາມຫລັງປະເທດໃກ້ຄຽງໃນການເປັນຈຸດໝາຍທີ່ຖືກໃຈສຳລັບການລົງທຶນ.⁸³ ມາເລເຊຍ, ໄທ, ຫວຽດນາມ, ຈີນ, ອິນໂດເນຊີ ແລະ ກຳປູເຈຍ ທັງໝົດຢູ່ອັນດັບສູງກວ່າ ໃນການຈັດອັນດັບຂອງທະນາຄານໂລກ. "ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເກັບກຳໂດຍບົດລາຍງານການປະກອບທຸລະກິດ, ການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດຢູ່ລາວ ຕ້ອງມີ 6.0 ຂັ້ນຕອນ, ໃຊ້ເວລາ 92.0 ວັນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ 5.7% ຂອງລາຍຮັບຕໍ່ຫົວຄົນ ແລະ ທຶນຂັ້ນຕໍ່າທີ່ຕ້ອງຊຳລະໃນອັດຕາ 0,0 % ຂອງລາຍໄດ້ຕໍ່ຫົວຄົນຕໍ່ປີ."⁸⁴ ຕາມທີ່ລະບຸໂດຍສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາ ຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ, "ລາວຖືກຈັດຢູ່ອັນດັບທີ່ບໍ່ດີໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການຫຼົ້ມລະລາຍ, ປົກປ້ອງນັກລົງທຶນ (ທີ່ 187), ການໄດ້ ຮັບສິນເຊື່ອ (ທີ່ 159), ຊຳລະພາສີ-ອາກອນທີ່ງ່າຍ (ທີ່ 119) ແລະ ການຈັດການກັບຄຳຂ້າມຊາຍແດນ (ທີ່ 161)."⁸⁵ ການສຶກສາຫຼາຍຄັ້ງໃນໄລຍະຫຼັງ ກ່ຽວກັບບັນຍາກາດການລົງທຶນຂອງລາວ ອ້າງເຖິງການເຂົ້າເຖິງການສະໜອງທຶນ, ການຂາດແຄນແຮງງານທີ່ມີທັກສະ, ແລະ ພາສີ-ອາກອນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມທີ່ສູງເປັນຂໍ້ຈຳກັດທີ່ສຳຄັນຕໍ່ການລົງທຶນ.

ການຄ້າ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນຄວນເປັນໂຕຂັບເຄື່ອນຂອງການລົງທຶນ ຢູ່ ສປປ ລາວ. ການສົ່ງອອກເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງປີຕໍ່ປີແຕ່ເຂັ້ມຂຶ້ນຢູ່ໃນຂະແໜງການພະລັງງານ ແລະ ຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ. ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ປະເມີນວ່າທັງສອງຂະແໜງການນີ້ກວມເອົາ 56% ຂອງມູນຄ່າການສົ່ງອອກທັງໝົດໃນປີ 2007;⁸⁶ ແລະ ພາຍໃນປີ 2014 ສິ່ງນີ້ໄດ້ເຕີບໂຕເຖິງ 70% ຂອງການສົ່ງອອກທັງໝົດ.⁸⁷ ຂໍ້ມູນຂອງລັດຖະບານ ຍັງຢືນຢັນວ່າການຄ້າແມ່ນເຂັ້ມຂຶ້ນຢ່າງສູງອີງຕາມຈຸດໝາຍປາຍທາງ.

⁸³ ຄວນຈະຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດວ່າ ການຈັດອັນດັບໂດຍລວມຂອງປະເທດ ແມ່ນຫນ້າທີ່ການຂອງປະສິດທິພາບຂອງຕົນທຽບກັບປະເທດອື່ນໆທັງໝົດ. ດັ່ງນັ້ນ, ການປັບປຸງໃນການຈັດອັນດັບອາດບໍ່ແມ່ນການສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນປະສິດທິພາບດີຂຶ້ນໃນບັນຍາກາດຂອງທຸລະກິດ ແຕ່ສາມາດສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນວ່າປະເທດອື່ນໆ ຂາດແຄນຄວາມດຶງດູດສຳລັບການລົງທຶນ ຫລາຍກວ່າ.

⁸⁴ ທະນາຄານໂລກ, ການປະກອບທຸລະກິດ 2015, ມັງຫນ້າໄປເກີນກວ່າປະສິດທິພາບ: ຂໍ້ມູນເສດຖະກິດ 2015 ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ຫນ້າ. 17

⁸⁵ GIZ (2014), ການສຳຫຼວດວິສາຫະກິດ HRDME 2013 ສຳລັບສປປ ລາວ, ຫນ້າ. 34

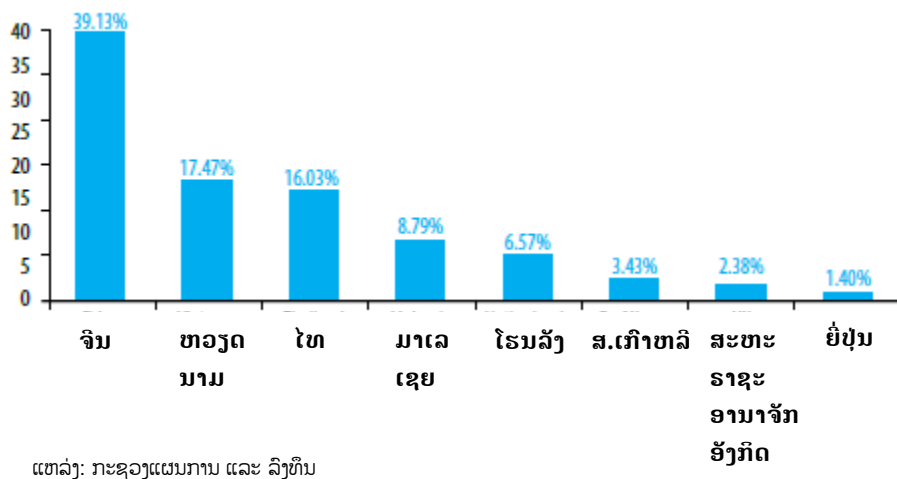
⁸⁶ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ (2013), ການສຶກສາການວິນິດໄສ 2012 ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ຫນ້າ. 11

⁸⁷ ລາຍງານປະຈຳປີ ຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ 2014.

ປະເທດໄທ ເປັນຈຸດໝາຍປະມານ 50% ຂອງການສົ່ງອອກຕັ້ງແຕ່ປີ 2005-10, ຕິດຕາມມາໂດຍຫວຽດນາມ, ອິດສະຕາລີ ແລະ ຈີນ. ໄທ ຍັງເປັນແຫຼ່ງຂອງການນຳເຂົ້າຂອງ ສປປ ລາວ ປະມານ 75%, ເຊິ່ງຕິດຕາມມາໂດຍ ຈີນ, ຫວຽດນາມ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ.⁸⁸ ສປປ ລາວ ມີຫນຶ່ງຂອງອັດຕາການມີຮ່ວມຮ່ວມໃນວຽກເຮັດງານທຳຂອງແມ່ຍິງທີ່ສູງທີ່ສຸດໃນພາກພື້ນ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໄວວາບັນດາຂະແໜງການສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍ ດັ່ງເຊັ່ນການຕັດຫຍິບເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ທຸລະກິດ ກະສິກຳ ທັງໝົດມີເປົ້າໝາຍແຮງງານຍິງທີ່ສູງ."⁸⁹

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ສະພາບໂຄງລ່າງພື້ນຖານການຂົນສົ່ງໃນປະຈຸບັນຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າເກນມາດຕະຖານ. ໃນຂະນະ ສົ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ສ້າງກາລະໂອກາດສໍາລັບການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນ, ແຕ່ຍັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງປະເທດທີ່ຈະກຳ ເອົາຄວາມໄດ້ປຽບຂອງສະຖານະພາບຂອງຕົນທີ່ເປັນຈຸດຄົບສີ່ແຍກເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມຂອງ GMS. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໂດຍ ທະນາຄານ ADB, "ໂດຍທົ່ວໄປ, ຂະແໜງການຂົນສົ່ງຍັງຢູ່ໃນສະພາບບໍ່ດີ ແລະ ສິ່ງຜົນໃຫ້ເກີດຄວາມຍໍ້ຖໍ້ຕໍ່ການລົງທຶນທັງພາຍ ໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ເຄືອຂ່າຍເສັ້ນທາງທີ່ຄຸ້ມຄອງເປັນຢ່າງດີ ແມ່ນຫນຶ່ງໃນຂໍ້ກຳນົດເບື້ອງຕົ້ນທີ່ຈຳເປັນສໍາລັບການເຕີບໂຕທາງ ດ້ານເສດຖະກິດ. ຄ່າຂົນສົ່ງມີລາຄາແພງທີ່ສຸດໃນປະເທດອາຊຽນນໍາກັນ ແລະ/ຫຼືບາງທີຢູ່ໃນອາຊີ, ຍ້ອນວ່າລາວບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດ ກັບທະເລ. ຕັ້ງຢູ່ຈຸດສູນກາງຍຸດທະສາດຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ, ລາວ ສາມາດມີບົດບາດເປັນສູນກາງການປຸງແຕ່ງເພື່ອການສົ່ງອອກ ລະຫວ່າງປະເທດ ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປັນຈິງຄວາມໄດ້ປຽບ ດັ່ງກ່າວ, ການປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານແມ່ນປະເດັນບຸລິມະສິດ."⁹⁰

ແຜ່ນພາບ 4.8: FDI ແຍກຕາມປະເທດ (% ຂອງຈໍານວນລວມ) :ປີ 1989-2015

ສປປ ລາວ ເນັ້ນການເຖິງການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ເປັນດັ່ງຄວາມໄດ້ປຽບຕົ້ນຕໍ. ສິ່ງນີ້ລວມມີຕະຫຼາດອາຊຽນທີ່ກວ້າງກວ່າໂດຍມີປະ ຊາກອນຫຼາຍກວ່າ 500 ລ້ານຄົນ ລວມທັງພາກໃຕ້ຂອງປະເທດໃກ້ຄຽງ ເຊັ່ນຈີນ. ສປປ ລາວ ເປັນ ຂົວເຊື່ອມລະຫວ່າງຫວຽດ ນາມ ແລະ ໄທ ຜ່ານແລວເສດຖະກິດຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກຕໍ່ກັບເຂດເສດຖະກິດພິເສດຢູ່ສະຫວັນນະເຂດ, ອອກແບບມາ ເພື່ອເປັນສູນການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ສໍາຄັນ. ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບສິດພິເສດທາງການການຄ້າຝ່າຍດຽວກັບ 39 ປະເທດ ລວມ ທັງຫຼາຍປະເທດຢູ່ເອີຣົບ, ຍີ່ປຸ່ນ, ການາດາ, ອິດສະຕາລີ, ອິນເດຍ, ຈີນ ແລະ ເກົາຫຼີໃຕ້. ລາວ ຍັງໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາການ ລົງທຶນສອງຝ່າຍທີ່ມີຫຼາຍກວ່າ 27 ປະເທດ ຢູ່ອາຊີ ແລະ ເອີຣົບ.

⁸⁸ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ (2013), *ການສຶກສາການວິນິດໄສ 2012 ສໍາລັບ ສປປ ລາວ*, ໜ້າ. 11
⁸⁹ *ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າປະຈຳປີຂອງໜ່ວຍງານວິຊາການ ດ້ານການຄ້າ ແລະ ພາກເອກກະຊົນ ປີງົບປະມານ 2013-2014, 2014*, ໜ້າ. 3
⁹⁰ ທະນາຄານ ADB (2013), *ເອກະສານປະເທດ ສໍາລັບກອງປະຊຸມວິຊາການລັະດັບພາກພື້ນກ່ຽວກັບບຸກມິເວດ-ອຸດສາຫະກຳ*, ໜ້າ 11.

ດັ່ງທີ່ເຫັນໃນຮູບ 4.8, ໃນຊ່ວງ 1989–2015, FDI ຖືກຄອບງຳໂດຍປະເທດໃກ້ຄຽງຂອງ ສປປ ລາວ, ໂດຍສະເພາະທີ່ເຫັນຊັດເຈນແມ່ນຈີນ, ຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ. ມາເລເຊຍ, ໂຮນລັງ ແລະ ເກົາຫລີໃຕ້ ຍັງຢູ່ໃນແປດອັນດັບຕົ້ນນັກລົງທຶນຊັ້ນນຳ. ໃນຂະນະທີ່ການຕອບສະໜອງການລົງທຶນມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຈາກປະເທດໃນພາກພື້ນ, ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນດັ່ງກ່າວນີ້ໃນການລົງທຶນ FDI ຈາກພາກພື້ນໜ້າເຖິງການຂາດແຄນຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນທົ່ວໂລກ. ຍັງເນັ້ນໜັກອີກວ່າ ສປປ ລາວ ຍັງຄົງເອື້ອຍອົງຫຼາຍເກີນໄປຕໍ່ການລົງທຶນ FDI ທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນຖານ, ເຊິ່ງມີແນວໂນ້ມຈະຖືກະທົບຈາກພາຍນອກ (ທັງຢູ່ໃນລະດັບສິນຄ້າ ແລະ ແຫຼ່ງຂອງການລົງທຶນ), ດັ່ງດຽວກັນກັບຄວາມຫ່ວງໄຍທີ່ກຳລັງມີຢູ່ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ຂີ້ຂັດແຍ້ງໃນການຄອບຄອງທີ່ດິນ.

ການເອື້ອຍອົງຫຼາຍເກີນໄປໃສ່ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນ FDI ໃນປະຈຸບັນແມ່ນສິ່ງທ້າທາຍທີ່ຮັບຮູ້ກັນດີຢູ່ ສປປ ລາວ, ແລະ ໜຶ່ງໃນນັ້ນ ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງປະເທດທີ່ຈະສົ່ງເສີມການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ SDGs. ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການດຶງດູດການລົງທຶນ FDI ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ບໍ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະລາວ ແລະ ໃນຄວາມເປັນຈິງແມ່ນຈຸດສຸມດັ່ງດຽວກັນກັບປະເທດໃກ້ຄຽງເຊັ່ນ ຫວຽດນາມ. ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ບົດລາຍງານ DFAA ສຳລັບຫວຽດນາມໄດ້ພິຈາລະນາຕໍ່ບັນຫານີ້ຢ່າງເລິກເຊິ່ງໃນບາງດ້ານ, ກ່າວຄື:

"ເພື່ອຈະໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນຂອງການພັດທະນາຈາກການລົງທຶນ FDI ຢູ່ປະເທດຕົນ, ຫວຽດນາມ ຕ້ອງໄດ້ດຶງດູດການລົງທຶນທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ສ້າງກາລະໂອກາດສຳລັບບໍລິສັດຫວຽດນາມເຮັດວຽກຮ່ວມກັບບໍລິສັດຕ່າງປະເທດພາຍໃຕ້ຕ່ອງໂຊ່ຄຸນຄ່າສາກົນ. ບໍ່ມີຍຸດທະສາດໃດໜຶ່ງທີ່ພໍດີກັບຂະໜາດທັງໝົດສຳລັບການບັນລຸສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້. ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຊຸດຂອງການເຂົ້າແກ້ໄຂທີ່ເຊື່ອມໂຍງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຂະແໜງການທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ດ້ານພູມສັນຖານ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງອີງໃສ່ການວິເຄາະຢ່າງລະອຽດຂອງຂົງເຂດທີ່ຫວຽດນາມມີທ່າແຮງທີ່ຈະວາງໂຕເປັນຜູ້ສະໜອງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມກັບບໍລິສັດຕ່າງປະເທດ, ແລະ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຄຳແກ້ວ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າ ປະເຊີນຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເຈາະຈົງ. ສິ່ງນີ້ຄວນສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ການອອກແບບຊຸດຂອງການເຂົ້າແກ້ໄຂ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຄຳແກ້ວ, ດັ່ງເຊັ່ນ: ການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ການຈັດສັນທີ່ດິນ, ການເຂົ້າເຖິງດ້ານການສະໜອງທຶນ, ການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາຊີບ, ສິ່ງຈູງໃຈທາງດ້ານພາສີ-ອາກອນ, ແລະ ການປະຕິຮູບດ້ານລະບຽບການ." ⁹¹

ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ບົດການປະເມີນບັນຍາກາດການລົງທຶນທີ່ຈັດທຳໂດຍທະນາຄານໂລກສຳລັບ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2014 ແມ່ນ "ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນດ້ານນະໂຍບາຍໃນທຳມະການຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ". ເປັນການສະເໜີວິທີການໃນຕໍ່ໜ້າສຳລັບ ສປປ ລາວ ໃນແຕ່ງທີ່ໂຈ່ງແຈ້ງແຕ່ຊັດເຈນ, ສະຫຼຸບວ່າຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍປະເຊີນສອງວິທີທາງທີ່ເປັນໄປໄດ້, "ທຸລະກິດຕາມເຄີຍ," ເຊິ່ງໝາຍເຖິງການສືບຕໍ່ວິທີທາງທີ່ດຳເນີນການດັ່ງທີ່ເຄີຍໃນປະຈຸບັນ, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງຮູບແບບການຊຸດຄົ້ນທີ່ອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຫລືແນວທາງການພັດທະນາທາງເລືອກທີ່ສະແຫວງຫາທີ່ຈະປະຕິຮູບຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ສະພາບແວດລ້ອມທຸລະກິດທີ່ເອື້ອອຳນວຍການປັບປຸງຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ທີ່ຄາດການໄດ້. ສຳລັບວິທີທາງຖັດມາທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນເປັນຈິງ, ການປະເມີນ ໄດ້ສະເໜີ ບາດກ້າວດຳເນີນນະໂຍບາຍຈຳນວນໜຶ່ງ, ເຊິ່ງກວມເອົາຂົງເຂດຕ່າງໆ ນັບຈາກການປ່ຽນແປງລະບອບການເກັບພາສີ-ອາກອນ, ການຫັນເປັນທັນສະໄໝ ຂອງຂະແໜງການເງິນ ແລະ ຄຳໝັ້ນສັນຍາຂອງພາກລັດໃນທຸກໆດ້ານເຊິ່ງປະເທດຊາດ ເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມກັບພາກເອກະຊົນ.⁹²

ເປັນທີ່ແນ່ນອນ ວ່າຂອບເຂດຂອງການປະຕິຮູບທີ່ຕ້ອງການ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ມີໄລຍະຍາວ ແລະ ຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນໝາຍ ດັ່ງດຽວກັນກັບຊັບພະຍາກອນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຍ້ອນຄວາມສຳຄັນຂອງ FDI ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆຂອງການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນຕາມທີ່ເປັນກະແສຂອງການສະໜອງທຶນ, ຄວາມສຳຄັນຂອງການໃຊ້ປະໂຫຍດກະແສ

⁹¹ ບົດລາຍງານ DFAA ຂອງຫວຽດນາມ, ໜ້າ 46.
⁹² ທະນາຄານໂລກ, ການປະເມີນບັນຍາກາດການລົງທຶນ ປີ 2014, "ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນທຳມະການຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ", ປີ 2014.

ດັ່ງກ່າວນີ້ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8, ລວມທັງການເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ເປົ້າໝາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດທີ່ຈະເວົ້າເກີນຈິງໄດ້. ໃນການເຊື່ອມຕໍ່ນີ້, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ອາດຈະຕ້ອງພິຈາລະນາເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບການໃຊ້ປະໂຫຍດກະແສການສະໜອງທຶນອື່ນໆ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ODA, ເພື່ອສືບຕໍ່ດໍາເນີນການວາລະປະຕິຮູບດັ່ງກ່າວນີ້.

4.2.2. ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດຂອງແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ການໂອນເງິນໂດຍຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ

ຢູ່ ສປປ ລາວ, ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ ບໍ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕໍ່ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ (ທຽບຖານກັບກະແສອື່ນໆ), ໂດຍທົ່ວໄປຍ້ອນວ່າມັນມີຈໍານວນໜ້ອຍກວ່າ 1% ຂອງ GDP (ຍົກເວັ້ນໃນປີ 2011, 1.34%) ສໍາລັບໃນຊ່ວງປີ 2000-2013. ດັ່ງທີ່ເຫັນໃນຮູບ 4.9, ສິ່ງນີ້ແມ່ນຍັງຕໍ່າເມື່ອທຽບກັບປະເທດອື່ນໆໃນພາກພື້ນອາຊີ. ໂດຍລວມ, ຕົວເລກການສົ່ງເງິນກັບປະເທດສໍາລັບ ສປປ ລາວ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າຈໍານວນສະເລ່ຍຂອງປະເທດລາຍໄດ້ປານກາງ (LMIC), ເຊິ່ງແມ່ນ 4.3% GDP ໃນປີ 2011.⁹³ ເຖິງວ່າຈະມີບາງສະຖິຕິກ່ຽວກັບການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ, ມັນເປັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະສ້າງຕົວເລກທີ່ແນ່ນອນ ສໍາລັບກະແສຂາເຂົ້າຂອງເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດມາຍັງ ສປປ ລາວ. ຖານຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານໂລກ ລະບຸວ່າ 59.32 ລ້ານໂດລາສະ ຫະລັດໄດ້ຖືກສົ່ງມາຍັງ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2013,⁹⁴ ຫຼື 0.53% ຂອງ GDP.⁹⁵

ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມປະເທດກໍາລັງພັດທະນາເຊັ່ນ ສປປ ລາວ, ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດຂອງແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ຊຸມຊົນເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານ ສາມາດເປັນແຫຼ່ງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ສໍາຄັນ ສໍາລັບຫລາຍໆຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ, ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາ ບໍ່ໄດ້ເປັນຕົວແທນໃນອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງຂອງ GDP ເມື່ອທຽບກັບປະເທດອື່ນໆ. ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ ສາມາດເຮັດໜ້າທີ່ເກືອບເປັນເຫມືອນດັ່ງລະບົບບໍານານແບບບໍ່ເປັນທາງການ, ໂດຍຜ່ານແບບຈໍາລອງຄົນເຫຼືອມລຸ້ນ, ຊາວຫນຸ່ມ, ປະຊາກອນໄວອອກແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດເກືອກຸນຄົນລຸ້ນກ່ອນທີ່ຍັງຢູ່ບ້ານເຮືອນ. ໃນກໍລະນີຂອງ ສປປ ລາວ, ໃນຂະນະທີ່ການພັດທະນາຂອງຕົນມີຄວາມຄືບໜ້າ, ມັນກໍ່ເປັນການຍາກທີ່ຈະວາງແຜນທ່າອ່ຽງຂອງກະແສການສົ່ງເງິນກັບປະເທດຂອງແຮງງານຍ້າຍຖິ່ນຖານ. ເຖິງແມ່ນວ່າທິດສະດີບົ່ງບອກວ່າມັນຈະຫລຸດຜ່ອນລົງ, ມັນຍັງເປັນໄປໄດ້ວ່າມັນອາດຈະເຕີບໂຕຕາມທີ່ ສປປ ລາວ ເຊື່ອມສານເຂົ້າໄດ້ດີກວ່າເກົ່າພາຍໃນກຸ່ມກ້ອນເສດຖະກິດພາກພື້ນ (ASEAN, ແມ່ນໍ້າຂອງ, ແລະ ອື່ນໆ). ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສາມາດພິຈາລະນາບາດກ້າວດໍາເນີນການທີ່ມີທ່າແຮງຈໍານວນໜຶ່ງເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບກະແສຂາເຂົ້າການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ (ແລະຄົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ) ມາຍັງປະເທດຊາດ.

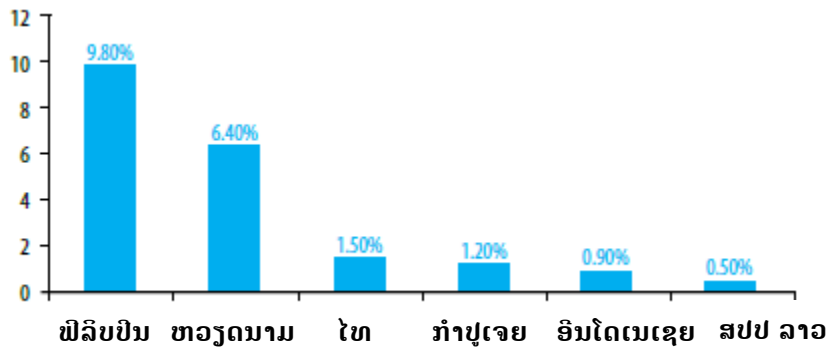
ເນື່ອງຈາກວ່າ ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດແມ່ນກະແສການເງິນທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ-ໃນປະລິມານເດັດຖານ ແລະ ຕາມທີ່ເປັນອັດຕາສ່ວນຂອງ GDP- ສໍາລັບຫຼາຍໆປະເທດໃນພາກພື້ນອາຊີ, ສປປ ລາວ ສາມາດຮຽນຮູ້ຈາກປະສົບການຂອງປະເທດອາຊີອື່ນໆ. ການສຶກສາ DFAA ອື່ນໆ, ລວມທັງຂອງບັງກະລາເທດ ແລະ ຟິລິບປິນ ໄດ້ລົງເລິກໃນຄຸນລັກສະນະ ແລະ ກາລະໂອກາດສໍາລັບກະແສການສົ່ງເງິນກັບປະເທດເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາປະເທດຊາດ. ບົດສະຫຼຸບການພົບເຫັນທີ່ສໍາຄັນຈາກການປະເມີນຂອງບັງກະລາເທດ ແມ່ນບັນທຶກໄວ້ໃນຂອບຂໍ້ຄວາມ 15.

⁹³ ໃນບົດດຽວກັນກັບຂ້າງເທິງ (Ibidem)

⁹⁴ ຮອດເດືອນມີນາ 2016, 2013 ແມ່ນປີທີ່ຫຼ້າສຸດ ທີ່ມີຂໍ້ມູນ ຢູ່ໃນຖານຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານໂລກ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຂໍ້ມູນປີ 2014 ແມ່ນມີສໍາລັບປະເທດອື່ນໆ ເກືອບທັງຫມົດ.

⁹⁵ ເບິ່ງຢູ່: ຖານຂໍ້ມູນຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາໃນທົ່ວໂລກ ຂອງທະນາຄານໂລກ.

ແຜ່ນພາບ 4.9: ເງິນສົ່ງກັບປະເທດຄິດໄລ່ເປັນເປີເຊັນຂອງ GDP ໃນປີ 2013

ແຫຼ່ງ: ທະນາຄານໂລກ

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 15: ປະສິບການຂອງການໃຊ້ປະໂຫຍດເງິນສົ່ງກັບປະເທດເພື່ອການພັດທະນາ ຂອງ ບັງກະລາເທດ

ຊັບພະຍາກອນຈາກການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ຄົນຍ້າຍຖິ່ນຖານໃນທົ່ວໂລກ ແມ່ນອົງປະກອບສໍາຄັນຂອງຂະບວນການພັດທະນາບັງກະລາເທດ ແລະ ເປັນໂຕຂັບເຄື່ອນທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບການພັດທະນາສັງຄົມ ສໍາລັບຫລາຍລ້ານຂອງຄົນທີ່ມາຈາກພື້ນຖານດ້ານເສດຖະກິດທີ່ຕໍ່າ ຫຼື ດ້ອຍໂກາດ. ເປັນປະເທດອັນດັບແປດທີ່ໄດ້ຮັບການເງິນສົ່ງກັບປະເທດສູງສຸດໃນໂລກ, ການເຕີບໂຕຂອງກະແສການສົ່ງເງິນກັບປະເທດສະເລ່ຍໄດ້ປະມານ 20 % ຕໍ່ປີ ນັບຕັ້ງແຕ່ກາງຊຸມປີ 1970 ແລະ ເປັນທັງໝົດ 15.2 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີປະມານ 2015. ລາຍໄດ້ຂອງກະແສການສົ່ງເງິນກັບປະເທດກໍາລັງພື້ນເດັ່ນເປັນແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທີ່ສໍາຄັນຍິ່ງເພື່ອປັບປຸງເສດຖະກິດຊົນນະບົດ ແລະ ເສດຖະກິດທີ່ລ້າຫລັງໃນປະເທດ, ຍ້ອນວ່າໄດ້ມີການຄາດຄະເນວ່າ 60 % ຂອງເງິນສົ່ງກັບປະເທດເພີ່ມພູນໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດຊົນນະບົດ.

ປະສິດທິພາບດ້ານເສດຖະກິດຂອງການສົ່ງເງິນກັບຈາກສາກົນຢູ່ບັງກະລາເທດ ແມ່ນເຄື່ອງປັບປຸງຊັບພະຍາກອນສໍາເລັດທີ່ບັນລຸໄດ້ຂອງນະໂຍບາຍລັດຖະບານຈໍານວນໜຶ່ງ ແລະ ການບໍລິການທີ່ສະໜັບສະໜູນ, ລວມທັງ (1) ການສ້າງຕັ້ງກະຊວງທີ່ອຸທິດໃຫ້ແກ່ວຽກງານນີ້ (ກະຊວງສະຫວັດດິການຂອງຄົນຍ້າຍພູມລໍາເນົາ ແລະ ການເຮັດວຽກງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ) ທີ່ສົ່ງເສີມຄວາມສົນໃຈຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ.(ii) ສະຖາບັນການເງິນຕັ້ງໃຫມ່; (iii) ການປົກສາຫາລິທາງການທຸດທີ່ມີປະສິດທິຜົນກັບບັນດາປະເທດເຈົ້າພາຍເພື່ອເປີດຕະຫລາດແຫ່ງໃຫມ່ ແລະ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ; (iv) ການຍົກເວັ້ນພາສີ-ອາກອນ ແລະ ການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ; ແລະ (v) ການສົ່ງເສີມສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກຕັ້ງໃຫມ່ ແລະ ການບໍລິການທະນາຄານຜ່ານທາງມິຖີ. ຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍຂອງນະໂຍບາຍລັດຖະບານ ແມ່ນເພື່ອຂະຫຍາຍຕະຫຼາດແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ, ການອໍານວຍຄວາມສະດວກກາລະໂອກາການມີວຽກເຮັດງານທໍາ ແລະ ສະໜອງການສະໜູນດ້ານການເງິນຢ່າງພຽງພໍ.

ຍັງໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຮັບປະກັນການປະສານງານດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ສະຖາບັນ, ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຂົງເຂດນະໂຍບາຍ ແລະ ເອກະສານຂອງລັດຖະບານທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແລ້ວ, ລວມທັງແຜນການຫ້າປີ ຄັ້ງທີ 7; ຍຸດທະສາດດ້ານສະຫວັດດິການສັງຄົມແຫ່ງຊາດ; ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການເຮັດວຽກງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງບັງກະລາເທດ (2013); ນະໂຍບາຍການຈ້າງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ (ຢູ່ໃນຂະບວນການສະຫຼຸບຜົນ). ເຖິງວ່າຈະມີຂອບເຂດກວ້າງຂອງນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການທີ່ມີຜົນສໍາເລັດ, ເປັນການຮັບຮູ້ວ່າຍັງມີຫຼາຍຢ່າງ ທີ່ຈະຕ້ອງເຮັດຫຼ້ອນ ເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດທໍາແຮງຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງທັງເງິນສົ່ງກັບ ແລະ ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ. ການສຶກສາໃນການປະເມີນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ (DFA) ໄດ້ຈໍາແນກຂົງເຂດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ສໍາລັບຄວາມສົນໃຈ ເພີ່ມຕື່ມອີກ:

- ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂີດຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາການ, ການຈັດຕັ້ງ, ແລະ ດ້ານການເງິນຂອງກະຊວງສະຫວັດດິການຂອງຄົນຍ້າຍພູມລໍາເນົາ ແລະ ການເຮັດວຽກງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ (MoEWOE) ແລະ ອົງກອນທີ່ສັງກັດ;
- ສຸມໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການສົ່ງເງິນກັບ ໂດຍຜ່ານການ bankarisation ທີ່ເພີ່ມຕາມຂັ້ນຂອງຜູ້ຮັບເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມາຈາກ ພູມຫລັງທີ່ທຸກຍາກ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດ;
- ປັບປຸງຜົນກະທົບຂອງການສົ່ງເງິນກັບປະເທດຕໍ່ເງິນຝາກປະຢັດ ແລະ ກິດຈະກໍາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ;
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງເພີ່ມຕື່ມ ຂີດຄວາມສາມາດການເຈລະຈາທາງການທຸດ ເພື່ອຮັບປະກັນສິດທິຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຖານຢູ່ຕ່າງປະເທດ; ແລະ
- ປະກາດເປັນກົໝາຍ ຂະບວນການແປງເປັນດິຈິຕັລ ແບບຮອບດ້ານ ຂໍ້ມູນຂອງການເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ລັດຖະບານບັງກະລາເທດ/AP-DEF, "ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາສໍາລັບແຜນການຫ້າປີຄັ້ງທີ 7 ແລະ SDGs ຢູ່ປະເທດບັງກະລາເທດ: ການຄົ້ນພົບຈາກການປະເມີນອິສະຫລະການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ປີ 2016.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 16: ຊ່ອງທາງການໄຫຼເຂົ້າເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດໄປສູ່ການພັດທະນາຢູ່ປະເທດພິລິບປິນ

ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຊາວພິລິບປິນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ປະກອບສ່ວນສໍາຄັນຕໍ່ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດພິລິບປິນ; ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ສະໜັບສະໜູນການເພີ່ມທະວີໃນການບໍລິໂພກພາຍໃນ, ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຄັງສໍາຮອງເງິນຕາຂອງປະເທດ, ແລະ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃສ່ຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບ. ໃນປີ 2013, ແຮງງານຊາວພິລິບປິນໄດ້ສົ່ງເງິນກັບປະເທດຈໍານວນ 25 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ. ລັດຖະບານໄດ້ດໍາເນີນແນວທາງຕ່າງໆ ເຈາະເຂົ້າແຫວ່ງຂອງການສະໜອງທຶນດັ່ງກ່າວນີ້ເພື່ອການພັດທະນາ.

ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1989, ຄະນະກຳມະການກ່ຽວກັບຊາວພິລິບປິນຢູ່ຕ່າງປະເທດ [CFO] ທີ່ສັງກັດລັດຖະບານໄດ້ຄຸ້ມຄອງແຜນງານຫນຶ່ງທີ່ເອີ້ນວ່າ “Lingkod sa Kapwa Pilipino” (LINKAPIL) ເພື່ອໃຫ້ບໍລິການເປັນຊ່ອງທາງຫລັກສໍາລັບການບໍລິຈາກຂອງຊາວພິລິບປິນຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ປະສົງທີ່ຈະຊ່ວຍເຫຼືອໂຄງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຈໍາແນກໄດ້ໂດຍຫນ່ວຍງານລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອົງການ NGOs. ໂຄງການໄດ້ຮັບການຕອບສະໜອງໃນທາງບວກຈາກຊາວພິລິບປິນຢູ່ຕ່າງປະເທດເນື່ອງຈາກວ່າ CFO ຍັງຄົງມີຄວາມໂປ່ງໄສໃນການດໍາເນີນງານຂອງຕົນ, ເຮັດໃຫ້ຂໍ້ມູນມີໃຫ້ໃຊ້ກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງໂຄງການ ແລະ ການສົ່ງຜ່ານການບໍລິຈາກ. ໃນປີ 2012, ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງການບໍລິຈາກແມ່ນສໍາລັບໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສຸຂະພາບ.

ບົດຮຽນຈາກການລິເລີ່ມຂອງ LINKAPIL ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນວ່າປັດໄຈຕົ້ນຕໍສໍາລັບການຮັກສາໄວ້ການສະໜັບສະໜູນຂອງຊາວພິລິບປິນຢູ່ຕ່າງປະເທດລວມມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສະຖາບັນສື່ກາງ, ຄວາມຄຸ້ມຄ່າທາງສັງຄົມຂອງໂຄງການທີ່ຈະໄດ້ຮັບທຶນ, ເປົ້າຫມາຍທີ່ມີປະສິດທິພາບຂອງການບໍລິຈາກ, ແລະ ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການກ່ຽວກັບຜົນຮັບຂອງການພັດທະນາ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ລັດຖະບານພິລິບປິນ (ອົງການເສດຖະກິດແລະການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ)/AP-DEF, "ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຊ່ວຍ ເຫຼືອ ຢູ່ພິລິບປິນ: ນະໂຍບາຍ, ການຈັດຕັ້ງທາງສະຖາບັນ ແລະ ກະແສ", ປີ 2014.

ຂອບຂໍ້ຄວາມທີ 17: ປະສົບການໃນທົ່ວໂລກຂອງການອອກພັນທະບັດຊາວຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ

ໃນຂະນະທີ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາໄດ້ຮູ້ໂຕຫລາຍຂຶ້ນເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການເຈາະເພື່ອນຳໃຊ້ແບບແຜນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແບບນະວັດຕະກຳໃຫມ່, ແບບແຜນດັ່ງກ່າວເຊິ່ງໄດ້ຮັບການສຳຫລວດແມ່ນພັນທະບັດຊາວຊຸມຊົນເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານ. ພັນທະບັດຊາວຊຸມຊົນເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ສົນຢ່າງຫນຶ່ງທີ່ຂາຍໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງຊາດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຊາວພັດຖິ່ນ ຫລື ໃຫ້ແກ່ພົນລະເມືອງຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກງານຢູ່ພາຍນອກປະເທດບ້ານເກີດຕົນເອງ, ເພື່ອຊ່ວຍການສະໜອງທຶນການລິເລີ່ມການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ. ແຕກຕ່າງຈາກພັນທະບັດອື່ນໆ, ກໍ່ຍ້ອນວ່າມັນຖືກຂາຍອອກໃນອັດຕາຜົນຕອບແທນທີ່ຕໍ່າກວ່າທີ່ອັດຕາທ້ອງຕະຫຼາດທີ່ແຜ່ຫລາຍ, ແລະ ເພາະສະນັ້ນ ບາງຄັ້ງຖືກອະທິບາຍວ່າເປັນພັນທະບັດໂດຍມີ “ສ່ວນຫລຸດຄວາມຮັກຊາດ”, ຕາມທີ່ນັກລົງທຶນທີ່ຍ້າຍຖິ່ນຖານ ຍອມຮັບກຳໄລຕໍ່າກວ່າດັ່ງກ່າວນີ້ ຍ້ອນຄວາມກັງວົນຕໍ່ປະເທດຊາດບ້ານເມືອງຂອງຕົນເອງ."

ປະເທດຕ່າງໆໃນທົ່ວໂລກຫນຶ່ງ ມີປະສົບການກັບພັນທະບັດປະເພດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ປະສົບການແມ່ນປະປົນກັນ.ບາງ ປະເທດໄດ້ລະດົມທຶນຢ່າງສຳເລັດຜົນສຳລັບການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ເຊັ່ນ: ເອທິໂອປີ, ບ່ອນທີ່ພັນທະບັດຊຸມຊົນເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານ ໄດ້ຊ່ວຍລັດຖະບານສ້າງເຂື່ອນຊື່ວ່າ Grand Renaissance Dam. ໃນພາກພື້ນອາຊີ, ພັນທະບັດການພັດທະນາສິລັງກາລະດົມທຶນໄດ້ເຖິງ 580 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2001. ອິນເດຍໄດ້ອອກພັນທະບັດຊຸມຊົນເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານ ພາຍຫລັງວິກິດການດຸ່ນດ່ຽງການຊຳລະສະສາງ ໃນປີ 1991 (1.6 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ), ຫຼັງຈາກການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການຄວ້າບາດ ພາຍຫລັງການທົດລອງລະເບີດນິວເຄຼຍໃນປີ 1998 (4.2 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ) ແລະ ເງິນຝາກສະຫັດສະຫວັດຂອງອິນເດຍ ໃນປີ 2000 (5.5 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ). ການອອກພັນທະບັດເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນບາງສ່ວນໄດ້ແຮງຈູງໃຈໂດຍເຫດການທີ່ຊຸມຊົນຊາວຍ້າຍຖິ່ນຖານໂຕ້ຕອບຍ້ອນຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈ ຫລື ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄວາມສາມັກຄີທີ່ມີຕໍ່ກັບປະເທດບ້ານເກີດຂອງພວກເຂົາ.

ພິຈາລະນາບັດໄຈຂອງພັນທະບັດຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ, Akkoyunlu ແລະ Stern (2012) ດຳເນີນການວິເຄາະກ່ຽວກັບພັນທະບັດເຊັ່ນນັ້ນຢູ່ໃນເກົ້າປະເທດ. ຜົນໄດ້ຮັບ ຊື້ບອກວ່າ ຕົວແປເຊິ່ງຜົນກະທົບເປັນທາງບວກຕໍ່ການຕັດສິນໃຈຂອງນັກລົງທຶນທີ່ຈະຊື້ພັນທະບັດຂອງຊາວຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແມ່ນ (i) ຕົວຊີ້ບອກທີ່ແນ່ນແຟ້ນເຊິ່ງວັດແທກໃນຈຳນວນເງິນທີ່ສົ່ງກັບຕໍ່ແຮງງານຍ້າຍຖິ່ນຖານ; (ii) ການຈັດອັນດັບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືລະດັບປະເທດ (Sovereign Rating); (iii) ການປົກຄອງທີ່ດີ; ແລະ (iv) ສົງຄາມ, ຊຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດຜົນຂອງຄວາມສາມັກຄີໃນຊ່ວງເວລາທີ່ເກີດວິກິດການ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ລັດຖະບານຟີລິບປິນ (ອົງການ ເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ)/AP-DEF, "ການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຢູ່ຟີລິບປິນ: ນະໂຍບາຍ, ການຈັດຕັ້ງທາງສະຖາບັນ ແລະ ກະແສ, ປີ 2014

ຢູ່ໃນລະດັບຂອງການປົກສາຫາລືໃນທົ່ວໂລກກ່ຽວກັບບົດບາດທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດໃນການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ມີການສຶກສາ ແລະ ການວິເຄາະຈຳນວນຫຼາຍຄັ້ງກ່ຽວກັບບັນຫາແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ທ່າອ່ຽງການສົ່ງເງິນກັບຢູ່ໃນລະດັບໂລກ, ລວມທັງຄວາມສົນໃຈເປັນພິເສດໃນໄລຍະຫລັງຕໍ່ປະເດັນຢູ່ກອງປະຊຸມສາກົນກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການເພື່ອພັດທະນາໃນເດືອນກໍລະກົດ.2015. ເອກະສານຜົນໄດ້ຮັບສຸມໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທຸລະກຳສົ່ງເງິນກັບໂດຍສະ ເລ່ຍທົ່ວໂລກໃຫ້ໜ້ອຍກວ່າ 3 % ຂອງຈຳນວນເງິນທີ່ໂອນກັບພາຍໃນປີ 2030.⁹⁶ ເພື່ອເປັນການອ້າງອີງ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສະເລ່ຍທົ່ວໂລກໃນປະຈຸບັນຂອງການສົ່ງເງິນ 200 ໂດລາສະຫະລັດ ແມ່ນປະມານ 7.7% ໃນປີ 2015.⁹⁷ ໃນຂະນະທີ່ມາດ

⁹⁶ ວາລະປະຕິບັດງານອາດີສອາບາບາ ຂອງກອງປະຊຸມສາກົນຄັ້ງທີສາມ ກ່ຽວກັບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ (2015), ໜ້າ.20.

⁹⁷ ທະນາຄານໂລກ, ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ ແລະ ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ, ການພັດທະນາຫລັງສຸດ ແລະ ຫັດສະນີຍະພາບ (ສະຫລຸບຫຍໍ້ການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ ແລະ ການພັດທະນາ, ເດືອນຕຸລາ 2015

ຕະການຖືກ ດຳເນີນການໃນລະດັບໂລກມີຜົນກະທົບຢູ່ລະດັບຊາດ, ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງ DFAA ໃນລະດັບປະເທດ, ບາງທີຈະມີຄວາມສຳພັນ ສະເພາະໜ້າ ແລະ ມີທ່າແຮງສຳລັບການດຳເນີນບາດກ້າວປົນອ້ອມສອງປະເດັນຕົ້ນຕໍ.

ປະເດັນທຳອິດແມ່ນເພື່ອພິຈາລະນາໃນຂອບເຂດເຊິ່ງເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດ ແລະ ທຸລະກຳການໂອນຂອງຊາວຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານສາມາດຖືກຈັດເຂົ້າລວງກັບບຸລິມະສິດການພັດທະນາປະເທດ ແລະ ນຳມາໃຊ້ປະໂຫຍດຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງການພັດທະນາ. ໃນການສຳຫລວດເບິ່ງປະເດັນນີ້, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຈຳວ່າ, ໂດຍທຳມະຊາດ, ເງິນທີ່ສົ່ງກັບປະເທດ ແມ່ນກະແສເງິນເອກະຊົນ, ດັ່ງນັ້ນ ທາງເລືອກໃນການເສີມສ້າງຜົນກະທົບດ້ານການພັດທະນາຂອງເງິນທີ່ສົ່ງກັນ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາໃນສະພາບແວດລ້ອມດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວ, ມີຫລາຍທາງເລືອກເຊິ່ງຖືກສຳຫລວດໂດຍປະເທດຕ່າງໆ, ລວມທັງການກໍ່ຕັ້ງຂຶ້ນເຄື່ອງມືທາງດ້ານການເງິນທີ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ (ຜູ້ສົ່ງເງິນກັບປະເທດ/ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ຮັບເງິນທີ່ສົ່ງເຂົ້າປະເທດ/ຄອບຄົວ) ສາມາດປະກອບສ່ວນໂດຍສະຫມັກໃຈ. ເຄື່ອງມືທາງການເງິນເຫຼົ່ານີ້ ປະກອບມີພັນທະບັດຊາວຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຖານປະເພດຕ່າງໆ, ດັ່ງທີ່ອະທິບາຍຢູ່ຂອບເຂດຄວາມ 17, ແລະ ມາດຕະການລະດົມທຶນແບບດັ່ງເດີມທີ່ຫລາຍຕື່ມ ເພື່ອແນໃສ່ແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ດັ່ງເຊັ່ນ ແຜນງານ LINKAPIL ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໃນຂອບເຂດຄວາມ 16. ແນວທາງອີກຢ່າງໜຶ່ງ ແມ່ນແບບແຜນແຮງຈູງໃຈເພື່ອດຶງດູດການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ, ດັ່ງເຊັ່ນທີ່ໄດ້ທົດລອງໂດຍລັດຖະບານຂອງປາກີສະຖານໃນປີ 2001. ສຳລັບເງິນສົ່ງກັບປະເທດຈຳນວນ ຕ່ຳສູດ (2,500– 10,000 ໂດລາສະຫະລັດ), ຊາວປາກີສະຖານຢູ່ຕ່າງປະເທດໄດ້ຮັບບຸລິມະສິດໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ເຊັ່ນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ເຮືອນຢູ່ອາໄສປະຊາຊົນທີ່ລັດສະໜອງ.⁹⁸ ບົດຮຽນຈາກປະເພດເຄື່ອງມືເຫຼົ່ານີ້ ຊັບອກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການປົກຄອງທີ່ດີໃນການໄດ້ ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈຂອງຜູ້ປະກອບສ່ວນທີ່ມີທ່າແຮງ, ຊຶ່ງຫມາຍຄວາມວ່າການສ້າງຕັ້ງຢ່າງມີຜົນສຳເລັດແບບແຜນດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງມີການລົງທຶນທັງໃນເວລາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ. ຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຊັງຊາຢ່າງຮອບຄອບຄົວຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງແບບແຜນດັ່ງກ່າວກັບຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການພວກມັນ.

ຂອບເຂດໜຶ່ງອີກສຳລັບການພິຈາລະນາຂອງຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍທີ່ປະສົງ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຕໍ່ຜົນກະທົບການພັດທະນາຂອງການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ, ແມ່ນຜົນກະທົບ ທີ່ມີທ່າແຮງໃນການປັບປຸງຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງຜູ້ຮັບ (ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຄອບຄົວ) ແລະ ການສະໜັບສະໜູນປະເພດອື່ນໆ ເຊິ່ງສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຮັບຊົມໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບທີ່ສຸດຂອງຊັບ ພະຍາກອນເງິນທີ່ສົ່ງກັບ. ການສົ່ງເງິນກັບປະເທດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືກຊົມໃຊ້ສຳລັບການບໍລິໂພກໂດຍຜູ້ຮັບ, ແລະ ການລົງທຶນໃນການຮູ້ໜັງສືທາງການເງິນສາມາດຊ່ວຍໃນການຕັດສິນໃຈລົງທຶນທີ່ຖືກຕ້ອງ, ບໍ່ວ່າຈະນຳໃຊ້ເງິນທີ່ສົ່ງກັບສຳລັບການສຶກສາ ຫຼື ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຮັກສາສຸຂະພາບ, ການຂະຫຍາຍທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ/ການພັດທະນາ, ຫຼືການອອມຊັບ.

ປະເດັນທີສອງ ທີ່ຈະພິຈາລະນາ ແມ່ນບໍ່ວ່າຈະມີມາດຕະການທີ່ສາມາດດຳເນີນການເພື່ອຜ່ອນຄາຍການໂອນຍ້າຍ, ເຮັດໃຫ້ການບໍລິການສົ່ງເງິນກັບຄຸ້ມຄ່າ ແລະ ໜ້າເຊື່ອຖືຫລາຍຂຶ້ນ. ການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຍອມຮັບຂອງຄວາມເປັນຈິງທີ່ວ່າ ມີກົນໄກການໂອນຍ້າຍທີ່ຄວາມຫລາກຫລາຍ, ທັງທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ. ເພື່ອຈະໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງການປະສົມປະສານສະເພາະຂອງກົນໄກການໂອນຍ້າຍຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການລົງທຶນເພີ່ມຕື່ມໃນການສ້າງຕັ້ງການເກັບກຳຂໍ້ມູນແບບລວມສູນ ແລະ ກົນໄກການລາຍງານສຳລັບການທະນາຄານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງໂອນຍ້າຍເງິນ (MTOs). ການທີ່ໄດ້ມາເຊິ່ງພາບລວມທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງສະພາບແວດລ້ອມການສົ່ງເງິນກັບ ຢູ່ໃນປະເທດອາດຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ດຳເນີນການສຳຫລວດຢູ່ລະດັບຄົວເຮືອນ ເພື່ອກຳນົດປະເພດຂອງການບໍລິການສົ່ງເງິນທີ່ນຳໃຊ້, ປະລິມານຂອງການສົ່ງເງິນກັບບໍ່ທາງການ, ແລະ ການນຳໃຊ້ຂອງເງິນທີ່ສົ່ງກັບ. ໃນແງ່ຂອງການຫຼຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການໂອນຍ້າຍເງິນກັບປະເທດ, ມີຂັ້ນຕອນທີ່ສາມາດເລືອກປະຕິ ບັດ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ລວມມີການສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ທະນາຄານ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນຫລາຍຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ການບໍລິການເພື່ອໂອນຍ້າຍເງິນສົ່ງກັບປະເທດ; ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃຫ້ແກ່ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ກ່ຽວກັບການບໍລິການໂອນຍ້າຍເງິນກັບປະເທດ ແລະ ທາງເລືອກຕ່າງໆ; ເສີມຂະຫຍາຍການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງທະນາຄານ/ການເງິນ ແລະ ອົງກອນຂະແໜງແຮງງານ; ການສຳຫລວດຫາກາລະໂອກາດສຳລັບນະວັດຕະກຳໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການໂອນຍ້າຍທາງການເງິນ ດັ່ງເຊັ່ນ ທະນາຄານເຄື່ອນທີ່; ແລະ ການສືບຕໍ່ເພື່ອຂະຫຍາຍຈຸດໃຫ້ບໍລິການຂອງທະນາຄານ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການໂອນຍ້າຍ

⁹⁸ OSCE, IOM, ILO, ຄູ່ມືກ່ຽວກັບການສ້າງນະໂຍບາຍການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານທີ່ມີປະສິດຕິຜົນ ຢູ່ໃນປະເທດຂອງແຫຼ່ງກຳເນີດ ແລະ ປາຍທາງ, 2006, ໜ້າ. 75 77

ຜ່ານທາງລະບົບທະນາຄານແທນທີ່ຈະຜ່ານທາງ MTOs (ເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປເປັນທີ່ຮັບຮູ້ຈະເກັບຄ່າທຳນຽມທີ່ສູງກວ່າ, ລ້ຳຫຼັງ ແລະ ບໍ່ໂປ່ງໄສ).⁹⁹

ສະຫຼຸບຄວາມແລ້ວ, ມັນຈະບໍ່ມີມູນຄ່າຫຍັງທີ່ຈຸດປະສົງອັນໜຶ່ງຂອງບົດລາຍງານ DFAA ແມ່ນເພື່ອສະໜອງຫຼັກຖານກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນທາງຍຸດທະສາດໂດຍທຽບຖານ ແລະ ທ່າແຮງຂອງກະແສການເງິນທີ່ຫລາກຫລາຍ. ດັ່ງເຊັ່ນ, ຍ້ອນປະລິມານທີ່ຂ້ອນຂ້າງໜ້ອຍຂອງການສົ່ງເງິນໃນແຕ່ລະປີມາຍັງ ສປປ ລາວ (ເມື່ອສົມທຽບກັບກະແສການເງິນອື່ນໆ), ຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍຈະຕ້ອງຊຶ່ງຊາຢ່າງຮອບຄອບຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງກະແສການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ, ລວມທັງຜ່ານທາງມາດຕະການທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວຢູ່ຂ້າງເທິງ, ດັ່ງດຽວກັນກັບຜ່ານທາງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຫ້ອງການກິດຈະການຊາວລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ສັງກັດກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ແຕ່ຍັງເປັນກາລະໂອກາດດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງບາດກ້າວການປະຕິບັດງານຕ່າງໆ ຍ້ອນຄວາມສຳຄັນທາງຍຸດທະສາດຂອງກະແສອື່ນໆຢ່າງເຊັ່ນດຽວກັນ.

4.2.3. ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (INGOs)

ເອກະຊົນໃຈບຸນສຸນທານສາກົນໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍໂຕຕະຫລອດໄລຍະຫລາຍປີຜ່ານມາ, ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຍັງຂ້ອນຂ້າງໜ້ອຍໃນການສົມທຽບກັບ ODA ແລະ OOF. ຜູ້ນຳຫນ້າແມ່ນມູນນິທິທີ່ມີຖານຢູ່ສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ສະຫະພາບເອີຣົບ, ເຖິງແມ່ນວ່າປະເທດສະມາຊິກ DAC ສ່ວນໃຫຍ່ ມີມູນນິທິການກຸສົນ/ກອງທຶນ¹⁰⁰ ທີ່ເຂົ້າມີສ່ວນຮ່ວມນຳໂຄງການຕ່າງໆໃນລະດັບສາກົນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການກຸສົນຈາກພາຍນອກ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ໃນບາງສ່ວນຜ່ານທາງ INGOs. ອົງການ NGO ສາກົນທີ່ດຳເນີນງານ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈົດທະບຽນຢູ່ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ (MoFA), ແລະ ໃນຂະນະທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບກິດຈະກຳທາງດ້ານການເງິນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ, ການລາຍງານນີ້ບໍ່ຄົບຖ້ວນ.

ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (INGOs) ຈະປະກອບສ່ວນທາງດ້ານການເງິນເປັນປະຈຳໃຫ້ແກ່ NGOs ທ້ອງຖິ່ນຢູ່ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ; ລັດຖະບານ ອາດຈະສັນນິຖານຢ່າງບໍ່ຖືກຕ້ອງຢູ່ສະເຫມີວ່າກອງທຶນຈາກສາກົນ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງ NGOs ເປັນການໃຊ້ຈ່າຍເງິນຈາກກອງທຶນສຳລັບລັດຖະບານ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການສຳຫຼວດໃນປີ 2009 ຢູ່ 39 ປະເທດ ໄດ້ເປີດເຜີຍວ່າຄ່າທຳນຽມ ແລະ ການບໍລິຈາກໂດຍຜູ້ໃຈບຸນ ໄດ້ປະກອບສ່ວນໂດຍສະເລ່ຍ 50% ແລະ 15% ຕາມລຳດັບໃຫ້ແກ່ລາຍຮັບຂອງ NGO, ໂດຍມີແຕ່ 35% ທີ່ມາຈາກລັດຖະບານ ແລະ ແຫລ່ງທີ່ເປັນທາງການ.¹⁰¹ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (INGO) ແລະ ກິດຈະກຳໃຈບຸນສຸນທານເອກະຊົນສາກົນອື່ນໆ ອາດແມ່ນພື້ນທີ່ການເຕີບໂຕທີ່ມີທ່າແຮງທີ່ຈະກຳບັງຫຽນສຳລັບກິດຈະກຳພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ແຕ່ຈະໃຊ້ປະໂຫຍດຢ່າງມີເສດຖະທຳທີ່ສຸດດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ທີ່ຕິດຕາມມາ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທັງລັດຖະບານ ແລະ ອົງການ INGOs/NGOs ສາມາດດຳເນີນງານໂດຍມີການຊ້ຳຊ້ອນທີ່ໜ້ອຍສຸດໃນການສະໜອງການບໍລິການ. ອີກປະເດັນໜຶ່ງທີ່ອາດຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ແມ່ນການສຳຫຼວດເພີ່ມຕື່ມຂອງລະດັບເຊິ່ງອາດຈະເປັນການນັບຊ້ຳຂອງກະແສ ODA ເຊິ່ງລວມທັງການຈັດສັນໃຫ້ແກ່ INGOs/NGOs ຢູ່ ສປປ ລາວ, ດ້ວຍເຫດນີ້ ຊັບພະຍາກອນອັນດຽວກັນ ສາມາດເປັນຄວາມຜິດພາດຖືກນັບສອງຄັ້ງ: ຄັ້ງທຳອິດເມື່ອອົງການ NGOs ລາຍງານແຫຼ່ງສະໜອງທຶນ, ແລະ ຄັ້ງທີສອງ ເມື່ອຜູ້ໃຫ້ທຶນລາຍງານການຊ່ວຍເຫລືອລ້າ ODA ລວມຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມໃຫ້ແກ່ປະເທດໃດໜຶ່ງ. ຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຊີ້ແຈງບັນຫາດັ່ງກ່າວຂອງການນັບສອງເທື່ອ [ທີ່ເປັນໄປໄດ້] ແມ່ນເກີດມາຈາກຄວາມຕ້ອງການໂດຍລວມ ເພື່ອເຂົ້າໃຈ ລັກສະນະຂອງກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ໂດຍມີທັດສະນະເພື່ອຮັບປະກັນຜົນກະທົບທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງມັນໂດຍຫຼີກເວັ້ນການຊ້ຳຊ້ອນ.

⁹⁹ OSCE, IOM, ILO, ໜ້າ. 73-77

¹⁰⁰ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງ (ຫລື ໂດຍທາງອ້ອມ ຜ່ານທາງຜູ້ຮັບ ຢູ່ປະເທດອື່ນໆ ທີ່ຈັກຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ຢູ່ ສປປ ລາວ) ຈາກມູນນິທິ Rockefeller, ມູນນິທິ McKnight Foundation, ມູນນິທິ McArthur Foundation, ກອງທຶນ Asian Fund, ແລະ ອື່ນໆ (ເບິ່ງຂໍ້ມູນສະໜອງໂດຍ ຈາກສູນມູນນິທິ ສຳລັບມູນນິທິ ທີ່ຈົດທະບຽນ ແລະ ດຳເນີນງານ ຢູ່ສະຫະລັດອາເມລິກາ.

¹⁰¹ ເບິ່ງຢູ່ ບົດລາຍງານການຮ່ວມມືພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນຢູ່ອາຊີ-ປາຊີຟິກ ຂອງອົງການ UNDP ປີ 2014.ໜ້າ.49

ບົດທີ 5. ບົດສະຫລຸບ ແລະ ຄຳແນະນຳ

5.1. ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນສະພາບແວດລ້ອມການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ

5.1.1 ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8

ໃນເອກະສານຄວາມເປັນມາ ທີ່ກະກຽມໂດຍກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສຳລັບກອງປະຊຸມລະດັບສູງໂຕະມິນ ຮອບທີ 12 ໃນປີ 2015, ຄາດຄະເນກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານການສະໜອງທຶນສຳລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແມ່ນໄດ້ສະເໜີ, ດັ່ງທີ່ເຫັນໃນຕາຕະລາງ 3. ອີງຕາມຂໍ້ກຳນົດການສະໜອງທຶນເຫຼົ່ານີ້, ຂໍ້ສັງເກດຕົ້ນຕໍປະກອບດ້ວຍ : (i) ເປັນທີ່ຄາດຫວັງວ່າພາກ ເອ ກະຊິນ (PPPs, ການລົງທຶນເອກະຊົນ ແລະ ການກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານ) ຈະປະກອບສ່ວນຫຼາຍກວ່າສາມສ່ວນສີ່ (ປະມານ 76 ເປີເຊັນ)ຂອງທັງຫມົດ, (ii) ຊຸກພ (ODA) ຍັງສືບຕໍ່ຄຸນລັກສະນະເປັນແຫຼ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງການສະໜອງທຶນ ແລະ (iii) ລາຍຮັບລັດຖະບານ ແມ່ນ ຄ້າຍຄືກັນຢ່າງສົມສ່ວນຕາມສ່ວນແບ່ງ ອງຈົນວນລວມ ໂດຍປຽບທຽບກັບ ານສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 7.

ຕາຕະລາງ 3: ຄາດຄະເນ ຄວາມຕ້ອງການ ການລົງທຶນ ສຳລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 (ໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫລ່ງ	ລວມຕະຫລອດທ້າປີ	ສ່ວນແບ່ງຂອງຈຳນວນລວມ (%)	ປະຈຳປີ (ປະມານ)
ການລົງທຶນ/ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ	3 ຕື້	10.9	600 ຕື້
ຊຸກພ (ODA)	3.5 ຕື້	12.7	700 ຕື້
ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ	15.5 ຕື້	56.1	3.1 ຕື້
ການໃຫ້ກູ້ຢືມຂອງທະນາຄານ	5.6 ຕື້	20.2	1.12 ຕື້
ລວມ	27.6 ຕື້	100.0	

ແຫລ່ງ: ກະຊວງແຜນ ແລະ ການລົງທຶນ

ການຄາດຄະເນເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນອີງໃສ່ ການສົມມຸດຕິຖານທີ່ສຳຄັນບາງຢ່າງ ໃນເງື່ອນໄຂຂອງປັດໄຈສະຖຽນລະພາບເສດຖະກິດ ມະຫາພາກ.¹⁰²

- o ງົບປະມານຂາດດຸນ ບໍ່ເກີນ 5 % ໃນແຕ່ລະປີ ຕະຫລອດໄລຍະທ້າປີ ຂອງແຜນການ
- ລາຍຮັບພາຍໃນປະເທດ ຂອງງົບປະມານແຫ່ງລັດ 20 ຫາ 22 % ຂອງ GDP ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການລະດົມ
- ລາຍຈ່າຍງົບປະມານທັງຫມົດ ຕ່ຳກວ່າ 28 % ຂອງ GDP
- ເງິນເດືອນຂອງພາກລັດ ບໍ່ເກີນ 45% ຂອງລາຍຮັບພາຍໃນປະເທດ
- ການເຕີບໂຕຂອງ GDP ບໍ່ຫນ້ອຍກວ່າ 7.5 ເປີເຊັນ
- ອັດຕາເງິນເຟີ້ ທີ່ຄຸ້ມຄອງໄດ້ ຫນ້ອຍກວ່າ 6 ເປີເຊັນ
- ອັດຕາແລກປ່ຽນທີ່ມີສະຖຽນລະພາບ
- ທຶນສຳຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດ ໜັ້ນຄົງຂຶ້ນ ເປັນຢ່າງຫນ້ອຍ 5 ເດືອນ ຂອງການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ

¹⁰² ເອກະສານຄວາມເປັນມາຂອງກອງປະຊຸມໂຕະມິນ, ໜ້າທີ 45-46.

ນອກເໜືອຈາກ ປັດໄຈເສດຖະກິດມະຫາພາກ, ລັດຖະບານ ຍັງໄດ້ເຮັດການສັງເກດທີ່ກວ້າງຂວາງຂຶ້ນບາງຢ່າງກ່ຽວກັບສະພາບແວດລ້ອມສໍາລັບການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມສະຖຽນລະພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ປະກອບດ້ວຍການຮັບຮູ້ໃນຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເພີ່ມທະວີ ກ່ຽວກັບການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອສືບຕໍ່ ທີ່ຈະສ້າງຄວາມຫລາກຫລາຍໃນເສດຖະກິດ. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການສືບຕໍ່ທີ່ຈະລະດົມເງິນຊ່ວຍ ເຫລືອລ້າຈາກພາຍນອກ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມ ຖືກຕັ້ງຂຶ້ນສັງເກດ, ໃນຂະນະທີ່ຍັງ ເນັ້ນຫນັກໃສ່ຄວາມຕ້ອງການເພື່ອຊຸກຍູ້ການລົງທຶນທັງໂດຍພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ເອກະສານຄວາມເປັນມາ ຍັງກ່າວເຖິງຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະ "ກໍານົດອັດຕາສ່ວນການລົງທຶນຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງການພັດທະນາໃນຕົວຈິງ ແລະ ຮັບປະກັນການນໍາໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບສູງສຸດຂອງງົບປະມານ".¹⁰³

ກົງກັນຂ້າມກັບ ສາກຫລັງ ຂອງຄວາມຕ້ອງການ ໃນການສະໜອງທຶນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໂດຍລັດຖະບານ ສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8, ບົດ DFAA ໄດ້ກໍານົດ ສາມ ບຸລິມະສິດຍຸດທະສາດ ເຊິ່ງອາດສາມາດ ເປັນບຸລິມະສິດຕົ້ນຕໍ ໃນການສ້າງ ຂອບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ. ນອກເໜືອຈາກ ການສະເໜີ ບຸລິມະສິດຍຸດທະສາດເຫຼົ່ານີ້, ບົດ DFAA ໄດ້ກໍານົດ ທິດທາງ ເຊິ່ງຈະເລືອກເອົາ ກະແສການສະໜອງທຶນສ່ວນບຸກຄົນ ສາມາດນໍາໃຊ້ປະໂຫຍດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການ ການສະໜອງທຶນ. ບົດ DFAA ຍັງໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ກ່ຽວກັບບາດກ້າວທໍາແຮງໃນຕໍ່ໜ້າ ສໍາລັບດໍາເນີນການຕໍ່ໄປ ບັນດາຄໍາແນະນໍາ.

5.1.2 ຄໍາແນະນໍາສໍາລັບແນວທາງແບບເຊື່ອມສານກັບການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກການສະໜອງທຶນ ເພື່ອການພັດທະນາການເງິນ

ສປປ ລາວ ໄດ້ປະສິບຄວາມສໍາເລັດ ໃນການດຶງດູດ ຮູບແບບຕ່າງໆ ຂອງການສະໜອງທຶນ ເຊິ່ງໄດ້ສົ່ງຜົນ ໃນອັດຕາການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ທີ່ເຄີຍເປັນຫນຶ່ງ ໃນຈໍານວນ ທີ່ສູງທີ່ສຸດ ໃນພາກພື້ນ, ແມ່ນແຕ່ ໃນຫລາຍປີ ເວລາທີ່ປະເທດອື່ນໆ ທີ່ລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນ ບໍ່ສາມາດປະສິບຄວາມສໍາເລັດ ໃນການຮັກສາອັດຕາຂອງການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ ທີ່ສູງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ທັງລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ (ທະວີພາຄີ (ສອງຝ່າຍ) ແລະ ພະຫຸພາຄີ (ຫຼາຍຝ່າຍ)) ຮັບຮູ້ວ່າ ການພັດທະນາທາງສັງຄົມບໍ່ໄດ້ປະສິບກັບຄວາມສໍາເລັດ ດັ່ງດຽວກັນກັບການພັດທະນາທາງເສດຖະກິດ. ເຖິງວ່າຈະມີ ຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອແກ້ໄຂຊ່ອງວ່າງໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 7, ຍັງຄົງມີໂອກາດສໍາລັບການປັບປຸງ. ດັ່ງນັ້ນ, ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ຈະຕ້ອງການ ທີ່ຈະເອົາໃຈໃສ່ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ການພັດທະນາສັງຄົມ, ພ້ອມດຽວກັນກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ແທນທີ່ຈະເລັ່ງຢ່າງບໍ່ສົມສ່ວນໃສ່ການບັນລຸ ແຕ່ຄາດໝາຍການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດດ້ານປະລິມານ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຂໍສະຫຼຸບຕົ້ນຕໍ ຂອງບົດ DFAA ແມ່ນການສັງເກດ ທີ່ວ່າ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງການທີ່ຈະເລັ່ງໃສ່ໃນຊ່ວງທີ່ຈະມາເຖິງ ທີ່ບໍ່ພຽງແຕ່ ດຶງດູດປະລິມານທີ່ເພີ່ມທະວີ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ, ແຕ່ຍັງ ຕ້ອງຮັບປະກັນ ວ່າການໃຊ້ປະໂຫຍດຂອງການສະໜອງທຶນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນດໍາເນີນການດ້ວຍທັດສະນະມັງໝ້າໄປສູ່ການລົງທຶນ ເຊິ່ງຈັດການກັບສິ່ງທ້າທາຍຂອງຄວາມບໍ່ສືບທັບ ແລະ ຄວາມທຸກຍາ ທີ່ປະເທດຊາດປະເຊີນຢູ່. ແນວທາງ ດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງການນະໂຍບາຍທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນ ເພື່ອຈັດກະແສການສະໜອງທຶນໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ. ການປະຕິຮູບທີ່ຈໍາເປັນອາດຂ້ອນຂ້າງ ຈະເປັນສິ່ງສະຫລັບຊັບຊ້ອນ; ກວ້າງໄກເກີນກວ່າ ສິດທິທີ່ຂອງກະຊວງ ຫລື ຂະແໜງການໃດໜຶ່ງ; ແລະ ຮຽກຮ້ອງຄໍາໝັ້ນສັນຍາໃນໄລຍະຍາວ. ໜຶ່ງຕົວຢ່າງ ອາດຈະແມ່ນສິ່ງທ້າທາຍຂອງການຍັບຍ້າຍຈາກເສດຖະກິດທີ່ເອື້ອຍອີງໃສ່ການສົ່ງອອກທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດເປັນຖານ ໄປສູ່ເສດຖະກິດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງຫລາຍຂຶ້ນ ທົ່ວທັງຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ການຫັນທິດທີ່ຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ທຸກຍາກ ອັນແຂງແກ່ນ, ລວມທັງໂອກາດສໍາລັບການສ້າງວຽກເຮັດງານທໍາ ແລະ ວິຖີການດໍາລົງຊີວິດ.

¹⁰³ ເອກະສານຄວາມເປັນມາຂອງປະຊຸມໂຕະເມີນ, ໜ້າທີ 45.

ຂອບເຂດຂອງການປະຕິຮູບທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບ ສປປ ລາວ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຈັດລອງກະແສການສະໜອງທຶນສຳລັບການບັນລຸ ຜົນຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນສຳຄັນ, ຕາມທີ່ບົດລາຍງານ DFAA ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເປັນຄວາມສະຫລັບ ຊັບຊ້ອນບໍ່ໜ້ອຍໂດຍທ່ອງແທ້. ຄວາມສະຫລັບຊັບຊ້ອນດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ແມ່ນເອກະລັກສະເພາະແຕ່ ສປປ ລາວ, ແລະ ໄດ້ເປັນ ຫົວຂໍ້ຂອງການປຶກສາຫາລືຢູ່ລະດັບ ລວມທັງຢູ່ກອງປະຊຸມການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ປີ 2015. ສິ່ງທີ່ພື້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ແມ່ນຄຳແນະນຳໃຫ້ປະເທດຕ່າງໆ ພັດທະນາຂອບການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາແຫ່ງຊາດແບບເຊື່ອມສານ (INFFs) ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ເພື່ອສານເຂົ້າກັບຍຸດທະສາດສະເພາະເຈາະຈົງສຳລັບການສະ ໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ພວກມັນ

ດັ່ງທີ່ໄດ້ ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດໄວ້ໃນບົດລາຍງານ DFAA ກ່ອນໜ້ານີ້ (ເບິ່ງກ່ອງ 2), ຂອບ INFFs ຖືກພິຈາລະນາວ່າມີໄລຍະຍາວ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ໄຜ່ຜົນ ໂດຍທີ່ INFF ໃນໂຕມັນເອງ ປະກອບດ້ວຍຫົວໜ່ວຍໂຄງສ້າງພື້ນຖານຈຳນວນໜຶ່ງ, ລວມມີ:

- ຍຸດທະສາດ/ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ພ້ອມດ້ວຍຊຸດທີ່ສານຕໍ່ເຂົ້າກັນເປັນຢ່າງດີຂອງບຸລິມະສິດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ, ລວມທັງ ເປົ້າໝາຍທີ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຕົວຊີ້ບອກ
- ການວາງແຜນແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຂະບວນການສ້າງແຜນງົບປະມານ, ທີ່ເອື້ອອຳນວຍແກ່ການເຊື່ອມໂຍງບຸລິມະສິດແຫ່ງ ຊາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບເຂົ້າກັບລາຍຈ່າຍໄລຍະກາງ ແລະ ຂອບງົບປະມານ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາຄວາມຄືບໜ້າ
- ຍຸດທະສາດການລະດົມຊັບພະຍາກອນເພື່ອບັນລຸຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຕ້ອງການໂດຍຍຸດທະສາດ/ແຜນການພັດທະນາປະເທດຊາດ
- ລະບົບການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນທີ່ອຳນວຍໃຫ້ລັດຖະບານເພື່ອປະສານກົມກຽວການສະໜອງທຶນສາທາລະນະ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດການສະໜອງທຶນຂອງແຫລ່ງເອກະຊົນ
- ການຈັດຕັ້ງດ້ານສະຖາບັນມີພ້ອມແລ້ວທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວາມສອດຄ່ອງໃນລະຫວ່າງຂົງເຂດນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ແລະ ປະສານງານໃນທົ່ວລັດຖະບານ ສຳລັບການລະດົມຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການກຳນົດບຸລິມະສິດຂອງນະໂຍບາຍ ແລະ ການ ປະຕິຮູບດ້ານສະຖາບັນ
- ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ເຊິ່ງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫລາຍຂົງເຂດ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການໂຕ້ວາທີກ່ຽວກັບປະສິດທິ ຜົນ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການສະໜອງທຶນໃນການບັນລຸຜົນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs), ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງ ເປັນການສະໜັບສະໜູນ ຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະສັງເກດວ່າມີຄວາມຄືບໜ້າໃນບາງສ່ວນຂອງອົງປະກອບເຫຼົ່ານີ້. ບໍ່ພຽງແຕ່ມີຍຸດທະສາດພັດທະນາແຫ່ງຊາດທີ່ກຳນົດບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ, ແຕ່ຍັງໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອໄຈ້ ແຍກຄວາມຕ້ອງການໃນການສະໜອງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ບົດ DFAA ໃນໂຕມັນເອງແມ່ນການປະກອບສ່ວນອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຍຸດ ທະສາດການລະດົມຊັບພະຍາກອນ. ລັດຖະບານໄດ້ເຮັດວຽກງານຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມມິໄດ້ໄລຍະໜຶ່ງເພື່ອແນະນຳການປະຕິຮູບ ເຊິ່ງ ຈະປັບປຸງການເຊື່ອມສານຂອງລະບົບການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງົບປະມານ ລວມທັງຜ່ານທາງຂອບແຜນງານໄລຍະກາງ. ຍັງ ໄດ້ມີການລົງທຶນໃນການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ຢ່າງໜ້າ ສັງເກດໂດຍສະເພາະຜ່ານກົນໄກກອງປະຊຸມໂຕະມົນ.

ໃນຂະນະທີ່ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງຄວາມພະຍາຍາມເຫຼົ່ານີ້ ບໍ່ຄວນເບິ່ງຕໍ່າເກີນໄປ, ການຕັດສິນໃຈ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານ ຈະຮຽກຮ້ອງຄຳຫມັ້ນສັນຍາທາງການເມືອງໃນທົ່ວສະຖາບັນຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ນຳ ຄູ່ຮ່ວມມີການພັດທະນາທີ່ສຳຄັນ. ແນວທາງຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ຫມາຍເຖິງຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ທີ່ສະຫລັບຊັບຊ້ອນຫລາຍ ຂຶ້ນ, ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແຈ້ງໃຫ້ຊາບໂດຍຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ ທີ່ໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນກະແຈກກະຈາຍຢູ່ທົ່ວທັງລະບົບ ແລະ ສະຖາບັນ ຕ່າງໆ. ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງຄວາມມັ່ງມາດປາດຖະໜາຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ຈະຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບຂອງ ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ພາຍໃນປີ 2020, ອົງປະກອບຫຼັກຂອງຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນຂອງປະເທດຊາດ ຈະແນ່ນອນວ່າ ຈະພິຈາລະນາ ວ່າຈະນຳໃຊ້ ODA ແລະ ການສະໜອງທຶນທີ່ມີເງື່ອນໄຂແບບຜ່ອນຜັນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ຄວາມ ໄດ້ປຽບທາງຍຸດທະສາດໃນໄລຍະສັ້ນນັ້ນເຮັດຄືແນວໃດ, ແລະ ເພື່ອເຮັດການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທັດສະນະທີ່ມັ່ງໜ້າ ໃສ່ການລົງທຶນໃນປະໂຫຍດໄລຍະຍາວໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ. ມີຂອບເຂດໜຶ່ງເຊັ່ນກັນສຳລັບການປັບປຸງການປະສານງານ ແລະ ຂໍ້

ມູນກ່ຽວການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນລະຫວ່າງ ODA ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆ ຂອງການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາ ຈາກຕ່າງປະເທດ ດັ່ງເຊັ່ນ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້.

ເນື່ອງຈາກ ຄວາມສໍາຄັນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາຈາກພາຍນອກຕໍ່ການສະໜອງທຶນໃຫ້ແຜນ NSEDP, ປະສິບການ ແລະ ພາວະຄວາມເປັນຜູ້ນໍາຂອງກະຊວງ MPI / ກົມ DIC, ພ້ອມທັງກະຊວງການເງິນ ຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນໃນການກຳນົດ ວ່າຈະຈັດສັນຢ່າງເປັນຍຸດທະສາດທີ່ສຸດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຈາກການຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການຄຸ້ມຄອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ "ແຜນຜັງສັງລວມ" ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະຮຽກຮ້ອງແນວທາງເຊິ່ງກວ້າງໄກເກີນກວ່າ ລະບົບໃນປະຈຸບັນຂອງການສ້າງແຜນງົບປະມານ ພາກລັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຈາກຕ່າງປະເທດ. ສິ່ງທີ່ຈະເປັນທີ່ຕ້ອງການແມ່ນຍຸດທະສາດຕ່າງໆ ບ່ອນທີ່ລະບົບສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຈັດສັນ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການນໍາໃຊ້ການສະໜອງທຶນແຕ່ລະກະແສ ແມ່ນຖືກຈັດການຢ່າງຄົບຖ້ວນບໍລິບູນຫລາຍຂຶ້ນ, ເພື່ອທີ່ຈະຫຼີກເວັ້ນການເຮັດຊ້ໍາ ແລະ ເພີ່ມໃຫ້ໄດ້ຢ່າງສູງສຸດຜົນກະທົບ.

ການປະກອບສ່ວນທີ່ສໍາຄັນຂອງບົດລາຍງານ DFAA ແມ່ນບໍ່ພຽງແຕ່ ສະແດງຜົນການຄົ້ນພົບກ່ຽວກັບທ່າອ່ຽງສໍາລັບການສະໜອງທຶນ ແຕ່ລະ ກະແສ, ແຕ່ຍັງນໍາໃຊ້ຜົນການຄົ້ນພົບເຫລົ່ານີ້ ແລະ ການວິເຄາະເພື່ອສ້າງພາບລວມຂອງພູມິທັດການພັດທະນາ. ສິ່ງນີ້ ປະກອບມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ ສ່ວນໜ້າສໍາພັດ ລະຫວ່າງ ກະແສ ສະເພາະລາຍ, ແລະ ທິດທາງທີ່ເປັນໄປໄດ້ສໍາລັບການກຳນົດບຸລິມະສິດຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໂດຍລັດຖະບານຕໍ່ກະແສບາງປະເພດສູງກວ່າປະເພດອື່ນໆ. ໃນການເຊື່ອມຕໍ່ດັ່ງກ່າວນີ້, ບົດລາຍງານ DFAA ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາໃນ ສາມບຸລິມະສິດດ້ານຍຸດທະສາດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

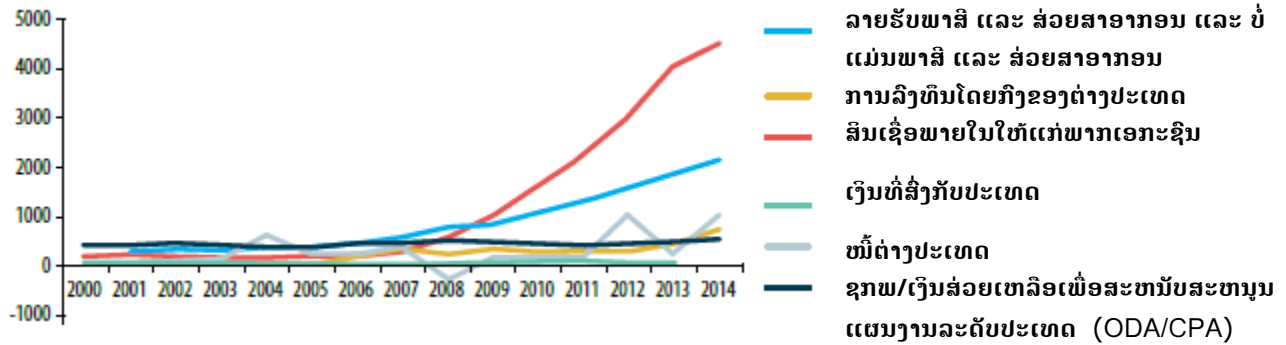
- **ອັນດັບທໍາອິດ, ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກພາກເອກະຊົນ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ບັນດາຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງການພັດທະນາປະເທດຊາດ.** ຜົນການຄົ້ນພົບຂອງບົດລາຍງານ DFAA ໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ກາລະໂອກາດສໍາລັບການໃຊ້ປະໂຫຍດພາກເອກະຊົນ ມັງໜ້າໄປສູ່ຊ່ວງເວລາການພັດທະນາຂອງການປະກອບສ່ວນຂອງພາກເອກະຊົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ຕະຫລອດໄລຍະສາມໄຕມາດຂອງການສະໜອງທຶນສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ຖືກຄາດຫວັງວ່າຈະມາຈາກພາກເອກະຊົນ. ຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນເພື່ອສືບຕໍ່ທີ່ຈະສົ່ງເສີມບັນຍາກາດການລົງທຶນທີ່ໜ້າສົນໃຈສໍາລັບ FDI, ແຕ່ພ້ອມດ້ວຍ ການຮັບຮູ້ໃນຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍ, ສໍາລັບການດຶງດູດ FDI ເຊິ່ງປະກອບສ່ວນໃນທາງບວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາທາງສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ. ປັດໄຈຕົ້ນຕໍສໍາລັບການດຶງດູດການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນທີ່ໄຈ້ແຍກໄດ້ ແມ່ນຄວາມຕ້ອງການສໍາລັບການລົງທຶນໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ. ມີກາລະໂອກາດໜຶ່ງທີ່ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັນລະຫວ່າງປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ (ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້) ໃນເລື່ອງນີ້ທີ່ເປັນນັກລົງທຶນ FDI ຕົ້ນຕໍ (ລວມທັງໃນຂະແໜງໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ) ແມ່ນເພື່ອນບ້ານໃກ້ຄຽງ ແລະ ບັນດາປະເທດອາຊຽນ. PPPs ອາດມີພາລະບົດບາດທີ່ສໍາຄັນໃຫ້ດໍາເນີນການໃນການປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ບົດລາຍງານ DFAA ສະໜອງຄໍາແນະນໍາກ່ຽວກັບ PPPs (ເບິ່ງຢູ່ ພາກລຸ່ມ ພ້ອມຄໍາແນະນໍາສໍາລັບກະແສການສະໜອງທຶນສະເພາະລາຍ ແລະ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆ).

- o ໃນຂະນະດຽວກັນ, ບົດລາຍງານ DFAA ຍັງເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ກາລະໂອກາດສໍາລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງພາກເອກະຊົນພາຍໃນ, ເຊິ່ງລວມທັງການສະໜັບສະໜູນແກ່ SMEs ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ເຈາະຕະຫລາດສິ່ງອອກຕົ້ມອີກ. ບົດລາຍງານ DFAA ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບທ່າອ່ຽງໃນການເຕີບໂຕຂອງສິນເຊື້ອພາຍໃນປະເທດ, ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນຜົນມາຈາກການຂະຫຍາຍໂຕຂອງການເຂົ້າເຖິງທະນາຄານ ແລະ ເຄື່ອງມືທາງການເງິນ. ມີກາລະໂອກາດໃນເລື່ອງນີ້ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນສ່ວນບຸກຄົນໃນການນໍາໃຊ້ທີ່ມີປະສິດທິຜົນຂອງແຫຼ່ງສິນເຊື້ອເຫຼົ່ານີ້, ກ່ຽວກັບການສ້າງວິຖີການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ກາລະໂອກາດທາງທຸລະກິດ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຂໍ້ມູນຫລາຍຂຶ້ນຕໍ່ມາເປັນສິ່ງຈໍາເປັນໃນຂັ້ນເຊິ່ງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງສິນເຊື້ອພາຍໃນທີ່ມີຢູ່ ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍໄປສູ່ການລົງທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ.

- **ອັນດັບສອງ, ຮັບປະກັນການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງລາຍຮັບແຫ່ງລັດຜ່ານທາງງົບປະມານ.** ການຄົ້ນພົບຂອງບົດລາຍງານ DFAA ລວມເຖິງການເນັ້ນໜັກການປັບປຸງຢ່າງຫລວງຫລາຍທີ່ເຮັດໂດຍລັດຖະບານ ເພື່ອເພີ່ມທະວີລະດັບ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດພາຍໃນປະເທດ ລວມທັງຜ່ານທາງ ທັງພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ. ແທ້ຈິງແລ້ວ, ການເກັບພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນໄດ້ເພີ່ມທະວີເປັນເກືອບ 7 ເທົ່າໃນໄລຍະ 14 ປີຜ່ານມາ. ໃນດ້ານໜຶ່ງ, ຄວາມພະຍາຍາມເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງສືບຕໍ່, ແລະ ບົດລາຍງານ DFAA ຕັ້ງຂໍ້ສັງເກດ ເຫັນກາລະໂອກາດຕ່າງໆ ເພື່ອການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນອີກເພີ່ມຕື່ມ. ໃນດ້ານທີສອງ, ບັນຫານີ້ບໍ່ພຽງແຕ່ ເປັນໜຶ່ງຂອງການຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບພາຍໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງເປັນການຮັບປະກັນວ່າ ມັນ ໄດ້ຖືກໃຊ້ຈ່າຍໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຜ່ານທາງງົບປະມານ ແລະ ໃນການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ບຸລິມະສິດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການພັດທະນາປະເທດຊາດ.
- **ອັນດັບທີສາມ, ໃຊ້ວິທີການເລັ່ງໄປຂ້າງຫນ້າ ເພື່ອນຳໃຊ້ ກະແສ ຂອງ ທຶນຮອນສາທາລະນະ ຈາກພາຍນອກ, ລວມທັງ ODA, SSC, ແລະ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ສຳລັບການບັນເທົາ ແລະ ປັບໂຕຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.** ການຄົ້ນພົບຂອງບົດລາຍງານ DFAA ລວມມີການສົນທະນາ ກ່ຽວກັບຄວາມຈິງທີ່ວ່າບໍ່ມີການຄາດຫວັງວ່າຈະມີການຫຼຸດລົງທີ່ເປັນແກ່ນສານໃນຈຳນວນເດັດຖານຂອງກະແສທຶນຮອນເຫລົ່ານີ້ໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ນີ້. ດັ່ງນັ້ນພວກມັນ ຄວນສືບຕໍ່ເປັນບຸລິມະສິດດ້ານຍຸດທະສາດໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ, ແຕ່ພ້ອມກັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນການສຳຫຼວດ ຄວາມຕື່ມເຕັມລະຫວ່າງພວກມັນ ແລະ ບ່ອນທີ່ແຕ່ລະປະເພດມີມູນຄ່າເພີ່ມ ສິ່ງນີ້ຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງທີ່ຄາດຫວັງໃນການຜ່ອນຜັນຍ້ອນວ່າ ສປປ ລາວ ຄາດການວ່າຈະຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບຂອງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ໃນຂະນະທີ່ ODA ໃນໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ຖືມຸ່ງຊ່ວຍງົບປະມານ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການໃຊ້ຈ່າຍທາງດ້ານສັງຄົມ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນປະເທດ ໃນປະຈຸບັນສາມາດຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງເພີ່ມທະວີ ສຳລັບຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້. ໃນທາງກັບກັນ ມັນອາດຈະແທດເຫມາະຫລາຍກວ່າທີ່ຈະນຳໃຊ້ກະແສຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າໃນການລົງທຶນໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ເຊິ່ງໃນທາງກັບກັນຈະປັບປຸງບັນຍາກາດການລົງທຶນຂອງທຸລະກິດ. ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງ ທີ່ເປັນໄປໄດ້ໃນ "ສູດປະສົມຂອງເງິນ" ທີ່ມີຢູ່ ລາວ ແລ້ວ, ມັນຈະແທດເຫມາະກັບເວລາທີ່ຈະມີການປຶກສາຫາລື ແລະ ການວິເຄາະຫຼາຍຂຶ້ນກ່ຽວກັບວ່າກະແສການສະໜັບສະໜູນທຶນຮອນຈາກພາຍນອກສະເພາະເຈາະຈົງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ ຢ່າງທີ່ດີທີ່ສຸດໃນຂະແໜງເສດຖະກິດ ຫຼື ສັງຄົມ ແລະ ວິວ່າມັນປະກອບສ່ວນໃຫ້ຜົນໄດ້ຮັບຄືແນວໃດ. ສິ່ງນີ້ ແມ່ນຂົງເຂດທີ່ກົມ DIC ສາມາດປະກອບສ່ວນຢ່າງເປັນແກ່ນສານໃນການປຶກສາຫາລືນະໂຍບາຍ, ແຕ່ເພື່ອເຮັດຄືແນວນັ້ນ ກົມ ອາດຈະຕ້ອງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງພາລະບົດບາດຂອງຕົນໃນການເກັບກຳ, ວິເຄາະ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບກະແສການສະໜອງທຶນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ຮູບທີ 5.1 ເກັບກຳ ການຄົ້ນພົບທັງຫມົດຂອງບົດລາຍງານ DFAA ໂດຍສະແດງໃຫ້ເຫັນສັດສ່ວນທຽບຖານ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ. ສາມບຸລິມະສິດຍຸດທະສາດທີ່ນຳສະເໜີແກ້ໄຂກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາຕົ້ນຕໍ (FDI, ສິນເຊື່ອພາຍໃນ, ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ແລະ ODA), ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມສ່ຽງທີ່ຈຳແນກພ້ອມດຽວກັບລະດັບສູງຂອງໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດທີ່ສູງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະພັດທະນາກະແສການສະໜອງທຶນອື່ນໆໃນລັກສະນະທີ່ດຸ່ນດ່ຽງ. ບຸລິມະສິດຍຸດທະສາດຍັງແມ່ນສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນໃນ *ຖະແຫລງການຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາວຽງຈັນກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນໄລຍະປີ 2016-2025*, ຮັບຮູ້ວ່າການປະກອບສ່ວນທີ່ສຳຄັນຂອງການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້/ການຮ່ວມມືສາມລ່ຽມ ແລະ ການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້, ແລະ ‘ທຸລະກິດເປັນດັ່ງຄູ່ຮ່ວມສຳລັບການພັດທະນາ’.

ແຜນພາບ 5.1: ກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ໄລຍະ 2000-2014 (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫລ່ງ: ທະນາຄານໂລກ, ກົມ, DIC/ ກະຊວງMPI, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, OECD (ຄັດໄລ່ໂດຍຜູ້ຂຽນ)

5.1.3 ການປະກອບສ່ວນ ທີ່ເປັນທ່າແຮງ ຂອງກະແສການສະໜອງທຶນພາຍໃນສະເພາະແຕ່ລະປະເພດ

ລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນປະເທດ

ປະສົບການຢູ່ປະເທດອື່ນໆ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການລະດົມຊັບພະຍາກອນພາຍໃນປະເທດຈະກາຍເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ສຸດຢ່າງເພີ່ມທະວີໃນຂະນະທີ່ປະເທດໜຶ່ງຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ທີ່ມີບັນຫາບໍ່ແມ່ນພຽງແຕ່ປະລິມານຂອງລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນທີ່ລະດົມໄດ້ ແຕ່ຍັງແມ່ນລະບົບສໍາລັບການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ລາຍຮັບເຫລົ່ານັ້ນ. ຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນຂົງເຂດທີ່ກວ້າງສໍາລັບການປະຕິຮູບທີ່ມີທ່າແຮງໃນຕໍ່ໜ້າ:

- i. ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຈໍານວນຫລາຍ, ຖ້າຫາກບໍ່ແມ່ນທັງໝົດ ປະສົບບັນຫາໃນການສ້າງນະໂຍບາຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນໃນການຄຸ້ມຄອງການເງິນສາທາລະນະ (PFM). ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທະນາຄານ ADB ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການປະຕິຮູບ PFM ຢູ່ ສປປ ລາວ ເປັນເວລາຫຼາຍປີ ແລະ ສະຖານະການໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໂດຍລະອຽດໃນຂອບຂໍ້ຄວາມ 5 ຂອງບົດລາຍງານນີ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເພື່ອໃຫ້ສາມາດໃຊ້ປະໂຫຍດຊັບພະຍາກອນສາທາລະນະໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ, ລັດຖະບານ ຄວນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືໄລຍະກາງ (MTEF/MTFF). ບຸລິມະສິດຕົ້ນຕໍຄວນຈະແມ່ນເພື່ອປັບປຸງປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ເຊິ່ງລັດຖະບານມີການຄວບຄຸມເກືອບທັງໝົດ (ດັ່ງເຊັ່ນ ລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນ) ໂດຍການນໍາໃຊ້ງົບປະມານແຫ່ງລັດເປັນຕົ້ນໄວ້ ແລະ ການສືບຕໍ່ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງລະບົບຂອງການວາງແຜນ, ສ້າງແຜນງົບປະມານ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາງົບປະມານ, ລວມທັງການພິຈາລະນາການນໍາເອົາມາໃຊ້ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງທາງເອເລັກໂຕຼນິກ.
- ii. ລັດຖະບານ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຄືບໜ້າທີ່ເດັ່ນໃນການເພີ່ມທະວີການເກັບລາຍຮັບພາສີ-ອາກອນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ບໍ່ແມ່ນລາຍຮັບພາສີ-ອາກອນຕາມທີ່ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນຈາກຮູບທີ່ 5.1. ບົດລາຍງານ DFAA ໄດ້ກໍານົດຂົງເຂດບ່ອນທີ່ການຄຸ້ມຄອງພາສີ-ອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນພາສີ-ອາກອນ ສາມາດເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອນໍາມາ ເຊິ່ງຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໄສຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມເຕີມເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ບຸລິມະສິດການພັດທະນາປະເທດຊາດ.
- iii. ທົບທວນການຈັດສັນລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນທຽບໃສ່ກັບບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ລວມທັງການເພີ່ມທະວີການຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງການສັງຄົມ. ໃນຂະນະທີ່ປະລິມານຂອງລາຍຮັບສາທາລະນະເພີ່ມຂຶ້ນ, ມັນຈະເປັນສິ່ງສໍາຄັນສໍາລັບລັດຖະບານທີ່

ຈະເບິ່ງຕື່ມ ວ່າພວກມັນກຳລັງຫມັ້ນຫມາຍຕໍ່ຂະແໜງການ ແລະ ແນວຄິດລິເລີ່ມຕ່າງໆທີ່ຈະນຳໄປສູ່ການບັນລຸເປົ້າຫມາຍ ຂອງການພັດທະນາຕາມແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8. ເພື່ອທີ່ຈະແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບທາງສັງຄົມໃນປະເທດ, ລັດຖະບານຕ້ອງການທີ່ຈະລົງທຶນຕື່ມອີກໃນດ້ານການສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ, ຮັບປະກັນວ່າທຸກໆກຸ່ມສັງຄົມ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ມີສ່ວນຮ່ວມທຸກຖ້ວນໜ້າ.

ODA, SSC ແລະ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ສຳລັບການບັນເທົາ ແລະ ປັບໂຕ ຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ພ້ອມດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ສປປ ລາວ ສາມາດສືບຕໍ່ໄວ້ວາງໃຈຕໍ່ການ ສະໜັບສະໜູນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາດັ່ງເດີມຂອງຕົນ; ການປະກອບສ່ວນຂອງ ODA ໃຫ້ແກ່ການສະໜອງທຶນໂດຍລວມເປັນ ທີ່ຍອມຮັບ ດັ່ງທີ່ມີສະແດງຢູ່ຕາຕະລາງ 3. ODA ເຄີຍເປັນແຫຼ່ງທຶນທີ່ສຳຄັນຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາສຳລັບ ສປປ ລາວ ຕະຫລອດໄລຍະຫລາຍທົດສະຫວັດທີ່ຜ່ານມາ, ແລະ ຈະສືບຕໍ່ມີຄວາມສຳຄັນເຊັ່ນເດີມ ໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ນີ້, ໂດຍ ສະເພາະໃນຂະແໜງການທາງສັງຄົມ, ບ່ອນທີ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນແບບດັ່ງເດີມຈຳນວນຫຼາຍແມ່ນບໍ່ພຽງແຕ່ປະສິດທີ່ຈະສະໜອງການ ສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງສາມາດນຳມາເຊິ່ງສະສົບການຈາກທົ່ວໂລກເພື່ອຄ້ຳຫນູນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອລາວ ບັນລຸເປົ້າຫມາຍການພັດທະນາທາງສັງຄົມ. ບົດລາຍງານ DFAA, ໃນການເບິ່ງໄປທົ່ວທຸກກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການ ພັດທະນາ ທັງໝົດ, ຍັງສະໜອງກາລະໂອກາດສຳລັບການຄົ້ນ ວ່າ ODA ສາມາດຖືກໃຊ້ປະໂຫຍດຢ່າງພ້ອມພຽງກັບກະແສ ສະໜອງທຶນອື່ນໆ, ໂດຍສະເພາະກະແສຈາກພາຍນອກ ດັ່ງເຊັ່ນ SSC ແລະ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນສຳລັບການ ບັນເທົາ ແລະ ປັບໂຕຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

i. ເນື່ອງຈາກຄວາມສຳຄັນທີ່ຮັບຮູ້ຂອງ ODA ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ໄດ້ມີການລົງທຶນທີ່ສຳຄັນໃນການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນ ແລະ ກົນ ໄກເພື່ອການຄຸ້ມຄອງມັນ, ລວມທັງກົນໄກກອງປະຊຸມໂຕະມິນ. ສິ່ງທີ່ພົ້ນເດັ່ນມາຈາກບົດລາຍງານ DFAA ແມ່ນກາລະໂອ ກາດທີ່ຈະບໍ່ພຽງແຕ່ສືບຕໍ່ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງເວທີການປຶກສາຫາລືດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ກົນໄກການເປັນຄູ່ຮ່ວມມື, ແຕ່ເພື່ອ ຂະຫຍາຍຂອບເຂດຂອງມັນເພື່ອຊ່ວຍການປະສານສົມທົບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງກະແສການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາອື່ນ ໆ. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ສົ່ງສັນຍານຄວາມສົນໃຈໃນແນວທາງດັ່ງກ່າວນີ້ດ້ວຍການອອກຖະແຫຼງການວຽງຈັນກ່ຽວກັບ ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາສະບັບໃຫມ່, ເຊິ່ງສັງເກດກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດຂອງການຮ່ວມມືພັດທະນານອກເໜືອຈາກ ODA. ສ້າງສົມໃສ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງການເລີ່ມຕົ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8, ມັນອາດຈະທັນເວລາທີ່ຈະຊອກຫາທິດທາງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກົນໄກໂຕະມິນ ໃຫ້ລວມເອົາການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບກະແສການສະໜອງທຶນອື່ນໆ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາອື່ນໆ.

ii. ພາຍໃນປະເທດ, ພາຍໃນລັດຖະບານ, ການທົບທວນທີ່ຄ້າຍຄືກັນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ພາກລັດ ພາຍນອກ ອາດຈະເປັນທີ່ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍ. ມີສອງດ້ານສຳລັບການພິຈາລະນາ:

ກ ທຳອິດ, ມີຂອບເຂດສຳລັບການປັບປຸງຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະສານງານລະຫວ່າງກົມ DIC ເປັນອົງກອນນຳໜ້າການ ປະສານງານຢູ່ລະດັບວິຊາການ ແລະ ກະຊວງອື່ນໆ, ພະແນກ ແລະ ອົງກອນຕ່າງໆ ຂອງລັດຖະບານ ເຊິ່ງໃນບາງວິທີ ຫລື ລັກສະນະ ຄຸ້ມຄອງການເງິນ ແລະ ສາຍພົວພັນກັບຄູ່ຮ່ວມມືການພັດທະນາທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ.

ຂ ທີ່ສອງ, ຕາມທີ່ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖະແຫຼງການວຽງຈັນວ່າດ້ວຍການເປັນຄູ່ຮ່ວມສະບັບໃຫມ່ເລີ່ມຕົ້ນຂຶ້ນ, ມັນອາດ ຈະເປັນເວລາທີ່ຈະພິຈາລະນາການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນທີ່ມີຍຸດທະສາດ ແລະ ການນະວັດຕະກຳຫລາຍຂຶ້ນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງ ODA ແລະ SSC ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການພັດທະນາຈາກພາຍນອກ. ໃນຂະນະທີ່ການປ່ຽນແປງ ໃດໆຕໍ່ພັນທະໜ້າທີ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຢ່າງຮອບຄອບ, ເປັນທີ່ສັງເກດວ່າການເຈລະຈາກຳ ລັງດຳເນີນຢູ່ໃນຫລາຍເວທີ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ນອກເໜືອຈາກຂະບວນການໂຕະມິນ, ການເຈລະຈາກັບຄູ່ຮ່ວມມືທີ່ບໍ່ແມ່ນຄູ່

ຮວມມືຕົ້ນຕໍດັ່ງເດີມ (ຈີນ, ຫວຽດນາມ, ອິນເດຍ ແລະ ໄທ) ໄດ້ເກີດຂຶ້ນໂດຍຜ່ານທາງຄະນະກຳມະການຮ່ວມເພື່ອການຮ່ວມມື.¹⁰⁴ ສິ່ງທີ່ພື້ນເດັ່ນແມ່ນຮູບພາບສະແດງໃຫ້ເຫັນທ່າແຮງສໍາລັບການນໍາມາພ້ອມກັນຂະບວນການການເຈລະຈາບາງຢ່າງ ແລະ ການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຮູບແບບຕ່າງໆຂອງການເງິນເພື່ອການພັດທະນາແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ

- iii ກົມ DIC ຍັງຖະນຸບໍາລຸງລະບົບປະຕິບັດການ ຊື່ວ່າເວທີຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອ, ຖານຂໍ້ມູນທີ່ສ້າງຂຶ້ນຕາມສິ່ງທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນທັງຫມົດກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຕ່າງປະເທດໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ. ມັນອາດຈະເປັນກາລະໂອກາດທີ່ຈະເບິ່ງຮູບແບບການປະສານງານຂໍ້ມູນໃນປະຈຸບັນ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ບົດລາຍງານ DFAA ຊື່ໃຫ້ເຫັນເຖິງທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມທະວີ ແລະ ກາລະໂອກາດໃນຂົງເຂດດັ່ງເຊັ່ນ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນແກ່ມາດຕະການບັນເທົາ ແລະ ປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໄຕ້ - ໄຕ້/ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມ ແລະ ຄວາມໃຈບຸນສູນທານພາຍໃນ/ຕ່າງປະເທດ. ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຂົງເຂດບ່ອນທີ່ມີທ່າແຮງສໍາລັບການດຶງດູດຊັບພະຍາກອນຫຼາຍຂຶ້ນເປັນທີ່ຮັບຮູ້, ແຕ່ບັນດາ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການຄົ້ນຫາຂໍ້ມູນທີ່ອີງໃສ່ຄວາມເປັນຈິງຈາກແຫລ່ງ ແລະ ວິທີວິທະຍາທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ໃນແນວໂນ້ມໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຜ່ານມາສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີຂຶ້ນກ່ຽວກັບໂອກາດໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ.

ພາກເອກະຊົນ: ພາກເອກະຊົນການພາຍໃນ, FDI ແລະ PPPs

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ຂ້າງເທິງ, ການປະກອບສ່ວນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ຂອງພາກເອກະຊົນໃຫ້ແກ່ແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ. ການສະໜອງຄໍາແນະນໍາຢ່າງລະອຽດສໍາລັບການປັບປຸງບັນຍາກາດການລົງທຶນຂອງທຸລະກິດ ແລະ ພາກເອກະຊົນຢູ່ ສປປ ລາວ ມີຄວາມກ້ວາງໄກເກີນກວ່າການສຶກສາດັ່ງກ່າວນີ້, ແລະ ເປັນຫົວເລື່ອງຂອງການສຶກສາທີ່ເລັ່ງສະເພາະເລື່ອງ, ດັ່ງເຊັ່ນ: ການປະເມີນບັນຍາກາດການລົງທຶນຂອງທະນາຄານໂລກ, ເຊິ່ງສະໜອງຄໍາແນະນໍາສະເພາະເຈາະຈົງວ່າລັດຖະບານສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນໄປຈາກເສດຖະກິດພາກເອກະຊົນເຊິ່ງມີການເອື້ອຍອີງຢ່າງບໍ່ສົມສ່ວນຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ຂະແໜງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ. ໃນຂະນະທີ່ບົດລາຍງານ DFAA ສະໜອງຄໍາແນະນໍາສະເພາະເຈາະຈົງບາງຢ່າງ, ດັ່ງລຸ່ມນີ້, ສໍາລັບພາກເອກະຊົນການພາຍໃນ, FDI ແລະ PPPs, ສອງຈຸດທີ່ສໍາຄັນສູງສຸດແມ່ນຖືກເນັ້ນໜັກເປັນດັ່ງຫມວກຫນຶ່ງໃບ:

- i ໃນຂະນະທີ່ມີການປະຕິຮູບສະເພາະເຈາະຈົງຫລາຍຢ່າງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນເຊິ່ງສາມາດປັບປຸງການລົງທຶນພາກເອກະຊົນ (ຕ່າງປະເທດ ແລະ ພາຍໃນ) ຢູ່ ລາວ, ມັນເປັນການແນະນໍາທີ່ວ່າ ວາລະການປະຕິຮູບໄດ້ຮັບການແຈ້ງບອກຢ່າງແຂງແຮງໂດຍການທົດສອບ litmus test (ທີ່ເປັນການທົດສອບເຊິ່ງປັດຈຈຫນຶ່ງດຽວ (ດັ່ງເຊັ່ນ ທັດສະນະຄະຕິ, ເຫດການ, ຄວາມເປັນຈິງ) ແມ່ນເປັນອັນຊື່ຂາດ) ທີ່ວ່າຜົນທີ່ອອກມາຈະປະກອບສ່ວນບໍ່ພຽງແຕ່ປະລິມານ ຫຼື ປະລິມານຂອງການລົງທຶນແຕ່ຍັງຈະເພີ່ມຕື່ມຄວາມຄືບໜ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງ NSEDP, ລວມທັງມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ii. ມີຜົນປະໂຫຍດເພື່ອຄົ້ນຫາໃນພາກເອກະຊົນຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຖ້ວນຂຶ້ນຂ້ອນຂ້າງຫລາຍກວ່າຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະຕິຮູບທີ່ແຍກກັນເຮັດໂດດດ່ຽວໃຜມັນຢ່າງເປັນແບບທຽມບໍ່ເປັນທໍາມະຊາດໃນອານາບໍລິເວນຂອງພາຍໃນ, ຕ່າງປະເທດ ແລະ PPPs. ຍົກຕົວຢ່າງ, ອາດຈະມີກາລະໂອກາດທີ່ຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ໂດຍໄຈ້ແຍກກາລະໂອກາດຕ່າງໆ ສໍາລັບບໍລິສັດຂອງຊາວລາວທີ່ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບບໍລິສັດຕ່າງປະເທດ, ບາງທີໂດຍການສະໜອງແຮງຈູງໃຈການຮ່ວມທຶນປະເພດແຫລ່ງນີ້ໃນນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດລະບຽບ. ຄ້າຍຄືກັນ, ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຫນຶ່ງຂອງ "ບຸລິມະສິດທາງຍຸດທະສາດ", ມັນອາດຈະເປັນການຖືກກາລະເທສະສໍາລັບລັດຖະບານທີ່ຈະພິຈາລະນາເພີ່ມຕື່ມການໃຊ້ປະໂຫຍດການເຂົ້າເຖິງໃນປະຈຸບັນຂອງຕົນ ຕໍ່ ODA ແລະ ການສະໜອງທຶນທີ່ມີເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນເພື່ອເລັ່ງຈັງຫວະການປະຕິຮູບທີ່ຈໍາເປັນໃຫ້ແກ່ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍພາກເອກະຊົນ, ໃຊ້ມຸມມອງໄລຍະຍາວຂອງການປະຕິຮູບທີ່ຕ້ອງການເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມບໍ່ຫມັ້ນທ່ຽງ ແລະ ຂໍ້ເສຍປຽບດ້ານສັງຄົມ/ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງເສດຖະກິດທີ່ອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ.

¹⁰⁴ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລາຍງານໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າອາຍຸການເລືອກຂອງ ODI, p 24-26.

ພາກເອກະຊົນພາຍໃນ

ການວິເຄາະສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍສຳລັບພາກເອກະຊົນພາຍໃນຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ພົບເຫັນວ່າມີຫລາຍຂອງເຂດເຊິ່ງສາມາດເປັນຈຸດສຸມຂອງບາດກ້າວດຳເນີນການ. ການປັບປຸງບັນຍາກາດທາງທຸລະກິດໂດຍລວມໂດຍການເລັ່ງປະຕິບັດຕາມກົດຫມາຍຮ່ວມນຳອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ຄວນຍັງຈະເອື້ອອຳນວຍເພີ່ມຕື່ມການເຊື່ອມສານທາງການຄ້າ ແລະ ການເຕີບໂຕຂອງພາກເອກະຊົນ, ການປັບປຸງຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງເສດຖະກິດ ແລະ ເພາະສະນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນການສົ່ງເສີມຄວາມຍືດຍຸ່ນດ້ານເສດຖະກິດ. ຕາມທີ່ເປັນບັນຫາໂດຍລວມ, ສປປ ລາວ ຄວນສືບຕໍ່ເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດທີ່ຈະປະກອບມີການລົງທຶນໃນໂຄງການທີ່ສຳຄັນ, ແຕ່ຍັງເພີ່ມທະວີການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາທຸລະກິດຈຸລະພາກ ແລະ ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຫາກາງ (SME).

- i ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບທະນາຄານທຸລະກິດ ແລະ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເພື່ອດຳເນີນການທົບທວນການໃຫ້ກູ້ຢືມແກ່ບໍລິສັດພາກເອກະຊົນພາຍໃນ, ດ້ວຍມຸມມອງ ເພື່ອກຳນົດ (ກ) ວ່າທະນາຄານໃຫ້ກູ້ຢືມແກ່ການປະສົມທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງຂະແໜງການໂດຍເຫດທີ່ບູລິມະສິດການພັດທະນາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 (ຂ) ລະດັບເຊິ່ງການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໄວວາຂອງສິນເຊື້ອພາຍໃນປະເທດຖືກຜັນຂະຫຍາຍເຂົ້າໃນການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບເປົ້າຫມາຍຂອງແຜນ NSEDP. ການທົບທວນດັ່ງກ່າວຄວນຈະນຳໄປສູ່ການພັດທະນາແຜນການປະຕິບັດງານທີ່ມີນະໂຍບາຍ ແລະ ການລິເລີ່ມດ້ານກົດລະບຽບເພື່ອສົ່ງເສີມການເຕີບໂຕຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນທີ່ສອດຄ່ອງກັບບູລິມະສິດດ້ານການພັດທະນາປະເທດຊາດ.
- ii. ສືບຕໍ່ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາລວມທັງກອງທຶນ UNCDF ແລະ ທະນາຄານ ADB ກ່ຽວກັບແຜນງານເພື່ອສົ່ງເສີມການສະໜັບສະໜູນການເງິນແບບທົ່ວເຖິງ ແລະ ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງດ້ານການເງິນສຳລັບທຸລະກິດຈຸລະພາກ, ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ.
- iii ພິຈາລະນາມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາການອັດສິດເງິນຜ່ານການໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນພາກເອກະຊົນພາຍໃນທີ່ເປັນໄປໄດ້ ໂດຍບໍລິສັດລັດວິສາຫະກິດ (SOEs), ເຊິ່ງມີອິດທິພົນໃນຂະແໜງການຕົ້ນຕໍທີ່ມີກຳໄລ. ສິ່ງນີ້ອາດຈະປະກອບດ້ວຍການທົບທວນກ່ຽວກັບສັດສ່ວນຂອງການປ່ອຍສິນເຊື້ອທີ່ໄດ້ສະໜອງໃຫ້ແກ່ SOEs, ເຊິ່ງອາດເປັນໄປໄດ້ໃນການສູນເສຍສິນເຊື້ອທີ່ຄວນໃຫ້ກັບພາກເອກະຊົນພາຍໃນ.

ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI)

FDI ແມ່ນກະແສການເງິນເຊິ່ງກຳລັງເຕີບໂຕຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ສືບຕໍ່ມອບທ່າແຮງການເຕີບໂຕ. ຄຳແນະນຳດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ໄດ້ຖືກພັດທະນາເປັນດັ່ງການປະຕິບັດງານທີ່ສາມາດເປັນໄດ້ສຳລັບການດຶງດູດການລົງທຶນ FDI ຫຼາຍຂຶ້ນຢູ່ ສປປ ລາວ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນຄຸ້ມຄ່າທີ່ຈະກ່າວຊື່ວ່າ ລັດຖະບານຈະຕ້ອງການທີ່ຈະຊຶ່ງຊາຢ່າງຮອບຄອບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງການດຳເນີນການມາດຕະການໃນໄລຍະສັ້ນເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນພ້ອມດ້ວຍຜົນປະໂຫຍດໃນໄລຍະຍາວຂອງແຜນການປະຕິຮູບເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນທີ່ມີຄຸນນະພາບໃນຂະແໜງການອື່ນນອກຈາກຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ.

- i. ປັບປຸງການລົງທຶນ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້າ. ມີກາລະໂອກາດເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍສຳລັບການລົງທຶນ ແລະ ການຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ເບິ່ງຄືວ່າຈະແທດເຫມາະສຳລັບລັດຖະບານທີ່ຈະດຳເນີນການປະເມີນທີ່ລະອຽດຫລາຍຂຶ້ນໃນຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບການຂອງການລົງທຶນໂດຍມີການຈ້ອງມອງໄປສູ່ການພັດທະນາແຜນປະຕິບັດງານແບບຫລາຍອົງກອນສຳລັບການປະຕິຮູບເຊິ່ງເນັ້ນໜັກການປັບປຸງຂີດຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະບານເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການທີ່ແກ້ໄຂແລ້ວ. ບົດລາຍງານເຊັ່ນນັ້ນຄືກັນກັບບົດລາຍງານ ການປະກອບທຸລະກິດຈັດທຳໂດຍທະນາຄານໂລກ ເນັ້ນຄວາມສຳຄັນກາລະໂອກາດສຳລັບການປະຕິຮູບແຕ່ບໍ່ໄດ້ສະໜອງຄຳແນະນຳທີ່ກຳນົດບູລິມະສິດ ແລະ ສະເພາະເຈາະຈົງສຳລັບການປ່ຽນແປງ. ລັດຖະບານອາດຈະພິຈາລະນາເຮັດຂໍ້ສະເໜີ ຫລື ທາບທາມອົງການ USAID ເພື່ອດຳເນີນການສ້າງແຜນດຳເນີນງານສຳລັບນັກລົງທຶນ ຫລື ໜ່ວຍງານບໍລິການໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ (FIAS) ເພື່ອດຳເນີນການບົ່ງມະຕິອຸປະສັກທາງດ້ານບໍລິຫານ¹⁰⁵ ໂຄງການທັງສອງນີ້ໃຊ້ວິທີການທີ່ຄ້າຍຄືກັນທີ່ສຸດໃນການສ້າງແຜນທີ່ຂະບວນການເພື່ອຫາຕຳແໜ່ງທີ່ແນ່ນອນຄວາມໄຮ້ປະສິດທິຜົນທີ່ແກ່ຍາວ ແລະ ຍັບຢັ້ງການລົງທຶນ ແລະ ເຫນີການ

¹⁰⁵ FIAS ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງກຸ່ມທະນາຄານໂລກ.

ແນະນຳແນວທາງສຳລັບເຮັດການປະຕິຮູບສະເພາະເຈາະຈົງ. ແຜນ ຫຼື ການປົ່ງມະຕິວິທີການເຂົ້າແກ້ໄຂຈະສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານການສຶກສາທີ່ໄດ້ຮັບການອຸບປະຖຳໂດຍຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ລວມທັງການປະເມີນບັນຍາກາດການລົງທຶນຈັດທຳໂດຍທະນາຄານໂລກ.

- ii. ທົບທວນຫົວຂໍ້ສິ່ງເສີມການລົງທຶນ. ບາງຫົວຂໍ້ທີ່ລັດຖະບານນຳໃຊ້ໃນການສິ່ງເສີມ ສປປ ລາວ ເປັນຈຸດຫມາຍປາຍທາງທີ່ເຫມາະສົມສຳລັບການລົງທຶນຄວນປັບປຸງໃຫມ່. ຍົກຕົວຢ່າງ, ສປປ ລາວ ອ້າງອີງເຖິງຄ່າແຮງງານຕໍ່າຂອງຕົນ, ແຕ່ວ່າຄ່າແຮງງານແມ່ນກຳລັງເພີ່ມສູງຂຶ້ນ.¹⁰⁶ ດັ່ງທີ່ເປັນຂໍ້ສັງເກດໂດຍໜ່ວຍງານວິຊາການພາກເອກກະຊົນທີ່ສັງກັດລັດຖະບານ, "GDP ຕໍ່ຫົວຄົນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 227 ໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 1990 ມາເປັນ 1.460 ໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2013, ເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍກວ່າ 6 ເທົ່າ, ແລະ ຄາດການໄວ້ວ່າການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດຄາດການວ່າຈະສືບຕໍ່ພາຍໃນຂອບເຂດ 7-8 ເປີເຊັນ ຕະຫລອດທົດສະຫວັດໜ້າ."¹⁰⁷ ນອກຈາກນີ້, ຫຼາຍໆຝ່າຍໃນລັດຖະບານ, ປະຊາຄົມຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ພາກເອກກະຊົນໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າເຖິງວ່າຄ່າແຮງງານອາດຕໍ່າທຽບໃສ່ມາດຕະຖານສາກົນ, ແຮງງານຂອງລາວ ຍັງຂ້ອນຂ້າ ບໍ່ມີທັກສະ ແລະ ແຮງງານສ່ວນເກີນແມ່ນ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແອອັດຢູ່ໃນຂະແໜງການກະສິກຳ.
- iii. ການມີພ້ອມໃຊ້ທີ່ດິນຜະລິດກະສິກຳ, ຄ່າໄຟຟ້າລາຄາຕໍ່າ, ການຕັ້ງຢູ່ໃກ້ຊິດຕະຫລາດທີ່ໃຫຍ່ໃນພາກພື້ນ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງປ່າໄມ້ ແລະ ທ່າແຮງດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ, ລວມທັງການທ່ອງທ່ຽວທາງນິເວດ ແລະ ທາງທຳມະຊາດ-ເຊິ່ງມີປະໂຫຍດຂອງ ການກະຕຸ້ນການເຕີບໂຕໃນຂະແໜງການພາຍໃນປະເທດຢ່າງມີລັກສະນະສະເພາະດັ່ງເຊັ່ນ ຫັດຖະກຳ, ຕ່ຳແຜ່ນ, ແລະ ຜະລິດ ພັນອາຫານທ້ອງຖິ່ນ-ແມ່ນຄຸນລັກສະນະທີ່ໜ້າສົນໃຈຫລາຍປະການຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ກ່າວເຖິງຫນ້ອຍໂພດ ຢູ່ເລື້ອຍໆ.
- iv. ທົບທວນແຮງຈູງໃຈການລົງທຶນ. ປະສິທິພາບຂອງແຮງຈູງໃຈການລົງທຶນ ໃນປະຈຸບັນຂອງ ສປປ ລາວ ຄວນໄດ້ຮັບການທົບທວນ. ມີຢູ່ເຊັ່ນກັນຄົນຈຳນວນໜຶ່ງໃນປະຊາຄົມຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເຊິ່ງສົງໄສຄວາມຕ້ອງການສຳລັບການຢຸດເກັບອາກອນໄລຍະສິບປີ ໃນຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ໂດຍອ້າງອີງໃສ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັນສຳລັບການສຳປະທານໃນຂະແໜງການເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ດິນທີ່ຕ່ຳຫຼາຍ. ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ, ເມື່ອການລົງທຶນເຫຼົ່ານີ້ມາຮອດທ້າຍໄລຍະຍຶດເວັ້ນອາກອນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ພວກເຂົາເຈົ້າຕ້ອງເລີ່ມຕົ້ນຈ່າຍອັດຕາອາກອນທຸລະກິດ 24%, ມັນເປັນໄປໄດ້ທີ່ບາງບໍລິສັດອາດຈະປິດກິດຈະການ ແລະ ຈັດລະບົບໃໝ່ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຂອງພາສີ-ອາກອນ. ອັດຕາພາສີ-ອາກອນທີ່ຕ່ຳກວ່າ ແລະ ການລົບລ້າງການຍົກເວັ້ນອາກອນທີ່ໄດ້ເຈລະຈາອາດເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ເປັນຈຸດໝາຍປາຍທາງທີ່ການລົງທຶນທີ່ມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ໂປ່ງໄສຫຼາຍຂຶ້ນໃນຂະນະທີ່ລາຍຮັບທີ່ເພີ່ມທະວີແມ່ນຈ່າຍເຂົ້າລັດ.

ການເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາລັດ-ເອກະຊົນ

ໃນຂະນະທີ່ລັດຖະບານໄດ້ຊື້ບອກຄວາມສົນໃຈໃນການກຳນົດບູລິມະສິດ PPPs, ບົດລາຍງານ DFAA ໄດ້ລົງເລິກໃນລາຍລະອຽດບາງຢ່າງກ່ຽວກັບຂົງເຂດບ່ອນທີ່ຂອບນະໂຍບາຍ ແລະ ດ້ານສະຖາບັນ - ແລະ ແນ່ນອນວ່າຄວາມເຂົ້າໃຈທົ່ວໄປ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດໃນການມີສ່ວນຮ່ວມໃນຮູບແບບ PPP- ຈະຕ້ອງການທີ່ຈະໄດ້ພັດທະນາເພີ່ມຕື່ມເພື່ອໃຊ້ປະໂຫຍດ PPPs ໃນຂອບເຂດທີ່ໃຫຍ່ກວ່າໃນຊ່ວງທີ່ຈະມາເຖິງ:

- i. ກຳນົດໂຄງການບູລິມະສິດທີ່ອາດແທດເຫມາະສຳລັບຮູບແບບ PPP. ຍ້ອນວ່າມີທ່າແຮງສຳລັບການເຕີບໂຕທີ່ຂັບເຄື່ອນດ້ວຍສິ່ງອອກ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ລັດຖະບານ ຄວນລະບຸລາຍຊື່ໂຄງການບູລິມະສິດທີ່ຈະປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງສຳລັບການຄ້າ.
- ii. ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ຈຳເປັນ. ໃນການພິຈາລະນາການພັດທະນາຂອງ PPP, ລັດຖະບານຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຈຸດປະສົງຂອງຂະແໜງການທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ສຳຄັນແມ່ນຖືກຮັບໃຊ້. ສິ່ງນີ້ສາມາດປະກອບມີການ

¹⁰⁶ ອີງຕາມການສຳພາດ, ຄ່າແຮງງານຂັ້ນຕ່ຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນປະມານ 85.7 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ເດືອນ.
¹⁰⁷ ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າປະຈຳປີ ຂອງໜ່ວຍງານຂະແໜງການ ການຄ້າ ແລະ ເອກະຊົນ ສຳລັບ ປີງົບປະມານ 2013-2014, ປີ 2014, ໜ້າ. 2

ສະຫນອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານງົບປະມານ, ເຕັກໂນໂລຊີຟຣີແກ່ນັກສຶກສາທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ, ການບໍລິການສາທາລະນະທີ່ຖືກກວ່າ, ການພັດທະນາທັກສະ ແລະ ມູນຄ່າສິນຄ້າ.

iii. ຊຶ່ງຊາຄວາມສ່ຽງຢ່າງຮອບຄອບ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງການເປັນຄູ່ຮ່ວມໄລຍະຍາວ. ໂດຍສະເພາະໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, PPPs ແມ່ນຄຳຫມັ້ນສັນຍາໄລຍະຍາວລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ອົງກອນພາກເອກະຊົນ. ໃນຂະນະທີ່ພາກສ່ວນເອກະຊົນຈະຮັບເອົາຄວາມສ່ຽງດ້ານປະຕິບັດງານ ແລະ ດ້ານການເງິນໃນຊ່ວງໄລຍະຂອງການປະຕິບັດງານ, ລັດຖະບານຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າລັດຖະບານສາມາດແບກຫາບໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນຕາມປົກກະຕິສຳລັບ 20 ຫາ 30 ປີ. ຜູ້ມີບົດບາດໃນພາກເອກະຊົນຕ້ອງເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອດຳເນີນງານໃນລັກສະນະທີ່ຄາດການໄດ້, ຄວບຄຸມໄດ້ດີຕະຫຼອດໄລຍະອາຍຸຂອງສັນຍາ ແລະ ຍັງເປັນຂົວຕໍ່ລະຫວ່າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດງານພາກເອກະຊົນ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນສິ່ງສຳຄັນໂດຍສະເພາະຢູ່ໃນປະເທດຫນຶ່ງດັ່ງເຊັ່ນ ສປປ ລາວ ບ່ອນທີ່ໂຄງການຂະຫນາດໃຫຍ່ຫລາຍແຫ່ງ ແລະ ໂຄງການ PPP ທີ່ມີທ່າແຮງ, ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍົກຍ້າຍບ້ານ ແລະ ໄພຄຸກຄາມຕໍ່ການວິຖີການດຳລົງຊີວິດທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. "ການເປັນຄູ່ຮ່ວມ" ແມ່ນແນວຄວາມຄິດໃຈກາງ ໃນ PPP ໃດຫນຶ່ງ ແລະ ແຕ່ລະຝ່າຍຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຕໍ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາເປັນຢ່າງດີຕະຫລອດໄລຍະເວລາຂອງການສະຫນອງການບໍລິການ. ດັ່ງນັ້ນ, ການກວດສອບວິເຄາະສະຖານະທີ່ກວ້າງຂວາງ ແລະ ວິໄສທັດໄລຍະຍາວ ແມ່ນຈຳເປັນໃນການອອກແບບ PPP ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ.

iv. ພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດພາຍໃນກົງຈັກລັດຖະບານ ເພື່ອປະເມີນຄຸນນະພາບຂອງຄູ່ຮ່ວມ PPP. ຫນຶ່ງໃນສົມມຸດຕິຖານທີ່ສຳຄັນຂອງຮູບແບບ PPP ແມ່ນວ່າພາກເອກະຊົນສາມາດນຳມາເຊິ່ງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີກວ່າ ແລະ ມີທັກສະໃນການດຳເນີນງານທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຫລາຍຂຶ້ນກວ່າພາກລັດ. ສົມມຸດຕິຖານນີ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດສອບໃນສະພາບແວດລ້ອມແຕ່ລະປະເທດ. ຢູ່ ສປປ ລາວ ຄວາມສຸກງອມ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດຂອງພາກເອກະຊົນພາຍໃນແມ່ນເປັນເລື່ອງທີ່ຫນ້າສົງໄສ. ໂດຍສະເພາະການພິຈາລະນາໃນລັກສະນະໄລຍະຍາວຂອງ PPP, ລັດຖະບານ ຕ້ອງສາມາດທີ່ຈະປະເມີນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມທົນທານຂອງຄູ່ຮ່ວມພາກເອກະຊົນ. ສິ່ງນີ້ປະກອບດ້ວຍບໍ່ພຽງແຕ່ຄວາມແຂງແຮງທາງດ້ານການເງິນຂອງບໍລິສັດເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງແມ່ນຂີດຄວາມສາມາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບຄໍ່ສັງຄົມ ແລະ ປະຫວັດການໃຫ້ບໍລິການ.

v. ຮຽນຮູ້ຈາກ PPP ທີ່ມີຢູ່ ສປປ ລາວ. ເຖິງວ່າຈະມີຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານແບບດັ້ງເດີມແບບ PPP, ມີເສັ້ນໂຄ້ງເວລາໃນການຮຽນຮູ້ສຳລັບບັນດາປະເທດທີ່ໃຫມ່ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການດັ່ງກ່າວ. ເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ຫວງຫ້າມ, ບັນດາປະເທດທີ່ມີຂະແໜງເອກະຊົນທີ່ຂ້ອນຂ້າງບໍ່ທັນສຸກງອມ ອາດຈະປະເຊີນສິ່ງທ້າທາຍໃນການດຶງດູດຈຳນວນທີ່ພຽງພໍຂອງການສະເຫນີລາຄາທີ່ມີຄຸນສົມບັດເຫມາະສົມຂະບວນການເຮັດສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງທີ່ເປັນຜົນດີຮັບນັ້ນ ແມ່ນສະຫລັບຊັບຊ້ອນຢູ່ເລື້ອຍໆ, ໂດຍສະເພາະການພິຈາລະນາວ່າພວກມັນຕ້ອງແກ້ໄຂວົງຈອນຊີວິດທັງຫມົດຂອງໂຄງການ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ສປປ ລາວ ມີປະສົບການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງຫນ້ອຍຫນຶ່ງ PPP, ມັນຈະແທດເຫມາະທີ່ຈະກັ່ນຕອງຖານະຂອງປະສົບການຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການອອກແບບ, ການຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາຜູ້ປະກອບການເອກະຊົນ (ຫລື ເຄິ່ງເອກະຊົນ) ແລະ ສ້າງຄ່າສິ່ງທີ່ບົດຮຽນຖອດຖອນໄດ້ສາມາດຊ່ວຍພັດທະນາ PPP ໃນອະນາຄົດ.

ໜີ້ຕ່າງປະເທດ

ດັ່ງທີ່ມີສະແດງຢູ່ໃນຮູບ 5.1, ສປປ ລາວ ແມ່ນເອື້ອຍອີງຢ່າງຊັດເຈນຢ່າງຫລວງຫລາຍຕໍ່ການກູ້ຢືມຈາກພາຍນອກ ແລະ ໜີ້ສິນເພື່ອສະໜອງທຶນແກ່ແຜນ NSEDP. ໃນຂະນະທີ່ແຫລ່ງເງິນທຶນດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນແຫລ່ງຫນຶ່ງເຊິ່ງໃນຫຼັກການສາມາດຖືກນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ລັດຖະບານຈະຕ້ອງການທີ່ຈະພິຈາລະນາຢ່າງຮອບຄອບກ່ຽວກັບຄວາມກ່ຽວພັນທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງການຖືກຈັດປະເພດ ວ່າມີຄວາມສ່ຽງດ້ານໜີ້ສິນທີ່ສູງ. ສິ່ງທີ່ຊັດເຈນ ແມ່ນ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດຫລາຍທີ່ສຸດໃນການດຶງດູດເງິນກູ້ທຸລະກິດ ແຕ່ໃນປະຈຸບັນ ປະເຊີນກັບສະຖານະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຊຳລະໜີ້ສິນເຫລົ່ານັ້ນ. ແນມໄປຂ້າງຫນ້າ, ສິ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ອາດຈະເປັນການພິຈາລະນາເພື່ອປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດ:

- i. ສ້າງຍຸດທະສາດທີ່ຊັດເຈນກ່ຽວກັບໜີ້ສິນ, ລວມທັງປະກາດເປົ້າໝາຍຕໍ່ສາທາລະນະກ່ຽວກັບມາດຕະການໜີ້ສິນຕົ້ນຕໍ, ດັ່ງເຊັ່ນ ອັດຕາສ່ວນໜີ້ພາຍນອກຕໍ່ GDP ແລະ ໜີ້ຕ່າງປະເທດທຽບກັບລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ.¹⁰⁸ ອາດຈະມີກາລະໂອກາດທີ່ຈະຮຽນຮູ້ນຳປະເທດອື່ນໆ ວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ພັດທະນາຍຸດທະສາດກ່ຽວກັບໜີ້ສິນຄືແນວໃດໃນສະພາບແວດລ້ອມປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຈົນເຖິງປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ.
- ii. ທົບທວນຍອດລວມຂອງພັນທະໜີ້ຕ່າງປະເທດໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຂອງແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ລິເລີ່ມການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດສຳລັບດຸນດ່ຽງການກູ້ຢືມພາຍນອກໃນຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ດັ່ງເຊັ່ນ ໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກທີ່ມີກາລະໂອກາດທີ່ຈະກູ້ຢືມເພື່ອສະໜອງທຶນໃນໂຄງການພັດທະນາໃນຂະແໜງການອື່ນໆ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ບັນລຸກຳໄລຫລາຍຂຶ້ນສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ
- iii. ພິຈາລະນາກາລະໂອກາດສຳລັບການເຈລະຈາຄືນໃຫມ່ ເງື່ອນໄຂການຊຳລະກ່ຽວກັບເງິນກູ້ຢືມທີ່ມີຢູ່ແລ້ວທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ ແລະ/ຫຼື ການປັບປຸງເງື່ອນໄຂການກູ້ຢືມເງິນທາງການຄ້າດຳເນີນຕໍ່ໄປ. ສຳລັບສ່ວນຫລັງ, ສິ່ງນີ້ຄວນຈະປະກອບດ້ວຍການສຳຫລວດຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສະແຫວງຫາການຈັດອັນດັບສິນເຊື່ອ - ຊຶ່ງຊາຂໍ້ໄດ້ປຽບທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງການປັບປຸງເງື່ອນໄຂການກູ້ຢືມທຽບກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທຸລະກຳຂອງຂັ້ນຕອນສຳລັບການເອົາມາໄດ້ການຈັດອັນດັບສິນເຊື່ອຈາກອົງກອນຈັດອັນດັບສິນເຊື່ອທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນ.

ການສົ່ງເງິນກັບຄືນປະເທດ

ຮູບ 5.1 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຕາມອັດຕາສ່ວນໂດຍທຽບຖານຂອງກະແສການເງິນເພື່ອການພັດທະນາທັງຫມົດ, ການສົ່ງເງິນກັບຄືນປະເທດບໍ່ມີລັກສະນະທີ່ໂດດເດັ່ນຢູ່ ສປປ ລາວ, ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມສຳຄັນຂອງມັນຕໍ່ຄອບຄົວຜູ້ຮັບ ແລະ ຊຸມຊົນບໍ່ຄວນຖືຕໍ່າເກີນໄປ. ຖ້າລັດຖະບານຕ້ອງການປະຕິບັດຂັ້ນຕອນເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມຍືດຫມັ້ນໃນການພັດທະນາການເງິນການພັດທະນາ, ຄຳແນະນຳ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ສາມາດພິຈາລະນາໂດຍອີງໃສ່ປະສົບການຂອງບັນດາປະເທດອື່ນໃນພາກພື້ນ:

- i. ສຳຫລວດຫາທາງເລືອກໃນການສ້າງຕັ້ງ ເຄື່ອງມືທາງດ້ານການເງິນທີ່ຊາວລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ (ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ຊຸມຊົນພັດຖິ້ນ) ສາມາດປະກອບສ່ວນໂດຍສະຫມັກໃຈ, ເຊິ່ງຈະສະໜອງເປັນແຫລ່ງເງິນທຶນຫນຶ່ງເພື່ອການພັດທະນາປະເທດຊາດ. ໃນຂະນະທີ່ມີເຄື່ອງມືທາງການເງິນທີ່ຫລາກຫລາຍ (ພັນທະບັດຊຸມຊົນພັດຖິ້ນ, ການລະດົມທຶນແບບດັ່ງເດີມ, ໂຄງການແຮງຈູງໃຈທີ່ສະໜັບສະໜູນໂດຍລັດຖະບານ), ຄວາມແທດເຫມາະໃນສະພາບແວດລ້ອມຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຢ່າງຮອບຄອບ, ລວມທັງບັນຫາຂອງຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ/ສະຖາບັນທັງຫມົດສຳລັບການເປີດໂຕຢ່າງປະສິດທິພາບໂຄງການດັ່ງກ່າວ. ການສຳຫລວດຫນຶ່ງຄັ້ງ ເພື່ອປະເມີນຄວາມສົນໃຈທີ່ເປັນທ່າແຮງໃນຜູ້ເຄື່ອນຍ້າຍຖິ້ນ/ຊຸມຊົນພັດຖິ້ນອາດເປັນຂັ້ນຕອນທຳອິດ.
- ii. ເສີມຂະຫຍາຍຫ້ອງການສຳລັບວຽກງານຊາວລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຢູ່ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ໃນເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ໂອນເງິນກັບປະເທດ, ດັ່ງດຽວກັນກັບ ການຊີ້ນຳນຳພາ ແລະ ປະສານງານນະໂຍບາຍທັງຫມົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນຍ້າຍສາກົນ ແລະ ສະພາບເສດຖະກິດຂອງຄົນທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍ.
- iii. ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ຜູ້ຮັບເງິນທີ່ໂອນມາໃຫ້, ໂດຍສູນໃສ່ຜູ້ທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ, ເພື່ອປັບປຸງການຮູ້ໜ້າທີ່ການຂອງເງິນໃນໂລກຂອງຄວາມເປັນຈິງ ເພື່ອແນໃສ່ຊຸກຍູ້ການນຳໃຊ້ເງິນທີ່ໄດ້ຮັບໃຫ້ເກີດໜາກຜົນ/ເຫມາະສົມຫລາຍຂຶ້ນ, ໂດຍຜ່ານການຕັດສິນໃຈວ່າຈະປະຢັດ ແລະ/ຫຼື ໃຊ້ເຂົ້າໃນການລົງທຶນ.
- iv. ດຳເນີນການວິເຄາະຕົ້ນຕໍກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໂອນເງິນໂອນເຂົ້າ ສປປ ລາວ ໂດຍອີງຕາມການສຳຫລວດຂອງທະນາຄານ (MTOs) ແລະ ກົນໄກການໂອນຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງທີ່ຖືກນຳໃຊ້ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ອີງໃສ່ການຄົ້ນພົບ, ກຳນົດກົນລະຍຸດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການໂອນເງິນກັບປະເທດ.

¹⁰⁸ ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຄຳແນະນຳ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນການສຶກສາ ຍຸກສະໄໝຂອງການເລືອກ (ຫລື Age of Choice) ຈັດທຳໂດຍ ສະຖາບັນ ODI 90

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມຂອງອົງກອນ (CSR)

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມຂອງອົງກອນ (CSR) ແມ່ນເຂດພື້ນທີ່ ຍັງບໍ່ໄດ້ໃຊ້ປະໂຫຍດຢູ່ ສປປ ລາວ. ລັດຖະບານອາດຈະປະສົງທີ່ຈະຍົກສູງ ແລະ ຊີ້ບອນສໍາຄັນການປະກອບສ່ວນທີ່ເປັນທໍາແຮງທີ່ CSR ສາມາດເຮັດເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍໃນແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ເນັ້ນໜັກໃສ່ CSR ເປັນດັ່ງແນວຄວາມຄິດ ແລະ ແນວທາງທີ່ສາມາດນໍາເອົາມາພ້ອມກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດຖະບານ, ພາກເອກະຊົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມພົນລະເຮືອນ. ບາດກ້າວດໍາເນີນງານໃນເບື້ອງຕົ້ນອາດປະກອບມີ:

- i. ສົ່ງເສີມການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບແນວທາງ CSR ທີ່ຈະສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ຈັດ FDI ແລະ ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນໃນອະນາຄົດ ໃຫ້ເຂົ້າກັບເປົ້າໝາຍດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8. ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຈະຕ້ອງການທີ່ຈະເບິ່ງກ່ຽວກັບວ່າແນວຄວາມຄິດຂອງ CSR ສາມາດຖືກນໍາໃຊ້ໄດ້ດີທີ່ສຸດໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງລາວຄືແນວໃດ, ເຊິ່ງລວມທັງປະເພດແຮງຈູງໃຈທີ່ນັກລົງທຶນພາກເອກະຊົນ ຂອງລາວ ສ່ວນຫຼາຍແນ່ນອນ ທີ່ຈະຕອບສະໜອງ.
- ii. ດໍາເນີນການວິເຄາະເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍທາງເລືອກທີ່ມີທໍາແຮງສໍາລັບການຊຸກຍູ້ CSR ຢູ່ ສປປ ລາວ ລວມທັງປະຕິຮູບໂຄງສ້າງພາສີ-ອາກອນ ແລະ ຂອບກົດຫມາຍສໍາລັບການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ, ທັງສາກົນ ແລະ ພາຍໃນປະເທດ.

5.1.4 ທິດທາງໃນຕໍ່ໜ້າ: ສົ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍ ແລະ ບາດກ້າວຕໍ່ໄປ

ການສ້າງ ແຜນຍຸດທະສາດການເງິນແບບເຊື່ອມສານສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ແມ່ນສົ່ງທ້າທາຍຢ່າງໜຶ່ງ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມໃນໄລຍະຍາວ, ແຕ່ມີຂັ້ນຕອນສະເພາະໜ້າເຊິ່ງສາມາດດໍາເນີນໄປສູ່ເປົ້າໝາຍນີ້. ລໍາດັບທໍາອິດ, ໂດຍທີ່ຖະແຫຼງການເປັນຄູ່ຮ່ວມນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນສະບັບໃຫມ່ໃນປະຈຸບັນໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ, ກະຊວງ MPI /ກົມ DIC ຈະຕ້ອງການພັດທະນາແຜນການປະຕິບັດຂອງຄູ່ຮ່ວມ, ພາຍໃນເດືອນກັນຍາ 2016, ເພື່ອດໍາເນີນການຖະແຫຼງການ. ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງໄດ້ສະເໜີໃຫ້ກົມ DIC ໃຊ້ກາລະໂອກາດຂອງການປຶກສາຫາລືຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມ ແລະ ກະຊວງຕ່າງໆທົ່ວທັງລັດຖະບານເພື່ອປຶກສາຫາລືບູລິມາສິດທາງຍຸດທະສາດທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນບົດລາຍງານ DFAA ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຊາບການພັດທະນາແຜນປະຕິບັດງານຂອງຖະແຫຼງການ. ການປຶກສາຫາລືປິ່ນອ້ອມແຜນການປະຕິບັດງານ ຂອງຖະແຫຼງການຈະສະໜອງການເປີດທາງສໍາລັບການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບວ່າຮູບແບບຕ່າງໆ ຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາທີ່ສາມາດປະກອບສ່ວນເພື່ອການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາປະເທດຊາດ ແລະ ທິດທາງເຊິ່ງກົນໄກການປະສານງານດ້ານສະຖາບັນ, ລະບົບການເກັບຂໍ້ມູນ ແລະ ຂອບການຕິດຕາມກວດກາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວອາດຈະຕ້ອງໄດ້ດັດປັບເພື່ອນໍາເອົາຍຸດທະສາດແບບເຊື່ອມສານຫຼາຍຂຶ້ນສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ.

ໃນໄລຍະກາງ ແລະ ຍາວ, ກະຊວງ MPI, ກົມ DIC ແລະ ກະຊວງການເງິນຈະຕ້ອງການທີ່ຈະກໍານົດແຜນງານຂອງການປະຕິຮູບສະຖາບັນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາກ່າວໃນບົດລາຍງານ DFAA ແລະ ກໍາເອົາໄປຂ້າງໜ້າຄໍາແນະນໍາຂອງບົດລາຍງານ. ການປະຕິຮູບທີ່ຈໍາເປັນເກືອບທັງໝົດ ແມ່ນບໍ່ຈໍາກັດຢູ່ແຕ່ພຽງແຕ່ຂອບເຂດສິດໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງດຽວເທົ່ານັ້ນ. ການປະຕິຮູບທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບການເຮັດໃຫ້ເປັນຈິງແຜນຍຸດທະສາດການສະໜອງທຶນແບບເຊື່ອມສານສໍາລັບແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8 ຈະຕ້ອງການໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື, ກໍານົດບູລິມະສິດ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ. ໃນຖານະເປັນພື້ນຖານສໍາລັບວາລະຂອງການປະຕິຮູບ, ມັນຈະມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການກໍານົດຍຸດທະສາດສໍາລັບການນໍາເອົາມາພ້ອມກັນກັບຂໍ້ມູນຕົ້ນຕໍກ່ຽວກັບ ກະແສການສະໜອງທຶນເຊິ່ງຈໍາກັດແຕ່ຂົງເຂດຂອງລັດຖະບານທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄວາມຮູ້ ແລະ ການວິເຄາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ແນວທາງໄລຍະຍາວໃນການຄຸ້ມຄອງກະແສການສະໜອງທຶນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຈະຕ້ອງນໍາມາພິຈາລະນາຄວາມຈິງທີ່ວ່າກະແສທີ່ບໍ່ແມ່ນສາທາລະນະຈະເປັນຕົວແທນສົ່ງທ້າທາຍໂດຍສະເພາະໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານຍ້ອນວ່າກະແສເຫລົ່ານີ້ ບໍ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມໂດຍກົງຂອງພາກລັດ ແລະ ທິດທາງທີ່ຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ການຂັດລວງຂອງມັນຈະເປັນແບບທາງອ້ອມຫລາຍກວ່າ, ດັ່ງເຊັ່ນຜ່ານທາງຂອບລະບຽບການສໍາລັບການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ.

ຕາຕະລາງ 4: ຂໍ້ແນະນຳຕົ້ນຕໍ ສຳລັບ ສປປ ລາວ ທີ່ພື້ນຖານຈາກບົດລາຍງານ DFAA

ຂົງເຂດ/ກະແສ	ຄຳແນະນຳ	
1. ລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນ ປະເທດ	1,2	ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືໄລຍະກາງ-ຍາວ (MTEF/MTFF) ເພື່ອ ປັບປຸງປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນໂດຍນຳ ໃຊ້ງົບປະມານແຫ່ງລັດ ເປັນເວທີ ແລະ ສືບຕໍ່ປັບປຸງລະບົບການສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງຂອງການວາງແຜນ, ການສ້າງແຜນງົບປະມານ ແລະ ການຕິດຕາມ ການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານ
	1,2	ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ການບໍລິຫານພາສີ-ອາກອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນພາສີ-ອາກອນ ເພື່ອນຳມາເຊິ່ງ ຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ ເພີ່ມຕື່ມ ແລະ ສ້າງລາຍ ຮັບເພີ່ມຕື່ມ ເພື່ອສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ບຸລິມະສິດຂອງການພັດທະນາ ປະເທດຊາດ.
	1,3	ທົບທວນການຈັດສັນລາຍຮັບສາທາລະນະພາຍໃນ ທຽບກັບ ລິມະສິດແຫ່ງ ຊາດ ລວມທັງການເພີ່ມທະວີ ການຈັດສັນໃຫ້ແກ່ ຂະແໜງການສັງຄົມ ເພື່ອລົງທຶນເພີ່ມຕື່ມ ໃນການສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ທຸກກຸ່ມສັງຄົມ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ໄດ້ເຂົ້າມີສ່ວນນຳ
2. ODA, SSC ແລະ ການເງິນ ສຳລັບ ການບັນເທົາ ແລະ ປັບຕົວ ຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	2,1	ສືບຕໍ່ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຂະຫຍາຍເວທີການເຈລະຈາ ແລະ ກິນໄກ ການເປັນຄູ່ຮ່ວມ ເພື່ອຊ່ວຍປະສານງານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງກະແລການສະໜອງ ທຶນເພື່ອການພັດທະນາ
	2,2	ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະສານງານ ລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງ ປະສານງານ ທັງຢູ່ໃນລະດັບເຕັກນິກ-ວິຊາການ ແລະ ລະດັບນະໂຍບາຍ ເພື່ອ ການຄຸ້ມຄອງ ກະແສການເງິນ ແລະ ສາຍພົວພັນກັບຄູ່ຮ່ວມການພັດທະນາ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ
	2,3	ພິຈາລະນາການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນທີ່ມີຍຸດທະສາດ ແລະ ມີນະວັດຕະກຳຫລາຍ ຂຶ້ນ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງ ODA ແລະ SSC ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆ ຂອງການ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການພັດທະນາ ຈາກພາຍນອກ
	2,4	ປັບປຸງລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ເພີ່ມຕື່ມອີກ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຫລາຍຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຕ່າງ ປະເທດ ແລະ ເພື່ອດຶງດູດຊັບພະຍາກອນ ໃຫ້ຫຼາຍ ຂຶ້ນ
3. ພາກເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ	3,1	ດຳເນີນການທົບທວນ ການໃຫ້ກູ້ຢືມ ແກ່ບໍລິສັດພາກເອກະຊົນພາຍໃນ ເພື່ອ ການພັດທະນາ ແຜນປະຕິບັດງານ ທີ່ມີແນວຄິດລິເລີ່ມ ດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອສົ່ງເສີມການເຕີບໂຕ ຂອງຂະແໜງການພາຍໃນ ສອດຄ່ອງກັບບຸລິມະສິດການພັດທະນາປະເທດຊາດ
	3,2	ສືບຕໍ່ເຮັດວຽກ ຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ລວມທັງກອງທຶນ UNCDF ແລະ ທະນາຄານ ADB ໃນແຜນງານເພື່ອສົ່ງເສີມ ການເງິນລວມ ແລະ ປັບປຸງການ ເຂົ້າເຖິງ ການເງິນ ສຳລັບ ທຸລະກິດຈຸລະພາກ, ຂະຫນາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ
	3,3	ພິຈາລະນາ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາການອັດສິດເງິນ ຜ່ານ ການໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າ ໃນພາກເອກະຊົນພາຍໃນ, ລວມທັງ ການທົບທວນ ກ່ຽວກັບ ສັດສ່ວນ ຂອງການປ່ອຍສິນເຊື້ອ ທີ່ໄດ້ສະໜອງ ໃຫ້ແກ່ SOEs, ເຊິ່ງອາດ ເປັນໄປໄດ້ ໃນການສູນເສຍສິນເຊື້ອ ທີ່ຄວນໃຫ້ກັບພາກເອກະຊົນພາຍໃນ.
4. ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກ ຕ່າງປະເທດ	4,1	ປັບປຸງຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບການ ການລົງທຶນ ແລະ ການບໍລິຫານທີ່ຕິດພັນ ກັບການຄ້າ ເພື່ອເອ້ອອນວຍ ເງື່ອນໄຂສະພາບແວດລ້ອມ ສຳລັບການລົງທຶນ ແລະ ການຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ
	4,2	ດຳເນີນການປະເມີນທີ່ລະອຽດຫລາຍຂຶ້ນກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບ ການ ການລົງທຶນ ມຸ່ງໄປສູ່ ການພັດທະນາແຜນປະຕິບັດງານແບບຫລາຍອົງ ກອນ ສຳລັບການປະຕິຮູບກ່ຽວກັບການພັດທະນາແຜນປະຕິບັດງານຫຼາຍ ອົງ ກອນ ສຳລັບການປະຕິຮູບເພື່ອເນັ້ນຫນັກ ການປັບປຸງ ຂີດຄວາມສາມາດ ຂອງ ລັດຖະບານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການທີ່ແກ້ໄຂແລ້ວ

	4,3	ດຳເນີນການສ້າງ ແຜນດຳເນີນງານ ສຳລັບນັກລົງທຶນ ຫລື ໜ່ວຍງານບໍລິການ ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ດ້ານການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ (FIAS) ເພື່ອດຳເນີນການ ບົ່ງມະຕິອຸປະສັກທາງດ້ານບໍລິຫານ
	4,4	ທົບທວນຫົວຂໍ້ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ທີ່ມີຍຸດທະສາດສະເພາະເຈາະຈົງ ເພື່ອ ເອົາຊະນະບັນຫາກ່ຽວກັບການສະໜອງແຮງງານ ແລະ ຄຸນນະພາບ
	4,5	ການທ່ອງທ່ຽວ ຄວນເປັນຫນຶ່ງໃນ ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ສຳລັບການພັດທະນາ ແລະ ການດຶງດູດການລົງທຶນ ເພີ່ມຕື່ມ
	4,6	ການທົບທວນ ແຮງຈູງໃຈ ນະໂຍບາຍການລົງທຶນ ທີ່ມີອັດຕາພາສີ - ອາກອນ ທີ່ຕໍ່າ ແລະ ການລົບລ້າງໄລຍະຍົກເວັ້ນອາກອນທີ່ໄດ້ເຈລະຈາແລ້ວນັ້ນ ອາດ ຈະເຮັດໃຫ້ ຈຸດຫມາຍປາຍທາງການລົງທຶນ ມີສະຖຽນລະພາບຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນຂະນະທີ່ລາຍຮັບທີ່ເພີ່ມທະວີ ແມ່ນຈ່າຍເຂົ້າລັດ.
5. ການຮ່ວມພາກລັດ-ເອກະຊົນ	5,1	ກຳນົດໂຄງການບຸລິມະສິດ ທີ່ອາດແທດເຫມາະ ສຳລັບຮູບແບບ PPP ທີ່ມີ ທ່າແຮງ ສຳລັບທີ່ຂັບເຄື່ອນການສົ່ງອອກ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບ ເພື່ອປັບປຸງ ໂຄງ ລ່າງພື້ນຖານສຳລັບການຄ້າ ຂອງປະເທດ
	5,2	ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດ ສາທາລະນະ ທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ຈຳເປັນ ທີ່ສາມາດ ຈະ ປະກອບດ້ວຍ ການຈັດຫາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ສະໜອງທຶນ ນອກ ແຜນງົບປະມານ, ເຕັກໂນໂລຊີ ບໍ່ເສຍຄ່າ ໃຫ້ແກ່ນັກສຶກສາທີ່ ດ້ອຍໂອກາດ, ການບໍລິການສາທາລະນະທີ່ ມີລາຄາຖືກ ແລະ ການພັດທະນາທັກສະ ແລະ ການເພີ່ມມູນຄ່າສິນຄ້າ
	5,3	ຍຸດທະສາດ, ລະບຽບການ, ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ລະບົບວັດແທກບຳເນັດ ຄວນໄດ້ ຮັບການພັດທະນາ ເພື່ອເອົາອຳນວຍ ໃຫ້ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານ ເພື່ອດຳເນີນ ງານ ໃນລັກສະນະ ທີ່ຄາດການໄດ້ ແລະ ມີລະບຽບຄວບຄຸມໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ການ ຕະຫຼອດໄລຍະອາຍຸຂອງສັນຍາ
	5,4	ພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດພາຍໃນ ກົງຈັກລັດຖະບານ ເພື່ອປະເມີນຄຸນ ນະພາບຂອງຄູ່ຮ່ວມ PPP ດັ່ງດຽວກັນກັບ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງສັນຍາ ໃນໄລຍະຍາວ
	5,5	ທົບທວນ ແລະ ປະເມີນ ປະສິບການ ຂອງ ສປປ ລາວ ກັບ PPPs ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຫຼື ຮູບແບບທີ່ຄ້າຍຄືກັນ / ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນ
6. ຫນີ້ຕ່າງປະເທດ	6,1	ສ້າງຍຸດທະສາດ ແລະ ມາດຕະການທີ່ຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບຫນີ້ສິນ ໃນສະພາບ ແວດລ້ອມຂອງປະເທດ LDC ຮອດ ປະເທດ MIC, ລວມທັງ ເປົ້າຫມາຍ ທີ່ ປະກາດ ຕໍ່ສາທາລະນະ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຫນີ້ສິນທີ່ດີນິຕິ ດັ່ງເຊັ່ນ ອັດຕາ ສ່ວນຫນີ້ພາຍນອກ ຕໍ່ GDP ແລະ ຫນີ້ຕ່າງປະເທດ ທຽບກັບລາຍຮັບຂອງ ລັດຖະບານ
	6,2	ພິຈາລະນາ ກາລະໂອກາດ ກ່ຽວກັບການເຈລະຈາຄືນໃຫມ່ ເງື່ອນໄຂການສຳ ລະ ກ່ຽວກັບເງິນກູ້ຢືມ ທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ / ຫຼື ປັບປຸງເງື່ອນໄຂການກູ້ຢືມທາງການຄ້າທີ່ດຳເນີນຢູ່
7. ການໂອນເງິນມາຈາກປະເທດ	7,1	ສຳຫລວດ ຫາທາງເລືອກ ສຳລັບການສ້າງເຄື່ອງມືທາງການເງິນ ເຊິ່ງຊາວ ລາວ ທີ່ອາໄສ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ((ແຮງງານຍ້າຍຖິ່ນ ແລະ ຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນ) ສາມາດ ປະກອບສ່ວນໂດຍສະຫມັກໃຈ, ເຊິ່ງຈະໜອງແຫລ່ງການສະໜອງ ທຶນອັນຫນຶ່ງ ສຳລັບການພັດທະນາປະເທດຊາດ; ການສຳຫລວດ ເພື່ອປະ ເມີນຄວາມສົນໃຈ ທີ່ເປັນທ່າແຮງ ໃນບັນດາຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ/ຊຸມຊົນຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ ຕ່າງປະເທດ ອາດເປັນບາດກ້າວ ທ່າອິດ
	7,2	ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ຫ້ອງການສຳລັບວຽກງານຊາວລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຢູ່ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຍ້າຍຖິ່ນ ແລະ ໂອນເງິນກັບຄືນປະເທດ
	7,3	ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບເງິນທີ່ໂອນມາຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອປັບປຸງຄວາມຮູ້ໜ້າທີ່ການຂອງເງິນ ໂດຍມີທັດສະນະ ມັ່ງໄປສູ່ການຊຸກຍູ້ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການນຳໃຊ້ ກອງທຶນທີ່ໂອນມາຈາກປະເທດ ຢ່າງ ແທດເຫມາະ / ເກີດອອກອອກຜົນ
	7,4	ດຳເນີນການ ການວິເຄາະ ທີ່ມີຈຸດສຸມ ກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການໂອນເງິນ ທຶນມາຈາກປະເທດ ເຂົ້າ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳນົດຍຸດທະສາດ ສຳລັບວິທີການ ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຂອງການໂອນເງິນມາຈາກປະເທດ

8. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມຂອງອົງກອນທຸລະກິດ	8,1	ສົ່ງເສີມການປົກສາຫາລື ກ່ຽວກັບວ່າແນວທາງ CSR ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ຈັດFDI ດັ່ງດຽວກັບການພັດທະນາພາກເອກະຊົນໃນອະນາຄົດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າຫມາຍດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງແຜນ NSEDP ຄັ້ງທີ 8
	8,2	ດໍາເນີນການວິເຄາະເພີ່ມຕື່ມອີກ ກ່ຽວກັບ ນະໂຍບາຍທາງເລືອກ ທີ່ມີທ່າແຮງເພື່ອຊຸກຍູ້ CSR ຢູ່ ສປປ ລາວ ລວມທັງການປະຕິຮູບໂຄງສ້າງພາສີ-ອາກອນ ແລະ ຂອບກົດຫມາຍ ສໍາລັບການລົງທຶນຂອງພາກເອກກະຊົນ, ທັງໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ

ເອກະສານອ້າງອີງ

- ActionAid (2011), *Real Aid – Ending Aid Dependency*, London: ActionAid UK.
- Addis Ababa Action Agenda of the Third International Conference on Financing for Development (2015).
- Alessandro, M., M. Lafuente and C. Santiso (2013), *Strengthening the Center of Government in Latin America and the Caribbean*, Technical Note IDB-TN 591, Washington, D.C.: Inter-American Development Bank (IADB).
- Asian Development Bank (2013). *Country Paper for Regional Workshop on Eco-Industrial Clusters*, Manila: ADB.
- Asian Development Bank, *Country Partnership Strategy: Lao PDR 2012–2016*.
- Asian Development Bank (2015), *Technical Assistance Report- Lao People's Democratic Republic: Support for Governance and Capacity Development*.
- Asian Development Bank, *Key Indicators for Asia and the Pacific 2015*.
- Asian Development Bank (ADB) (2013). 'Classification and Graduation of Developing Member Countries'. *Operations Manual*. OM A1/BP. Manila: ADB.
- <http://www.adb.org/sites/default/files/institutionaldocument/31483/oma1.pdf>
- Bank of Lao PDR, *Annual Report*, various issues from 1999–2014.
- Bauer, Andrew (ed.) (2014), *“Managing the Public Trust: How to Make Natural Resource Funds Work for Citizens”*, Natural Resource Governance Institute and Columbia Center on Sustainable Investment.
- Bertelsmann Stiftung (2014), *BTI (2014) – Lao PDR Country Report*, Gütersloh: Bertelsmann Stiftung.
- Bhaiti, Z. K., J. Zall Kusek and T. Verheijen (2015), *Logged On Smart Government Solutions from South Asia*, Washington, D.C.: The World Bank.
- Bräutigam, D. (1998), *Chinese Aid and African Development: Exporting Green Revolution*, London: Palgrave Macmillan.
- Bräutigam, D. (2009), *The Dragon's Gift The Real Story of China in Africa*, Oxford: Oxford University Press.
- Bräutigam, D. (2011), *China in Africa What Can Western Donors Learn?*, Oslo: Norfund – Norwegian Investment Fund for Developing Countries.
- Browne, S and R. Cordon (2015), *“Vertical Funds: Lessons for Multilateralism and the UN”*, Future United Nations Development System, Briefing 25.
- Cingano, F. (2014), *Trends in Income Inequality and Its Impact on Economic Growth*, OECD Social, Employment and Migration Working Papers, No. 163, Paris: OECD Publishing.
- Denisov, A., A. Kerenov and others (1967), *Theory of State and Law*, Moscow: The Progress Publishers.
- Ear, S. (2012), *Aid Dependence in Cambodia How Foreign Assistance Undermines Democracy*, New York: Columbia University Press.
- Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP) (2013), *From Corporate Social Responsibility to Corporate Sustainability: Moving the Agenda Forward in Asia and the Pacific (Studies in Trade and Investment No. 77)*.
- ESCAP/IADB/UNDP (2015), *Making it Happen: Technology, Finance and Statistics for Sustainable Development in Asia and the Pacific*. Asia-Pacific Regional MDGs Report 2014/15.
- EU (2009), *10 Benefits of Trade for Developing Countries*, Brussels: European Commission.

Ewan, M. (2014), *Medicine Prices, Availability, Affordability and Price Components in Lao People's Democratic Republic*, mimeo, Vientiane Capital: Health Action International.

Friedman, B. M. (2006), The Moral Consequence of Economic Growth, *Society*, January/February, pp. 15–22.

Girishankar, N. (2009), *Innovating Development Finance from Financing Sources to Financial Solutions*, WPS5111, Washington, D.C.: The World Bank.

GIZ (2014), HRDME Enterprise Survey 2013 for Lao PDR, Vientiane Capital: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Global Environment Facility, Fact Sheet “*Lao PDR and the GEF*”, available at https://www.thegef.org/gef/country_fact_sheets? page=3

Government of Bangladesh/AP-DEF (2016), *Strengthening Finance for the 7th Five Year Plan and SDGs in Bangladesh: Findings from an Independent Development Finance Assessment*.

Government of the Philippines (National Economic and Development Authority)/AP-DEF (2014), *Development Finance and Aid in the Philippines: Policy, Institutional Arrangements and Flows*.

Government of Vietnam (Ministry of Planning and Investment)/UN/EU (2014), “*Development Finance for Sustainable Development Goals in Middle-Income Viet Nam; Financing Viet Nam's Development: Meeting New Challenges*”.

Greenhill, R. and A. Ahmed (2013), *Paying for Progress: How will Emerging Post-2015 Goals be Financed in the New Aid Landscape*, ODI Working Paper, No. 366, London: Overseas Development Institute.

Greenhill, R and A. Prizzon (2012), *Who Foots the Bill after 2015? What New Trends in Development Finance Mean for the Post-MDGs*, ODI Working Paper, No. 360, London: Overseas Development Institute.

IMF (2012), *Lao People's Democratic Republic – Staff Report for 2012 Chapter IV Consultation – Debt Sustainability Analysis*, Washington, D.C.: IMF.

IMF (2013), *Lao People's Democratic Republic – Staff Report for 2012 Chapter IV Consultation*, Washington, D.C.: IMF.

IMF (2015), *Lao People's Democratic Republic – Staff Report for 2012 Chapter IV Consultation*, Washington, D.C.: IMF

Jampaklay, A. and S. Kittisuksathit (2009), *Migrant workers' Remittances: Cambodia, Lao PDR and Myanmar*, Bangkok: ILO – Regional Centre for Asia and the Pacific.

Keomipheth, O. (2013), *Country Paper: Lao PDR*, Workshop on Developing Farming System to Change Climate Mitigation, Colombo, 26–30 August, 2013.

La France au Laos, No. 34, Juillet-Octobre 2014, Numéro spécial Développement L'Action de la France au Laos. Lao Statistics Bureau (2014), *Statistical Yearbook 2013*, Vientiane Capital: Lao Statistics Bureau.

Miller, M. and W. Prapha (2013), *Strategic Review of Thailand's International Development Cooperation –Report for United Nations Joint Team in International Cooperation*, Bangkok: mimeo.

Menon, J. and P. Warr (2013), “*The Lao Economy: Capitalizing on Natural Resource Exports*”, ADB Economics Working Paper Series No. 330.

Ministry of Finance (various), *Government Finance Statistics Annual Report*, various editions, Vientiane Capital: Ministry of Finance.

Ministry of Health (2014), *Health Financing Strategy, 2014–2025*, Vientiane Capital: Ministry of Health, mimeo.

Ministry of Industry and Commerce (2013), *Diagnostic Trade Study, 2012*, Vientiane Capital: Ministry of Industry and Commerce.

Ministry of Planning and Investment (2013), *Initial Conceptual Framework and Roadmap for Public-Private Partnerships in Lao PDR*, Vientiane Capital: Ministry of Planning and Investment.

Ministry of Planning and Investment, MPI (2014), *Background Document for the 2014 Roundtable Implementation Meeting Vientiane, Lao PDR, 14th November 2014*, Vientiane Capital: Ministry of Planning and Investment – Department of International Cooperation.

Ministry of Planning and Investment (2015), *Vientiane Declaration on Partnership for Effective Development Cooperation (2016–2025)*, Vientiane Capital: Ministry of Planning and Investment.

Ministry of Planning and Investment (2015), *Background Document for the 12th High Level Round Table Meeting: November 2015*, Vientiane Capital: Ministry of Planning and Investment – Department of International Cooperation.

Mustafa, S. and R. Greenhill (2016), *An Age of Choice? Lao People's Democratic Republic in the new development finance landscape*, Overseas Development Institute (ODI).

NERI (2013), *Lao PDR's Macroeconomic Model: The Technical Background Paper*, Vientiane Capital: National Economic Research Institute (NERI).

NERI (2014), *Macroeconomy in 2013 and the Outlook in 2014*, Vientiane Capital: National Economic Research Institute (NERI).

OECD (2007), *Glossary of Statistical Terms*, Paris: OECD Publishing.

OECD (2014), *Development Co-operation Report 2014: Mobilising Resources for Sustainable Development*, Paris: OECD Publishing.

OECD DAC, Country Programmable Aid database.

Oraboune, S. (2010), Lao PDR and Its North East Asian Development Partners: China, Japan and Korea, in: M. Kagami (Ed.), *Japan and Korea with Mekong River Basin Countries*, BRC Research Report No. 3, Bangkok: IDE-JETRO, Bangkok Research Centre, pp. 164–205.

OSCE, IOM, ILO (2006), *Handbook on Establishing Effective Labour Migration Policies in Countries of Origin and Destination*.

Perera, O. (2011), *The Incentives for Sustainable Development: The Case of Lao PDR*, Winnipeg: The International Institute for Sustainable Development.

Prabang, L. (2013), *Hospital Autonomy Workshop Report*, Vientiane Capital: Ministry of Health.

Radetzki, M. (1994), From Communism to Capitalism in Lao PDR: The Legal Dimension, *Asian Survey*, 34(9), pp. 799–806.

Ratha, D., P. De and S. Mohapatra (2010), *Shadow Sovereign Ratings for Unrated Developing Countries*, WPS4269, Washington, D.C.: World Bank.

Šević, Z. and A. Šević (2015), 'Under-banked', in: F. F. Whery and G. J. Golson (Eds.), *The SAGE Encyclopedia of Economics and Society*, Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, forthcoming.

UN (2003), *Monterrey Consensus of the International Conference on Financing for Development, The Final Text of Agreements and Commitments Adopted at the International Conference on Financing for Development*, Monterrey, Mexico, 18–22 March, 2002, New York, NY: United Nations.

UN (2006), *United Nations Common Country Assessment (CCA): Lao PDR*, Vientiane Capital: United Nations Country Team, Lao PDR.

UNDP (2014), *Asia-Pacific Effective Development Co-operation Report 2014*, Bangkok: UNDP Regional Centre – Asia Pacific Development Effectiveness Facility.

UNDPIAP-DEF, "Development Finance Assessment (DFA): Linking Finance and Results to Implement the SDGs at Country Level- A Guide", forthcoming (draft of March 2016)

van der Geest, W. and J. Nunez-Ferrer (2011), *Appropriate Financial Instruments for Public-Private Partnership to Boost Cross-Border Infrastructural Development-EU Experience*, Tokyo: ADB Institute.

WHO (2014), *Comparing Government Spending on Health in Lao PDR with Other Countries in the Region*, Vientiane Capital: World Health Organisation.

World Bank (2008), *Lao PDR Economic Monitor*, Vientiane Capital: The World Bank – Lao PDR Country Office.

World Bank (2010), *The Lao People’s Democratic Public Expenditure and Financial Accountability (PEFA) Public Financial Management Assessment*, Poverty Reduction and Economic Management Unit, East Asia and Pacific Region.

World Bank (2012), *Lao PDR Economic Monitor, Update, May 2012 Sustaining Robust Growth, Mitigating Risk and Deepening Reforms*, Vientiane Capital: The World Bank – Lao PDR Country Office.

World Bank (2013a), *Lao PDR Economic Monitor, Sustaining Growth Maintaining Macroeconomic Stability*, Vientiane Capital: The World Bank – Lao PDR Country Office.

World Bank (2013b), *Financing for Development Post-2015*, Washington, D.C.: The World Bank.

World Bank (2014a), *Worldwide Governance Indicators Country Data Report for Lao PDR 1996–2013*, Washington, D.C.: The World Bank.

World Bank (2014b), *Lao PDR Economic Monitor: Managing Risks for Macroeconomic Stability*, Vientiane Capital: The World Bank – Lao PDR Country Office.

World Bank (2014c), *Migration and Development Brief 22*, April 11th, 2014, Washington, D.C.: The World Bank.

World Bank (2014d), *Nam Theun 2 Annual Update, Project Progress in 2013*, Vientiane Capital: World Bank CO Lao PDR.

World Bank (2014e), *Doing Business 2015, Going Beyond Efficiency: Economic Profile 2015 Lao PDR*, Vientiane Capital: World Bank CO Lao PDR.

World Bank (2014f), *Lao PDR Investment Climate Assessment 2014: Policy uncertainty in the midst of a natural resources boom: Trade and Competitiveness Global Practice*, East Asia and the Pacific Region.

World Bank (2015), *International Debt Statistics, 2015*, Washington, D.C.: The World Bank.

World Bank (2015b), *Lao Economic Monitor: Towards Restoring Macroeconomic Stability and Building Inclusive Growth*, Macroeconomic and Fiscal Management Global Practice, East Asia and Pacific Region.

World Bank (2015c), *Migration and Remittances: Recent Developments and Outlook (Migration and Development Brief 25)*, October 2015.

World Bank, World Development Indicators database.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຂະບວນການ DFAA

ການປະເມີນດັ່ງກ່າວປະກອບດ້ວຍຫລາຍຂັ້ນຕອນ: (i) ການທົບທວນເອກະສານຕ່າງໆ ແລະ ການກະກຽມສໍາລັບການປຶກສາຫາລືຢ່າງລະອຽດເລິກເຊິ່ງ, (ii) ການປຶກສາຫາລືຢ່າງເລິກເຊິ່ງເພື່ອນໍາສະເໜີກ່ຽວກັບການປະເມີນຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ການສໍາພາດ ແລະ ການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ, (iii) ຮ່າງບົດລາຍງານ ແລະ (iv) ບົດລາຍງານສະບັບສົມບູນທີ່ໄດ້ຮັບຮັບຮອງເອົາ.

ທີມງານ: ທີມງານຂອງ DFAA ປະກອບດ້ວຍ ສະມາຊິກ 04 ທ່ານ (ທີ່ປຶກສາສາກົນ 03 ທ່ານ, ຊຳນິຊຳນານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນພາກລັດ [PFM]; ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກ ແລະ ເອກະຊົນ [PPP] ແລະ ການເງິນເອກະຊົນ; ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ [SSC]; ໂດຍມີການສະໜັບສະໜູນຈາກທີ່ປຶກສາແຫ່ງຊາດຫນຶ່ງທ່ານ). ມີມອຍຫມາຍຈຸດສຸມຫນຶ່ງທີ່ກຳນົດພາຍໃນລັດຖະບານ (ຈາກກົມ DIC /ກະຊວງ MPI). ທີມງານໄດ້ສຸມໃສ່ການວິເຄາະກະແສຫລັກແຫລ່ງຂອງການສະໜອງທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃຫ້ແກ່ ແລະ ພານໃນ ສປປ ລາວ - ພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນ; ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ- ປົກຄຸມກວ້າງໄກເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ກະແລລາຍການ ດັ່ງທີ່ໄດ້ບັນລະຍາຍຢູ່ໃນຕາຕະລາວຂ້າງລຸ່ມ. ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໄດ້ມີໃຫ້ແກ່ PPP ແລະ SSC ຕາມຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ຕາຕະລາງທີ A1: ຜັງສັງລວມຂໍ້ມູນສໍາຄັນຂອງກະແສການສະໜອງທຶນການພັດທະນາ

	ສາທາລະນະ	ເອກະຊົນ
ພາຍນອກ	<ul style="list-style-type: none"> • ຊຸກພ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມ • ກະແສທາງການອື່ນໆ (OOFs) • ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫຼ່ຽມ • ໜີ້ຕ່າງປະເທດ ແລະ ການກູ້ຢືມ • ກອງທຶນຫົວຂໍ້ເຈາະຈົງ: ສະໜອງທຶນທີ່ສໍາພັນກັບການແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ກອງທຶນສຸຂະພາບ 	<ul style="list-style-type: none"> • ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) • ການໂອນເງິນໂດຍແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດ • ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (INGOs)
ພາຍໃນ	<ul style="list-style-type: none"> • ລາຍຮັບສ່ວຍສາອາກອນ • ລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນສ່ວຍສາອາກອນ • ລາຍຮັບຈາກລັດວິສາຫະກິດ • ອາກອນເກັບຈາກແຮ່ທາດ/ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ • ການເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ລະຫວ່າງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ 	<ul style="list-style-type: none"> • ການລົງທຶນພາກເອກະຊົນພາຍໃນ • ການບໍລິຈາກໂດຍຜູ້ມີໃຈບຸນສູນທານພາຍໃນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມ

ໄລຍະທີ 1: ໃນຊ່ວງໄລຍະທຳອິດ - ການທົບທວນເອກະສານ - ທີມງານໄດ້ພິຈາລະນາເອກະສານທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫລືອ. ກົມ DIC /ກະຊວງ MPI, ອົງການ UNDP ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ສູນກາງປະຈຳພາກພື້ນທີ່ຕັ້ງຢູ່ບາງກອກຂອງອົງການ UNDP (UNDP Bangkok Regional Hub) ໄດ້ສະໜອງເອກະສານ-ຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ທີມງານຫນຶ່ງເດືອນກ່ອນຫນ້າພາລະກິດເລີ່ມຕົ້ນ. ຖານຂໍ້ມູນຕົວຊີ້ບອກດ້ານການພັດທະນາຂອງທະນາຄານໂລກ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນສະຖິຕິການຊ່ວຍເຫລືອຂອງອົງການ OECD ແມ່ນແຫລ່ງຂໍ້ມູນຫລັກທີ່ເປັນສາກົນຂອງຂໍ້ມູນດິບ, ໃນຂະນະທີ່ສະຖາບັນການເງິນສາກົນ (IFIs) ທີ່ປະຕິບັດການຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ພິສູດແລ້ວວ່າແມ່ນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນການວິເຄາະທີ່ດີທີ່ສຸດ, ດັ່ງດຽວກັນກັບອົງການຊ່ວຍ ເຫລືອຂອງລັດຖະບານລະດັບຊາດທີ່ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ ສປປ ລາວ ບົນພື້ນຖານສັນຍາການຮ່ວມມືແບບທະວີພາຄີ. ກົມ DIC/ກະ ຊວງ MPI ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຈາກເວທີການຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫລືອຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານ ທີ່ກະກຽມຮັບໃຊ້ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືໂຕະມິນຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນພະຈິກປີ 2014.

ທີ່ປຶກສາລະດັບຊາດ (NC) ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໂດຍສະເພາະດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- NSEDP ແລະ ບົດລາຍງານການຕິດຕາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

- ນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ເອກະສານທີ່ກ່ຽວກັບງົບປະມານໃຫມ່ຫລັງສຸດ;
- ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງອົງການລະດັບສູນກາງ;
- ທະນາຄານໂລກ ແລະ ເອກະສານປະຈຳປະເທດ/ບົດລາຍງານການຕິດຕາມຂອງ ADB;
- ເອກະສານການບັນທຶກຂອງພະນັກງານ IMF;
- ບົດລາຍງານການພັດທະນາມະນຸດ (HDR), ແລະ
- ບົດລາຍງານ MDG.

ໃນຫຼາຍໆກໍລະນີມີຄວາມຈຳເປັນສຳລັບການກວດສອບຂໍ້ມູນແບບສາມເສົ້າ, ຍ້ອນວ່າຂໍ້ມູນ (ທັງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ) ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ. ພາຍຫລັງການວິເຄາະເບື້ອງຕົ້ນຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ເອກະສານທີ່ສະຫນອງໃຫ້, ທີມງານໄດ້ດຳເນີນການສ້າງແຜນທີ່ລະອຽດກ່ຽວກັບກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ລາຍຊື່ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສຳຄັນໄດ້ຮຽບຮຽງຂຶ້ນມາໂດຍຜ່ານການປຶກສາຫາລືນາກົມ DIC /ກະຊວງ MPI, ໂດຍມີການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ UNDP ປະຈຳ ສປປ ລາວ.

ໄລຍະທີ 2: ໃນຊ່ວງໄລຍະທີສອງ - ການປຶກສາຫາລືພາຍໃນປະເທດໃນຊ່ວງການເລີ່ມຕົ້ນພາລະກິດໃນເດືອນພະຈິກ 2014 - ທີມງານໄດ້ພົບປະກັບລັດຖະກອນຫຼາຍກວ່າ 40 ທ່ານ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ເຊິ່ງເປັນຕົວແທນທີ່ຫລາກຫລາຍຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ. ກອງປະຊຸມມີໂຄງສ້າງເປັນລັກສະນະການສຳພາດເພື່ອສັງລວມເອົາຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບສະພາບຂອງການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ, ຜົນໄດ້ຮັບໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ (ລວມທັງ MDGs), ຄວາມມັ່ງມາດປາດຖະຫນາຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ທີ່ຈະຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາພາຍໃນປີ 2020, ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030. ໃນກໍລະນີຂອງຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ ຄຳຖາມຍັງໄດ້ລົງເລິກເຖິງປະສິບການທີ່ຜ່ານມາຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ການເຂົ້າມີສ່ວນ (ຕົ້ນຕໍຕັ້ງແຕ່ປີ 2000), ດັ່ງດຽວກັນກັບການສະຫນັບສະຫນູນຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ວາງແຜນໄວ້ຕໍ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງໜ້ອຍຈົນເຖິງປີ 2020. ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຍັງໄດ້ຖືກຊັກຖາມກ່ຽວກັບຮູບແບບການສະຫນັບສະຫນູນ ແລະ ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການທົບທວນ ແລະ ອາດປ່ຽນແປງໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ນີ້ (5 ປີຖັດໄປ) ຫລືບໍ່. ການເນັ້ນໜັກໃສ່ການປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນວົງກວ້າງ ພິສູດແລ້ວວ່າ ສຳຄັນ, ເນື່ອງຈາກງ່າເຮັດໃຫ້ທີມງານໄດ້ຮັບພາບລວມຂອງກິດຈະກຳສະຫນັບສະຫນູນການພັດທະນາ.

ໄລຍະທີ 3: ໄລຍະດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນທ້າຍເດືອນພະຈິກ 2014 ຫາ ເດືອນກຸມພາ 2015. ອີງໃສ່ກ່ອນໜ້າການປຶກສາຫາລື ພາຍໃນປະເທດ, ທີມງານໄດ້ກະກຽມຮ່າງບົດລາຍງານ DFAA ເພື່ອແບ່ງປັນກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ. ໃນຕົ້ນເດືອນມັງກອນ ການປຶກສາຫາລືເປັນການພາຍໃນໄດ້ດຳເນີນການຢູ່ໃນຂອບເຂດອົງການ UNDP ແລະ ຮ່າງບົດລາຍງານໄດ້ຖືກແບ່ງປັນກັບພາຍນອກໃນກາງເດືອນມັງກອນ. ອີງຕາມຄຳເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບ, ທີມງານໄດ້ປະກອບຮ່າງບົດລາຍງານ DFAA ສະບັບທີສອງ, ໃນການກະກຽມຄວາມພ້ອມສຳລັບກອງປະຊຸມວິຊາການເພື່ອດັດສິມໃຫ້ສົມບູນລິດັບຊາດ ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນກຸມພາ 2015. ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຖືກເຊື່ອເຊີນໃຫ້ຄົ້ນຄິດກ່ຽວກັບບົດລາຍງານ ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນບົດສະຫຼຸບ ແລະ ຄຳແນະນຳ, ແນະນຳການປ່ຽນແປງ ແລະ ການປັບປຸງ, ເຊັ່ນດຽວກັນກັບເພື່ອຍືນຍັນຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ລາຍງານໃນການສຶກສາ. ໃນຊ່ວງກອງປະຊຸມວິຊາການເພື່ອດັດສິມໃຫ້ສົມບູນລະດັບຊາດ, ຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາບົດລາຍງານ DFAA ໂດຍຕາງໜ້າໃຫ້ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ໄລຍະທີ 4: ທີມງານທົບທວນບົດລາຍງານ, ເພື່ອປະກອບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບໃນກອງປະຊຸມວິຊາການເພື່ອດັດສິມໃຫ້ສົມບູນລະດັບຊາດ ແລະ ສິ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ກະຊວງ MPI /ກົມ DIC ໃນກາງປີ 2015. ກະຊວງ MPI /ກົມ DIC ໃນຕໍ່ມາໄດ້ດຳເນີນການຕໍ່ເພື່ອແບ່ງປັນບົດລາຍງານຮ່ວມກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອເຊື່ອເຊີນໃຫ້ມີການປະກອບຄຳເຫັນ, ກ່ອນທີ່ຈະໄດ້ດຳເນີນການກວດແກ້ຮຽບຮຽງດພານໃນອົງກອນ ແລະ ຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ, ໂດຍມີສິ່ງທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກອົງການ UNDP ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ສູນກາງປະຈຳພາກພື້ນ ຂອງ UNDP ຢູ່ບາງກອກ. ບົດລາຍງານຂອງ DFAA ໄດ້ຖືກແບ່ງປັນໃນສະບັບຮ່າງຢູ່ກອງປະຊຸມໂຕະມືນໃນເດືອນພະຈິກ 2015, ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຖືກເຊື່ອເຊີນໃຫ້ປະກອບຄຳເຫັນ. ການດັດແກ້ໃນຮອບສຸດທ້າຍໄດ້

ເຮັດຂຶ້ນໃນຕົ້ນປີ 2016, ເພື່ອສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນການປະກອບສ່ວນຂຶ້ນສຸດທ້າຍຈາກກະຊວງ MPI /ກົມ DIC; ເພື່ອປັບປຸງ ຂໍ້ມູນໃຫ້ໃຫມ່ລ່າສຸດເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້; ແລະ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເລັ່ງເປົ້າຫມາຍໃສ່ຄຳແນະນຳ ເຊິ່ງ DFAA ສາມາດຖືກນຳໄປໃຊ້ໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຄັ້ງທີ 8 ແລະ ການດຳເນີນ ວິໄສທັດ 2025.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ປຶກສາ ຫາລືນ

- ອາຣຸນຍະເດດ ຣາຊະພິນ, ຫົວໜ້າພະແນກການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- Ashley Palmer, ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການປົກຄອງ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ສູນກາງປະຈຳພາກພື້ນອົງການ UNDP ຢູ່ບາງກອກ, ປະເທດໄທ
  - Audrey Maillot, ຜູ້ຕາງໜ້າການ
- ຮ່ວມມື, ຮັກສາການຫົວໜ້າປະຕິບັດການ, ຄະນະຜູ້ແທນສະຫະພາບເອີຣົບ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- Azusa Kubota, ຮອງຜູ້ປະສານງານ, ສຳນັກງານປະຈຳປະເທດ ຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ ປະຈຳ ສປປ ລາວ
- Clemency Oliphant, ເລຂານຸການເອກ (ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ), ສະຖານທູດອິດສະຕາລີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ຟອງຈິນດາ ແສງສຸວິວິງ, ຮອງກົມ, ກົມຄຸ້ມຄອງທະນາຄານທຸລະກິດ, ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
- James Kovar, ຜູ້ຕາງໜ້າ, ອົງການ USAID /ປະຈຳ ສປປ ລາວ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ລິເບີ ລິບົວປາວ, ຜູ້ອຳນວຍການ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- ມາລີວັນ ແກ້ວມະນີ, ພະນັກງານວິຊາການ, ກົມນະໂຍບາຍການເງິນ, ກະຊວງການເງິນ
- ມະໂນທອງ ວົງໄຊ, ຫົວໜ້າກົມ, ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- ມະນີວອນ ໂພນະມາດ, ພະນັກງານວິຊາການ, ກົມການເງິນຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງການເງິນ
- Mark Miller, ທີ່ປຶກສາອິດສະຫລະ, ກຸງເທບ, ປະເທດໄທ
- Michael Brady, ເຈົ້າໜ້າທີ່ອະວຸໂສ ຝ່າຍປະຕິບັດການ, ປ່າໄມ້, ອົງການ IFC
- Michel Goffin, ອຸປະທຸດ, ຮັກສາການ ຄະນະຜູ້ແທນຂອງສະຫະພາບເອີຣົບ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- Nathan Leibel, ຫົວໜ້າທີ່ປຶກສາ, ການລິເລີ່ມສະພາບແວດລ້ອມຄວາມທຸກຍາກ, ອົງການ UNDP / ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- Nils Christensen, ຜູ້ຈັດການກຸ່ມ UXO / ຫົວໜ້າໜ່ວຍງານ UXO, ອົງການ UNDP, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- Per Thiessen, ເຈົ້າໜ້າທີ່ການເງິນລະດັບໂລກ, The Halo Trust
- ພັນທະກອນ ຈຳປາສິດ, ຜູ້ຈັດການແຜນງານ (ການຄ້າ) ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ, ສະຖານທູດອິດສະຕາລີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ພັນທະນຸສອນ ເຄນນະວິງ, ທີ່ປຶກສາແຫ່ງຊາດດ້ານວິຊາການ, ການປະສານງານດ້ານການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ອົງການ UNDP/ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- ໂພມະນີ ເຮືອງຄຳໄສ, ຮັກສາການ ຫົວໜ້າກົມ, ກົມການເງິນຕ່າງປະເທດ, ກະຊວງການເງິນ
- ພິງສະຫວັນ ພິມກອງ, ຫົວໜ້າຫ້ອງການ, ສປປ ລາວ, IFC
- ແສງດາວອນ ບັງຍອນແສງເດດ, ຮອງເລຂາທິການໃຫຍ່, ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ສິລາວັນ ວົງໂພສີ, ຜູ້ຊ່ວຍ ຜູ້ຕາງໜ້າປະຈຳປະເທດ, ອົງການ UNDP ສປປ ລາວ
- ສິສິມບູນ ອຸນາວິງ, ຫົວໜ້າກົມ, ກົມຮ່ວມມືສາກົນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- ສິສະຫວັນ ດິດດາຣາວິງ, ຫົວໜ້າພະແນກ, ພະແນກແຜນການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດມະຫາພາກ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- ສິມພອນ ແພງມະນີໄຊ, ຮອງກົມ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ
- ສຸດາລັດ ສິລາເພັດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຈຳປະເທດ, ທະນາຄານໂລກ ປະຈຳ ສປປ ລາວ
- ສຸລິນທອນ ເລື້ອງຄຳສິງ, ນັກເສດຖະສາດອາວຸໂສ, ສຳນັກງານຄະນະຜູ້ແທນ ປະຈຳລາວ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
- Subir Datta, ອຸປະທຸດ, ຮັກສາການ ເລຂາທິການເອກ (ຫົວໜ້າສຳນັກງານສະຖານທູດ), ສະຖານທູດອິນເດຍ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- Thomas Beloe, ທີ່ປຶກສາ, ການປົກຄອງ, ການສະໜອງທຶນພູມິອາກາດ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ສູນປະຈຳພາກພື້ນ ອົງການ UNDP ຢູ່ບາງກອກ, ປະເທດໄທ.
- ເວີນສະຫວັນ ສີວິໄຊ, ຮອງຫົວໜ້າ, ໜ່ວຍງານຂໍ້ມູນດ້ານການຝອກເງິນ, ທະນາຄານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
- ວຽງມາລາ ພິມແສງສະຫວັນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານແຜນງານດ້ານການປົກຄອງ, ໜ່ວຍງານການປົກຄອງ, UNDP ສປປ ລາວ
- ວຽງສະໄຫມ ສະຣິດທິຣາດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຈຳປະເທດ, ທະນາຄານໂລກ ປະຈຳ ສປປ ລາວ
- Zhao Wenyu, ທີ່ປຶກສາເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ, ສະຖານທູດ ສປ ຈີນ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ເອກະສານຊ້ອນ 3: ພາບລວມຂອງແຫລ່ງຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນສໍາລັບການສຶກສາ DFAA ແມ່ນໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງຕ່າງໆ. ຂໍ້ມູນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສະໜອງໃຫ້ໂດຍລັດຖະບານລາວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI), ກະຊວງການເງິນ (MoF), ແລະ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ. ຈາກກະຊວງ MPI ມີຄື: ກົມຮ່ວມມືສາກົນ (DIC), ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NERI) ແລະ ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກເກັບກໍາໄວ້ໃນຮູບແບບດິບ ຫຼືໂດຍການປົກສາຫາລືກັບແຫຼ່ງທີ່ເຜີຍແຜ່, ເຊັ່ນ *ບົດລາຍງານສະຖິຕິການເງິນປະຈໍາປີຂອງລັດຖະບານ* (ຈັດທໍາໂດຍກະຊວງການເງິນ) ແລະ *ສະຖິຕິປະຈໍາປີຂອງ ສປປ ລາວ* ຈັດທໍາໂດຍສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ. ກົມ DIC ໄດ້ສະໜອງການເຂົ້າເຖິງ Aid Management Platform (AMP) ຂອງກົມ, ແລະ ບົດລາຍງານກໍ່ສ້າງຂຶ້ນມາຈາກ AMP ດັ່ງກ່າວ. ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈັດຫາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຂະແໜງການທະນາຄານ ແລະ ການດໍາເນີນການຂອງສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ. ຕາມຄໍາແນະນໍາຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ, ບຸລິມະສິດແມ່ນສຸມໃສ່ແຫຼ່ງຂອງຝ່າຍລາວ ບ່ອນໃດກໍ່ຕາມທີ່ເປັນໄປໄດ້.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນສາກົນຖືກນໍາໃຊ້ເປັນ ດັ່ງໂຕເສີມ ແລະ ເປັນຊຸດຄວບຄຸມ. ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຕົ້ນຕໍແມ່ນຖານຂໍ້ມູນຕົວຊີ້ບອກການພັດທະນາຂອງທະນາຄານໂລກ, ເຊິ່ງໃນກໍລະນີຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນສໍາລັບຕົວປ່ຽນສ່ວນໃຫຍ່ຈົນຮອດປີ 2010 ແລະ ສໍາລັບຂໍ້ມູນບາງຢ່າງຮອດປີ 2013. ອົງການ IMF ຍັງໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບາງຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ ປະສິດທິພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງ ສປປ ລາວ, ເຊິ່ງນໍາໃຊ້ເປັນແຫລ່ງເພີ່ມຕື່ມ. ຖານຂໍ້ມູນສະຖິຕິການພັດທະນາສາກົນຂອງອົງການ OECD ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ODA ຂອງປະເທດສະມາຊິກຄະນະກຳມະການ DAC ແລະ OOF ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ, ດັ່ງດຽວກັນກັບບາງຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ ທີ່ລາຍງານກະແສຂອງເຂົ້າເຈົ້າຕໍ່ OECD (ເຊັ່ນ ລັດເຊຍ ແລະ ປະເທດສະມາຊິກສະຫະພາບເອີຣົບ, ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນປະເທດສະມາຊິກຂອງອົງການ OECD). ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບກອງທຶນສຸຂະພາບແບບທາງຕັ້ງ (ກອງທຶນໂລກ ແລະ GAVI) ຄົ້ນຫາໄດ້ຢູ່ໃນເວັບໄຊ ແລະ ສິ່ງພິມຕ່າງໆຂອງເຂົ້າເຈົ້າ. ຖານຂໍ້ມູນ Open Aid Data ຍັງຖືກນໍາໃຊ້ເພື່ອປຽບທຽບ ແລະ ກວດສອບຄວາມແນ່ນອນຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຂໍ້ມູນ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບກິດຈະກຳຂອງອົງການ NGO ສາກົນເຂົ້າເຖິງໄດ້ໃນຂະນະເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ, ຈາກເວັບໄຊທີ່ມີບົດລາຍງານໂຄງການຕ່າງໆ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ສິ່ງນີ້ໄດ້ສະໜອງພາບລວມທີ່ບໍ່ຄົບຖ້ວນຂອງການສະໜັບສະໜູນໂດຍ INGO ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນມີສອງຍັງໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນສໍາລັບບົດ DFAA - ໂດຍສະເພາະບົດລາຍງານຕ່າງໆທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ສະຖາບັນການເງິນສາກົນ (WB, ADB, IMF, ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງພາກທີສາມ (NGOs ອົງກອນການກຸສົນ,..). ກະຊວງ MPI /ກົມ DIC ສະໜອງການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທີ່ກະກຽມສໍາລັບກອງປະຊຸມປົກສາຫາລືໂຕະມືນ ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນພະຈິກ 2014. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ/ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ເກັບກໍາ ຜ່ານທາງການສໍາພາດແບບເຄິ່ງໂຄງສ້າງທີ່ມີຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຈາກຂົງເຂດທີ່ກວ້າງ, ດັ່ງດຽວກັນກັບຈາກແບບສອບຖາມ.

ໃນກໍລະນີຂອງການຂັດແຍ່ງ (ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນໃນບາງໂອກາດ) ລະຫວ່າງແຫລ່ງຂໍ້ມູນ, ເປັນທີ່ຕົກລົງກັບກະຊວງ MPI/ກົມ DIC ວ່າ ບຸລິມະສິດຈະໄດ້ມອບໃຫ້ແກ່ຂໍ້ມູນທີ່ສະໜອງຈາກແຫລ່ງພາຍໃນປະເທດຂອງ ສປປ ລາວ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ຕົວຢ່າງຂອງຮູບແບບສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນໃນສະພາບແວດລ້ອມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້

ທະນາຄານການລົງທຶນພື້ນຖານໂຄງລ່າງທະວີບອາຊີ (AIIB)

ທະນາຄານການລົງທຶນພື້ນຖານໂຄງລ່າງທະວີບອາຊີ (AIIB) ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນເດືອນທັນວາ 2015 ໂດຍມີ 30 ປະເທດສະມາຊິກຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ໄດ້ເປີດດຳເນີນ "ທຸລະກິດ" ໃນເດືອນມັງກອນ 2016. ໃນເບື້ອງຕົ້ນລິເລີ່ມໂດຍ ສປປ ຈີນ, ສະຖາບັນການເງິນສາກົນແຫ່ງໃຫມ່ດັ່ງກ່າວນີ້ ມີສຳນັກງານໃຫຍ່ຕັ້ງຢູ່ປັກກິ່ງ ແລະ ຈະສຸມໃສ່ການລົງທຶນໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງຢູ່ພາກພື້ນອາຊີ. AIIB ມີທຶນຈົດທະບຽນເບື້ອງຕົ້ນ 100 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ.

ອີງຕາມ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB), ຄວາມຕ້ອງການການລົງທຶນໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງຢູ່ອາຊີ ສາມາດບັນລຸ 750 ຕື້ໂດລາຕໍ່ປີ ໃນລະຫວ່າງປີ 2010–2020. ການອະນຸມັດການໃຫ້ກູ້ຢືມທີ່ຄາດຄະເນໂດຍ ADB ໃນແຕ່ລະປີມີປະມານ 13 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ແມ່ນພຽງແຕ່ບໍ່ພຽງພໍເພື່ອສະໜັບສະໜູນຄວາມຕ້ອງການດ້ານການເງິນຂອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຢູ່ອາຊີ.

AIIB ເປັນຕົວແທນເປີດໂອກາດໃນການສະໜອງທຶນສຳຄັນທີ່ເປັນທ່າແຮງສຳລັບ ສປປ ລາວ ເພື່ອບັນລຸຄວາມຕ້ອງການດ້ານການລົງທຶນໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ທະນາຄານຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຄ້າຍຄືກັນກັບທະນາຄານສາກົນອື່ນໆ, ເຊັ່ນ ADB ແລະ ທະນາຄານໂລກ, ແຕ່ AIIB ຈະສຸມເປັນຕົ້ນຕໍໃສ່ປະເທດໃນທະວີບອາຊີ.

ທະນາຄານພັດທະນາໃຫມ່ກຸ່ມປະເທດ BRICS

BRICS ແມ່ນຄຳຫຍໍ້ ຊື່ປະເທດຕ່າງໆທີ່ຫມາຍເຖິງ: ບູຊິນ (Brazil), ຣັດເຊຍ (Russia), ອິນເດຍ (India), ຈີນ (China) ແລະ ອາຟຣິກາໃຕ້ (South Africa) - ເຊິ່ງລວມກັນເປັນຕົວແທນສ່ວນແບ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງການຜະລິດ ແລະ ປະຊາກອນຂອງໂລກ. BRICS ໄດ້ສ້າງຕັ້ງທະນາຄານພັດທະນາໃຫມ່, ດ້ວຍທຶນຈົດທະບຽນເລີ່ມຕົ້ນ 50 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ທຶນຈົດທະບຽນເປັນທາງການ 100 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ເພື່ອແນໃສ່ການສະໜອງທຶນ ໃນພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຢູ່ໃນກຸ່ມ BRICS ແລະ ປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາອື່ນໆ. BRICS ຍັງໄດ້ສ້າງຂໍ້ຕົກລົງສຳຮອງສົມທົບ (Contingent Reserves Arrangement ຫລື CRA), ເຊິ່ງເປັນກອງທຶນຫນຶ່ງທີ່ມີທຶນຈົດທະບຽນເປັນທາງການໃນເບື້ອງຕົ້ນ 100 ຕື້ໂດລາ, ເຊິ່ງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ BRICS ຈະສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອຢັບຢ້ຽມຄວາມກົດດັນຕໍ່ສະພາບຄ່ອງໃນໄລຍະສັ້ນ. ໃນຂະນະທີ່ ສປປ ລາວ ມີສາຍພົວພັນທີ່ດີກັບບັນດາປະເທດສະມາຊິກ BRICS, ລາວ ສາມາດນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຂອງກູ້ຢືມນີ້ເພື່ອອ່ານວຍຄວາມສະດວກການສະໜອງທຶນພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງຕົນ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມໃນອັດຕາທີ່ຜ່ອນຜັນ.

ກອງທຶນ Trust Fund ໃນການແລກປ່ຽນລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້

ກອງທຶນ Trust Fund ໃນການແລກປ່ຽນລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້ ແມ່ນກອງທຶນ Trust Fund ທີ່ມີຜູ້ບໍລິຈາກຫລາຍຢ່າຍທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຄວາມຕ້ອງການທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອສະໜອງທຶນການແລກປ່ຽນປະສິບການລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້. ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນດຳເນີນການໂດຍທະນາຄານໂລກ, ໃຊ້ປະໂຫຍດຄວາມຊຳນານຂອງທະນາຄານ, ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ກອງທຶນໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງ ຂຶ້ນໃນປີ 2008 ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນປະກອບສ່ວນ: ຈີນ, ເດັນມາກ, ອິນເດຍ,

ເມັກຊິໂກ, ເນເທີແລນ, ສະເປນ, ອັງກິດ, ຣັດເຊຍ ແລະ ໂຄລົມເບຍ¹⁰⁹. ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໃຫ້ຄ່າຫມັ້ນສັນຍາ 10,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນກອງທຶນ, ເຊິ່ງສະໜອງກົນໄກກະທັດຮັດ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າສໍາລັບປະເທດຕ່າງໆທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ ເພື່ອແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມຊຳນານຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການເອົາຊະນະຄວາມທຸກຍາກ.

ຈຸດປະສົງຍຸດທະສາດກອງທຶນແມ່ນ (i) ຮັບມືຊ່ອງວ່າງຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດງານສະເພາະໜ້າຂອງລູກຄ້າທະນາຄານ ໂລກໂດຍການກະຕຸ້ນໃຫ້ມີການແບ່ງປັນປະສົບການລະດັບປະເທດລະຫວ່າງຜູ້ປະຕິບັດ; ແລະ (ii) ເອກະສານ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຜ່ານທາງຫ້ອງສະຫມຸດແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້. ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າແມ່ນເບີກຈ່າຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພາຍ ໃນ 12 ເດືອນ. ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ກວມເອົາຫົວຂໍ້ຕ່າງໆ ລວມມີ: ການກະສິກໍາ (ການປະມົງ ແລະ ປ່າໄມ້), ການສຶກສາ, ການເງິນ, ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ, ການບໍລິຫານລັດຖະກິດ, ກົດຫມາຍ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທໍາ.

ກອງທຶນ IBSA (ເວທີເຈລະຈາສາມຝ່າຍ ລະຫວ່າງອິນເດຍ ບຣາຊິນ ແລະ ອາຟຣິກາໃຕ້)

ກອງທຶນ IBSA ເພື່ອການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມອິດຫົວ (ກອງທຶນ IBSA) ແມ່ນແຜນງານຜູ້ບຸກເບີກ ແລະ ຫຼັກ ແຫລ່ງຂອງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ອິນເດຍ-ບາຊິນ ແລະ ອາຟຣິກາໃຕ້ (IBSA) ເຊິ່ງສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນເດືອນມີນາ 2004 ແລະ ເລີ່ມປະຕິບັດງານໃນປີ 2006¹¹⁰.

ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງກອງທຶນ IBSA ແມ່ນເພື່ອອໍານວຍປະໂຫຍດປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາອື່ນໆ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເທດ ດ້ອຍພັດທະນາ (LDCs) ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງຄົນໃຫມ່ ແລະ ພັດທະນາ ພາຍຫລັງສິ້ນສຸດຄວາມຂັດແຍ້ງດ້ວຍກໍາລັງ ອາວຸດໃນທົ່ວໂລກ, ໃນການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນເຮັດຂຶ້ນໂດຍການຈໍາແຍກໂຄງການທີ່ສາມາດ ເຮັດຊໍ້າ ແລະ ປັບຂະໜາດທີ່ສາມາດນໍາໄປເຜີຍແຜ່ໃຫ້ປະເທດກໍາລັງພັດທະນາທີ່ສົນໃຈ ເຊິ່ງເປັນຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ດີ ໃນການຕໍ່ສູ້ກັບຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມອິດຫົວ.

ໃນຂະນະທີ່ກອງທຶນບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ, ຫຼັກການຕົ້ນຕໍຂອງກອງທຶນ IBSA ແມ່ນວ່າໂຄງການຮ່ວມມືຄວນເປັນແບບຂັບເຄື່ອນດ້ວຍ ຄວາມຕ້ອງການດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂດຍທ້ອງຖິ່ນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ການຕໍ່ເນື່ອງ ຂອງຜົນໄດ້ຮັບຈາກການພັດທະນາຢູ່ລະດັບຮາກຖານ. ກອງທຶນ IBSA ເນັ້ນເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງຜົນກະທົບຕໍ່ການສ້າງຂີດ ຄວາມສາມາດຂອງໂຄງການ; ສະໜັບສະໜູນການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສິ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ຊ່ຽວຊານຈາກການຮ່ວມ ມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້.

ການລິເລີ່ມຕັ້ງກ່າວມືຂອງຜູ້ນໍາຂອງກອງທຶນ IBSA ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ກໍາກັບດູແລໂດຍລັດຖະບານຂອງປະ ເທດເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂດຍໜ່ວຍງານພິເສດສໍາລັບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (SU-SSC) ເປັນເຈົ້າພາບໂດຍອົງ ການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP). ເຖິງວັນນີ້, ຂໍ້ມູນ ຫລື ລາຍການຫຼັກຊັບລົງທຶນຂອງກອງທຶນ IBSA ໄດ້ ຈັດສັນທຶນຈໍານວນ 73,7% ຂອງກອງທຶນທີ່ໄດ້ເບີກຈ່າຍໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ຖືກຈັດປະເພດວ່າດ້ອຍພັດທະນາ, ສ່ວນທີ່ຍັງເຫລືອ 26,3% ໄປສູ່ປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາອື່ນໆ.

ກອງທຶນ Perez-Guerrero Trust

¹⁰⁹ www.worldbank.org/seetf

¹¹⁰ <http://www.ibsa-trilateral.org/about-ibsa/ibsa-fund>

ກອງທຶນ PGTF ໄດ້ຮັບສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1983 ໂດຍມີທຶນຫຼັກທີ່ຈັດທະບຽນ 5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ເຊິ່ງເພີ່ມທະວີເຖິງ 6 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2004 ໂດຍຜ່ານທາງການປະກອບສ່ວນຈາກປະເທດສະມາຊິກ G-77. ພຽງແຕ່ດອກເບ້ຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກ PGTF ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອສະໜັບສະໜູນໂຄງການເພື່ອຮັກສາຕົ້ນທຶນຫຼັກໄວ້ເໝືອນເດີມ.

PGTF ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນທີ່ເລັ່ງປະຕິກິລິຍາໃຫ້ແກ່ໂຄງການກ່ຽວກັບຄວາມຮ່ວມມືກັນທີ່ດຳເນີນການໂດຍສາມປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາ ຫລື ຫລາຍກວ່າ. ບຸລິມະສິດ ແມ່ນໃຫ້ແກ່ໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ປົກຄຸມປະເທດ. ຂົງເຂດບຸລິມະສິດຂອງ PGTF ແມ່ນອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ, ການຄ້າ, ພະລັງງານ, ວັດຖຸດິບ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ, ການເງິນ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້¹¹¹.

ກຸ່ມ G-77, ຜ່ານທາງຄະນະກຳມະການຜູ້ຊ່ຽວຊານຂອງ PGTF ແລະ ກອງເລຂາທິການຝ່າຍບໍລິຫານຂອງ G-77, ເປັນຝ່າຍຮັບຜິດຊອບໃນການຄັດເລືອກໂຄງການ, ການອະນຸມັດ ແລະ ຕິດຕາມ, ດັ່ງດຽວກັນກັບການລະດົມຊັບພະຍາກອນເພີ່ມຕື່ມ. ອົງການ UNDP ເປັນຝ່າຍຮັບຜິດຊອບສຳລັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂອງ PGTF ແລະ ສຳລັບຂະບວນການບໍລິຫານທັງໝົດທີ່ພົວພັນກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດລວມທັງການເບີກຈ່າຍຂອງກອງທຶນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບປະໂຫຍດ, ການຕິດຕາມດ້ານການບໍລິຫານ ແລະ ການລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ

ກອງທຶນສະຫະປະຊາຊາດສຳລັບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້

ສຳນັກງານສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (UNOSSC) ຄຸ້ມຄອງກອງທຶນສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ (UNFSSC), ເຊິ່ງລວມຢູ່ໃນກອງປະຊຸມໃຫ້ຄຳຫມັ້ນສັນຍາສຳລັບກິດຈະກຳການພັດທະນາປະຈຳປີຂອງອົງການ ສປຊ. ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ຖືກກຳນົດໂດຍກອງປະຊຸມສະມັດຊາໃຫຍ່ໃນປີ 2005¹¹² "ວ່າເປັນກອງທຶນ trust ຂອງອົງການ ສປຊ ສຳລັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມລ່ຽມ".

ການປະກອບສ່ວນ ສາມາດເປີດກວ້າງ ຫຼື ຈັດສັນໄວ້ສຳລັບໂຄງການລິເລີ່ມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມຫລ່ຽມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນລະຫວ່າງປະເທດທີ່ປະກອບສ່ວນ ແລະ UNOSSC. ກິດຈະກຳໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ໄດ້ ລະດົມຊັບພະຍາກອນຜ່ານ UNFSSC ແມ່ນສູນພັດທະນາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງໃຕ້ - ໃຕ້ (SSDC) ຕັ້ງຢູ່ ສປ ຈີນ, ເຊິ່ງ UNOSSC ສະໜັບສະໜູນການອອກແບບ ແລະ ໂຄງສ້າງ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳ.

111 http://www.g77.org/pgtf/BandW%20Presentation_on_PGTF_updated_Sept_2014.pdf

112 <http://southsouthconference.org/wp-content/uploads/2009/10/UNFSSC.pdf>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ຮູບແບບ PPP

ຮູບແບບ PPP ແມ່ນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ເພື່ອສະໜອງການບໍລິການ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການພື້ນຖານໂຄ່ງລ່າງ ທີ່ແຕ່ຕັ້ງເດີມມາບັນລຸໄດ້ໂດຍພາກລັດ. ປັດຊະຍາທີ່ຢູ່ເບື້ອງຫລັງ PPPs ແມ່ນ ວ່າບໍລິສັດເອກະຊົນ ແລະ ລັດຖະບານ ນຳໃຊ້ຄວາມອາດສາມາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ຊ່ວຍການກະຈາຍຄວາມສ່ຽງ, ດັ່ງນັ້ນໃນທີ່ສຸດ ຈຶ່ງຫຼຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍລົງ ແລະ ປັບປຸງຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ໂຄງການຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ມີຫລາຍຮູບແບບສຳລັບ PPPs. ສອດຄ່ອງກັບຂອບຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີສຳລັບຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ PPPs, ສິ່ງທີ່ ພົບເຫັນຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນ:

- **ອອກແບບ - ກໍ່ສ້າງ (DB)/ກໍ່ສ້າງ - ສົ່ງມອບ (BT).** ພາຍໃຕ້ຮູບແບບດັ່ງກ່າວນີ້, ພາກລັດ ຈະເຮັດສັນຍາກັບ ອົງກອນ ເອກະຊົນ ເພື່ອສຳຫລວດອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງຊັບສິນທາງກາຍະພາກ ອີງຕາມມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຂອງສັນຍາທີ່ ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ. ຫຼັງຈາກການກໍ່ສ້າງຊັບສິນ, ລັດຖະບານ ເຂົ້າມາຮັບຜິດຊອບສຳລັບການປະຕິບັດການ ແລະ ບຳ ລຸງຮັກສາ ສັບຊົນດັ່ງກ່າວ. ອີງຕາມປະເພດຂອງຊັບສິນທາງກາຍະພາກທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ, ໄລຍະເວລາຂອງການປະສິດທິພາບ ການໃຊ້ງານແມ່ນມັກຈະຍາວນານຢູ່ສະເຫມີ (20-30 ປີໂດຍທົ່ວໄປ), ເຊິ່ງອ່ານວຍໃຫ້ພາກເອກະຊົນສາມາດກອບກູ້ມູນຄ່າ ການອອກແບບ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍການສ້າງ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນຈາກການລົງທຶນ (ROI).
- **ອອກແບບ - ກໍ່ສ້າງ - ບຳລຸງຮັກສາ (DBM).** ພາຍໃຕ້ຮູບແບບດັ່ງກ່າວນີ້, ພາກເອກະຊົນອອກແບບ ແລະ ສ້າງຊັບ ສິນທາງກາຍະພາກຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງລັດຖະບານ, ແຕ່ຍັງບຳລຸງຮັກສາສະຖານທີ່ ນນາມຂອງລັດຖະບານ.
- **ອອກແບບ - ກໍ່ສ້າງ - ປະຕິບັດການ (DBO)/ສ້າງ - ສົ່ງມອບ - ປະຕິບັດການ (BTO).** ພາຍໃຕ້ຮູບແບບນີ້, ບໍລິສັດເອກະຊົນອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງຊັບສິນທາງກາຍະພາກ ແລະ ເມື່ອໃດທີ່ສຳເລັດແລ້ວ, ຊັບສິນຖືກສົ່ງມອບໃຫ້ ພາກລັດ. ພາກເອກະຊົນຈະປະຕິບັດການຊັບສິນດັ່ງກ່າວໃນໄລຍະເວລາສະເພາະເຈາະຈົງເທົ່ານັ້ນ.
- **ກໍ່ສ້າງ - ປະຕິບັດການ - ສົ່ງມອບ (BOT)/ອອກແບບ - ສ້າງ - ປະຕິບັດການ - ບຳລຸງຮັກສາ (DBOM).** ຮູບແບບ ນີ້ ກຳນົດໃຫ້ອົງກອນເອກະຊົນ ເພື່ອອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງສະຖານທີ່ ແລະ ຕໍ່ມາ ເພື່ອບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ປະຕິບັດການສຳ ລັບໄລຍະເວລາທີ່ກຳນົດສະເພາະເຈາະຈົງ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງໄລຍະເວລາການບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ປະຕິບັດການ, ຊັບສິນທາງ ດ້ານກາຍະພາກ ແມ່ນຖືກສົ່ງມອບໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງໄລຍະເວລານັ້ນ, ການປະຕິບັດການຂອງສະຖານທີ່ ຖືກສົ່ງມອບຄືນໃຫ້ແກ່ພາກລັດ.
- **ກໍ່ສ້າງ-ເປັນເຈົ້າຂອງ-ປະຕິບັດການ-ສົ່ງມອບ (BOOT).** BOOT ແມ່ນທຸລະກຳໜຶ່ງໃນຮູບແບບທີ່ພົວພັນ ກັບການ ທີ່ລັດຖະບານມອບໜ້າສິດໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດເອກະຊົນເພື່ອສະໜອງທຶນ, ອອກແບບ, ສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດການສະຖານທີ່ ໃນໄລຍະເວລາສະເພາະເຈາະຈົງ. ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາຂອງການປະຕິບັດການ, ພາກເອກະຊົນເປັນເຈົ້າຂອງສະຖານທີ່. ກຳ ມະສິດຂອງຊັບສິນໄດ້ຖືກສົ່ງມອບຄືນໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ໃນຕອນສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາຂອງການສຳປະທານ ແລະ ຮັບພາລະ ທັງກຳມະສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບເພື່ອປະຕິບັດການໃນສະຖານທີ່.
- **ກໍ່ສ້າງ-ເປັນເຈົ້າຂອງ-ປະຕິບັດການ (BOO).** ພາຍໃຕ້ຮູບແບບນີ້, ພາກສ່ວນເອກະຊົນຈະສະໜອງທຶນ, ອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ, ປະຕິບັດການ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາຊັບສິນ ແລະ ການຮັກສາໄວ້ໃນກຳມະສິດ. ຊັບສິນທາງກາຍະພາກ ບໍ່ໄດ້ຖືກສົ່ງ ມອບຄືນລັດ ຖະບານ.

- **ອອກແບບ-ກໍ່ສ້າງ-ສະໜອງທຶນ,-ປະຕິບັດການ/ບໍາລຸງຮັກສາ (DBFO).** ພາຍໃຕ້ຮູບແບບ DBFO, ພາກເອກະຊົນ ອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ, ສະໜອງທຶນ, ປະຕິບັດການ ແລະ/ຫລື ບໍາລຸງຮັກສາຊັບສິນທາງກາຍະພາກພາຍໃຕ້ການເຊົ່າໄລຍະຍາວ. ໃນ ທ້າຍຂອງໄລຍະເວລາເຊົ່າ, ສະຖານທີ່ຖືກສົ່ງມອບຄືນໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ, ເຊິ່ງຈະຖືວ່າລັດຖະບານຄອບຄອງກຳມະສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານການປະຕິບັດງານ.

ຮູບແບບ PPPs ຍັງສາມາດຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອສະໜອງການບໍລິການ ແລະ ການປະຕິບັດການຂອງສະຖານທີ່ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ. ຮູບແບບຈຳລອງປະກອບມີ:

- **ສັນຍາບໍລິການ.** ພາຍໃຕ້ການຕົກລົງດັ່ງກ່າວນີ້, ລັດຖະບານອອກສັນຍາໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນການດຳເນີນການຂອງການບໍລິການທີ່ເອກະຊົນດັ່ງກ່າວໄດ້ສະໜອງໃນທີ່ຜ່ານມາ. ຕົວຢ່າງ ປະກອບມີການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ຫຼື ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການບໍລິການສຳລັບໜ່ວຍງານຂອງລັດ. ໂດຍທົ່ວໄປ ສັນຍາຈະໄດ້ຮັບການປະມຸນລາຄາອີກຄັ້ງໃຫມ່ພາຍ ຫຼັງໄລຍະເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ເພື່ອວ່າອົງກອນລາຍໃຫມ່ມີສິດທີ່ຈະປະມຸນລາຄາເພື່ອສະໜອງການບໍລິການທີ່ກຳນົດໄວ້. ໄລຍະ ເວລາຂອງການປະຕິບັດງານສຳລັບສັນຍາບໍລິການມັກຈະມີອາຍຸສັ້ນກວ່າ, ສ່ວນຫລາຍຈະເປັນເວລາ 3 ຫາ 7 ປີ, ອີງຕາມລັກ ສະນະຂອງການບໍລິການທີ່ສະໜອງ, ຫລາຍກວ່າຮູບແບບສຳລັບການກໍ່ສ້າງຊັບສິນທາງກາຍະພາກ.
- **ສັນຍາການຄຸ້ມຄອງ.** ສັນຍາການຄຸ້ມຄອງແມ່ນຄ້າຍຄືກັນກັບສັນຍາການບໍລິການຍົກເວັ້ນວ່າຄູ່ຮ່ວມມືພາກເອກະຊົນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ທຸກດ້ານຂອງການດຳເນີນງານ ແລະ ການບໍາລຸງຮັກສາສະຖານທີ່ເປັນຫົວຂໍ້ພາຍໃຕ້ການປຶກສາຫາລື.
- **ການເຊົ່າ.** ພາຍໃຕ້ ສັນຍາເຊົ່າ, ລັດຖະບານ ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ອົງກອນເອກະຊົນມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິນທາງກາຍະພາກ ຫຼື ທີ່ດິນ. ບໍລິສັດເອກະຊົນຕ້ອງດຳເນີນງານ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາສະຖານທີ່ ຫຼື ທີ່ດິນອີງຕາມຂໍ້ຕົກລົງຂອງສັນຍາເຊົ່າ.
- **ການສຳປະທານ.** ໃນການຕົກລົງການສຳປະທານ, ລັດຖະບານ ອະນຸຍາດໃຫ້ບໍລິສັດເອກະຊົນສິດແຕ່ຜູ້ດຽວໃນການນຳໃຊ້, ດຳເນີນການ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາຊັບສິນ ຫຼືທີ່ດິນໃນໄລຍະເວລາຍາວນານພາຍໃຕ້ຖ້ອນໄຂທີ່ໄດ້ຕົກລົງໄວ້ ໃນສັນຍາສຳປະທານ. ລັດຖະບານຍັງຮັກສາໄວ້ກຳມະສິດຂອງຊັບສິນ ຫຼືທີ່ດິນ. ຄູ່ຮ່ວມມືພາກເອກະຊົນຮັກສາໄວ້ກຳມະສິດໃນການປັບປຸງໃດໆ ທີ່ໄດ້ເຮັດໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາຂອງການສຳປະທານ.
- **ການຖອນທຶນຫລືການຂາຍ.** ການຖອນທຶນ ແມ່ນການທີ່ລັດຖະບານຂາຍຊັບສິນທີ່ລັດເປັນເຈົ້າຂອງອອກ, ບໍ່ວ່າຈະທັງຫມົດ ຫຼືສ່ວນໃດໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ.ຕາມປົກກະຕິ, ສິ່ງນີ້ແມ່ນທຸລະກຳ ຄັ້ງໜຶ່ງຄັ້ງດຽວ ແຕ່ສັນຍາທີ່ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ອາດຈະບັງຄັບໃຊ້ມາດຕາກ່ຽວກັບການບໍາລຸງຮັກສາບາງຢ່າງຕໍ່ຜູ້ຊື້ເອກະຊົນ, ຕາມປົກກະຕິກ່ຽວພັນກັບການນຳໃຊ້ຊັບສິນທີ່ສືບຕໍ່ເຈດຕະນາຕາມຈຸດປະສົງຂອງມັນ.

ໃນຊຸມປີຫລັງມານີ້, "ການພັດທະນາ" ຮູບແບບ PPPs ໄດ້ພົ້ນເດັ່ນຂຶ້ນ. ແຕກຕ່າງກັບຮູບແບບ PPPs ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ຂ້າງເທິງ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການບັງຄັບບັນຊາໂດຍຂໍ້ຕົກລົງລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ, ພວກເຂົາມັກຈະປະຕິບັດແບບສະ ຫມັກໃຈ ຕາມລັກສະນະ. ຕົວຢ່າງ ສາມາດລວມເຖິງ ຜູ້ຜະລິດຄອມພິວເຕີ ສະໜອງຮາດແວ ຫຼື ຊອບແວຟຣີ ແກ່ນັກສຶກສາ ທີ່ດ້ອຍໂອກາດໃນການແລກປ່ຽນກັບຜົນປະໂຫຍດດ້ານປະຊາສຳພັນ ແລະ ເພື່ອກໍ່ໃຫ້ເກີດຄົນລຸ້ນໃຫມ່ທີ່ຄຸ້ນເຄີຍກັບຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນດ້ວຍຄວາມຫວັງວ່າພວກເຂົາເຈົ້າຈະກາຍເປັນລູກຄ້າໃນອະນາຄົດ. ຕົວຢ່າງອື່ນໆ ລວມທັງ ບໍລິສັດພະຍາຍາມ ທີ່ຈະຂາຍສິນຄ້າກະສິກຳ ເພື່ອປັບປຸງຜະລິດຕະພາບ ໃນທົ່ວລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ. ສິ່ງນີ້ ອາດກ່ຽວພັນກັບການສະໜອງປັດໄຈນຳເຂົ້າ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ຫຼື ຊາວປະມົງ ເພື່ອຕື່ມເຕັມສິ່ງໃດກໍ່ຕາມ ທີ່ການບໍລິການສົ່ງເສີມຂອງພາກລັດໄດ້ສະເໜີໃຫ້.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ແນວຄິດການຈັດສັນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ PPPs

ໃນຫົວໃຈ ຂອງການພັດທະນາ PPP ທີ່ປະຕິບັດໄດ້ ແມ່ນການວິເຄາະ ແລະ ການຈັດສັນຄວາມສ່ຽງລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ. ໃນສະພາບແວດລ້ອມພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ມີຄວາມເປັນເອກະສັນໃນທ່າມກາງຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດງານ ທີ່ວ່າໂດຍທົ່ວໄປມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສຳຄັນ 6 ປະເພດທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການວິເຄາະ ແລະ ຈັດສັນ.

ເຫລົ່ານີ້ຄື:

- **ຄວາມສ່ຽງດ້ານການກໍ່ສ້າງ** - ສິ່ງນີ້ ປະກອບດ້ວຍຄວາມສ່ຽງທາງການຄ້າຕ່າງໆ ທີ່ສຳພັນໄລຍະການອອກແບບ ແລະ ການກໍ່ສ້າງຂອງໂຄງການຫນຶ່ງ. ຄວາມສ່ຽງທົ່ວໄປ ປະກອບດ້ວຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງວັດສະດຸ, ການເດີນຈັງຫວະຂອງການສຳເລັດເສັດສິ້ນໂຄງການ, ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ຄວາມສ່ຽງໃນກໍ່ສ້າງ ແມ່ນພາກເອກະຊົນເປັນຜູ້ແບກພາລະ, ແຕ່ລັດຖະບານອາດມີບົດບາດໃນການຮັບປະກັນວ່າທີ່ດິນທີ່ອຸທິດໃຫ້ແກ່ PPP ແມ່ນຊັດເຈນສຳລັບການກໍ່ສ້າງ.
- **ຄວາມສ່ຽງດ້ານປະສິດທິພາບ / ຄວາມພ້ອມໃຊ້ວຽກງານ** - ສິ່ງນີ້ແມ່ນສຳພັນກັບການຮັບປະກັນວ່າຜົນໄດ້ຮັບສຸດທ້າຍຂອງ PPP ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງສັນຍາ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ພາກລັດ ຄາດວ່າ ຄວາມສ່ຽງຂອງການຮັບປະກັນ ວ່າຝ່າຍພາກເອກະຊົນສ້າງຊັບສິນຂຶ້ນໄດ້ຕາມຂໍ້ກຳນົດທີ່ໄດ້ຕົກລົງ ແລະ ໃນໄລຍະທີ່ໄດ້ເຈລະຈາ.
- **ຄວາມສ່ຽງຂອງມູນຄ່າສ່ວນເຫຼືອ** - ສິ່ງນີ້ ແມ່ນກ່ຽວກັບການປະເມີນຄ່າຂອງຊັບສິນ ຖ້າຫາກມັນກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມໃຫ້ລັດຖະບານໃນຕອນສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາຂອງການສຳປະທານ. ດ້ວຍຄວາມສ່ຽງຂອງມູນຄ່າສ່ວນເຫຼືອ, ມູນຄ່າການບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ຄາດຄະເນມູນຄ່າຂອງຊັບສິນແມ່ນເປັນປະເດັດ. ຄວາມສ່ຽງນີ້ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນແບກພາລະໂດຍພາກລັດ, ແຕ່ຂໍ້ຕົກລົງ PPP ອາດຈະມີການປັບໄຫມໃສ່ໂທດສຳລັບຜູ້ປະຕິບັດງານເອກະຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການບຳລຸງຮັກສາມູນຄ່າທີ່ຄາດຄະເນ ຂອງຊັບສິນໃນຕອນສິ້ນສຸດໄລຍະເວລາການສຳປະທານ.
- **ຄວາມສ່ຽງດ້ານການເງິນ** - ຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານການເງິນໂດຍປົກກະຕິ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບອັດຕາດອກເບ້ຍໃນການສະໜອງທຶນໂຄງການ ແລະ ການຜັນແປຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນ. ຄວາມສ່ຽງນີ້ໂດຍທົ່ວໄປ ແມ່ນພາກເອກະຊົນເປັນຝ່າຍແບກພາລະ, ແຕ່ພາກລັດ ຍັງມີຄວາມສົນໃຈໃນການຮັບປະກັນວ່າ PPP ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງດ້ານການເງິນ.
- **ຄວາມສ່ຽງດ້ານອຸປະສິງ** - ສິ່ງນີ້ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບໂອກາດທີ່ການນຳໃຊ້ຕົວຈິງຂອງສິນຊັບຫຼັງຈາກການກໍ່ສ້າງສຳເລັດແລ້ວ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າທີ່ຄາດຄະເນ. ຖ້າກະແສລາຍຮັບຂອງໂຄງການ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າຄວາມຄາດຫວັງ, ໂຄງການອາດຈະບໍ່ສາມາດປ້ອງກັນໄດ້. ສິ່ງນີ້ແມ່ນສ່ວນໃຫຍ່ແບກພາລະໂດຍພາກເອກະຊົນ, ແຕ່ພາກລັດຍັງແບ່ງປັນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນກໍລະນີທີ່ຜິດສັນຍາ ແລະ ເມື່ອໃດທີ່ຜູ້ປະຕິບັດການເອກະຊົນບໍ່ສາມາດສະໜອງທຶນການບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ພັນທະອື່ນໆ.
- **ຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານນິຕິກຳ** - ສິ່ງນີ້ອ້າງເຖິງໂອກາດທີ່ການປ່ຽນແປງໃນກົດໝາຍໃນໄລຍະເວລາການສຳປະທານອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສຳເລັດຂອງ PPP. ໃນຫຼາຍກໍລະນີ, ສັນຍາສຳປະທານຈະພະຍາຍາມເພື່ອປົກປ້ອງຜູ້ປະຕິບັດການຈາກການປ່ຽນແປງເຊິ່ງເກີດຈາກພາຍນອກໃນລະບອບການປົກຄອງຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດ.

ໂດຍສະເພາະ ໃນສະພາບແວດລ້ອມການພັດທະນາຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ມັນອາດຈະມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອພິຈາລະນາຄວາມສ່ຽງເພີ່ມຕື່ມອີກສອງຢ່າງ.

ເຫລົ່ານີ້ຄື:

- **ຄວາມສ່ຽງດ້ານສັງຄົມ** - ສິ່ງນີ້ສໍາພັນກັບຜົນສະທ້ອນຂອງການລຸກຮືທາງສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍົກຍ້າຍການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງປະຊາກອນໃນເຂດບ່ອນທີ່ມີການພັດທະນາ. ໃນບາງກໍລະນີ, ລັດຖະບານອາດຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເປັນຄົນກາງການເຄື່ອນຍ້າຍອອກຂອງບຸກຄົນ ແລະການຮັບປະກັນລະດັບຂອງຄວາມປອດໄພເພື່ອອໍານວຍໃຫ້ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການປະຕິບັດການທີ່ຈະດໍາເນີນຕໍ່ໄປ. ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດໃນສາກົນ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຂະບວນການທີ່ໂປ່ງໃສທີ່ຈະເຄື່ອນຍ້າຍເອົາຊາວບ້ານອອກຈາກທີ່ດິນທີ່ຖືກຈັດສັນເພື່ອໂຄງການ ແລະ ໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງເຂົ້າໃຈຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງວ່າ ແມ່ນສາ ທາລະນະ ປະໂຫຍດທີ່ໃຫຍ່ຫລວງ. ການຊົດເຊີຍຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ຍຸຕິທໍາ ແລະ ກ່ອນຫນ້າ ສໍາລັບຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ລັດຖະບານ ຄວນເປັນຜູ້ຮັບປະກັນ.
- **ຄວາມສ່ຽງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ** - ໂດຍສະເພາະໃນປະເທດ ຄືກັນກັບ ສປປ ລາວ ທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ທີ່ອຸດົມສົມບູນ, ການວິຖີການດໍາລົງຊີວິດຂອງຊາວຊົນນະບົດເພິ່ງພາດໍ່ນໍ້າສະອາດ, ທີ່ດິນປູກຝັງ ແລະ ຖິ່ນຢູ່ອາໄສຕາມທໍາມະຊາດ, ຮັບ ປະກັນວ່າມາດຕາວ່າດ້ວຍການບັນເທົາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ແທດເຫມາະຖືກບັງຄັບໃຊ້ ເປັນບຸລິມະສິດອັນຫນຶ່ງ. ສິ່ງນີ້ແມ່ນຄວາມສ່ຽງທີ່ແບ່ງປັນໂດຍພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ແຕ່ໃນທີ່ສຸດຈະແມ່ນຝ່າຍລັດທີ່ມີຫນ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບເປັນຜູ້ຈັດ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດຂອງຕົນເອງ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7: ປະມວນຄຳສັບ

ກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອ - ກິດຈະກຳຊ່ວຍເຫຼືອ ປະກອບດ້ວຍ ໂຄງການ ແລະ ແຜນງານ, ການແຈກເງິນສົດ (ແບບມີເງື່ອນໄຂ), ການສົ່ງມອບສິນຄ້າ, ຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມ, ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ການປະຕິບັດການບັນເທົາໜີ້ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ.

ການທະຍອຍຊຳລະໜີ້ - ການຊຳລະຄືນເງິນຕົ້ນຂອງເງິນກູ້ຢືມ; ບໍ່ລວມເອົາການຊຳລະດອກເບ້ຍ.

ການສະໜອງທຶນສົມທົບ - ການລວມກັນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA), ບໍ່ວ່າຈະເປັນການຊ່ວຍ ເຫຼືອລ້າຫລືເງິນກູ້ຢືມ, ເຂົ້າກັບການສະໜອງທຶນອື່ນໃດກໍ່ຕາມເພື່ອປະກອບເປັນຊຸດການສະໜອງທຶນ, ຊຸດການສະໜອງທຶນສົມທົບແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບບັນທັດຖານດຽວກັນຂອງ ມາດຕະການຜ່ອນຜັນ, ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ການມີສິດເຂົ້າຮັບເລືອກຂອງປະເທດຜູ້ຮັບເປັນດັ່ງເງິນກູ້ ຫລື ສິນເຊື່ອແບບມີຂໍ້ຜູກພັນ.

ການຮຽກຮ້ອງສິດ - ສິດທິຂອງເຈົ້າໜີ້ຕໍ່ການຊຳລະສະສາງຂອງເງິນກູ້; ໂດຍຂະຫຍາຍຄວາມ, ກະໂດເງິນກູ້ຢືມ ຫລື ຈຳນວນທີ່ຍັງຄ້າງຂອງມັນ.

ຄຳຫມັ້ນສັນຍາ - ພັນທະກໍລະນີທີ່ຫນັກແນັ້ນທີ່ສະແດງອອກມາເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍ ກອງທຶນທີ່ຈຳເປັນ, ດຳເນີນການໂດຍຜູ້ໃຫ້ທຶນເປັນທາງການເພື່ອສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ລະບຸໄວ້ກັບປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບ ຫຼື ອົງ ການຈັດຕັ້ງຫຼາຍຝ່າຍ. ຄຳຫມັ້ນສັນຍາແບບສອງຝ່າຍຖືກບັນທຶກໄວ້ໃນຈຳນວນເຕັມຂອງການໂອນທີ່ຄາດຫວັງ, ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງເວລາທີ່ຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ເສັດສິນຂອງການເບີກຈ່າຍ. ຄຳຫມັ້ນສັນຍາກັບອົງການຈັດຕັ້ງຫຼາຍຝ່າຍແມ່ນລາຍງານເປັນຜົນລວມຂອງ (i) ການເບີກຈ່າຍໃດໆໃນປີທີ່ລາຍງານເຊິ່ງໃນນັ້ນບໍ່ໄດ້ຖືກແຈ້ງໃນກ່ອນໜ້ານີ້ເປັນຄຳຫມັ້ນສັນຍາ ແລະ (ii) ການເບີກຈ່າຍທີ່ຄາດ ຫວັງໃນປີຕໍ່ໄປ.

ລະດັບການຜ່ອນຜັນ - ມາດຕະການຂອງ "ຄວາມຍືດຍຸ່ນ" ຂອງສິນເຊື່ອທີ່ສະທ້ອນເຖິງຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ຜູ້ກູ້ຢືມ ເມື່ອທຽບກັບເງິນ ກູ້ຢືມໃນອັດຕາທ້ອງຖະຫຼາດ (ສົມທຽບກັບອົງປະກອບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ). ໃນທາງວິຊາການ, ເປັນການຄິດໄລ່ເປັນດັ່ງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງມູນຄ່າທີ່ລະບຸຂອງສິນເຊື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຂໍ້ຜູກພັນ ແລະ ມູນຄ່າໃນປະຈຸບັນຂອງການບໍລິການໜີ້ສິນໃນມື້ຂອງການເບີກຈ່າຍ, ຄິດໄລ່ຢູ່ໃນອັດຕາສ່ວນຫຼຸດໃຊ້ໄດ້ກັບສະກຸນເງິນຂອງທຸລະກຳ ແລະ ສະແດງເປັນອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າທີ່ລະບຸ.

ເງິນດອນລາຄີງທີ່ - ໃນສິ່ງພິມຂອງຄະນະກຳມະການ DAC, ກະແສຂໍ້ມູນແມ່ນສະແດງອອກເປັນໂດລາສະຫະລັດ (USD). ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນທີ່ແທ້ຈິງຂອງປະລິມານກະແສຕະຫລອດໄລຍະເວລາ, ຂໍ້ມູນສາມາດຖືກນຳສະເໜີໃນລາຄາຄີງທີ່ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນ, ໂດຍທີ່ປີອ້າງອີງກຳນົດເຈາະຈົງ. ສິ່ງນີ້ຫມາຍຄວາມວ່າການດັດປັບໄດ້ເຮັດເພື່ອປົກຄຸມເອົາອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນສະກຸນເງິນຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນລະຫວ່າງປີທີ່ກຳລັງຖືກອ້າງເຖິງ ແລະ ປີອ້າງອີງ, ແລະ ການປ່ຽນແປງໃນອັດຕາແລກປ່ຽນລະຫວ່າງສະກຸນເງິນດັ່ງກ່າວ ແລະ ເງິນໂດລາສະຫະລັດຕະຫລອດໄລຍະດຽວກັນ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມແຜນງານລະດັບປະເທດ (CPA) - ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມແຜນງານລະດັບປະເທດ (CPA) ສະທ້ອນເຖິງຈຳນວນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ສາມາດສ້າງເປັນແຜນງານ ໂດຍຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຢູ່ໃນລະດັບປະເທດຄູ່ຮ່ວມມື. CPA ແມ່ນກຳນົດໂດຍຜ່ານທາງການຍົກເວັ້ນ, ໂດຍການຫັກລົບຈາກ ຍອດລວມການຊ່ວຍເຫລືອ ODA ທີ່ບໍ່ສາມາດຄາດການໄດ້ໂດຍທຳມະຊາດ (ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງມະນຸດສະທຳ ແລະ ການຍົກເລີກໜີ້ສິນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຄືນໃໝ່), ຕ້ອງບໍ່ຈຳເປັນໃຫ້ມີກະແສຂ້າມຊາຍແດນ (ການຄົ້ນຄວ້າພັດທະນາໃນປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ການສົ່ງເສີມຈິດສຳນຶກດ້ານການພັດທະນາ, ໃຫ້ເຄຼດິດເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ

ຂອງນັກສຶກສາ, ຜູ້ອົບພະຍົບຢູ່ໃນປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ານການບໍລິຫານ), ບໍ່ໄດ້ປະກອບເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງສັນຍາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງລັດຖະບານ (ການຊ່ວຍເຫຼືອອາຫານ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນຢູ່ບັນດາປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ). ບໍ່ແມ່ນແຜນງານການຊ່ວຍເຫຼືອລະດັບປະເທດໂດຍຜູ້ໃຫ້ທຶນ (ການສະໜອງທຶນແຜນກາງໃຫ້ແກ່ອົງການ NGO ລະດັບປະເທດ ແລະ NGO ລະດັບສາກົນ), ຫລື ບໍ່ແມ່ນອ່ອນໄຫວງ່າຍສໍາລັບການສ້າງແຜນງານຢູ່ລະດັບປະເທດ (ຍົກຕົວຢ່າງ ການປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ສໍາລັບບາງຜູ້ໃຫ້ທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອຂະຫຍາຍອອກໂດຍອົງກອນນອກເໜືອຈາກອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຫລັກແຫລ່ງ).

ຄະນະກຳມະການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ (DAC) - ຄະນະກຳມະການຂອງອົງການ OECD ເຊິ່ງຈັດການກັບເລື່ອງການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ. ປະຈຸບັນມີ 29 ປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ DAC: ອົດສະຕາລີ, ໂອຕຼິສ, ແບນຊິກ, ການາດາ, ສາທາລະນະລັດເຊັກ, ດານມາກ, ແຟງລັງ, ຝຣັ່ງ, ເຢຍລະມັນ, ເກຣັກ, ອິສລັງ, ອິກລັງ, ອິຕາລີ, ຍີ່ປຸ່ນ, ເກົາຫລີ, ລຸກຊຳບວກ, ໂຮນລັງ, ນິວຊີແລນ, ນອກແວ, ໂປໂລຍ, ປອກຕູການ, ສາທາລະນະລັດສະໂລວັກ, ສະໂລວາກີ, ແອສປາຍ, ຊູແອດ, ສະວິດ, ສະຫະລາຊະອານາຈັກ, ສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ສະຫະພາບເອີຣົບ.

ລາຍຊື່ຜູ້ໄດ້ຮັບ ODA ຂອງ DAC - ບັນຊີລາຍຊື່ຂອງຜູ້ຮັບ ODA ຂອງ DAC ສະແດງໃຫ້ເຫັນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ດິນແດນ ທີ່ມີສິດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA). ບັນຊີລາຍຊື່ນີ້ຖືກອອກແບບມາສໍາລັບຈຸດປະສົງທາງດ້ານສະຖິຕິ, ບໍ່ແມ່ນການແນະນຳສໍາລັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ການປະຕິບັດແບບພິເສດອື່ນໆ. ໂດຍສະເພາະ, ການຈັດສັນການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມພູມສັນຖານແມ່ນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ. ບັນຊີລາຍຊື່ດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການທົບທວນໂດຍ DAC ໃນທຸກສາມປີ.

ການຈັດໃຫມ່ໂຄງສ້າງຫນີ້/ການປັບໂຄງສ້າງຫນີ້ - ການກະທຳໃດໆທີ່ໄດ້ຕົກລົງຢ່າງເປັນທາງການ ລະຫວ່າງເຈົ້າຫນີ້ ແລະ ລູກຫນີ້ ທີ່ປ່ຽນແປງເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ກ່ອນການຈ່າຍຫນີ້ຄືນ. ສິ່ງນີ້ອາດຈະປະກອບດ້ວຍການໃຫ້ອະໄພຫນີ້ (ການຍົກເລີກເງິນກູ້), ຫຼືກຳນົດເວລາໃຫມ່ ເຊິ່ງສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ໂດຍການແກ້ໄຂໃຫມ່ກຳນົດການຊຳລະຫນີ້ຄືນ ຫຼື ຕໍ່ອາຍຸໜີ້ ດ້ວຍການສະ ຫນອງເງິນກູ້ເພື່ອໃຊ້ຫນີ້ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂໃຫມ່.

ການເບີກຈ່າຍ - ການປ່ອຍທຶນ ຫລື ການຈັດຊື້ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບ. ດ້ວຍເຫດນີ້ຈຳນວນດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງໄດ້ຖືກໃຊ້ຈ່າຍ. ການເບີກຈ່າຍ ຈະມີການຈັດບັນທຶກການໂອນຢູ່ລະດັບສາກົນໃນຕົວຈິງຂອງຊັບພະຍາກອນດ້ານການເງິນ, ຫຼືຂອງສິນຄ້າ ຫຼືການບໍລິການທີ່ມີມູນຄ່າຕາມລາຄາຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ໃນກໍລະນີຂອງກິດຈະກຳທີ່ປະຕິບັດຢູ່ປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ດັ່ງເຊັ່ນ: ການຝຶກອົບຮົມ, ການບໍລິຫານ ຫຼືແຜນງານປຸກຈິດສຳນຶກຂອງສາທາລະນະ, ການເບີກຈ່າຍໄດ້ເກີດຂຶ້ນເມື່ອເງິນໄດ້ຖືກໂອນໄປໃຫ້ຜູ້ສະຫນອງການບໍລິການ ຫຼືຜູ້ຮັບ. ພວກເຂົາອາດຈະບັນທຶກຍອດລວມ (ຈຳນວນເງິນທັງໝົດທີ່ເບີກຈ່າຍໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາບັນຊີທີ່ກ່າວເຖິງ) ຫຼືສຸດທິ (ຈຳນວນເງິນທັງໝົດຫລືບການຊຳລະຫນີ້ຄືນຂອງເງິນຕົ້ນຂອງເງິນກູ້ ຫລື ການກູ້ຄືນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໄດ້ຮັບໃນຊາວງໄລຍະເວລາດຽວກັນ). ມັນອາດສາມາດໃຊ້ເວລາຫລາຍປີ ເພື່ອເບີກຈ່າຍພັນທະກໍລະນີໜຶ່ງ.

ການປະເມີນຜົນ - ການປະເມີນເປັນລະບົບ ແລະ ມີຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ ຫລື ທີ່ສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ, ແຜນງານຫລື ນະໂຍບາຍ, ການອອກແບບ, ການປະຕິບັດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງມັນ. ຈຸດປະສົງແມ່ນເພື່ອກຳນົດຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການບັນລຸເປົ້າຫມາຍ, ປະສິດທິພາບຂອງການພັດທະນາ, ປະສິດທິຜົນ, ຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ. ການປະເມີນຜົນຄວນສະຫນອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຫນ້າເຊື່ອຖື ແລະ ມີປະໂຫຍດ, ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ການລວມເຂົ້າດ້ວຍກັນຂອງບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈຂອງທັງຜູ້ຮັບ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ການປະເມີນຜົນຍັງອ້າງອີງເຖິງຂະບວນການຂອງການກຳນົດມູນຄ່າ ຫຼືຄວາມສຳຄັນຂອງກິດຈະກຳໜຶ່ງ, ນະໂຍບາຍ ຫຼືແຜນງານ. ການປະເມີນໜຶ່ງ, ເປັນລະບົບ ແລະ ມີຈຸດປະສົງເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ຂອງການເຂົ້າແກ້ໄຂຂອດການພັດທະນາທ້ອງຖານແນວໄວ້, ທີ່ກຳລັງດຳເນີນ, ຫຼືເສັດສິ້ນແລ້ວ. ການປະເມີນຜົນໃນບາງກໍລະນີຍັງພົວ ພັນຄຳນິຍາມຂອງມາດຕະຖານທີ່ແທດເຫມາະ, ການກວດສອບຂອງປະສິດທິພາບທຽບໃສ່ມາດຕະຖານເຫລົ່ານັ້ນ, ການປະເມີນຜົນໜຶ່ງຂອງຊ່ວຍເຫຼືອຜົນໄດ້ຮັບຕົວຈິງ ແລະ ທີ່ຄາດຄະເນ ແລະ ການຈຳແນກບົດຮຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສິນເຊື່ອເພື່ອການສົ່ງອອກ - ເງິນກູ້ຢືມສໍາລັບຈຸດປະສົງ ຂອງການຄ້າ ແລະ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ເປັນຕົວແທນໂດຍເຄື່ອງມືທາງການເງິນ ທີ່ມີຜົນທາງກົດໝາຍທີ່ເຈລະຈາກັນໄດ້ຢ່າງເສລີ. ເອກະສານເຫລົ່ານັ້ນອາດສາມາດຂະຫຍາຍຕໍ່ໂດຍທາງການ ຫຼືພາກເອກະຊົນ. ຖ້າ ຂະຫຍາຍໂດຍພາກເອກະຊົນ, ພວກມັນອາດຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍການຮັບປະກັນຂອງທາງການ.

ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ - ການໂອນເປັນເງິນສົດ, ສິນຄ້າ ຫຼືການບໍລິການເຊິ່ງບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງໃຊ້ຄືນ.

ອົງປະກອບຂອງເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າ - ສະທ້ອນເຖິງເງື່ອນໄຂທາງການເງິນຂອງຄໍາຫມັ້ນສັນຍາ (ພັນທະກໍລະນີ): ອັດຕາດອກເບ້ຍ, ການເຖິງກໍານົດ ແລະ ໄລຍະເວລາຜ່ອນຜັນ (ຊ່ວງລະຫວ່າງການຈ່າຍຄືນເງິນຕົ້ນຄັ້ງທໍາອິດ). ອົງປະກອບນີ້ວັດແທກການຜ່ອນຜັນຂອງເງິນກູ້, ສະແດງອອກເປັນອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍເຊິ່ງມູນຄ່າໃນປະຈຸບັນຂອງກະແສຂອງການຊໍາລະຫນີ້ຄືນທີ່ຂາດບໍ່ພໍຂອງການຊໍາລະຫນີ້ຄືນທີ່ອາດຈະໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃນອັດຕາດອກເບ້ຍອ້າງອີງທີ່ໃຫ້ໄວ້. ອັດຕາອ້າງອີງແມ່ນ 10 ເປີເຊັນອີງຕາມສະຖິຕິຂອງ DAC. ອັດຕາດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ຖືກເລືອກເປັນຕົວແທນສໍາລັບປະສິດທິພາບທີ່ແຕກຕ່າງກັນຫນ້ອຍດຽວຂອງການລົງທຶນພາຍໃນປະເທດ, ທີ່ແມ່ນການຊື້ບອກເຖິງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນໂອກາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນການເຮັດໃຫ້ເງິນມີພ້ອມໃຊ້. ດັ່ງນັ້ນ, ອົງປະກອບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າແມ່ນເທົ່າກັບສູນສໍາລັບເງິນກູ້ທີ່ແບກອັດຕາດອກເບ້ຍ 10%; ມັນແມ່ນ 100% ສໍາລັບການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ; ແລະມັນນອນຢູ່ໃນລະຫວ່າງສອງຂີດຈໍາກັດນີ້ສໍາລັບເງິນກູ້ຢືມປອດດອກເບ້ຍ. ຖ້າມູນຄ່າຂອງເງິນກູ້ແມ່ນທະວີຄູນໂດຍອົງປະກອບການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຂອງມັນ, ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນອ້າງເຖິງວ່າເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າເທົ່າກັບເງິນກູ້ຢືມນັ້ນ.

ກະແສ ຄ້າຍຄືເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າ - ທຸລະກໍາເຊິ່ງໃນນັ້ນ ປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນຮັກສາໄວ້ກໍາມະສິດຢ່າງເປັນທາງການຂອງເງິນທີ່ຊໍາລະຫນີ້ຄືນແຕ່ໄດ້ສະແດງເຈດຕະນາຂອງຕົນໃນຄໍາຫມັ້ນສັນຍາເພື່ອຖືຄອງເງິນທີ່ໄດ້ຈາກການຊໍາລະຫນີ້ໄວ້ຢູ່ໃນປະເທດຜູ້ກູ້ຢືມ ສໍາລັບຜົນປະໂຫຍດຂອງປະເທດດັ່ງກ່າວ.

ກະແສ ມີຫລາຍຝ່າຍ ທີ່ມີຄຸນລັກສະນະ - ການກະຈາຍທາງພູມສັນຖານຂອງການປະກອບສ່ວນແກນຫລັກຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນແກ່ອົງກອນຫລາຍຝ່າຍ, ອີງຕາມການແບ່ງອອກເປັນສ່ວນຕາມພູມສັນຖານຂອງເບີກຈ່າຍຂອງອົງກອນຫລາຍຝ່າຍສໍາລັບບິທີ່ອ້າງເຖິງ.

ເງິນກູ້ຢືມ (ເຊັ່ນດຽວກັບ: ສິນເຊື່ອ) - ທຸລະກໍາເຊິ່ງການຊໍາລະຫນີ້ຄືນແມ່ນສິ່ງຈໍາເປັນ. ພຽງແຕ່ເງິນກູ້ຢືມທີ່ມີການຄົບກໍານົດທີ່ຫລາຍກວ່າຫນຶ່ງບິຖືກລວມເຂົ້າຢູ່ໃນສະຖິຕິຂອງ DAC. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການກູ້ຢືມສຸດທິ ລວມມີການຫັກເງິນເພື່ອຊໍາລະຫນີ້ຂອງເງິນຕົ້ນ (ແຕ່ບໍ່ແມ່ນການຊໍາລະດອກເບ້ຍ) ໃນເງິນກູ້ຄັ້ງກ່ອນຫນ້ານີ້. ສິ່ງນີ້ຫມາຍຄວາມວ່າເມື່ອເງິນກູ້ໄດ້ຖືກຊໍາລະຄືນຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ, ຜົນກະທົບຂອງເງິນກູ້ຕໍ່ສຸດທິລວມຂອງ ODA ຕະຫລອດໃນໄລຍະອາຍຸຂອງເງິນກູ້ຢືມແມ່ນເທົ່າກັບສູນ.

ໄລຍະຍາວ - ນໍາໃຊ້ເງິນກູ້ຢືມທີ່ມີການຄົບກໍານົດເທື່ອທໍາອິດ ຫຼືມີຂະຫຍາຍຕົ້ມ ຫລາຍກວ່າກໍານົດຫນຶ່ງບິ.

ການເຖິງຄົບກໍານົດ - ວັນເຊິ່ງການຊໍາລະຄືນຄັ້ງສຸດທ້າຍຂອງການເງິນກູ້ແມ່ນຄົບກໍານົດ; ໂດຍການຂະຫຍາຍ, ມາດຕະການຫນຶ່ງຂອງໄລຍະອາຍຸຂອງເງິນກູ້ຢືມທີ່ກໍານົດໄວ້.

ກະແສເງິນໄຫລອອກທີ່ມີຫລາຍຝ່າຍ - ກິດຈະກໍາການຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກງົບປະມານປົກກະຕິຂອງສະຖາບັນການພັດທະນາແບບຫຼາຍຝ່າຍ. ໂຄງການດໍາເນີນການໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງແບບຫຼາຍຝ່າຍໃນນາມຂອງປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນແມ່ນ ຈັດປະເພດເປັນດັ່ງກະແສທີ່ມີສອງຝ່າຍ, ຍ້ອນວ່າແມ່ນປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ຄວບຄຸມໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບການນໍາໃຊ້ເງິນທຶນ.

ກະແສສຸດທິ - ຈຳນວນເງິນທັງໝົດທີ່ເບີກຈ່າຍ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາບັນຊີທີ່ກຳນົດ, ຫັກລົບການຈ່າຍຄືນໜີ້ຂອງເງິນຕົ້ນ ໃນຊ່ວງເວລາດຽວກັນ, ບໍ່ມີການເກັບກຳບັນຊີທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດ.

ທຸລະກຳສຸດທິ - ກະແສສຸດທິຫັກການຊຳລະດອກເບ້ຍ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) - ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຫລືເງິນກູ້ຢືມແກ່ບັນດາປະເທດ ແລະ ເຂດ ແດນດິນໃນ ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຮັບ ODA ຂອງ DAC (ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ) ແລະ ອົງກອນແບບຫລາຍຝ່າຍຕ່າງໆ, ເຊິ່ງແມ່ນ: (ກ) ດຳເນີນການໂດຍຂະແໜງທີ່ເປັນທາງການ; (ຂ) ສົ່ງເສີມການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສະຫວັດດີການເປັນຈຸດປະສົງ ຕົ້ນຕໍ; (ຄ) ຢູ່ໃນຂໍ້ກຳນົດທາງການເງິນແບບມີເງື່ອນໄຂທີ່ຜ່ອນຜັນ (ຖ້າການແມ່ນເງິນກູ້ຢືມ, ມີອົງປະກອບການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຢ່າງ ນ້ອຍ 25%). ນອກເໜືອຈາກກະແສຂອງການເງິນ, ການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການແມ່ນລວມຢູ່ໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ. ເງິນຊ່ວຍເຫລືອ ລ້າ, ເງິນກູ້ ແລະ ສິນເຊື່ອສຳລັບຈຸດປະສົງທາງການທະຫານຖືກຍົກເວັ້ນ. ທຸລະກຳການຊຳລະໃຫ້ແກ່ສ່ວນບຸກຄົນເອກະຊົນ (ເງິນ ໃຫ້ບຸກຄົນສ່ວນຕົວ (ຍົກຕົວຢ່າງ: ເງິນບ້ານນ, ການຟື້ນຟູ ຫຼືການຈ່າຍເງິນປະກັນໄພ) ໂດຍທົ່ວໄປບໍ່ໄດ້ຖືກນັບ.

ການສະໜອງທຶນທາງການເພື່ອການພັດທະນາອື່ນໆ (ODF) - ການນຳໃຊ້ໃນການວັດແທກກະແສໄຫຼເຂົ້າຂອງ ຊັບພະຍາກອນໃຫ້ປະເທດຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຮັບ: ປະກອບດ້ວຍ: (ກ) ODA ແບບສອງຝ່າຍ, (ຂ) ເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າ ແລະ ການໃຫ້ກູ້ ຢືມເພື່ອການພັດທະນາການທີ່ມີເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນໂດຍສະຖາບັນການເງິນແບບຫຼາຍຝ່າຍ, ແລະ (ຄ) ກະແສການຊ່ວຍເຫລືອທາງກາອື່ນໆ (ODF) ສຳລັບຈຸດປະສົງການພັດທະນາ (ລວມທັງ ການສະໜອງເງິນກູ້ຮອບໃຫມ່ ເພື່ອໃຊ້ໜີ້ເງິນກູ້) ເຊິ່ງມີອົງປະກອບເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າທີ່ຕໍ່າ ເພື່ອທີ່ຈະຄຸນສົມບັດເປັນດັ່ງ ODA.

ສູນກາງທຸລະກຳການເງິນຂ້າມປະເທດ (ຫລື ສູນກາງການທະນາຄານທີ່ຕັ້ງຢູ່ຕ່າງປະເທດ) - ປະເທດ ຫຼື ເຂດ ແດນດິນຕ່າງໆ ທີ່ມີສະຖາບັນການເງິນ ດຳເນີນທຸລະກຳ ເປັນຕົ້ນຕໍກັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ຖືສັນຊາດ ຫລື ມີຖິ່ນຢູ່ອາໄສ ຢູ່ບ່ອນຕັ້ງ ທະນາຄານນັ້ນ.

ກະແສທາງການອື່ນໆ (OOF) - ທຸລະກຳໂດຍພາກລັດ ທີ່ມີປະເທດ ໃນບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ໄດ້ຮັບ ODA ຂອງ DAC ເຊິ່ງບໍ່ບັນລຸ ເງື່ອນໄຂສຳລັບການມີສິດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA), ເນື່ອງຈາກວ່າພວກເຂົາບໍ່ມີຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍ ເລັ່ງໃສ່ການພັດທະນາ, ຫລື ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາເຈົ້າມີອົງປະກອບເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າທີ່ໜ້ອຍກວ່າ 25 ເປີເຊັນ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຜູກມັດບາງສ່ວນ - ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ເຊິ່ງກ່ຽວກັບສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງຢູ່ໃນປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຫຼືໃນກຸ່ມທີ່ຈຳກັດຂອງປະເທດອື່ນໆ, ເຊິ່ງເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຕ້ອງມີ ຢ່າງເປັນແກ່ນສານປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອທັງໝົດ. ການຊ່ວຍເຫລືອທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຜູກມັດເປັນບາງສ່ວນແມ່ນຂຶ້ນ ກັບລະ ບຽບວິໄນດຽວກັນກັບການຊ່ວຍເຫຼືອສິນເຊື່ອທີ່ມີຂໍ້ຜູກມັດ ແລະ ການສະໜອງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ກະແສຂອງເອກະຊົນ - ປະກອບດ້ວຍກະແສໃນເງື່ອນໄຂທາງການຕະຫຼາດສະໜອງທຶນມາຈາກຊັບພະຍາກອນຂອງພາກ ເອກະຊົນ (ຍົກຕົວຢ່າງ. ການປ່ຽນແປງໃນການຖືຄອງຂອງຊັບສິນໄລຍະຍາວທີ່ຄອບຄອງໂດຍຜູ້ຢູ່ອາໄສຂອງປະເທດທີ່ລາຍງານ) ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຂອງພາກເອກະຊົນ (ຍົກຕົວຢ່າງ. ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ແລະ ອົງ ກອນເອ ກະຊົນອື່ນໆ, ສຸດທິຈາກເງິນອຸດຫນູນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກພາກທີ່ເປັນທາງການ). ໃນການນຳສະເໜີຂໍ້ມູນທີ່ສຸມໃສ່ກະແສໄຫຼ ອອກຂອງເງິນທຶນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ກະແສເງິນເອກະຊົນນອກເໜືອຈາກການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ຖືກຈຳກັດຢູ່ສິນເຊື່ອ ທີ່ມີການຄົບກຳນົດຂອງຫາຍກວ່າໜຶ່ງປີ ແລະ ຕາມປົກກະຕິຖືກແບ່ງອອກເປັນ: •ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ: ການ ລົງທຶນທີ່ເຮັດຂຶ້ນເພື່ອໄດ້ຮັບ ຫລື ເພີ່ມຕື່ມຄວາມສົນໃຈຍືນນານໃນທຸລະກິດຢູ່ປະເທດໜຶ່ງໃນບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຮັບ ODA ຂອງ DAC. "ຄວາມສົນໃຈຍືນນານ" ໝາຍເຖິງຄວາມສຳພັນໃນໄລຍະຍາວທີ່ນັກລົງທຶນໂດຍກົງມີອິດທິພົນທີ່ສຳຄັນຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງທຸລະກິດ, ສະ ຫ້ອນໂດຍກຳມະສິດຂອງຢ່າງນ້ອຍ 10% ຂອງຮຸ້ນ ຫຼືອຳນາດໃນການລົງຄະແນນສຽງທີ່ທຽບເທົ່າ ຫຼືພະຫາ

ການຄວບຄຸມອື່ນໆ. ໃນທາງປະຕິບັດ, ສິ່ງນີ້ຖືກບັນທຶກໄວ້ເປັນດັ່ງການປ່ຽນແປງໃນມູນຄ່າສຸດທິຂອງບໍລິສັດຍ່ອຍຢູ່ໃນປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບໃຫ້ກັບບໍລິສັດແມ່, ຕາມທີ່ສະແດງຢູ່ໃນປຶ້ມບັນທຶກຂອງບໍລິສັດແມ່;

- ການປ່ອຍສິນເຊື້ອເອກະຊົນເພື່ອການສົ່ງອອກ;
- ຫຼັກຊັບຂອງອົງກອນ ທີ່ມີຫຼາຍຝ່າຍ: ສິ່ງນີ້ກວມເອົາການເຮັດທຸລະກຳຂອງເອກະຊົນຂະແໜງທີ່ບໍ່ແມ່ນທະນາຄານ ແລະ ທະນາຄານໃນພັນທະບັດ, ຫຸ້ນກູ້, ແລະ ອື່ນໆ, ອອກໂດຍສະຖາບັນທີ່ມີຫຼາຍຝ່າຍ;
- ການລົງທຶນແບບທະວິພາຄີ ແລະ ອື່ນໆ: ປະກອບດ້ວຍການໃຫ້ກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານ ແລະ ການຊື້ຮຸ້ນ, ພັນທະບັດ ແລະ ອະສັງຫາລິມະຊັບ.

ຈຸດປະສົງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ - ສະຖິຕິຂອງ DAC ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອກວມເອົາສາມມິຕິ: ຂະແໜງການທີ່ເປັນຈຸດຫມາຍປາຍທາງ, ຮູບແບບ ຫຼືປະເພດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ເປົ້າຫມາຍນະໂຍບາຍຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ. ຂໍ້ມູນຖືກເກັບກຳກ່ຽວກັບແຕ່ລະຄຳຫມັ້ນສັນຍາໃນລະບົບການລາຍງານເຈົ້າໜ້າ (CRS), ແລະ ໃນຮູບແບບຂອງຄຳຫມັ້ນສັນຍາ ມວນ ລວມປະຈຳປີໃນແບບສອບຖາມຂອງ DAC.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສາມາດຈັດສັນແກ່ຂະແໜງການ - ດັ່ງທີ່ພຽງແຕ່ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອສາມາດຖືກຈັດສັນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການ, ໃນເວລາວັດແທກສ່ວນແບ່ງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການເຈາະຈົງທີ່ແນະນຳເພື່ອຈຳກັດຕົວຫານແຕ່ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສາມາດຖືກແບ່ງປັນ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນມີການສົມມຸດຕິຖານຢ່າງບໍ່ມີການສົງໄສ ວ່າບໍ່ມີການຊ່ວຍເຫຼືອໃດທີ່ບໍ່ສາມາດຖືກຈັດສັນຕາມຂະແໜງການໃຫ້ປະໂຫຍດຕໍ່ຂະແໜງການເຈາະຈົງພາຍໃຕ້ການທົບທວນ. ການປະກອບສ່ວນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບການຈັດສັນປະກອບດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນງົບປະມານທົ່ວໄປ, ການດຳເນີນງານກ່ຽວກັບໜີ້ສິນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ທຸລະການພາຍໃນປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ

ໄລຍະສັ້ນ - ການນຳໃຊ້ເງິນກູ້ຢືມທີ່ມີກຳນົດເວລາໜຶ່ງປີ ຫຼືຫນ້ອຍກວ່ານັ້ນ.

ການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການ - ປະກອບດ້ວຍທັງ (ກ) ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າໃຫ້ແກ່ພົນລະເມືອງຂອງປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນການໄດ້ຮັບການສຶກສາ ຫຼືການຝຶກອົບຮົມຢູ່ພາຍໃນ ຫຼືຕ່າງປະເທດ, ແລະ (ຂ) ການຊຳລະເງິນໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ທີ່ປຶກສາ ແລະ ບຸກຄະລາກອນຄ້າຍກັນ ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄຸສອນຫນັງສື ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານທີ່ຮັບໃຊ້ຢູ່ໃນປະເທດຜູ້ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ (ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງອຸປະກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ). ການຊ່ວຍເຫຼືອແບບນີ້ສະໜອງໃຫ້ໂດຍສະເພາະເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການສຳຄັນແມ່ນລວມເຂົ້າກັນ ຢ່າງຍາກທີ່ເຫັນ ຄວາມແຕກຕ່າງ ໃນລະຫວ່າງໂຄງການສອງຝ່າຍ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງໂຄງການ, ແລະ ບໍ່ໄດ້ລະບຸໂດຍແຍກຈາກກັນເປັນການຮ່ວມມືດ້ານວິຊາການໃນການສະຖິຕິຂອງກະແສມວນລວມ.

ເງື່ອນໄຂການຊຳລະຄືນ - ເງື່ອນໄຂການຊຳລະຄືນຄືນຂອງເງິນກູ້ອາດຈະມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- **ການຊຳລະເງິນຕົ້ນແບບເທົ່າທຽມກັນ (EPP)** ຫມາຍເຖິງກຳນົດເວລາທີ່ແນ່ນອນຂອງງວດທີ່ເທົ່າທຽມກັນເພີ່ມຕື່ມໃສ່ເມູນຄ່າທີ່ກຳນົດໄວ້ຂອງເງິນກູ້. ດອກເບ້ຍຖືກຄິດໄລ່ໃນເງິນຕົ້ນທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຊຳລະ ແລະ ຈຳນວນຂອງການຊຳລະຄ່າບໍລິການແຕ່ລະຄັ້ງຫຼຸດຖອຍລົງພ້ອມກັບແຕ່ລະການຊຳລະເງິນຕົ້ນໆ.
- ໃນວິທີການ **ເງິນປະຈຳປີ**, ແຕ່ລະການຊຳລະຄ່າບໍລິການທີ່ສ້າງຂຶ້ນເປັນຈຳນວນເທົ່າທຽມກັນ, ພາຍໃນທີ່ອົງປະກອບດອກເບ້ຍຫຼຸດຖອຍລົງດ້ວຍການເວລາໃນຂະນະທີ່ສ່ວນປະກອບເງິນຕົ້ນເພີ່ມທະວີ.
- **ເງິນກ້ອນ** ຫມາຍເຖິງເງິນກູ້ຖືກຊຳລະຄືນໃນປະລິມານດຽວ (ຕົ້ນທຶນ ແລະ ດອກເບ້ຍ) ໃນເວລາທີ່ຄິດກຳນົດ. ຖ້າຫາກວ່າໄດ້ຈ່າຍດອກເບ້ຍໃນໄລຍະຕ່າງໆກ່ອນໜ້ານັ້ນ, ຕໍ່ມາຕາຕະລາງການຊຳລະເງິນຄືນ ແມ່ນເປັນກໍລະນີພິເສດຂອງການຊຳລະເງິນຕົ້ນເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຖືກລາຍງານພາຍໃຕ້ປະເພດດັ່ງກ່າວ.
- ຖ້າປະເພດ ຂອງການຊຳລະຄືນ ບໍ່ກົງກັບເງື່ອນໄຂໃດໆ ຂອງທັງສາມຢູ່ຂ້າງເທິງ, ລະຫັດ 'ອື່ນໆ' ຈະຖືກນຳໃຊ້.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຂໍ້ຜູກມັດ - ການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຢ່າງເປັນທາງການ ຫຼືເງິນກູ້ຢືມບ່ອນທີ່ການຈັດຊື້ສິນຄ້າ ຫຼືບໍລິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນຈຳກັດຢູ່ແຕ່ປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຫຼືກຸ່ມປະເທດທີ່ບໍ່ລວມເອົາຢ່າງເປັນແກ່ນສານປະເທດຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທັງຫມົດ. ເງິນກູ້ທີ່ມີຂໍ້ຜູກມັດ, ສິນເຊື່ອ ແລະ ຊຸດການສະໜອງທຶນທີ່ສຳພັນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບລະບຽບວິໄນບາງຢ່າງກ່ຽວກັບລະດັບເງື່ອນໄຂການຜ່ອນຜັນຂອງພວກມັນ, ປະເທດຕ່າງໆ ທີ່ເຂົາເຈົ້າອາດເປັນຈຸດໝາຍປາຍທາງ, ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານການພັດທະນາ ອາດເພື່ອຫລີກລ່ຽງການນຳໃຊ້ທຶນຮອນການຊ່ວຍເຫຼືອໃນໂຄງການທີ່ອາດຈະປະຕິບັດໄດ້ໃນທາງການຄ້າກັບຕະຫຼາດການເງິນ, ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າປະເທດຜູ້ຮັບໄດ້ຮັບຄຸນຄ່າທີ່ດີ.

ລາຍຮັບທັງຫມົດ (ຫລື ຍອດລວມ)- ການໄຫລເຂົ້າຂອງຊັບພະຍາກອນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ປະເທດຜູ້ຮັບປະກອບດ້ວຍ, ນອກຈາກການສະໜອງທຶນທາງການເພື່ອການພັດທະນາ, ການປ່ອຍສິນເຊື່ອເພື່ອການສົ່ງອອກຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ເອກະຊົນ, ແລະ ທຸລະກຳເອກະຊົນໄລຍະຍາວ (ເບິ່ງຢູ່ກະແສເອກະຊົນ). ລາຍຮັບລວມຖືກວັດແທກ ສຸດທິຂອງການຫັກຄ່າຫຼັກຖານການຊຳລະ ແລະ ການສົ່ງກັບຄືນຂອງທຶນ ໂດຍນັກລົງທຶນເອກະຊົນ. ກະແສ **ແບບທະວິພາຄີ** ແມ່ນສະໜອງໂດຍກົງຈາກປະເທດຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ. ກະແສ **ແບບພະຫຸພາຄີ** ແມ່ນຖືກສົ່ງຕາມຊ່ອງທາງຜ່ານອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ມີການ ເຄື່ອນໄຫວໃນການພັດທະນາ (ຍົກຕົວຢ່າງ ທະນາຄານໂລກ, ອົງການ UNDP). ຢູ່ໃນຕາຕະລາງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນລາຍຮັບທັງຫມົດຂອງບັນດາປະເທດທີ່ຜູ້ຮັບ, ກະແສໄຫລອອກຂອງອົງການແບບພະຫຸພາຄີຕໍ່ບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນມີສະແດງ, ບໍ່ແມ່ນການປະກອບສ່ວນເຊິ່ງອົງການຕ່າງໆໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເບີກຈ່າຍ - ອະທິບາຍຈຳນວນທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳຫມັ້ນຫມາຍ ແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເບີກຈ່າຍເທື່ອ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ບໍ່ຜູກມັດ - ODA ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ສຳພັນອາດສາມາດຖືກຈັດຊື້ຈັດຈ້າງຄົບຖ້ວນຫລື ຢ່າງເສລີຢ່າງເປັນແກ່ນສານໃນປະເທດທັງຫມົດ.

ການໂອນເງິນຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຢູ່ຕ່າງປະເທດໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນຢູ່ບ້ານເກີດ - ລາຍໄດ້ຄົວເຮືອນຈາກເສດຖະກິດຕ່າງປະເທດທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍຕົ້ນຕໍມາຈາກການເຄື່ອນຍ້າຍແບບຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ເສດຖະກິດເຫລົ່ານັ້ນ. ການໂອນເງິນ ປະກອບດ້ວຍ ເງິນສົດ ແລະ ລາຍການທີ່ບໍ່ເງິນສົດທີ່ໄຫລຜ່ານຊ່ອງທາງຢ່າງເປັນທາງການ, ເຊັ່ນ ການໂອນຜ່ານທາງເອເລັກໂຕຼນິກ ຫຼືຜ່ານຊ່ອງທາງທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ເຊັ່ນ ເງິນສົດ ຫຼືສິນຄ້າແບກຫ້ວຜ່ານຊາຍແດນ. ພວກມັນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເງິນທຶນ ແລະ ລາຍການທີ່ບໍ່ແມ່ນເງິນສົດທີ່ສົ່ງໄປໃຫ້ ຫຼືມອບໃຫ້ໂດຍບຸກຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍໄປສູ່ເສດຖະກິດໃຫມ່ ແລະ ກາຍເປັນຜູ້ມີໂຖ່ນຢູ່ອາໄສຢູ່ທີ່ນັ້ນ ແລະ ຄ່າຊົດເຊີຍສຸດທິຂອງແຮງງານຕາມຊາຍແດນ, ຕາມລະດູການ ຫຼື ໄລຍະສັ້ນອື່ນໆ ທີ່ມີວຽກເຮັດງານທຳໃນເສດຖະກິດ ທີ່ພວກເຂົາ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ມີຖີ່ຢູ່ອາໄສປະຈຳ.¹¹³

¹¹³ ການປະເມີນ ການສະໜອງທຶນເພື່ອກາຣພັດທະນາ [ປັບປຸງໃຫມ່] ແນວທາງກ່ຽວກັບລະບຽບວິທີ, ສະບັບຮ່າງ ເດືອນມີນາ 2016, ໃກ້ຈະມາເຖິງໃນຕໍ່ໜ້າ.